

Zdeněk Rejdák

PÁTER FRANTIŠEK FERDA

ŽIVOTNÍ OSUDY RECEPTY EXPERIMENTY

Profesoru MUDr. Augustinu Wolfovi, DrSc, MUDr. Ladislavu Olšarovi a ženě děkuji za konzultace, spolupráci a věcné připomínky.

Autor

Obsah

PŘEDMLUVA	5
1. KAPITOLA	6
PŘEDCI	6
2. KAPITOLA	8
NEZBYTNÁ ŽIVOTOPISNÁ DATA.....	8
Jak jsme se seznámili	9
3. KAPITOLA	12
ZAČÁTKY	12
4. KAPITOLA	19
IRISDIAGNOSTIKA	19
5. KAPITOLA	23
STYL PRÁCE	23
6. KAPITOLA	27
DĚDIČNOST.....	27
7. KAPITOLA	30
ALERGIE.....	30
8. KAPITOLA	32
PLÍSNĚ.....	32
9. KAPITOLA	36
BARVY V NAŠEM ŽIVOTĚ	36
10. KAPITOLA	38
NÁŠ ODEŤ	38
11. KAPITOLA	39
JAK SE LZE TAKÉ DÍVAT NA NEMOC	39
Pohled pana pátera na rakovinu	42
Spánek a živá příroda	46
12. KAPITOLA	49
DUŠE	49
13. KAPITOLA	62
JASNOVIDNOST	62
Retranslační stanice?.....	71
Informační pole.....	73
Paměť.....	77
14. KAPITOLA	78
ZKUŠENOSTI S UMÍRÁNÍM.....	78
Věčný koloběh.....	89

15. KAPITOLA.....	89
DIAGNÓZY, JAK SE JEVILY PANU PÁTEROVI	89
16. KAPITOLA.....	101
RADY A RECEPTURY.....	101
Všeobecné pokyny.....	104
Rady a recepty další	106
Stejné na stejné	123
Transformační magie?	123
17. KAPITOLA.....	124
VLIV RODIČŮ NA BUDOUCÍHO POTOMKA.....	124
18. KAPITOLA.....	125
VITAMINY	125
19. KAPITOLA.....	127
POTRAVINY.....	127
20. KAPITOLA.....	140
CO ZBÝVÁ.....	140
21. KAPITOLA.....	143
JAK NAKLÁDAT NEJEN S BYLINAMI	143
22. KAPITOLA.....	145
TROCHU CESTOVÁNÍ.....	145
23. KAPITOLA.....	156
CO SI O NĚM MYSLELI DRUZÍ	156
I mocní jsou nemocní	167
24. KAPITOLA.....	170
PAN PÁTER NEBYL SÁM	170
Paní Jiřina	175
Pan páter a politika	176
Vězení.....	177
Smysl pro humor	179
25. KAPITOLA.....	182
CHARISMA.....	182
26. KAPITOLA.....	190
O SVĚDOMÍ, VÝCHOVĚ A SVOBODĚ	190
MÍSTO DOSLOVU	195
VZPOMÍNKY NA FRANTIŠKA	195
Vzpomínka první, ThDr. Ladislav Brabec.....	195
Vzpomínka druhá, páter Zdislav Škrabal	200

PŘÍLOHA I	207
Moje jasnovidné nazírání na rakovinu	207
Moje zkušenosti jako jasnovidce s diagnostikováním a terapií	209

Dobry člověk ještě žije, to je název jedné z knih R. Rollanda.

Byli bychom rádi, až dočtete publikaci o páteru Františkovi Ferdovi, abyste nám dali za pravdu, že byl dobrým člověkem, a co více, moudrým a že dovedl vždy poradit tam, kde bylo třeba:

řici vám, co vás kde bolí;

řici vám, co by mělo být na vaší bolest nejvhodnější;

řici vám, že život i v těžkých situacích je stále krásný;

řici vám, jak málo člověk sebe zná;

řici vám, jak každý z nás může mít bohatý vnitřní život;

řici vám, že přece jenom máte nesmrtelnou duši;

řici vám, že lze žít v souladu se svým svědomím;

řici vám, že můžete zůstat svobodnými i za zdmi žaláře;

řici vám, že se příliš smrti bát nemusíte, když...;

řici vám, že jste součástí přírody a jak žít s ní v harmonii;

řici vám, kde začíná „ekologická“ krize v oblasti duchovní.

PŘEDMLUVA

Vážený čtenáři, chceme se s vámi podělit se vzpomínkami, které jsou ještě čerstvé, na vzácného člověka, pátera Františka Ferdu. On v pravém slova smyslu zasvětil svůj život heslu: „Pomáhej bližnímu svému!“ Chtěl vždy pomoci konkrétnímu pacientovi s jeho konkrétními problémy. A k tomu se snažil využít především svých jasnovidných schopností a rad a postupů lety prověřených. Pacienta se nikdy na nic nevyptával, pokud on sám nezačal hovořit o svých potížích. K jakési konfrontaci a upřesnění docházelo teprve tehdy, když svým specifickým způsobem provedl diagnózu a pacient se domníval, že jeho potíže jsou jiného rázu. Většinou pacienti nebyli přítomni, čekali za brankou jeho domu nebo šli do města a pro určenou terapii si přišli za hodinu nebo za několik hodin. Pan páter si radil sám, díky své jasnovidnosti.

Ta postupuje při posuzování skutečnosti mnohdy jinak, než jak jsme obvykle zvyklí. Neopírá se o ucelené a vypracované postupy, o logické řetězce příčin a následků, jaké má současná medicína. Jasnovidnost jde přímo k podstatě pacientových potíží a také přímo k příčinám, které tyto potíže zavinily, a ty příčiny a následky jsou často zdánlivě v rozporu s vžitou medicínskou praxí. Proto se mnohým bude občas zdát, že jeho myšlení je zkratkovité, že jen pojmenovává, ale že zapomněl vysvětlit nebo zdůraznit celou řadu okolností. Ty však pro daného pacienta nebyly potřebné. Jestliže se jej však pacient zeptal, aby pochopil souvislosti, byl udiven o jakých všech spojitostech, i při tom zdánlivě nevýznamném zdravotním problému, dovedl pohovořit. Jasnovidně obdrženou informaci musel převést do běžné mluvy, aby se mohl dohovorit jak s pacientem, tak i případně s lékařem, aby si mohli porozumět. V příslušné kapitole se snažíme objasnit mechanismy jasnovidnosti. Obrazně bychom mohli říci, že postupoval jako kdysi lékaři v době, kdy se začala medicína formovat jako samostatný obor a nebyla ještě úzce specializována. Tehdy středověký lékař, kterých bylo poskrovnu, bral do úvahy vše, co mohlo nemoc zapříčinit, třeba i nedodržení některé pověrečné praktiky. A vším, co měl po ruce, a co uznal za vhodné, se snažil pacientovi pomoci.

Tak podobně bychom také mohli charakterizovat přístup pana pátera k léčbě a k diagnostice. Mezi řádky jeho rad můžeme vyčíst téměř všechny úspěšné praktiky především evropské alternativní medicíny. Bere v úvahu vlivy dědičnosti, používá fytotherapie, hyperemizující obklady i cosi jako reflexoterapii, orientuje se na úpravu diety a životosprávy. A zaměřuje se i na zcela něco nového, bohužel specifického pro naše devastované životní prostředí, které často výrazně negativně ovlivňuje to, čemu říkáme učeně potravinový řetězec: na prohřešky v rostlinné a živočišné výrobě, ty pan páter zejména sledoval s velkou pozorností. Jeho metoda využívání „stejného na stejné“ nám připomíná homeopatický přístup. Laskavý humorný postoj hluboce věřícího člověka k trpícímu jedinci dává jasné předpoklady k úspěšné laické psychoterapii. Pan páter do jisté míry dovedl pacienta i filozoficky motivovat, a celý proces pomoci v utrpení – nemoci, byl u něho završen v nezlomnou víru v Boží dobrotu.

Z těchto všech důvodů lze laickou léčitelskou činnost pana pátera, se všemi terminologickými a případně i jinými nedostatky, označit za nemalý přínos především proto, že svým způsobem propagoval komplexnost léčby a volal po důsledném individuálním odhalování kausa-lity nemoci a individuální terapii, která i u téhož pacienta se stejným symptomem může být za měsíc zcela jiná.

1. KAPITOLA

PŘEDCI

V kapitole o informačním poli si vysvětlíme, že lidé s jasnovidnými schopnostmi mohou získávat informace o minulých událostech. Jeho reálná existence p. páterovi umožnila se tak trochu porozhlédnout po historii vlastního rodu.

Vedlo jej to kamsi do západních Čech k Radyni a dále na hrad Lopata, který byl nedaleko, a asi tak třičtvrtě kilometru od něho plynuly vody řeky Úslavy. Jako chlapec pan páter hrad navštívil, aniž by jej napadlo, že by měl být spojen nějakým způsobem s jeho

rodem. Ale to již zbyla z hradu jen holá skála a těžko bylo i k poznání, že by se mělo jednat dokonce o zříceninu.

Hrad byl v minulosti zpustošen loupeživými rytíři. Od této doby z informačního pole začínají Františka Ferdu zajímat jeho předkové. Odečetl si, že obyvatelstvo hradu a podhradí bylo zvěštiny pobito včetně purkrabího. Jeho žena, která bydlela v podhradí, se zachránila se šesti dětmi. Sedmé očekávala. Podařilo se jí utéci do nedalekých Kornatic, kde bydlel zemanský rod, z kterého pocházela. Později se členové tohoto rodu, který byl katolický, účastnili bitvy u Lipan. Potom přešli ke kališníkům. Za éry Jiřího z Poděbrad žili šťastně, i v další době až do bitvy na Bílé hoře. Pak se ukázalo, že přechod ke kališníkům se jim nevyplatil, protože jako protestanti přišli o majetek a po třicetileté válce museli čelit jako většina zuboženého národa nemalým potížím.

Pak se začal na Plzeňsku rozvíjet textilní průmysl, pro který byl potřebný len a také již vlna. Stále více přibývalo stád ovcí. Tehdy v okolí bylo asi na tisíc pastýřů. Jeden z potomků rodu se přihlásil za pastýře a odešel do Milínova, a pak do vsi Nezvěstice u Plzně, kde založil rodinu. Tento prapředek měl podobné jasnovidné schopnosti jako páter Ferda, a dokonce také uvažoval o tom, zda by neměl vstoupit do kláštera. Začal se na vstup vážně připravovat, ale nebyl do kláštera přijat. U něho poprvé v obměněné formě se pan páter setkává se svým jménem.

To bylo již za Marie Terezie, kdy se musel každý nějak jmenovat. K tomuto účelu byly zřízeny příslušné komise. Ti chudší dostávali většinou nějaké přezdívky, které jim v okolí někdo přiřkl. A tak prapředek pana pátera dostal jméno Prda. To mu přiřkla komise. Ale protože byl ve svém okolí neobyčejně vážený pro své výjimečné schopnosti, uměl léčit lidi i dobytek, tak mu pan farář změnil jméno na Ferda. Co se dříve zapsalo na faře, to bylo svaté. Tímto okamžikem pokračoval starý rod, jako rod Ferdů.

Ke genezi svého jména pan páter s oblibou dodával: „Kdyby mně moje jasnovidnost vyhodila u mého prapředka nějaké vznešené jméno, tak bych asi začal mít pochyby o tom, že se mohu dívat jasnovidně do minula, ale když mně to vyhodilo takové nehezské jméno, z kterého jsem příliš dvakrát nadšený nebyl, tak přece jenom

na té jasnovidnosti něco bude. A rodiče jako by toho Ferdu chtěli potvrdit jednou pro vždy, tak mě dali ještě pokřtít na Františka.“

2. KAPITOLA

NEZBYTNÁ ŽIVOTOPISNÁ DATA

Páter František Ferda se narodil v městečku Spáleném Poříčí 31. března 1915 jako syn zemědělského šafáře. Rodiče již zdaleka nebyli nejmladší, otcí bylo 64 a matce 40 let. Malý František měl od dětství dvě lásky, lásku k přírodě a lásku k hudbě. Hudbě se věnoval aktivně, byl vynikajícím sólistou na trubku. Už jako chlapec, jakmile jen měl příležitost, zakládal malé hudební soubory.

Po skončení obecné školy jej rodiče dali zapsat na arcibiskupské gymnázium v Praze. Po jeho ukončení absolvoval bohosloveckou fakultu v Praze – Bubenči, a v roce 1939 byl vysvěcen kardinálem Karlem Kašparem na kněze. Jako kaplan působil v Nýtě a Petrovicích u Sedlčan. Svědomitě se ujal svého kněžského poslání. A v tehdy těžkých dobách okupace byl nemalou oporou svým věřícím. Brzo začal prakticky uplatňovat také poznatky, které získal díky své druhé lásce, lásce k přírodě. Pomáhal lidem léčivými bylinami a radami o správné životosprávě.

Válka skončila. Radoval se, že bude moci plně rozvíjet své kněžské povolání, avšak jeho radost trvala jen krátkou dobu. Protože byl aktivním knězem, nemohl ujít pozornosti proticírkevní mafie, která svůj program nezakrytě připravovala hned po skončení války a plně jej mohla rozvinout po únoru 1948, tentokrát pod pláštěm komunizmu. 16. 2. 1951 byl pan páter Ferda zatčen na farnosti v Nechválících. Tehdy dostal poprvé pouta, a pak s nimi putoval mnohokrát z jednoho lágru do druhého. Přes Jáchymov, Leopoldov, Bory, Vitmanov, do dalších a dalších. Propuštěn byl až 11. května 1960.

Plnit své kněžské poslání, jako tisícům dalších kněží, mu nebylo povoleno. Bylo mu však umožněno přijmout jakoukoliv manuální

práci. Tuto výsadu měla ostatně většina kněží, kteří si odpykali trest, aniž věděli za co. Osm let pak válel sudy v plzeňském pivovare.

Po osmnácti letech od svého zatčení dostal státní souhlas, že může působit jako duchovní správce u řeholních sester v Domově důchodců v Újezdci u Klatov. Vedle duchovní péče o staré a nemocné svěřence pečoval také o jejich zdraví. Pro tuto svoji činnost byl oblíben mezi lidmi, což církevní tajemníci velice dobře věděli, proto mu nebylo dovoleno spravovat farnost ani v zapadlé vesnici.

V roce 1978 se přestěhoval do Sušice. Od tohoto okamžiku, prakticky až do posledních dnů jeho života, nastala pro něho „těžká práce galejníka“, neúnavná služba trpícím a nemocným.

Zemřel v neděli 7. srpna 1991. Dne 16. srpna byl pochován na sušickém hřbitově za masové účasti vděčných pacientů. Jeho mimořádnou obětavou činností vysoce ocenil v kondolenčním dopise i kardinál František Tomášek.

Jak jsme se seznámili

Na naše pravidelné semináře o psychotronice na psychiatrické klinice fakulty všeobecného lékařství UK v Praze, jako účastník docházel JUDr. Miroslav Motlík. Více jak práva ho spíše zajímaly byliny. Bez nadsázky jej můžeme nazvat chodícím multitherbářem.

Nebyla nemoc, na kterou by neměl recept, to by nebylo ani tak zajímavé, ale mnohem zajímavější bylo, že ke každému receptu měl přibližně dalších pětadvacet v rezervě, kdyby osvědčený recept nezabral. Pracoval ve Státním statistickém úřadě na Invalidovně. Ve své kanceláři měl krabice 1m široké, 2m dlouhé a 1m vysoké a ty měl plné sáčků rozmanitých bylin. Když jste za ním přišli, dostali jste nejen příslušný recept, ale k němu i potřebné a odvážené směsi bylin.

Rychle zahrabal v těchto krabicích a k mému údivu tam vždy potřebné byliny našel. V duchu jsem si říkal, že na to přehrabování mu tam chybí ještě slepice. Ale tu by mu již asi vedení úřadu netrpělo. Kdo ví? Nejen ministr byl jeho vděčným pacientem.

Terapie je však jedna věc, ale správná diagnóza druhá. Věděli jsme, že s močí jezdí k paní Kamenické do Plzně, aby měl co

nejsprávnější diagnózu. Pak najednou tyto návštěvy začal prokládat návštěvami za jakýmsi knězem někde u Klatov. A jen tak mimochodem se zmínil, že je také jasnovidný.

To vzbudilo moji pozornost, a to tím spíš, že historky, které o něm JUDr. Motlík pronášel, mně připadaly přehnané. Na podzim v roce 1977, mi zatelefonoval, že jede za tím farářem a že mají v autě volné místo. Přidal jsem se k nim. A tehdy jsem se poprvé dozvěděl o Domově důchodců v Ujezdci u Klatov. Když jsme dojížděli, od Domova důchodců rychle vyjelo auto. A doktor Motlík stačil jenom říci: „Páter Ferda nám ujel!“

Takže od tohoto okamžiku spojení páter Ferda se mně již nesmazatelně vrylo do paměti, právě tak jako skromná světnička v Domově důchodců, kterou obýval a která rozměry nebyla o mnoho větší jak věžeňská samotka. Asi si pan Ferda chtěl jen postupně přivykat na „lepší“ život. Řádová sestřička z Domova důchodců nás do této samotky posadila v naději, že se snad pan páter brzo vrátí. Po třech hodinách čekání jsme to vzdali.

Důležité pro mne bylo, že jsem na něho už měl adresu a věděl jsem, kam mu mohu napsat. Učinil jsem tak druhý den. Stručně jsem se představil, čím se zabývám, aby mě nebral jen jako zvědavce. Dostal jsem rychle odpověď:

„Příští týden jsem v Praze, přijedu za Vámi s farářem ze sousedství, on má auto.“

Všechno dopadlo vlastně nejideálněji, pana pátera jsem mohl přivítat přímo doma a v klidném prostředí. Jakmile přijel, ihned jsme se pustili do úvodní diskuse. On mi ve stručnosti vysvětlil čím vším se zabývá, jak pracuje. A už byl zase na útěku. Dohodli jsme se však na pravidelných schůzkách od začátku příštího roku, tj. od roku 1978.

„To už nebudu v Ujezdci, koupil jsem domek v Sušici, už mně ho dokončují. Rád budu, když si v klidu o tom všem co já dělám, čím Vy se zabýváte, budeme moci podrobně rozprávět. Přes týden to nemá smysl, abyste ke mně jezdil. Nejlepší budou soboty. To si již lidé trochu zvykli, že chci mít v sobotu také čas pro sebe, a není to tak zlé.“

Pan páter už byl v té době široko daleko známý, málokdo však přesně věděl, kde bydlí, zejména Pražáci. Rádi by však za ním jezdili. Takže bez potíží jsem na každou sobotu nebo na každou druhou sobotu někoho získal s autem. Sám jsem je nevlastnil. Navíc spojení vlakem znamenalo celodenní výlet a spojení autobusem do Sušice nebylo o mnoho lepší. Vždy bylo auto plné potřebných. Kolem osmé hodiny jsme byli u pana pátera. Nejprve pro ty, co mě přivezli, vypracoval diagnózy; někdy i pro široké příbuzenstvo. Navíc je vybavil patřičnými bylinami a pak odešli do města. Většinou začínali ve vyhlášené sušické cukrárně na náměstí, kde vyráběl bezkonkurenční kousky mistr cukrářský z vyhlášené pražské cukrárny od Mišáka. Co jsem se jich navozil. A pak se podívali po náměstí a nakonec skončili v Hotelu „Fialka“.

My jsme se pustili s pánem páterem, vždy asi tak od 10 hod, do rozsáhlých diskusí. Vzájemně jsme si konfrontovali svoje poznatky, vyměňovali zkušenosti, s vděčností vzpomínali na Kafku, že díky jemu tato oblast není polem neoraným, ale plodně a solidně oraným.

Naše sezení vlastně měla vždy dvě části. První prakticko-experimentální. Byly to experimenty takové, jak by v této oblasti měly probíhat. Protože naše činnost vědomá i podvědomá je nám dána proto, abychom ji prakticky využívali. A druhou teoreticko-diskusní.

Sem tam nám do našich zaujatých debat drnčel zvonek od nějakého pacienta od branky, i když na ní bylo napsáno: „Jsme jenom lidé a chceme mít také sobotu a neděli.“ Pan páter se ani tak příliš nezlobil, spíše paní Jiřina, která nad ním držela ruku jak Anděl Strážný. Pan páter se většinou smíloval, vzal si potřebné údaje od pacienta a řekl, ať přijde po třetí hodině. To byla doba vyměřena od rána pro naše debaty.

Ve dvanáct hodin přesně jsme museli zasednout k obědu, jinak by se na nás paní Jiřina mračila. Měla by také proč, protože k tak dobrým obědům, co připravovala, chodit pozdě, by byl vlastně hřích. Diskuse pokračovaly i za oběda. Z magnetofonových nahrávek, když si je po letech přehrávám, slyším zvonění lžičky o talíře. Pak výborná káva, zákusky a šli jsme vedle do pokoje pokračovat v našich rozhovorech.

Myslím, že pan páter byl rád těmto sezením, byla to pro něho tak trochu relaxace po úmorném celotýdenním diagnostikování. A pak si rád své názory konfrontoval s druhými. Navíc rád filozofoval.

V této době byl velký zájem o psychotroniku u nás. Jezdili k nám přední badatelé z celého světa a všechny jsem postupně seznámil s páterem Ferdou. Ať již to byl prof. *J. G. Pratt*, Dr. *G. Hall*, Dr. *S. Kripner*, Dr. *B. Herbert*, Dr. *Y. Duplessis*, Dr. *T. Nakaoka*, Dr. *H. Huber*, Prof. *F. N. Romašov*, Doc. *N. S. Nikolajeva* a mnoho dalších. Uvítal, že si mohl pohovořit s tehdejšími předními zahraničními odborníky o své výjimečné práci a o svém výjimečném talentu.

Pro mne mnohá z těchto setkání, neformálních a přátelských, jsou nezapomenutelnými zážitky na celý život.

3. KAPITOLA

ZAČÁTKY

V roce 1968 na výzvu tehdejšího biskupa *Františka Tomáška* chtěl p, páter nastoupit do duchovní správy na nějakou opuštěnou farnost. Konečně si to zasloužil, když osm let vzorně válel sudy v plzeňském pivovare. To se však nelíbilo církevnímu tajemníkovi, protože už se vědělo, že se na něho obrací mnoho lidí o radu a s žádostmi o stanovení diagnózy. Zavolal si pana pátera k sobě a řekl mu:

„Já vás na žádnou faru nedám, protože byste mně z toho udělal poutní místo, a to zrovna nepotřebujeme! Půjďte do Domova důchodců a tam se budete starat o své dušičky.“

A tak pan páter nastoupil do Domova důchodců, ale ani tam neměl chvíli klidu. Při každé příležitosti ho církevní tajemník označoval za šarlatána a vyhrožoval mu, že je zralý právě tak pro prokurátora. Tehdy ho asi vůbec nenapadlo, že přijde sametová revoluce a více jak dva roky po ní, že by ho zase někteří pánové žijící na výsluní minulého režimu, budou chtít také dát prokurátorovi.

Za panem páterem do Domova důchodců v Újezdci přicházelo stále více lidí prosit o radu, jak si ulevit od svých zdravotních potíží.

Denní styk s lidmi a svědomité přemýšlení o jejich zdravotním stavu, začalo v něm zřejmě probouzet, jak mnohokrát říkával, jeho přirozené vlohy, které zdědil od svého předka, k němuž se z okolí chodili učit a radit jak léčit dobytek a jak nakonec pomoci i jim osobně. Touha pomáhat druhým, kterou sebou neslo kněžské povolání, v něm stále oživovala vzpomínku na staršího přítele, lékaře *Hofmana* z Prahy Vinohrad, který byl známý lidumil. A v uších mu zněla stále jeho slova:

„Když jsem chtěl pomáhat lidem, najednou jsem zjistil, že mně na to vždy školská medicína nestačí, začal jsem se tedy zajímat o *irisdiagnostiku*, protože z očí se dalo mnoho vyčíst. A to mě samozřejmě vedlo k bylinám, ty také nakonec vždy byly tradičně v irisdiagnostické literatuře doporučovány.“

A tak si nakonec pan páter opatřil publikaci od *Falkeho* o irisdiagnostice. Zpočátku, spíše z dlouhé chvíle, to, co se v ní naučil, začal hledat v očích svých známých, zejména u modrookých, protože na takovéto duhovce se změny vyvolané zhoršeným zdravotním stavem daly nejlépe sledovat. Dotazy u lidí, zda mají potíže, které odečítal z jejich duhovky, a pak pozdější každodenní praxe mu potvrdily jeho domněnku, že irisdiagnostika bude mít reálné jádro, jak si vysvětlíme v následující kapitole. Rozpomněl se na mnohé z toho, co mu řekl MUDr. *Hofman*, na některé základní recepty a intenzivně začal studovat herbáře. Nejenom proto, aby tam načerpal co nejvíce zkušeností, ale aby si uvědomil, jaký je vlastně rozdíl mezi přírodní a školskou medicínou.

Dnes se již příliš termínu přírodní medicína nepoužívá, ale stále častěji se hovoří o *alternativní medicíně*. Vedle tohoto termínu se také používá označení *komplementární medicína*, která by chtěla proklamovat, že medicína je vlastně jen jedna, a sice taková, která respektuje vše, co pacientovi pomáhá a pokud možno mu co nejméně škodí. Někteří zkušení starší lékaři jsou již dávno praktikanty komplementární medicíny a nerozpakují se použít i tzv. babské rady, jestliže si ověřili, že jsou účinné. A mají díky úrovni současné medicíny pro sebe i zdůvodnění, jak asi tyto dávné receptury působí.

Vzpomínám si, že jsme na toto téma vedli společnou disputaci s p, páterem a s jedním z největších ruských chirurgů, prof. *F. N.*

Romašovem, tehdy děkanem lékařské fakulty v Moskvě. Ten nás srdečně uvítal na své klinice a přímo dětinsky se těšil na setkání s p. páterem. Každou jeho zkušenost si dovedl ihned zařadit do svého systému komplementární medicíny. Byl známý po celém světě svojí větou, která zejména z úst chirurga zněla provokativně:

„Řezat umí každý felčar, já však musím jako chirurg udělat vše pro to, abych svá chirurgická náčiní nepotřeboval, nebo jen v krajní míře.“

Proto si s panem páterem notovali.

Na druhé straně je třeba zase říci, že pan páter velice dobře věděl, kdy ještě může pomoci a kdy již je ta, jak se říká, „kudla“, nevyhnutelná a pacienty na operaci posílal. Pana pátera bychom mohli charakterizovat jako člověka, který se blížil ke komplementární medicíně ze strany přírodní léčby a prof. *Romašova* jako člověka, který se k ní dostával od školské medicíny. Proto si tak rozuměli.

S lidmi byl pan páter ve styku vlastně ustavičně, a to jak se svými spoluvězni v lágrech, tak i se svými spolupracovníky v plzeňském pivovaru, takže nabyté vědomosti si mohl stále prakticky ověřovat a zdokonalovat. A tehdy také jako kněz začal chápat tělo nejen jako schránku našich neřestí, ale také jako složitý mechanismus. A především získávané poznatky ho utvrzovaly v tom, že člověk patří do přírody a že nelze do něho jenom sypat prášky, ale že ho musíme nějakým způsobem s přírodou sladit, jestliže mu chceme skutečně pomoci.

Dívat se do očí a určovat diagnózy, a pak pátrat v paměti, které přírodní prostředky použít pro zlepšení zdravotního stavu, bylo sice zpočátku nevídané dobrodružství. Zejména, když se potvrzovalo, že se pan páter ve svých předpokladech, že lze pomoci pacientovi využitím iris-diagnostiky, příliš nemýlil. Byl to však přece jen způsob nejen zdoluhavý, a často závislý na „dohadování“, co právě z těch osvědčených prostředků použít v terapii. A ani stanovení diagnózy nebylo vždy jednoznačné, z očí nebylo možné vyčíst, kupříkladu kolik má pacient bílých krvinek a kolik červených. Přesto irisdiagnostika nemalou měrou přispěla k budoucímu rozvoji jasnovídných schopností pana pátera.

Chtěl-li odečíst co nejvíce informací, které mu duhovka poskytovala, pak panu páterovi nezbyvalo nic jiného než se odpoutat od okolí, co nejvíce se soustředit, aby mu žádný z detailů neunikl. A již sama tato skutečnost vedla k navození jakéhosi stavu relaxace a kontemplance aspoň na několik minut. A do takovýchto stavů se později zcela bezděky automaticky dostával. Tak si postupně připravoval podmínky pro rozvinutí a vyvolání jasnovidných schopností. Stav, který bychom mohli charakterizovat jako rozhraní mezi spánkem a bděním, se pro pana pátera začal stávat takřka samozřejmostí. Možná, že si ani již neuvědomoval, že poskytoval informace, které se z duhovky nedaly odečíst a ani se neopíraly o logickou dedukci. Jak se říká, náhoda přeje připraveným. A ta náhoda jednou přišla.

Obdržel dopis od svého přítele, že má potíže s ledvinami. Pan páter se právě chystal na dovolenou a přítel již nemohl za ním přijet, protože se mu výrazně zhoršil zdravotní stav. Co teď? Pomoci musí! Na dovolené ho však již čekala spousta přátel, a ti chtěli také pomoci. Jak z tohoto začarovaného kruhu?

Seděl nad dopisem, měl na něm bez jakéhokoliv záměru položenou ruku a přemýšlel, jak vše srovnat se svým svědomím, aby nikomu neublížil. Najednou jako by se svět s ním zatočil, měl pocit, že se někam propadá, tento stav trval nějakých 5 až 7 minut. Zdálo se mu, že se s tou osobou, od níž přišel dopis, nějakým nevysvětlitelným způsobem ztotožňuje. Ne že by se stal jí samotnou ve smyslu smyslové představivosti, ale spíše jako by se s ní duševně ztotožnil. A teď najednou slyšel:

„V ledvinách jsou šřavelany, v jedné celý kus a v druhé písek.“

Pak se probral, otřepal, ani se mu to nechtělo věřit, že by tomu tak mohlo být. Znovu položil ruku na dopis, a tentokrát tento zvláštní stav trval necelou minutu. Opět ta samá shodná zpráva. Zopakoval tuto metodu ještě několikrát a pak již vůbec nepochyboval, že by obdržená informace neměla být pravdivá. Hned příteli odeslal dopis, ve kterém mu doporučil, aby se nechal vyšetřit ihned v nemocnici, že má v ledvinách šřavelanový kámen a písek.

Odjel na dovolenou, ale stále si nebyl jistý, zda přece jen něco nezanedbal. Pomohl několika nejnutnějším pacientům, s kterými za

ním přijeli jeho známí. A druhý den poslal telegram nemocnému příteli: „Zítřka mě čekejte!“ Jaké bylo jeho milé překvapení. Čekali ho, a dokonce s dortem. Na Bulovce potvrdili přesnost jím určené diagnózy. Trochu ho to zaskočilo, i když měl hřejivý pocit radosti. Teď vlastně lidé za ním nemusí ani chodit a může určovat diagnózy i na dálku.

duchu ani příliš neuvažoval, že se k určení diagnózy mohl dostat třeba i prostřednictvím něčeho, co s jeho přítelem bylo spojeno.

V tomto konkrétním případě to byl dopis, který od něho přišel. Většina i dobrých jasnovidných diagnostiků žádá jakéhosi prostředníka, aby se mohli „spojit“ s osobou, které mají určit diagnózu, nebo o ní něco říci. „Prostředníkem“ může být fotografie, dopis, vlasy, moč apod. Nebo aspoň od dotazujícího chtějí, aby si svého známého, na kterého se přišel zeptat, živě vybavil.

Pan páter učinil hned dva skoky najednou:

uvědomil si, že se u něho začínají projevovat nové mimořádné schopnosti, které mu umožnily poznávat objektivní realitu mimo známý rozsah možností našich smyslů zároveň zjistil, že není nutná přítomnost osoby, o jejichž potížích má vypovídat, a z toho si pro sebe učinil i závěr, že snad nepotřebuje používat ani žádného „prostředníka“, zkrátka ani lahvičku moče, ani fotografii, ani kadeře, ani dopis. Skutečně nepotřeboval. Za to se však o to více vyčerpával.

Poprvé když jsem se s panem páterem setkal, myslel jsem si, že při dotazu na své známé musím automaticky něco předložit, aby mohl nějakým způsobem navázat kontakt. Chtěl pouze pro vlastní kontrolu, že určená diagnóza odpovídá, znát jméno osoby, z čehož vyplývalo také její pohlaví a pak její stáří. Ale ani to nebylo třeba. Vzpomínám si, jak se mě můj přítel, náměstek na českém ministerstvu pro technický rozvoj, ing. V. O., zeptal:

„Kdy zase pojeděš za panem páterem?“

„Za dva dny.“

„Prosím tě, zeptej se na potíže čtyřletého vnuka mého ředitele odboru.“

„Neboj se, zeptám.“

Když jsem jel do Sušice, tak jsem si cestou uvědomil, že vůbec neznám ani ředitele odboru, ani jeho jméno, natož jméno jeho vnuka.

Jak se vlastně budu pana pátera ptát? Tak jsem začal: „Víte, se mnou u vás zde posledně byl ten náměstek z ministerstva pro technický rozvoj? Prosil mě, zda byste nebyl tak laskav a neudělal diagnózu pro čtyřletého vnuka jeho ředitele odboru.“

Měl jsem obavy, že p, páter se na mne podívá a řekne mi:

„Mládenče, nechceš toho nějak moc?“

Vzal kartičku z hromádky, kterou měl připravenou na stole, a já jsem viděl, jak si nahoru na kartičku napsal náměstek, šipku dolů, ředitel, šipku od ředitele, vnuk. Zapálil si cigaretu, spokojeně pokuřoval a za chvíli začal psát. Diagnóza byla perfektní a lékaři potvrzena. Jak si toto vysvětlit?

V psychotronice pracujeme s termínem *impregnace* v poněkud posunutém významu. Impregnujeme předměty, s kterými jsme byli ve styku, ale také i osoby, vlastně cokoliv.

Hradci Králové bydlela paní Machačová, známá ve svém okolí jasnovidnými schopnostmi. Jednou jsem ji navštívil se zdravotní sestrou M. P. a ona jí říká:

„Chodíte s lékařem a je to Moravák.“

V duchu jsem si říkal, dobře hádáš, celá řada sester chodí s lékaři, a protože tenkrát u nás takřka žádní lékaři na stáži z ciziny nebyli, tak proč by nemohla uhodnout, že je Moravák. Pak už to ale začalo být stále více a více zajímavější.

„On však neléčí, ale hraje si s nějakými flaštičkami.“

Pracoval ve výzkumu. A teď to nejzajímavější: paní Machačové se začalo chvět levé víčko. Poté prohlásila:

„A cuká mu levé víčko.“ Za půl hodiny přišel náš spolubojovník v prosazování psychotroniky, Doc. RNDr. V. Drozen. Sotva dosedl, tak mu paní Machačová říká: „Jdete se ptát na svou známou.“

Začala zhluboka oddechovat, ruku si přiložila na prsa a říká:

„Tuberkulóza to není, ať se nebojí.“ Pak jezdila jazykem v ústech a třela ho o horní levou stranu zubů:

„Spatně ji udělali plombu, má jazyk odřený od plomby.“ Musím podotknout, že doc. Drozen vůbec na nic takového nemyslel, ale protože byl „impregnován“ okamžitými starostmi své známé, jasnovidka jakoby tyto její starosti z něho odečítala.

Ne náhodou se říká: hází svoje starosti na nás.

Mezitím se v předsíni nashromáždilo pět lidí. Vzali jsme pět prázdných bílých papírů, formátu A4 a požádali jsme je, aby na ně položili na jednu minutu ruku, a očíslovali jsme je. Drželi jsme je za roh a předali paní Macháčové. Vypověděla zcela konkrétní a přesná fakta týkající se všech těchto pěti lidí. Pak jsme je zavolali a požádali jsme ji, aby jednotlivé papíry dala těm lidem, kteří na nich drželi ruku. Znejistěla. Když tyto osoby stály před ní a ona se nenacházela ve stavu umožňujícím jí vyvolat jasnovidné schopnosti a vycházela jen z dojmu, který na ni na první pohled učinily, zdálo se jí, že nemohou mít takové potíže nebo problémy, které přiřkla čtvrtkám papíru. U dvou lidí došlo k nesprávnému předání čistých papírů, na kterých před tím drželi ruce. Nakonec jako by ji jejich přítomnost rušila. Lépe se jí pracovalo s tím, co neslo informaci ve formě *impregnace*.

Nyní se vraťme k panu páterovi a k diagnóze výše zmíněného vnuka. Lze tedy do jisté míry na základě uvedených příkladů předpokládat jakousi řetězovou impregnaci, na jejímž začátku je vnuk se svými potížemi, ta přechází na starostlivého dědečka, z něho na jeho nadřízeného náměstka, z náměstka na poslední článek tohoto řetězce, tj. na mne, na člověka, který požaduje určení diagnózy.

V této kapitole zbývá ještě dodat, že od téhož okamžiku právě tím samým způsobem, to je jasnovidným, jak byly prováděny diagnózy, byla určována také *terapie*. Nejen terapie, ale také i její zdůvodnění a diferencování, proč na jednu a tutéž potíž, např. bolest hlavy, je terapie rozdílná, jak se dočtete v kapitole Receptury. Pan páter říkal:

„Já jsem od toho okamžiku, kdy se ve mně probudila jasnovidnost, držel člověka v ruce jako knížku a pročítal jsem ho od hlavy k patě.“

Terapii jakoby polárně odvozoval z diagnostiky. Když měl určeny všechny potřebné parametry o pacientovi, chvíli čekal, co by s ním měl udělat a za chvíli tímtež jasnovidným mechanismem dostával informaci:

„Dáš tam třezalku, dáš tam řebříček.“

Jedna odpověď přicházela za druhou jako zpráva po telegrafu a ruku v ruce s tím šel pocít jistoty, že je to tak správně. Proč třeba má dát cibuli, to panu páterovi nehlásilo. Ale když to sám chtěl vědět,

zejména, když se mu objevil nový nezvyklý druh terapie, tak se zeptal, odpověď byla také ihned nasnadě: „Protože cibule má volné sírany.“

Samozřejmě, že se mně mnohá zdůvodnění zdála příliš zjednodušená a vůbec jsem nevěděl, zda má cibule třeba volné sírany. Zpočátku jsem telefonoval vždy příslušným odborníkům: „Prosím vás, má cibule volné sírany?“ Odpověď zněla:

„Ano.“ Přesto jsem se ptal stále a stále, do jisté míry z trucu, abych přece jen někdy mohl pana pátera doběhnout.

Po více jak dva roky jsem mohl sledovat přibližně na 3000 diagnózách, jak se schopnosti pana pátera zdokonalovaly, zpřesňovaly a obohacovaly stále o nové poznatky. Na čase potřebném pro určování diagnóz se však nic neměnilo, ten byl stále podmíněn okamžitými dispozicemi pana pátera a složitostí řešeného případu.

4. KAPITOLA

IRISDIAGNOSTIKA

Je ještě mnoho lékařů, možná většina, kteří se domnívají, že je poněkud neslušné, chtít se při stanovení diagnózy také opřít o informace, které nám poskytuje povrch našeho těla, třeba i oko, pokud právě není výrazně zarudlé, a z oka v našem konkrétním případě iris – duhovka. Domnívají se, že je to jakési čarování, asi jako něco, co se provozuje při čtení ze sedliny kávy. Protože pan páter svoji diagnostickou dráhu začal od irisdiagnostiky, s kterou se seznámil od zkušeného lékaře, kterého nikdy nenapadlo si myslet, že by měl mít nějaké jasnovidné schopnosti, byl tvrdým realistou a denně se přesvědčoval, že mu duhovka upřesňuje jeho letité zkušenosti, považujeme tedy za nutné se u tohoto problému podrobněji zastavit.

Irisdiagnostiku definujeme jako vyšetřovací metodu, která na základě zrakem odečítaných strukturálních změn duhovkové tkáně hodnotí zdravotní stav orgánů a tkání lidského organismu. (Dnes lze

tyto informace odečítat i za pomoci technických přístrojů s mnohem větší rozlišovací schopností než má naše oko.)

V žádném případě se nejedná o novou metodu nebo, jak se traduje, objevenou Maďarem Peczelym v minulém století, ale o metodu, o níž jsou dochovány písemné památky již ve staré egyptské literatuře. Není to asi náhodou. Egypští lékaři museli denně svým pacientům čistit oči, vybírat z nich jemná zrníčka pouštního písku, a tak nebylo divu, že při stálém dívání se do oka si začali všimnout i toho, že oko přináší celou řadu zajímavých informací.

Názory na princip duhovkových funkcí se změnily. Rozvoj přírodních věd připravil půdu pro nové pohledy na lidský organismus. Začaly se řešit vztahy organismu jako celku s vnějším prostředím. A první, co je na styku s vnějším prostředím, je celý náš tělesný povrch a k tělesnému povrchu patří také naše oči.

Dnes víme, že vnitřní prostředí organismu se nám promítá na povrchu organismu v tzv. *projekčních zónách*. Tyto zóny mají svá přesná místa na povrchu organismu. Příkladem jsou všem známé *akupunkturální body*, projekční plošky na dlaních a na chodidlech, *slizniční body* jazyku atd. A také k těmto projekčním zónám patří naše duhovka. Všechny tyto zóny reagují na stav vnitřních orgánů tím, že dochází k energetickým a strukturálním změnám tkáně v těchto zónách. Akupunkturální bod reaguje na chorobný stav jemu odpovídajícího orgánu změnou energetického potenciálu i kožního odporu v příslušném bodě.

U duhovky není jednoduché měřit energetické změny, zato však může docházet k výrazným změnám ve struktuře duhovky. Proč tomu tak je? Lidské tělo přes tyto zóny reguluje přísun potřebných podnětů z vnějšího prostředí tak, jak si to vyžadují vnitřní orgány. Např. příslušný nemocný orgán je nutno energeticky posílit, pak projekční zóny vytvářejí podmínky pro zvýšený energetický přísun z vnějšího prostředí. Nebo naopak u nemocného vnitřního orgánu již došlo ke chronickému stavu a zvýšený nebo běžný energetický přísun začíná působit dráždivě, pak projekční zóny regulují snížený energetický přísun z vnějšího prostředí.

Tkáň duhovky, právě tak jako ostatní tkáň, pracuje jako zpětněvazební regulační energetický systém. Povrchové tkáň plní

úlohu aktivních čidel. Mnohé projekční systémy vytváří dokonce ucelené obrazce. Příkladem jsou body ušního boltce, a právě tak je tomu u projekčních zón duhovky, v kterých se nám promítá celý organismus.

Má vůbec duhovka předpoklady, aby plnila takovou významnou funkci? Pokusíme se na tuto nesnadnou otázku odpovědět. Duhovka je zásluhou průhledné rohovky v přímém kontaktu s vnějším prostředím. Její spojení s vnitřními orgány a tkáněmi je zajištěno nervovou a krevní cestou. Informace jdoucí cestou neurogení jsou vedeny především vegetativními nervy, které jsou přítomny ve všech tkáních a orgánech těla. (viz obrázek III., IV., a V.)

Jejich dráhy k podkorovým centrům jsou dostatečně známy. Vzruchy se přes tato centra dostávají očními nervy ke tkáním oka, tedy i k duhovce. Jiná část informací o vnitřním prostředí těla se dostává k duhovkové tkáni prostřednictvím krevního oběhu. Bohatá cévní síť tohoto orgánu vytváří příznivé podmínky pro dobrý kontakt. Tkáň duhovky na přicházející impulsy zevnitř specificky reaguje.

V nemocném orgánu dojde ke tvorbě patologických látek (metabolitů) a k dráždění příslušné inervační oblasti. Patologické metabolity se dostávají do oběhu. Informace putují k receptorickému orgánu – duhovce, kde působí na buňky duhovkové tkáně. Výsledkem je pak přeskupování, snižování, nebo zvyšování počtu buněčných elementů duhovkového stromatu. Souběžně s těmito změnami ve struktuře duhovky, dochází v buňkách i k biochemickým pochodům, které podmiňují především vznik pigmentů. Jejich množství se může snižovat nebo zvyšovat, mohou být světlejší, tmavší až zcela tmavé. To je to, co snad upoutá každého z nás, když se vzájemně díváme do očí. Strukturální změny v duhovce nám často unikají. Pro tyto změny se nejčastěji používá termínu lakuny. Může dojít ke zhuštění nebo ke zředění duhovkové tkáně, to všechno je odvislé od dlouhodobé nebo krátkodobé potřeby příjmu podnětu z vnějšího prostředí, tak jak si to vyžaduje vnitřní orgán.

Na závěr je třeba, abychom si řekli, že změny, které zaznamenáváme na tělesném povrchu nebyly vyvinuty za účelem

diagnostiky, nýbrž jako nezbytný předpoklad pro vzájemnou vazbu vnitřního prostředí našeho těla s vnějším prostředím. To hraje důležitou roli při plnění základních životních procesů jako jsou adaptace organismu, jeho regenerace a s tím spojené principy samoléčby. Všechny tyto vazby a vztahy se učíme teprve poznávat. Ze jsme se nejprve domnívali, že změny v projekčních zónách mají především roli diagnostickou a v návaznosti na to terapeutickou, snad nám nemusí vadit. Avšak je potřeba si uvědomit, že v našem případě, duhovka, je jenom jednou z projekčních zón, je součástí systému celého tělesného povrchu, který pracuje koordinovaně s ostatními. Duhovka nám poskytuje jen část informací o zdravém organismu. Avšak ani tuto část nesmíme přehlížet.

Panu páterovi irisdiagnostika posloužila nejen k určování diagnóz, ale pomohla mu naučit se spontánně koncentrovat, a tak mu umožnila v sobě rozvinout latentně ukryté jasnovidné schopnosti. Proto tato metoda byla významnou etapou v jeho budoucí diagnostické a terapeutické praxi. A snad také podnítila jeho úvahy o tom, že musí usilovat o nastolení rovnovážného stavu mezi organismem a vnějším prostředím. Většina zkušených irisdiagnostiků již od minulého století vždy dávala v terapii přednost přírodním prostředkům.

Byla to zase duhovka, která jim odpověděla, zda došlo ke zlepšení či nikoli. Výhodou je, že u začínajícího problému v organismu v duhovce nevznikají trvalé změny, ale že mohou být tyto změny zvrátané, a ty nám napovídají, zda došlo nebo nedošlo k postupnému uzdravení, a dávají nám odpověď, zda jsme zvolili správnou či nesprávnou terapii. Sám pan páter měl k irisdiagnostice zcela objektivní přístup:

„Mnoho jsem se od této metody naučil, ale pak, když jsem rozvinul své jasnovidné schopnosti, začal jsem si uvědomovat, že jsem se vlastně často spíše musel opírat o intuici a ne vždy jen o informace, které mně duhovka poskytovala.“

5. KAPITOLA

STYL PRÁCE

Během dne pan páter v průměru určil diagnózy dvaceti sedmi pacientům. Každá z těchto diagnóz trvala přibližně 20 až 30 minut. Samozřejmě, že čas potřebný pro diagnózu byl závislý na jeho dobré kondici nebo na únavě z předcházejícího dne, především však na složitosti nebo jednoduchosti stavu nemocného. Pamatuji se, že některé případy byly oddiagnostikovány za několik minut. Už po půl minutě se objevil na tváři pátera Ferdy úsměv, který lze charakterizovat jako úsměv spokojenosti, protože se přiblížil k cíli a vyjadřoval asi: „Mám to hned už jako na dlani.“ A propisovačka již rychle běhala po papíru a zaznamenávala cifry, které pak sloužily pro určení diagnózy.

Pan páter nikdy své schopnosti nepřepínal. Když měl pocit, že začíná být unaven, přestal a poslal lidi domů nebo si od nich maximálně vybral kartičky s jejich nacionáliemi a pozval je na příští den. Říkal:

„Snad bych mohl ještě udělat třeba i 5 nebo 10 případů, ale neměl bych jistotu. Mohl bych se mýlit a přetížené podvědomí, spíše vědomí, by mně mohly ‚vyhazovat‘ nesmysly.“

Jakmile si určení diagnózy začalo vyžadovat více jak 35 až 45 minut na pacienta, což se stávalo v pozdním odpolední, bylo to pro něho signálem, že musí skončit. Z toho je patrné, jak byl neobyčejně ve své práci a ve vztahu k lidem, kterým měl pomoci, zodpovědný. Setkal jsem se z mnoha jinými tzv. jasnovidci a irisdiagnostiky, kteří brali pacienty, jak se říká, jako „housky na krámě“. Třeba jich „vyřídili“ až 150 za den. Jaké byly pak výsledky, snad není třeba dodávat.

Další jeho zásadou bylo, že nesmí plýtvat se svými jasnovidnými schopnostmi a chtít pomocí nich řešit všechno možné i nemožné. Chtěl-li být, jak se říká, někde doma, pak musel využívat jasnovidnosti jenom v určitém oboru. Dokud sloužil v Domově důchodců, kde měl k dispozici telefon, tak říkal, že to bylo někdy „na

mrtvici“. Stará sklerotická paní si založila někam „kuchařku“, a protože před tím byla u pana pátera se svými potížemi a měla po ruce telefon, tak volala:

„Prosím vás, nevíte, kam jsem si dala kuchařku?“

Kdyby se nevěnoval jen jednomu oboru, tak by do všech, jak on říkal, jen „fušoval“. Neznal by příslušnou terminologii ani pravidla toho jistého oboru, a pak by se těžko mohl domlouvat se specialistou příslušné profese. Občas někdo namítal, většinou nelékaři, že studuje odbornou lékařskou literaturu. Lékaři, kteří sledovali jeho práci bez žárlivosti, věděli, že ani svolané koncilium by si se složitým případem neporadilo, jako pan páter. Měli dobrou vůli se něčemu u něho přiučit, ale jaksi to nešlo.

Nečinilo mu potíže např. zjistit poruchu na vlastních hodinkách, ale musel si pomoci opisem. Třeba: Je to třetí kolečko od nepokoje. Pro hodináře však toto třetí kolečko má přesné pojmenování.

Při *terapii*, kterou p, páter používal, se držel osvědčených postupů a zásad: Vše, co uškodilo zevnitř, by se mělo „vytáhnout“ zvenčí. Nejprve je potřeba dát do pořádku *zažívací trakt a játra*. Protože pro úspěšnou léčbu je nutno mít dostatek dobré krve, a tu pak pomocí obkladů dopravit tam, kam je třeba. Dobrá krev provede výživu na potřebném místě a zároveň z tohoto místa pomáhá odvádět škodlivé látky, tedy mnohé, co do organismu nepatří.

Tím se „čistí terén“ a pak je třeba ho vhodně „vyživit“. Medicína to však vždy nerespektuje, často bez „čištění terénu“ chce přímo odstraňovat příslušnou patologii, to však nemusí být vždy účinné.

Dále je třeba si uvědomit, že terapie musí být odvislá od věku pacienta. U dětí stačí často strašně málo, jen impulsovat a rychle se s problémem vyrovnávají, člověk v 35 letech, jak říkal p, páter „ten bere naplno“, v 75 letech se mu musí opět dávkovat někdy jako malému dítěti. Nelze mechanicky přebírat zkušenosti a závěry o nemocech z jiného prostředí.

„Kdybych přišel do Afriky, tak bych musel začít úplně znovu,“ říkával pan páter. Protože by si musel nejprve zmapovat pro něho zcela cizí terén, jiné prostředí, jiné rostliny, jinou stravu, jiné druhy dědičných chorob. To jsem si např. uvědomoval, když jsme spolu byli na zájezdu v Itálii. Tam se mu stále objevovaly při stanovení

mnoha diagnóz a při zjišťování narušené životosprávy důsledky nadměrného požívání pepře a s tím spojených mnoho dědičných následků. Také po třech dnech pobytu v Itálii jsme si všimli, že si na trhu můžete koupit minimálně 5 druhů pepře a mnoho druhů paprik laděných podle ostroty od prvního stupně až po pátý.

Na *horečku* se nesmíme vždy dívat jako na našeho nepřítele. Spíše jako na signál, který nás upozorňuje, že není všechno v organismu v pořádku. S horečkou musíme tedy zacházet citlivě. Horečku musíme hlídat, ale nesmíme ji „zabít“, jak p, páter říkal. Když použijeme *penicilin*, horečka se nemusí již za několik dnů projevovat, ale to ještě neznamená, že jsme se zbavili příčiny, která ji vyvolala. Pan páter často zdůrazňoval, že si musíme být vědomi toho, že penicilin nám může za tři dny zlikvidovat velké množství červených krvinek. Domníval se totiž, že v době nemoci jejich množství nějakým způsobem souvisí s teplotou.

Uváděl příklad zápalu plic. Nasazený penicilin zlikvidoval sice jeden z příznaků, vysoké teploty, avšak za čtrnáct dnů se zápal plic opět objevil. Tělo se totiž vyrovnalo se sníženým počtem červených krvinek po použití penicilinu a teploty se znovu projevíly. A diagnóza pak zněla: *chronický zápal plic*. V pravém slova smyslu se však podle pana pátera jednalo o nedolčený zápal plic. Za mnohem účinnější pan páter považoval použití *křenové placky*, protože tato terapie vlastně optimálně splňovala jeho zásadu: horečku hlídal, respektive ctil ji jako průvodní jev toho, že není něco v organismu v pořádku a zaměřil se na boj s příčinou. Vhodné lokální prokrvení pomocí křenové placky, znamenalo přísun živin a odsun škodlivých látek. Horečku tedy nezabíjel, ale postupně vytlačoval. Podobná situace může nastat, jestliže pomocí penicilinu nedojde k dostatečnému vyléčení chřipky, i ta se nám může postupně vracet.

Ideální stav by byl, kdyby stanovení diagnózy a terapie mohlo být vždy přísně individuální záležitostí, bohužel musíme pracovat se zkušeností a s analogiemi, a pak se často můžeme mýjet účinkem. Každý pacient je jako šachová partie, vždy zdánlivě stejná, avšak šach-mat nemoci musíme dát nakonec pokaždé jinak. Výhodou pro pana pátera právě bylo, že pro něho každý pacient byl individuální záležitostí. A navíc také individuální záležitostí v čase. To znamená,

že za týden už mohl být pacientův organismus ve zcela jiné situaci. V něčem si mohl pomoci organismus sám nebo naopak, stav se mohl oproti předchozímu zhoršit.

Pan páter mnohým pacientům, když byli přespříliš zvědaví a měli navíc to štěstí, že proti němu mohli sedět, nakonec daroval lístečky, na které si psal konkrétní údaje týkající se jejich problémů. Přišli za 14 dnů a nabízeli mu, aby se znovu zbytečně nenamáhal, že mají svoji diagnózu s sebou. Usmál se a řekl:

„Já nepracuji s kartotékou jako na středisku. Dělal jste poctivě, co jsem vám předepsal?“

„Dělala.“

„Tak dneska mám před sebou vlastně mladici, tak musím začít znovu.“

Domníváme se, že na tomto jeho přístupu je mnoho pravdy, sama kartotéka na zdravotním středisku pro zkušeného a svědomitého lékaře je jen jakýmsi vodítkem, v žádném případě si pomoci ní neusnadňuje práci.

Určování množství *červených krvinek* z krve nám nemusí podat pravdivou informaci. Pan páter ke zjištění jejich počtu využíval svých jasnovidných schopností a stav červených krvinek odečítal přímo v játrech, kde je dvojnásobný průtok krve. Z hlediska laboratorních testů často docházelo ke shodě, ale často také se údaje o počtu červených krvinek určených jeho metodou s laboratorními testy rozcházel, většinou se jednalo o nezjištění nedostatečného počtu červených krvinek.

V této kapitole jsme se zmínili jen o některých přístupech pana pátera týkajících se rozdílného a osobitého stylu jeho práce oproti stávajícím postupům. Jiné rozdíly budou ještě patrné i v dalších kapitolách a budou často i pro mnohé iritující. Ne proto, že by se pan páter chtěl odlišovat za každou cenu, raději se držel starých osvědčených přístupů, ale tam kde mu bylo zřejmé, že tradiční metody diagnostické a terapeutické by nebyly účinné, volil takové, které mu diktovaly jeho jasnovidné schopnosti. Když se nad nimi bez předsudků zamyslíme, nejsou v rozporu s tím, co o našem těle víme. Pouze rutinní praxe, školská výuka a často i opomětlivost nám je zabraňují používat.

6. KAPITOLA

DĚDIČNOST

Pan páter si musel, ať chtěl nebo nechtěl, aby vůbec pacientovi mohl pomoci, zalistovat ve věčném archivu – v informačním poli, ve kterém jsou také archivy jednotlivých rodů. Často říkal:

„Za hříchy na duši trpíme až po sedm pokolení, za hříchy na těle většinou po čtyři pokolení.“

Známý pražský, dnes už staříčkový lékař, MUDr. J. Tollinger je mnohem přísnější, je přesvědčen, že ještě můžeme pykat za některé tělesné neduhy dokonce i v třinácté generaci. Ať již jsou to čtyři nebo třináct generací, mělo by nás to vést k jednomu neúprosnému zákonu: dokud jsme se nezhostili definitivně své rodičovské role, měli bychom se řádně starat jak o svou duši, tak o své tělo. Co si v mládí nezodpovědností posbíráme, mohou naši potomci – vnuci, pravnuci, praprawnuci a další již od dětství neblaze pociťovat. A tak v rodině se nám může objevit prapraděd v roztomilém mrněti se všemi jeho chorobami, ctnostmi i nectnostmi.

Dnes už víme, že nejsou jen klasické dědičné choroby jako hemofilie nebo polycystóza ledvin, ale můžeme dědit takřka všechno. Naštěstí snad pro nás, aspoň podle pana pátera, si s mnohými dědičnými potížemi můžeme poradit. My však dodáváme, že bez pana pátera asi těžko. Protože ten klíč, který on měl v ruce, my nemáme. Takže sice nepochybujeme o jeho argumentaci, že je to jednoduché, že musíme nalézt ve věčném archivu příslušného praděda a zjistit, z čeho si neduh přivodil, a právě tak pak se musí léčit zděděný neduh u pravnuka.

Když pan páter listoval v archivu neduhů předků, tak se již nestaral, zda ten jeho neduh byl důsledkem hříchu na těle nebo na duši toho jistého prapraděda, ale staral se, aby na základě četby ve věčném archivu mohl co nejlépe pacientovi, který před ním seděl, pomoci. Vyznační karmy by ho asi obviňovali z nerespektování karmy nebo při dobré vůli by předpokládali, že pacientovu zděděnou karmu přebírá na sebe. A ti nejtolerantnější by připustili, že některé

složité a pracné procedury, které pan páter předepisoval, jsou vlastně jakýmsi odčiněním karmy. Většina z nás ve věčném archivu asi hledat tak jednoduše umět nebude.

Mezi čtyřiceti a pětáctičiceti roky se podle pana pátera začínají výrazněji projevovat dědičné choroby. Najednou si říkáme, vždyť jsme takové potíže přece nikdy neměli, jak jsme k nim nyní přišli. A pak se v rodině třeba začneme i rozpomínat, na co trpěl náš dědeček nebo babička z otcovy nebo matčiny strany.

Čtyřicítka pan páter spojoval ještě s jedním význačným procesem. Náš organismus v různém věku jakoby různě vyzařoval. Nejzářivější jsou vlastně zdravé děti a my dokonce o nich říkáme, ony září, ony kypí zdravím. Na stupni této zářivosti je závislá schopnost přijímat a nabírat energii. Snížená „zářivost“ našeho organismu po čtyřicítce způsobuje snížení schopnosti nabírání energie, a tím uspišování procesu stárnutí. Ta obrazná čtyřicítka u někoho z nás může přijít dříve nebo i později, každý máme své individuální biologické hodiny. Ty jednak dědíme, ale také sami si můžeme jejich chod zpomalovat nebo zrychlovat a postrkovat se úspěšně ke stáří. Mnoho je v našich rukách, záleží na nás, jaký styl života si zvolíme.

Některé otravy z bylin, např. z *rulíku* nebo *vraního oka* dědičně zanechávají následky v bílé mozkové hmotě, právě tak i přemíra konzumace *D-vitaminu* nebo potravy bohaté na *jód*. Což se může neblaze projevit i na naší motoričnosti. Pan páter uváděl příklad jedné dívky, jejíž matka byla Řekyně. V rodě se hodně jedl kaviár, tedy strava bohatá na vitamin D a dítě pak nezvládalo chůzi, mohlo chodit jenom okolo stolu, pokud se mohlo přidržovat.

Nebo svého času bylo módou dávat dětem rybí tuk. Jestliže došlo k předávkování, pak se opět negativní vliv mohl projevit na bílé hmotě mozkové a na její nedostatečné funkci. Důsledek byl jiný než v předchozím případě a opět mohl souviset s motoričností. Chlapec, který dostával přemíru rybího tuku, tedy byl vlastně předávkován D-vitaminem, nebyl schopen dát dohromady dvě nebo tři slabiky. V tomto případě byla zasažena motorika svalů ovládajících řeč.

Petrolej se často používal k mazání bolestivých míst nebo „ztuhlých“ části našeho těla. Dříve býval vždy po ruce. Naštěstí

podle pana pátera tento druh mazání není již tak mnoho v módě. Avšak dnes se čas od času doporučuje ne k vnějšímu mazání, ale přímo k „vnitřnímu“, jako vhodný prostředek proti rakovině! Mazání zad petrolejem mohlo vést k *vysýchání míchy*. Tento nedostatek se mohl i dědit. Pan páter uváděl případ chlapce, u kterého již ve dvou letech zjistil vysýchání míchy jako důsledek mazání petrolejem u prarodičů. Dítě přestalo chodit. Tento dědičný prohřešek, jestliže se na něj zavčas přišlo, bylo možno napravit. Kdyby se zjistil v pozdějším věku a navíc se neznala příčina, těžko by se dítěti pomohlo. Mnohem tragičtější jsou případy, kdy se používalo petroleje jako kloktadla, což mohlo zapříčinit *nedorostlé patro* u některého z potomků v příští generaci. Tam již bylo těžko cokoliv napravovat, a pan páter nikdy nikomu zázraky nesliboval.

Škoda, že se již nepíše rodinné kroniky, věděli bychom, na co kdo z našich předků onemocněl a možná, že bychom potom jinak i uvažovali o některých našich potížích. V dnešní éře počítačů bychom měli miminku předávat nejen spořitelní knížku, ale třeba i disketu, která by obsahovala údaje o tom, na co kdo z rodu trpěl, pokud jsme si to v paměti uchovali a měli možnost se u prarodičů pozeptat. Mnozí z nás víme, že v diabetické a onkologické poradně se nás vyptávají zda někdo z rodičů netrpěl obezitou, cukrovkou nebo neonemocněl rakovinou. Nebude asi pro nás na škodu, když o potížích našich rodičům a prarodičů budeme znát co nejvíce. Proto se ne náhodou vždy kněz a pak i oddávající na obecním úřadě ptají, zda si snoubenci nic nezamlčeli o svém zdravotním stavu. Měli by se také před svatbou novomanželů sejít obojí rodiče a bez předsudků o svém zdravotním stavu prozradit na sebe co nejvíce.

7. KAPITOLA

ALERGIE

Alos ergos – jinak jedám. Je třeba tomu rozumět tak, že věc, která může být jednomu prospěšná, pro druhého může být nevhodná. Tedy u každého z nich jinak jedná.

Pan páter se přidržoval staršího zúženého výkladu alergie. Většinou alergii chápal jako záležitost dědičnou. Např. někdo z našich předků příliš konzumoval *cibuli*, a ta potom některému z potomků může činit zažívací potíže. Jsme na ni specificky přecitlivělí. Přitom víme, že je cibule jinak propěšná, ale my jsme na ni v pravém slova smyslu alergičtí.

Alergie chápané v pojetí pana pátera se většinou začínají projevovat kolem čtyřicátého roku věku. Jestliže si předek již za svého života vypěstoval přílišným požíváním jednoho druhu potravin alergii, ta se pak mohla u nás projevit již v pubertě. Dnes bychom řekli, že se soustavně dopouštěl dietetického přestupku, a i takovýto přestupek může mít nakonec dědičné následky. Pak samozřejmě si můžeme alergii způsobit sami, aniž jsou předci na vině.

Alergie mohou mít nevyzpytatelnou podobu. Jedna z nejběžnějších alergií podle pana pátera bývala na *švestky* a švestková povidla, a tím vlastně na červené přírodní barvivo, které švestky obsahují. Pak stačí, aby začaly zrát švestky a již jejich *fluidální vliv* může způsobit úbytek červeného barviva v krvi. Byl přesvědčen, že někdy fluidální vliv může působit až ze vzdálenosti třiceti kilometrů. A přitom nemusíme vůbec švestky jíst.

S fluidálním vlivem na dálku současná medicína nepočítá. U tují se však např. připouští, že by jistý dálkový negativní vliv mohl existovat. Dále často hovořival o alergii na *červené víno*, která mohla nastat ve vinařských rodinách, když se po několik generací jedlo mnoho červeného hroznového vína.

Podle pana pátera v současné době se slova alergie nadužívá a vlastně i zneužívá. Často nám slouží k označení něčeho, co vůbec alergií není, a měli bychom to nazvat zcela jinak. Pamatujeme se

ještě na případ ze základní vojenské služby, kdy jeden z našich „spolubojovníků“ byl propuštěn do civilu, protože měl „alergii“ na zelenou barvu. Ne v přeneseném slova smyslu. V tomto případě by pan páter nikdy nepoužil slova alergie, ale nejspíše by prohlásil, že se jedná o otravu zelenou barvou, která je charakteristická pro „khaki“ oblečení, a protože u nás používaná zelená barva je tak trochu původu arsenového, pak by se vlastně mohlo jednat o otravu arsenem. Dovedu si představit, jak výrobce této barvy, tak příslušné schvalovací orgány by se mohli po tomto vyřčení cítit dotčeni, protože při zkouškách na rozsáhlém a dlouhodobě testovaném souboru se nic nezjistilo. To, že se nic nezjistilo, však ještě nevyvrací možnost, že vliv může být tak slabý a latentní, že zjistit nejde, ale pro někoho slabým vlivem být nemusí. Naše normy jsou přísné a postihují mnohé, ale přece ne vše beze zbytku.

Ukutečnili jsme jednou rozboru moči pomocí nové metody, abychom mohli zjistit určité metabolity v moči, a najednou se nám ukázalo u vojáků zákl. služby, že u všech máme pozitivní výsledky, a to opakovaně i na jiných místech. Položili jsme si otázku, co je pro ně společného? Khaki uniforma! A pak jsme obdobné testování provedli u dalších profesionálních skupin, které celodenně nosí zelenou uniformu a opět tentýž výsledek. Takže zelenou barvu nepodceňujeme. Právě k opakování testů nás podnítilo konstatování pana pátera o možném nedobrému vlivu zelené barvy.

Zřejmě je rovněž nadužíváno termínu alergie, když hovoříme, že v poslední době dětí trpí nadměru alergiemi. Až bychom si roztřídili všechny druhy alergií do skupin, pak bychom snad u některých mohli prohlásit, že se skutečně jedná o alergii. Ve většině případů se zřejmě bude jednat o něco jiného, pro co bychom mohli snad použít přesnějšího označení: zhoršený nebo oslabený *imunitní systém*. I když jsme si vědomi, že imunitní systém úzce s projevy alergie souvisí a často je podmiňuje. Když předkové měli velkou oblibu ve vajíčkách, pak jejich potomci jsou na ně alergičtí a tělo těžko zpracovává bílkovinu z vajec. A tak bychom mohli pokračovat. Poučení je pro nás jedno: jednostrannost ve stravě se nedoporučuje a nevyplácí. Mysleme na své potomky: konzumujme stravu pestrou a vyváženou.

8. KAPITOLA

PLÍSNĚ

Páter Ferda věnoval velkou pozornost plísním. Jeho nejopakovanější větou bylo:

„Plíseň je hrobař života a nepatří do organismu.“

Plísně brání přirozenému procesu zpracování bílkovin v našem organismu. Ať jsou v jakékoliv formě. Zbavit se plísní, kterých je v našem okolí mnoho, není snadné. Jsou v potravě, jsou ve vodě, jsou v našem okolním prostředí, v bytě, v přírodě. Nezničí je ani chlor, ani mráz, ani vaření. Jakmile přijdou plísně do vlhka, začnou žít. Každá plíseň má svoji teplotu, při které se jí nejlépe daří. Proto jakmile např. člověk prochladne, v těle nastanou optimální podmínky proto, aby některá z plísní, která zatím byla v útlumu, se mohla projevit se svými negativními účinky a postihnout tak organismus jako celek nebo některý z jeho orgánů.

Plísně jsou neobyčejně odolné a nelze je vždy snadno v potravě zlikvidovat. Často nestačí ani teplota 100 stupňů C, zejména u masa. Lze je zničit teprve pečením. Ne náhodou se tedy maso peče.

Pan páter byl nemilosrdný k jakýmkoliv formám plísní, i k těm, co nám jsou podávány ve formě *antibiotik*. Domníváme se, že jeho úvaha o penicilinu byla asi velice moudrá. Když přemýšlel nahlas, tak říkal:

„Penicilin byl vyvinut pro určitou specifickou situaci, a počítalo se s jeho aplikací především pro vojáky za druhé světové války, aby nedošlo k okamžité otravě, nebo aby mohly být zmírněny vysoké teploty. Potud byl penicilin na místě. Předpokládalo se však, že bude používán jen po omezenou dobu a potom, že nastane normální terapie, která do té doby byla osvědčená a běžná. Bohužel z antibiotik se stal všelék a doplácíme na to nyní všichni od kolébky až do hrobu.“

Asi měl pravdu. A pan *Fleming*, kdyby žil, byl by s panem páterem zřejmě zajedno. Všichni známe ze svého okolí děti s

tetracyklinovými zoubky. Není na ně radostný pohled a zřejmě v mnoha případech bychom se asi mohli bez antibiotik obejít a nahradit je jinou terapií.

Při této příležitosti bychom rádi konstatovali, že za předchůdce antibiotik bychom mohli zřejmě považovat středověkého lékaře, *T. B. Paracelsa*, který v některých případech dosahoval úspěchu s plísněmi, které chodil seškrabovat na popraviště z kostí oběšených.

Pana pátera především zajímalo, jak nás ohrožují plísně obsažené v potravě a v našich pamlscích. Speciálně byl zaměřen na *čokoládovou plíseň*. Tou nejčastěji trpí děti, kteří hodně mlsají čokoládové bonbony nebo čokoládu. Jsou-li čokoládové bonbony nebo čokoláda nedobře uskladněny nebo dlouho za výlohou, může v nich vzniknout čokoládová plíseň. Obdobný druh plísně může vzniknout rovněž v kakau. Tyto plísně mají pak za následek vyvolání specifického druhu *rýmy* nebo i jiných projevů, které se mohou po požití čokolády nebo bonbonů objevit do několika hodin. Jestliže se tato plíseň usadí v trávicím traktu, vyvolává u dětí nadměrnou *žízeň*, takže takřka bez přestání pijí.

Dobrym hlídačem plísní, podle p, pátera, je *červené barvivo*. Proto červené víno užívané s mírou, je docela prospěšné. Často se říká, že je prospěšné pro tvorbu červených krvinek, a ještě známe také prúpovídku: „Červené víno je mléko starců“. Samozřejmě přemíra užívání *červeného vína* může rovněž vyvolat v organismu alergii na červené víno, a tím pak pravý opak, úbytek červeného barviva v krvi.

Pan páter byl vyznavačem všeho, co bylo přírodní, a raději viděl, když se pacientům předepisovaly léky vyráběné z přírodních materiálů. Ale i zde nabádal k opatrnosti. Mnohé přírodní materiály, z kterých byly léky vyráběny, nemusely pocházet z ekologicky vhodného prostředí nebo s těmito materiály bylo nedobře zacházeno během technologického postupu – nevhodné skladování, nedostatečná sterilizace prostředí. Ty pak mohly rovněž obsahovat plísně. V léku tyto plísně třeba zůstávaly v latentním stavu, ale po jeho použití se mohly v organismu aktivovat. Nejvíce nedůvěřoval *rybám*, které podle něho obsahovaly ze znečištěných toků a moří

mnoho plísni. Některé léky, které se např. vyráběly z vnitřností ryb, mohly být těmito plísněmi zasaženy.

Po Vánocích vždy zaznamenával zvýšený výskyt specifického zápalu plic, který p. páter přičítal plísním z kaprů. Na námitku, proč onemocněl jenom jeden člen z rodiny, a ne všichni, kteří se dělili o tříkilového kapříka, odpověděl zcela logicky:

„Kdyby si koupili dva kilové kapry, tak by na tom byli lépe. Čím těžší, tím déle je ve vodě, a tím větší je šance na kumulování plísni v jejich těle.“

A proč onemocněl jen jeden z členů rodiny? Protože u něho k tomu byly vhodné podmínky. A jednou z podmínek je, že negativní vliv plísni se začne projevovat při určité teplotě, např. při *prochlazení*, a to právě nastalo jen u jednoho příslušníka rodiny, případně mohl mít více oslabený imunitní systém oproti ostatním.

Jiný druh plísně se mohl objevovat v mléce, protože krávy pily vodu, která už plísně obsahovala, a často to byl takový druh plísně, který vyvolával cosi, co by bylo možno nazvat *chřipkovým jevem*. Tato plíseň, respektive její toxiny, mohly zasáhnout *nosohltan* a dokonce mohly napadnout i *mozkové blány*, což mohlo být doprovázeno *vysokými horečkami*.

Na naši otázku, proč nemá rád *antibiotika*, pan páter kromě toho, co jsme již výše uvedli, odpovídal:

„Když je např. dobytek léčen antibiotiky, pak se antibiotika v mléce u dobytka usadí na kaseinu a takový kasein pro organismus nemá již žádný význam. Totéž mohou vyvolat i plísně v krmivu, které mohly vzniknout při nesprávném sušení nebo skladování, nebo při nedbalém skladování krmných směsí. Plísně obecně zabraňují oxysličovacímu procesu, a to rovněž neprospívá organismu. Zejména dětskému, který by měl dostávat co nejhodnotnější stravu. Dostanou-li „antibiotické mléko“, může dojít ke zhoršení *metabolických procesů* a ke *zhoršení růstu* u dětí. *Spánek* takovýchto dětí je neklidný a není posilou pro organismus, navíc během spánku nedojde ke správnému zpracování bílkovin.“

Pan páter asi nadužíval slova plíseň i tam, kde se mohlo jednat o virová nebo bakteriální onemocnění. Pro nás je však podstatné si spíše uvědomit, abychom byli svědomití při přípravě potravy nejen

pro sebe, ale i pro domácí zvířectvo, jehož produkty pak konzumujeme. Také záleží na nás, abychom se starali o čistotu našich vodních toků a rybníků.

Plísni nejsou ušetřeny ani stromy, zejména staré. Podle pana pátera *švestky*, *peckoviny* vůbec, se mají vykácet po 15 letech, *hrušky a jablka* po 20 letech. Stromy jsou postupně oslabovány a jsou také stále více napadány různými parazity a plísněmi. A teď se zamysleme nad stářím stromů v našich sadech a zahradách. Staré jsme je již koupili a říkáme si, je škoda je pokácet, vždyť ještě rodí.

Podle pana pátera je třeba rozlišovat orgány, ve kterých se plísně nacházejí, a pak proti nim použít příslušná přírodní barviva. Tak např. některé plísně v plicích a jejich toxiny lze zčásti paralyzovat, jestliže použijeme žlutých barviv, tzn. připravíme si čaje z květů, které je obsahují jako *pampeliška*, *podběl*, nebo *divizna*. Doporučoval v této souvislosti připravit si *sirup* z *pampeliškových květů*, a to tak, že do sklenice napěchujeme pampeliškové květy a prokládáme je dostatečným množstvím cukrů, což činíme rovněž také z důvodů konzervačních. Když nám vznikne postupným rozpouštěním cukru sirup, pak jej přepasírujeme a můžeme používat do čaje nebo jako samostatnou pampeliškovou šťávu, případně si můžeme vylepšit grog.

Někdy vzniká nebezpečí, že déšť smývá ze stromů nebo i z jiných rostlin plísně do země. Příroda však i na to pamatuje a v takovém případě se najednou rozmnoží pampelišky, a ty pak příslušnou plíseň paralyzují. Snad je tomu skutečně tak, rádi bychom tomu uvěřili.

Plesnivě obilí pan páter považoval za velice nebezpečné krmivo pro dobytek. Často bývá hlavní příčinou *herpesu* u dobytka. Když se tato plíseň v těle krávy rozmnoží, přes maso projde až do kůže. Tento příklad nás upozorňuje na jednu z nebezpečných vlastností plísní, na jejich prorůstání. Nestačí plíseň jen seškrabat. Když na jaře rozloupneme jablka, která jsou špatně uskladněna, cítíme plíseň v celém obsahu jablka.

Rovněž *myxomatosu* považoval pan páter za plíseň, jedná se o chorobu mikrobiálního charakteru. Jako účinný prostředek proti ní doporučoval natrhat pro králíky *janovec*.

Plísň se mohou dostat do země v době postřiků rostlin, a není vždy tak jednoduché se jich zbavit. Některou lze paralyzovat zaléváním vodou, do které přidáme *ocet*. Na jinou stačí lžíce *solí* do konve, a sice na plíseň vodomilnou, kterou poznáme podle toho, že *mrkev praská*. Stačí třikrát záhon pokropit a můžeme tuto plíseň zlikvidovat.

A tak si jen na konec této kapitoly zopakujeme to, co jsme si řekli na jejím začátku: Plíseň je hrobař života. Varujte se před ní!

9. KAPITOLA

BARVY V NAŠEM ŽIVOTĚ

Každý z nás si oblíbí některou barvu, a tu preferuje ve svém oblečení. Kdyby ji preferoval jen v oblečení vnějším, pak by to nebylo snad nejhorší. Ale zejména pohlaví ženské se do jedné barvy odívá zcela totálně, a pak tyto barvy přicházejí přímo do styku s pokožkou. A jejich působení není zcela bez vlivu na náš organismus. Tak např. anilinová zeleň při delším přímém styku s naším tělem může vyvolat nejen částečnou povrchovou otravu, ale přímo i nepřímo působit na vnitřní orgány. Může např. ovlivnit peristaltiku a vyvolat nám potíže se stolicí. Při povrchové otravě dojde k nedostatečnému lokálnímu krevnímu oběhu, může nastat hemolýza krvinek, objeví se nám i otok. Pan páter jako ochranu před případným negativním vlivem barev z našeho ošacení doporučoval koupel v odvaru z *dubové kůry*, *přesličky* a *třezalky*, ta v podstatě může postihnout negativní vliv všech barev.

Mnoho problémů mohou zapříčinit i naše pracovní oděvy. Montérky, které jsou modré barvy. Ne náhodou jim říkáme modračky. Při práci v kleče se nám shrnou pod kolenem a jestliže je to naše nejčastější pracovní poloha, pak v těchto místech může případně nastat i *trombotický stav*. Těch několik minut navíc s přípravou očistné koupele nás už příliš nezdrží a vyplatí se nám. A jistě je méně nepříjemná než pobyt v nemocnici, polykání prášků a nakonec operace žil.

Barvy mohou zapříčiňovat i jiné potíže. Vzpomínám si, jak pan páter pacientovi vysvětloval, že se u něho vůbec nejedná o revmatismus ani artrosu, ale jedná se o *ischiatické bolesti*. Protože ležal na modročervené přikrývce, obarvené barvami z rumělky a anilinu, a to vyvolalo u něho zánět nervů. Dnes již mnohé z dříve používaných druhů barviv nejsou v textilním průmyslu povoleny. Buďme si však vědomi, že jsme zdědili mnoho oděvů nebo různých přikrývek a dek a domníváme se, proč by nám neměly dodnes sloužit.

Jak je patrné z předchozích řádků, barvy nemusíme jen nosit na sobě, můžeme na nich často odpočívat, jako na barevné dece, nebo na stole máme barevnou podložku, na které po většinu pracovní doby spočívá naše ruka.

Všichni jsme slyšeli, že polychlorované bifenyly – *PCB*, které zlepšovaly povrchové nátěrové vlastnosti barev, byly také vhodné jako kapa liny i pro hydraulické stroje, se najednou staly světovým problémem, který u nás najednou utichl, jako by se nás již netýkal. *PCB* u nás byly zapracovávány do barev, které se masově používaly v zemědělství, natíralo se jimi kde co. Krávy pily vodu ze žlabů natřených těmito barvami.

Mnoho dobytka se muselo utratit a tuny mléčných výrobků zlikvidovat, aby se jejich vliv neobjevil v našem potravinovém řetězci. Voda, která se dostala do styku s těmito barvami, přešla do našich toků. V důsledku toho vyhynuly např. vydry, protože negativní vliv *PCB* se projevil na jejich reprodukčním procesu. Ještě stále *PCB* hrozí. Je to snad malá časovaná bomba, ale přesto visí nad námi. Nemí lhotejně jaké barvy použijeme pro přípravu našich interiérů. Mnohé z doporučených byly staženy z prodeje nebo musela být pozmeněna technologie jejich výroby. Pečlivě bychom měli číst návody na obalech, abychom třeba barvu určenou jen k vnější úpravě obydlí nepoužívali pro vnitřní úpravu. Nedivme se, že pan páter byl k mnoha barvám doslova nedůvěřivý a bil dávno na poplach, než si to začala uvědomovat oficiální místa k tomu kompetentní.

10. KAPITOLA

NÁŠ ODĚV

Když začnou některé naše potíže, samozřejmě většina z nás začne přemýšlet, jak jsme k nim přišli. Zda jsme nenachladli, zda jsme něco špatného nesnědli. Málokdo z nás však začne obracet pozornost také na to, co nosí na sobě. Konkrétní rada asi nebude vždy po ruce, ale obecná ano. Přemýšlejme také, zda naše potíže nezačaly od okamžiku, kdy jsme si koupili třeba nové kozačky, kožich, plavky atd. Zda příčina není v materiálu nebo barvě našeho ošacení. Negativní vliv barviv jsme si již připomněli.

Nesmíme se domnívat, že otravou z barvy oděvů nebo z umělých hmot, které nosíme na sobě, je postižena jen kůže. Mohou to být i orgány, které jsou bezprostředně pod kůží a otrava dokonce může postupovat i do hloubky organismu.

Samostatnou kapitolou je odívání budoucích maminek. Na to by snad podle pana pátera měla být zřízena samostatná poradna, protože nevhodný oděv během *těhotenství* by mohl vážně ohrozit zdraví ratolesti. V zásadě bychom měli vyloučit jakékoliv *umělé hmoty* a šatstvo z umělých hmot. Ideální by zřejmě byla čistá vlna, bavlna nebo len. Asi by měla být speciální dílna, která by pro maminky šila z nejzdravějších tkanin. Pečlivě by měl být vybírán materiál pro podprsenky a pokud možno vyloučit jakékoliv jejich barvení. To vše může působit na stav prsu a ohrozit kojení.

Když jsme se již zmínili o *umělých hmotách*, měli bychom si uvědomit, že s nimi naše děti přicházejí do styku velice často ve formě *hraček* nebo když lezou po zemi, po *PVC*, *kovralu* nebo svého času byly v módě dětské příkrývky *larisy*. Před těmito všemi umělými hmotami pan páter varoval a upozorňoval, že neustále exhalují a že tyto exhalace jsou zejména pro děti škodlivé.

V dnešní době, kdy se významná funkce hygieniků snížila, a často ke kontrolám výrobků z umělých hmot dochází až následně, jsme vystaveni, a zejména děti, jistému riziku. Navíc celá řada pašovaných výrobků postrádá potřebné *certifikáty o nezávadnosti*.

Kupujeme-li hračky, a to i ze dřeva, měli bychom si nechat předložit příslušné osvědčení. Dřevěné hračky mohou být natřeny závadnými barvami nebo škodlivými mořidly.

11. KAPITOLA

JAK SE LZE TAKÉ DÍVAT NA NEMOC

„Nemoc je nerovnováha mezi organismem a prostředím.“

To bylo okřídlené rčení pana pátera. A samozřejmě, jak uvádíme na jiném místě, vždy počítal také se skutečností, že mnoho problémů, případně občas i předností, dědíme po svých předcích.

Co to znamená nerovnováha mezi organismem a prostředím? Odpověď zněla z úst pana pátera zase zdánlivě prostě:

„Co špatného dostaneme z vnějšího prostředí do organismu, musíme se snažit z něj vyloučit, a co dobrého nám chybí, musíme se zase snažit do organismu dostat.“

Tak a je to. Jenže odtud se rozvíjí nejedna trnitá cesta. Pan páter měl výhodu, že hned po týdnu, když se něco dobrého nebo nedobrého objevilo na trhu, to na své klientele zaznamenal. Zejména, když výroba potravin byla centralizovaná a u základních potravin byla předepsána dokonce i jednotná státní norma.

Dalším problémem bylo, že jednotně řízené hospodářství také jednotně plánovalo, jak stimulovat zvýšení úrody. A to jak za použití prostředků dobrých, tak méně dobrých, až tragických. Příkladů by mohla být celá řada.

Kuřatům se začaly přidávat do krmiva *hormony*, aby brojeři rychle přibírali na váze. V Dětských domovech nebo u těch, co hojně konzumovali kuřecí maso, protože je přece zdravé, se to začalo neblaze projevovat. Především na chlapcích. U nich se občas objevovaly zaoblené dívčí tvary tam, kde by si to asi jistě nejméně přáli.

Nadměrné hnojení *dusíkem* nám sice mnohdy dávalo úrodu, radost pohledět. Mrkve jako řepy, ale ty konce. Když jeden kus

dobytku v chlévě onemocněl, pro jistotu všechen dobytek ve stáji dostal penicilin. To byly nevýhody hromadného ustájení. Když se zjistilo, že *antibiotika* stimulují přírůstky u domácího zvířectva, objevil se opět nový problém. Bohužel však antibiotika se v mase začala ukládat nebo se objevila v mléce a zase nakonec v nás.

Na západě tomu nebylo jinak, avšak byl přece jen rozdíl. Když se negativní důsledky zjistily, nastal poprask v tisku. U nás se mlčelo, a likvidace šla tichou cestou, podřízena však často ekonomickým hlediskům. Přece ten penicilin nevyhodíme, stálo nás to nějaké peníze.

Pak byla spousta věcí, která se zjistila jako škodlivá jen u nás, a utajovala se.

Jednou jsem se náhodně ve vlaku bavil se svým neznámým protějškem a vyprávěl jsem mu, co všechno je škodlivého v potravinách, jak se dlouho skladuje máslo atd. Chvilí na mne hleděl a pak se přísně zeptal:

„Odkud to víte, to se přece z pracoviště nemohlo vynést, to jsou věci utajované!“

Usmál jsem se, a odpověděl:

„Od pátera Ferdy.“

Opět nepřijemný tón v hlase:

„A kde on to sbírá, odkud on to má!?“ Chtěl jsem mu říci, čte to ze stolu, tak jak si to o něm mysleli stařečkové na kůru v kostele.

„Víte, on je jasnovidný. Naštěstí se neobrátí na vaše pracoviště, takže se nedozvěděl, co se říkat má a co se nemá. A na další štěstí to denně řekne asi tak pětadvaceti lidem.“

Bylo to na můj protějšek přespříliš. Viděli jsme, jak mu to „šrotí“ v hlavě. Zřejmě si myslel, že by se měl takový člověk zavřít a byl by pokoj. Z dalšího rozhovoru a souvislostí vyplynulo, že dotyčný odborník byl zaměstnán na jistém pracovišti v tehdejší Ústřední vojenské nemocnici. Snad je nyní toto pracoviště jako první, které na zjištěné prohřešky v naší potravě upozorňuje.

Takže v určité době byl pan páter jediným člověkem, který varoval lidi před tím, jak si počínat, aby se nedostaly špatné věci z vnějšího okolí do organismu.

A jak dostat do organismu z vnějšího prostředí to, co mu chybí? To bylo zdánlivě snazší, budete brát to a to, tak a tak dlouho a připravíte si to tak a tak. Jenže nejdříve se muselo z organismu dostat, co tam nepatřilo, a to nebylo vždy tak jednoduché a na tom byla založena jeho *terapie*. Nejprve se musel organismus očistit a pak se teprve mohlo „pohnout“ s nemocí. O tom na jiném místě.

Pan páter říkával:

„Odkud je nemoc, odtud je také lék.“

Dříve byla kuchyň lékárnou a lékárna tak trochu kuchyní. V mléce jsme měli vlastně celou apotéku. Mívali, mívali, ale již dávno. Pro pana pátera bylo příznačné, že rád pozoroval hovádky boží a učil se od nich:

„Když pozorujete krávu, jak se pase, tak tamhle si vezme, támhle si vezme, zase o kousek dál, ona ví, co potřebuje a také ví, co bu dou potřebovat telátka. Nikdy nesežrala nic, co by jí a jim mělo škodit.“

Chudáci ustájené krávy, těm nezbyvá nic jiného než žrát to, co dostanou do žlabu. A nakonec jsme chudáci my. Ideální dříve bylo konzumovat to, co se nacházelo v našem nejbližším okolí. V něm jsme vyrůstali a s ním jsme také srostli. Hospodář si nechal semlít vlastní obilí a z vlastního obilí, respektive mouky, si pekl chléb a vše potřebné. Věděl, co jí, a když rozkouší zrna, tak hned dovedl říci, z jaké je půdy a z které je nejlepší. Kdepak jsou ty časy? Nemá smysl zpovídat někoho v Americe, co považují za nejzdravější, a chtít to draze kupovat. Ale máme se starat o to, co nám chybí nalézt v produktech, které rostou kolem nás. Nikde nikoho příroda neošidila. Ošidíme se jenom sami.

Závěr z této kapitoly je jeden: žijme v harmonii s přírodou a budeme méně nemocní, avšak o přírodu se musíme také otcovsky starat a neublížovat jí, pak nám dá vše, co pro své zdraví potřebujeme.

Pohled pana pátera na rakovinu

Když se někdo p. pátera ptal, co soudí o rakovině, obvykle začínal následujícími slovy:

„Aby se rakovina mohla rozeběhnout, musí mít k tomu připravený terén. Tam, kde je narušená nebo „rozpadlá tkáň“, velice rychle se rakovina uhnízdí.“

První, o co se tedy musíme postarat, je místo v organismu, které se stalo vhodným pro rozvoj rakovinného onemocnění. Zachvácený „terén“ je nutno očistit a zpevnit. Samozřejmě, že vše záleží od stupně pokročilosti rakovinného onemocnění. Jestliže se nám podaří zpevnit a vyčistit terén, máme z poloviny vyhráno. To nám umožní do příslušné napadené partie zavést normální krevní oběh, a ten pak pomáhá k dalšímu zpevňování a očišťování. Pak případně kancerogenní látky nebo toxiny z plísní se nemohou uplatňovat v takové míře jako za předešlého stavu. V některých případech bylo úspěšné použití obkladu cibule zvenčí proti příslušnému orgánu. Onkologové se asi teď chytají za hlavu a říkají, tak i s cibulí lze jít na rakovinu? Možná, že mají pravdu. My se však domníváme, když jde o rakovinu, tak bychom měli uvažovat i o nemožném.

V oblibě pana pátera byla červená vína, jak již vyplynulo z předchozího textu. Ne coby lahodné nápoje, ale coby léčebné prostředky.

A proto mezi nimi diferencoval. Tak např. při *rakovině plic a tenkého střeva* viděl podpůrný prostředek v *Gamze*, při *rakovině žaludku a jater* v *Bikaveru*, při *rakovině tlustého střeva, konečníku a děloze* v *Mavrudu*. Pan páter byl přesvědčen, že každé z nich má specifický účinek na toxiny plísní v právě zmíněných lokalitách. Tato všechna vína byla svého času u nás stále k dispozici. V této souvislosti stojí za zmínku, že přibližně před třinácti lety proběhla ve Francii onkologická konference monotematicky zaměřena na význam přírodních červených barviv pro pozitivní ovlivňování průběhu rakovinných onemocnění.

Přitom pan páter stále zdůrazňoval, že si nejprve musí zjistit, zda u příslušného pacienta není alergie na červené barvivo. Jestliže by tomu tak bylo, pak bychom si červeným vínem neprospěli. Mnozí řeknou, to je sice zajímavé, ale jak se máme dozvědět, zda jsme či

nejsme alergičtí na červené víno? My se domníváme, jestliže je to zajímavé a i když nemáme jasnovidné schopnosti pana pátera, měli bychom uvažovat o metodách, jak tuto alergii zjistit a možná, že na ně přijdeme.

Pan páter vždy tvrdil, a to už se dnes také stále více a více připouští, že musí být vytvořeno vhodné prostředí pro vznik rakoviny. A aby nezůstal jen u obecného tvrzení, tak svoji představu konkretizoval na příkladu, jak mohou nastat podmínky pro vznik např. rakoviny konečníku.

Jak se v dalším textu dozvíme, je pro muže, a dnes již také pro ženy, v tomto směru nejriskantnější *esovitá klička* tlustého střeva, ve které se usazují nestrávené a toxické látky, zbytky potravy z ostrých jídel atd. Když tělu nepomůžeme, v tomto případě mechanicky, propláchnutím, tak se snaží s tímto problémem vypořádat samo. Zpočátku lymfatická žláza na sebe přebírá úlohu očišťovatele, v důsledku toho vznikají bulky v okolí konečníku. V dalším stadiu se sliznice konečníku zanítí, potom zduří, pak se tento zánět stane chronickým, přestává fungovat látková výměna, odhalí se kapiláry a začíná vleklý zánět. A v tomto okamžiku nastávají optimální podmínky pro vznik rakoviny, protože tkáň je již v pokročilém zánětlivém stavu, což umožňuje rakovině „budovat svůj vlastní stát“, to bylo jeho oblíbené rčení. Jakmile kdekoliv vzniknou v těle pro rakovinu vhodné podmínky, začíná se v tomto místě rozbíhat. To znamená, jakoby každá z našich buněk byla připravena stát se za určitých podmínek rakovinnou.

O rakovinné buňce se také hovoří jako o buňce, která ztratila najednou paměť pro svoji specifickou funkci, kterou získala fylogenetickým vývojem. To znamená nadále se množit ve vymezeném programu, je-li to buňka jaterní, množit se jako jaterní, je-li to buňka ledvinová, množit se jako ledvinová atd. A ona se najednou jen množí a množí, jakoby nechtěla mít nic společného s řádem, který doposud respektovala. Jako tomu bylo na začátku vývoje živé přírody, kdy se buňky množily zcela nespecificky. Probudila se v ní nejstarší paměť“rodu buněk“, množit se, množit se. Ale pro nás může být toto probuzení paměti, překročí-li určitou míru, tragické.

V této souvislosti uvedeme výpověď jedné z nejlepších pokusných osob *B. Kafky*, (P. K.), kterou pronesla v hluboké hypnóze již v roce 1923, když jí byla položena otázka, co způsobuje rakovinu:

„Rakovinu způsobuje virus, který je sám o sobě nenakažlivý. Je vlastně krystalem – živoucím krystalem z jedné molekuly. Je to žijící molekula bílkoviny. Samotný virus nezpůsobí nádor, ani poruchu. Vpraví-li se však do organismu spolu s extraktem nádoru, způsobí zhoubný nádor, i kdybychom extrakt viru zbavili. Extrakt obsahuje substanci, která umožňuje buňky živočicha proměnit v buňky rakovinné.“

Tedy vznik zhoubného nádoru neodvisí ani tak od viru, jako od prostředí, ve kterém se může se svou zhoubnou tendencí projevit. Z předchozích řádků, i když to není jednoznačně řečeno, jako by vyplývalo, že tento virus je všudypřítomný a každá buňka jako by ho v sobě de facto nesla.

Výpovědi pana pátera učiněné přibližně po 55 letech nezávisle na výpovědi pokusné osoby *B. Kafky* v mnohém spolu korespondují. Když bychom je volně parafrázovali, pak můžeme říci:

„Jestliže v organismu se např. zánětlivým procesem tkáně vytvoří vhodný terén, faktor zhoubnosti si jej kdykoli a kdekoli najde a ihned se tam jakoby nastěhuje.“

Když tedy shrneme výpovědi dvou našich jasnovidců, pak pro vznik rakoviny jsou nutné dva předpoklady:

- Vhodný terén
- Určitý druh viru.

Tento druh viru je zřejmě stále v organismu přítomen a je pro organismus neškodný, dokud se nesetká s vhodnou živnou půdou. Virus sám o sobě rakovinu nevyvolá, zato vhodné prostředí, živná půda pro virus, vyvolají bujení, protože ve všech organismech jsou tyto viry neustále přítomny. Nezávisle na sdělení pana pátera a pokusné osoby *B. Kafky*, ruský vědec, veterinář, prof. N. J. Rumjancev, dospěl přibližně ke stejnému závěru:

„V organismu je druh viru, který je potřebný pro zdravý organismus, avšak v okamžiku, kdy se dostane do specifických podmínek, mění se tento virus na *onkovirus*. Bojovat proti němu jako

takovému není možné, protože bychom museli bojovat proti životu samému.“

Lze předpokládat, že mezi virem a jeho vhodným prostředím existuje zpětná vazba: patologické prostředí umožňuje jeho aktivaci a jeho aktivace umožňuje a rozšiřuje patologické prostředí. Proto je boj se zhoubným bujením nesnadný.

K otázce vhodné terapie proti rakovině lze vést asi následující úvahu: účinné jsou takové terapeutické zásahy, které pomáhají organismu jako celku, a zároveň je lze cílit lokálně na místo bujení. Nemá zřejmě smysl bojovat proti výše zmíněnému viru, ale proti vznikaní a omezování specifického patologického prostředí, které umožňuje aktivaci viru. Proto se také ne náhodou stále více zdůrazňuje *masová prevence*, která by měla posilovat náš obranný a imunitní systém. Všichni denně slyšíme o *kancerogenních látkách* a *kancerogenních faktorech*, ale málokdo z nás si připouští, že tato varování se týkají nás všech.

Ze svého hlediska pan páter, co do původu, rozlišoval tři druhy rakoviny: *rakovinu po úhozu*, *rakovinu z toxinů plísní* a *rakovinu houbovitou*. Rakovinu po úhozu považoval za nejsnázeji léčitelnou. Samozřejmě, pokud byla zavčas podchycena. Nepodceňoval jedinou *modřinu*, zejména u starších lidí, kdy se s modřinami organismus již hůře vyrovnává. Modřina se podle něho jakoby „zapouzdří“, je zdánlivě v klidu, avšak za rok nebo za dva může začít tzv. kvasit a vyvolat v místě modřiny vhodné podmínky pro rozběhnutí rakovinného procesu.

Rakovina z toxinů plísní již není tak snadno léčitelná. Zde záleží na dostatku krevního barviva v organismu, které hlídá plísně. Metodu MUDr. Vlka, který používal dlouhodobé iontoforesy a přitom na elektrodách jako vodivé prostředí měl přípravek z krevní plazmy, považoval za účinnou pro první druh rakoviny – rakoviny po úhozu, avšak pro rakovinu z toxinů plísní dával přednost přípravkům obsahujícím krevní barviva, tj. vyráběným z celé krve a ne pouze jen z krevní plazmy. Takovým přípravkem je např. potravinový koncentrát *IMUREGEN*, ať již podávaný přímo, nebo ve formě tablet, jako jejich příměs (*Provit, Proredukt*) nebo jako doplněk v

různých potravinách např. s pivovarskými kvasnicemi, nebo s jogurtem apod.

Samozřejmě, že lze bojovat s rakovinou pouze do jistého stadia. Když je tkáň z 50 až 70% rozpadlá, nelze ji již zpevnit, tím spíše ji nelze také vyživovat a léčit. Znovu opakujeme, že základním pravidlem pro úspěšnou léčbu rakoviny pro pana pátera bylo:

„Musím zpevnit terén, z kterého se rakovina živí, tj. podmínka, bez které se nehnu. Jakmile ho vyčistím a zpevním, pak se mi tam automaticky zavede krevní oběh, a ten mně již pomáhá odnášet to, co tam nepatří, a také přinášet to, co tam patří. To již někdy samo o sobě může být dostačující.“

Proto je také velmi významná při boji s rakovinou změna stylu života nebo radikální zásah do metabolických procesů organismu, který může nastat třeba při důsledné eliminaci bílkovin živočišného původu z našeho jídelníčku. Konec konců, všichni máme jakési povědomí o tom, co jsou a nejsou kancerogenní látky, a přesto si naši oblíbenou černou kávu nedovedeme odepřít, a ani aspoň na čas vyloučit z našeho jídelníčku uzeniny, o kouření ani nemluvě.

Nedomníváme se, že pan páter přišel s něčím objevným, pokud se týká rakoviny, protože hypotéz a úvah bylo vysloveno na statisíce, chtěli jsme jen přiblížit čtenáři jeho postoj k tomuto věčnému problému lidstva.

Spánek a živá příroda

Zvykli jsme si nejčastěji uvažovat tak, že dobrým a vydatným jídlem načerpáme nejvíce energie. Ale to je jen polovina pravdy, nic se nevyrovná klidnému a vydatnému spánku.

Proto význam dobrého spánku pro organismus snad ani nemusíme zdůrazňovat. Nejedna rada lékaře končí:

„Dobře si odpočiňte, dobře se vyspěte a budete zase jako rybička.“

Je v tom jistě mnoho pravdy, pokud nás náhodou nepronásledují těžké sny. MUDr. J. Tollinger, o kterém se ještě nejdnou zmíníme, říkával: „Když již nemůžete spát, tak aspoň dvojnásobně dlouhou

dobu potřebnou pro spánek ležte na lůžku, aspoň tak z části spánek nahradíte.“

Pan páter přichází s novým poznatkem, aspoň od jiného jsme jej do té doby neslyšeli. Význam spánku je především v tom, že při spánku načerpáme mnoho energie. „To víme každý,“ si v duchu řeknete, avšak pan páter pokračuje:

„Ve spánku se totiž uvolňujeme a začínáme čerpat sílu z okolní živé přírody. Kdybychom v okolí patnácti kilometrů vykáčeli kolem našeho obydlí všechny stromy, pak při spánku nemáme z čeho čerpat sílu a o polovinu méně budeme po probuzení posílení.“

Další příčinou, a to velice častou, kdy ze spánku nemusíme mít žádný účinek z okolní přírody, je vlhký byt. Vlhko v bytě pozitivní fluidální vlivy z přírody pohlcuje.

„Kde je *vlhko v bytě*, tam je pařeníště chorob,“ říkával pan páter. Vidíme, že to tedy není jen vlhko samo o sobě, které nám škodí, ale příčiny jsou mnohem hlubší. Jezdíme na chalupy, abychom načerpali sil, a ty chalupy jsou někdy velice provlhlé. Co přes den nadýcháme v přírodě, to v noci nezúročíme. Staré pravdy stále platí, kam nechodí slunce, chodí lékař. Pohádku o Dr. Voštěpovi bychom měli dětem číst od maličká a nejednou. Jen se zamysleme jak sami nedostatečně své byty větráme. Asi by se přednostně měly vyřizovat žádosti o nový byt těm žadatelům, kteří musí dosud bydlet ve vlhkých.

Zkrátka, ať chceme nebo nechceme, jsme součástí živé přírody, to už mnozí věděli od pradávna. Mnohé staré posilující praktiky, i v dřívějších dobách označované za magické, a pro většinu magickými zůstaly do dneška, spočívají v tom, že se vědomě můžeme posilovat ze všeho živého, co je kolem nás. Že lze čerpat sílu z lidí, na to můžeme nalézt mnoho zajímavých příkladů v knize B. Kafky „Nové základy experimentální psychologie“, kde uvádí, jak lidé neduživí rádi vyhledávají společnost a velice rychle v ní ožijí. Činí tak zcela podvědomě, protože se ve společnosti cítí dobře.

Staré zkušenosti nás upozorňovaly: spí-li staří s dětmi, staří se cítí posílení a děti zemdleny. Tehdy se používalo termínu pro to, co si lidé navzájem mohli předávat vitální magnetismus, a ten jsme mohli nasávat z čehokoliv živého. Pan páter byl téhož názoru, ne že by tyto

znalosti načerpal v okultní literatuře, jak by mnozí nejraději prohlásili, ale proto, že to tak jasnovidně cítil a jasnovidné zkušenosti jej v tom utvrzovaly. Říkával: „Člověk si může utvořit dobrý magnetický krunýř a posílit se v přírodě, když si toho bude vědom.“

U starých Keltů byla velká úcta k vegetaci a ke stromům především. Za stromy vhodné pro, posilování pan páter považoval především javor a jasan, i když s oblibou uváděl příklad jedné řádové sestřičky, která vždycky na jaře vyběhla do klášterní zahrady, obejmula mladý dub a volala: „Doubku, doubku, dej mi hodně síly.“

A když jednou k němu přišla s nějakými potížemi, tak měl pocit, že má nervy jako z ocele.

„Doporučoval bych tedy těm,“ a teď se začal usmívat, „co stále ztrácejí nervy, aby chodili objímat duby a doušky.“

A my dodáváme, když jim ani to nepomůže, tak se aspoň na chvíli zklidní a ani to není málo. Pan páter byl přesvědčen, že lze v přírodě čerpat sílu v kterémkoliv ročním období, že se nemusíme bát obejmout strom i v zimě a táhnout vědomě sílu až z kořenů. Je třeba provést dobrý impuls a ten už si sám najde, odkud sílu čerpat.

Asi se předchozí rady budou zdát mnohým přehnané, avšak poslední teorie o existenci *biologického plazmatu*, které se řadí mezi studená fyzikální plazmata, začínají do této problematiky vnášet jasno. Biologické plazma je obvykle definováno jako soubor částic, které společně s produkcí záření a kmitů různého charakteru vytvářejí samostatnou energetickou síť v organismu. Ta koreluje s jeho vnitřními procesy a také s vnějšími podmínkami jeho okolí, je odrazem biochemických a elektrických pochodů v živém organismu, a tím zároveň informačním zdrojem o stavu organismu.

Tedy biologické plazma je něco, co je společné pro všechno živé – rostliny, zvířata i pro pána tvorstva, člověka. Na úrovni vegetativní, která je vlastní i člověku a živočichům vůbec, existuje jakýsi převoditelný článek, který nám umožňuje komunikovat i s tím stromem. Jinými slovy, na úrovni vegetativní, kterou má všechno živé, si s námi živá příroda rozpráví a my s ní. Škoda jen, že tyto poznatky přišly až nyní a nenaučili jsme se přírodě aspoň před šedesáti lety naslouchat. Nemuseli bychom nyní čelit ekologické krizi a celé řadě civilizačních nemocí.

Člověk s rostlinami a přírodou tvořil jednotu. Ideální bylo, že se obilí spotřebovalo tam, kde se vypěstovalo. Všechno na sebe navazovalo, včetně podzemních vod, minerálů v zemi, a navíc se zase vzájemně vše mezi sebou kompenzovalo. Každá větší vesnice měla svůj mlýn. A ze svého obilí si mouku hospodář odvezl domů. Věděl co zasil, věděl co sklídl, věděl co jí a z čeho si peče chléb a buchty. Dnes se všechno převáží z místa na místo. Z jednoho centra do druhého. Ani to není bez vlivu na zdraví člověka. V malém už na to lidi přišli. Aspoň si mnozí pěstují vlastní zeleninu. Vědí, jak se o svůj záhon starají, čím hnojí a vůbec nepodřizují svou úrodu heslu, čím více, tím lépe, ale čím přirozeněji, tím zdravěji.

Až si uvědomíme, kde je rozumné spěchat a kde šetřit a kdy je to nerozumné, pak si zase obnovíme klepající mlýny se šplouchajícími mlýnskými koly. Ve svém pytli si dovezeme domů mouku ze své pšenice. A prodáme ji zase jen ve svém okolí, svým sousedům nebo z nedalekého okolí lidem, ale vždy s krajinou spjatými. Zdánlivě stačí málo, ale dnes už to tak jednoduché nebude, abychom to zdánlivé málo splnili. Snad to dělají v malém někteří makrobiotici na venkově, kteří si sami obilí vypěstují a večer na ručním kávomlýnku semelou a připraví si z toho na druhý den snídani.

12. KAPITOLA

DUŠE

Pochopit schopnosti a dary, které pan páter vlastnil, nemůžeme, dokud se nevyrovnáme s pojmem duše. Duše přesahuje jak náš pojem rozumu, tak náš pojem vědomí. Dříve než se dobereme k její definici, zamysleme se tak trochu nad tím, proč pro mnohé se duše kamsi najednou vytratila. To nám snad pomůže si ji zase plně uvědomit a pochopit, že se přece jen bez ní neobejdeme.

Doba po francouzské revoluci z roku 1789 se v Evropě začala nazývat *dobou osvícenskou*. Protože byla signálem boje proti monarchistickým režimům, které jako celek byly považovány za zkostnatělé. Jako jedna z opor této zkostnatělosti byly označovány

církve, ať už protestantské nebo katolická. Monarchie se s nimi podílela na vládě. Církve měly v rukou vládu duchovní, chceme-li použít moderního jazyka, vládu ideologickou. Obě, monarchie a církev, si osobovaly právo určovat co je a není možné v oblasti duchovní, kulturní, vědecké a hospodářské.

Racionalismus nastupující stále výrazněji od renesance si v této době stále více upevňoval svoje pozice. Všude se hlásala vláda rozumu a svoboda, právo na vlastní uvažování. Nastupující věda nechtěla být sešněrována církevními předpisy a dogmaty, a pod tímto tlakem se jejich pouta uvolňovala. Ale málokdo si uvědomoval, že se pomalu kují nová pouta, zato však systematicky a neméně pevně svazující a vedoucí člověka v poutech až ke zkáze dnešních dnů.

Pouta tohoto nového dogmatismu měla svoje zárodky v jednostranně chápaném racionalismu a pozitivismu. Dogma o Bohu, že je středem vesmíru začalo vytlačovat dogma hlásající, že je to naopak člověk. Dogma pokory vůči Bohu bylo nahrazeno dogmatem bezmezní svobody patřící člověku, pánu všeho tvorstva a přírody. Lidská pýcha zaštiťující se vědou již od poloviny 19. století začala stále častěji diktovat: toto je možné, toto není možné!

Co nezměříme, nespočítáme, nezvážíme, nezaregistrujeme, neuvidíme – *neexistuje!* Viděl někdo duši? Proč by tedy vlastně měla existovat? Přesto duše na začátku našeho století nedala některým vědcům spát. Co kdyby existovala? Dokonce byly snahy objektivně ji prokázat.

Lůžko s umírajícím se kladlo na tehdejší dobu na velmi citlivé váhy, a čekalo se na okamžik, kdy přestanou probíhat základní fyziologické procesy, a kdy zkušený lékař konstatuje smrt. Jakýsi váhový rozdíl se zjistil. Avšak ti, co měli znalosti o tom, co probíhajících pochodů se v organismu najednou zastavilo, dospěli k závěru, že lze předpokládat, že v okamžiku smrti nastal jistý energetický únik vázaný na dřívější pochody v organismu. A naměřený váhový rozdíl příkly ne váze duše, ale ukončení všech energetických procesů v organismu a byli jistě pravdě blíže. Jiní, kteří duši chápali především z hlediska filozofického, tyto pokusy o „vážení duše“ považovali spíše za žertovné počínání. Domnívali se, že všechno nelze vyjádřit jen nějakými měřitelnými kvanty.

Už tehdy došlo vlastně ke střetu dvou vědeckých přístupů: přírodovědecky-technického a psychologicko-filozofického. Jenže ten druhý přístup začal být považován za neexaktní a filozofie, dosud matka věd, začala vyklizovat své pozice a navíc se nechala stále více nahlodávat omezenými přírodovědeckými postupy při poznávání našeho světa. Pomoci jenom nich duši stěží dokážeme. Místo co by šlo nadále ruku v ruce filozoficko-přírodovědecké poznávání tak, jak tomu bylo u předchozích generací.

Celý problém kolem existence duše byl však ještě mnohem složitější. Mnoho vědců věřilo, že má duši, ale přestali s ní počítat při svých vědeckých postupech a metodách.

Vědci v současné době v mnoha zemích dali podnět ke vzniku křesťanských akademií. Řekli bychom sláva! Konečně se začnou dávat věci do pořádku. Když však mezi tyto vědce usednete, nejste si jisti, zda skutečně sedíte v křesťanské akademii. Jejich úvahy jsou v některých směrech stejné jako u nevěrců: s duší ve svých vědeckých postupech nepočítají. Jejich pojmový aparát je přece jen o něco pestřejší než u nevěřících. Občas zacitují, jak se na věci díval sv. *Tomáš Akvinský*. Ale jeho důslednost věřícího dialektika, nepochybujícího o existenci duše, jim chybí. Mají bohužel mnohem blíže k principům dialektického materialismu.

Snažme se vystopovat, kdy se nám duše začala vytrácet z našich úvah. Dělo se tomu tak především v zemích tradičně pokládaných za civilizované, tedy v zemích Evropy a severní Ameriky.

Už v polovině minulého století jeden z největších světových vědců, *J. E. Purkyně*, jehož větu: „*Omnia vivo ex ovo*“, zná celý vzdělaný svět, má najednou pocit, že je třeba se zamýšlet nad podílem duše v rámci vědeckých úvah a metod. Bylo v tom cosi varujícího, protože mnoho vědců jeho doby již příliš s duší nepočítalo.

Purkyně předpokládal, že náš přístup ke skutečnosti musí být přísně *dualistický*: byla tu především duše a její mohutnosti, počítaje v to mohutnost poznávací a rozumovou, a ty byly neodmyslitelným předpokladem pro správné poznávání skutečnosti vnějšího prostředí. Pak zde byl předmět konkrétního bádání, třeba lidské tělo, které pitval, a to mu přinášelo radost z dosud neodhaleného. Duše byla

obohacena o nové poznání. A tak vzájemné střetávání jednoho s druhým vedlo k vytčenému cíli. Duše pro J. E. Purkyněho neodmyslitelně existovala jako nástroj poznání.

V pozdější filozofii a formující se psychologii bylo slovo duše stále více nahrazováno slovem *psychika*. Zřejmě v dobré víře. *Psyché* přece v řečtině bylo názvem pro duši. Brzy na to se však vymezuje pojem „*psychické procesy*“. A zanedlouho se klade otázka, co podmiňuje psychické procesy? Odpověď se hledá jen v synapsech nervových vláken, v biofyzikálních a chemických procesech centrální nervové soustavy.

A tak dříve neoddiskutovatelný primární, vše oživující element těla – duše, který především v oblasti poznávání a myšlení, byl zcela svébytným a samostatným, dostává najednou místo sekundární. Je odsunut na druhou kolej. Není již hybatelem a oživovatelem, ale hýbaným a oživovaným. A aniž jsme se nadáli, objevila se hrubá materialistická koncepce. Duše nám lehce vymizela. Později začalo mnohým vadit i slovo *psychika*, a to už byl jen krůček k tomu, abychom na základě chování krysu uvažovali o chování člověka.

Nastoupilo *pozitivisticko-vulgárně materialistické* myšlení, které jako kategorický imperativ postavilo hráz mezi náboženství a vědu. Náboženství byla založena na učení o existenci duše a dovolávala se těch filozofií, co o ní nepochybovaly. A to ještě navíc se jednalo vždy o existenci duše nesmrtelné. Tuto nově vzniklou hráz museli respektovat všichni, kdo se chtěli nazývat „mužové vědy“. Tak tomu bylo nejenom ve státech s komunistickou ideologií, ale i ve všech zemích označovaných za nejpokročilejší hospodářsky a vědecky.

Přesto však v jedné zemi, která se naštěstí stala vědecky a hospodářsky nejpokročilejší až v poslední době, začali vědci hledat most mezi náboženstvím a vědou. Touto zemí je Japonsko. To nebylo zasaženo omezeným pozitivisticko-vulgárně materialistickým přístupem díky své poloze a způsobu myšlení lidí z Dálného východu. Tamější vědci se nechtějí smířit se zcela běžným a uznávaným tvrzením věřících na západě: „Já jsem sice věřící, ale svoji víru nemohu spojovat s exaktním vědeckým poznáním, to jsou dva na sobě nezávislé postoje.“

Naši mnozí věřící vědci se smířili s touto tichou schizofrenií, která přinesla zoufalé ovoce. Zvykli si na ni, jsou spokojeni a vždy také připraveni se svými nevěřícími kolegy nemilosrdně zaútočit všude tam, kde by skutečnost měla být bohatší a překračovat, jak oni říkají, konvenční, tradiční, oficiální vědu. Pak začínají být zlí.

Oficiální, konvenční, ani tradiční věda neexistuje. Věda musí být otevřený systém. Musí být připravena do sebe vstřebat i pro ni nepřijemné poznatky z hlediska stávajících zvyklostí. To všichni sice proklamují, ale ihned zase vědí, co je a není možné.

Nastal posun v charakteristice člověka – vědce. Vědci z konce minulého století, a ještě na začátku tohoto století, byli přece jen filozofy, třebaže byli velkými fyziky, biology, lékaři apod. O velikánech z předminulých století to platilo tím spíše. Zakládali si na tom, že mohli v pokoře poznávat harmonickou a bohatou přírodu, včetně přírody člověka, a učit se od ní. Věděli, že dokud budou naslouchat jejímu rytmu a respektovat ho, že neublíží ani přírodě, ani sobě. Důsledkem tohoto nerespektování je současná ekologická krize. Nebyli fyziky pro fyziku, nebyli biology pro biologii, nebyli lékaři pro medicínu, ale usilovali o to, aby jako fyzici, biologové a lékaři prospěli lidem a obohatili naše poznání světa. Nic ze svého bádání nevyřazovali, neutajovali. A jestliže tak někdy učinili, potom jenom proto, aby si neznalí lidé neublížili. Protože byli vzdělanými a odpovědnými lidmi v pravém slova smyslu.

Konečná tragédie v charakteru člověka – vědce začala v posledních čtyřiceti letech, kdy dochází k masové produkci sice vynikajících specialistů, ale přitom bez historického a filozofického zázemí. A tak se z vědy vytrácí odpovědnost. „Učené kolečko“ v mašinerii vědecké exploze chce být jen „učeným kolečkem“, více se po něm nesmí žádat a cítí se dotčeno, jestliže se po něm chce, aby uvažovalo i v jiné rovině než v rovině vlastní úzké specializace, třeba etické. Vždyť by to nestihlo, a život je přece krátký. A tak ti, co by měli mít nejvíce odpovědnosti, před ní utíkají. Věda se někam překotně řítí, jako by jí snad ani nezáleželo na osudu lidstva.

Mnohé dřívější ustálené hodnoty, nechci ani připomínat absolutní hodnoty, se zrelativizovaly. Vše lze vysvětlit, protože se to právě

hodí, demagogie je na denním pořádku, a pokud si ji občas uvědomíme, pak suše konstatujeme: „Taková je doba.“

Dřívější generace, a především muži učení, pečlivě rozlišovali základní kategorie dobra a zla, krásy a paskvilu, harmonie a disharmonie. Nezaměňovali jedno za druhé, ani tyto kategorie nerelativizovali. Zlo bylo zlem, a nebylo relativním zlem.

Z vědy a techniky se stala modla. Stále slyšíme:

„Bez vědy by nebylo pokroku.“

Pravé hodnoty jsou ty, které pomáhají harmonizovat člověka a odkrývat především jeho vnitřní lidské hodnoty. V tomto směru má jediné smysl hovořit o *pokroku*. Co pro tento pokrok učinila současná věda? Spíše nic. Určitě přispěla pro pokrok technický, zčásti pro pokrok obecně civilizační, vymizelo mnoho zhoubných nemocí, ale neméně jsou zhoubné nemoci civilizační. A tak si položme otázku: je věda vědou v tom smyslu, jak ji chápali naši velcí předkové? Není! Protože neslouží v první řadě dobru a pokroku lidstva. Věda nemá být nic více a nic méně, než pokorná služebnice života. K této roli se musí vrátit. Je tedy načase ukázat na scestnou vědu a za nevědecké prohlásit vše, co jde proti lidstvu, byť by takový poznatek byl sebedokonaleji metodicky zvládnut. Je třeba se opřít o naši duši. Protože ta vnese do vědy to nejpotřebnější, etické hledisko a řád.

Vraťme duši do vědy. Pak nebude hrát věda roli klacku při poznávání bohatosti života, ale jen roli klacku proti svým vlastním prohřeškům na lidstvu, kterému dnes hrozí, že nemusí ve jménu vědy a prudkého technického rozvoje přežít!

Dvě stě let uplynulo od nástupu *osvícenství*. To asi nepředpokládalo konce, do kterých se dostaneme. Tyto konce jsou v samém rozporu se slovem osvícený. Osvícený je člověk, který je moudrý, neubližuje jiným, ani sobě, mnoho ví a vidí dopředu. Po dvěstě letech snad máme právo na revizi a vzpamatování se. Pro přechodnou dobu bude stačit, když si občas řekneme: máme přece duši! Avšak uvědomit si, že máme duši, nebude pro mnohé snadné.

Jakmile začneme počítat s tím, že má člověk duši a že tato jeho duše je mocná, pak se před námi otevírá zcela nový svět a zcela jiné jeho chápání.

Pro církve nebylo jednoduché odpoutat se od mnohých předsudků. Nakonec to za ně vyřešil moudrým výrokem Pius XII., když prohlásil: „Příroda je rozmanitá dílna Boží. Posláním vědců je, aby ji v pokoře zkoumali.“

Neříká už, *my to všechno víme, ale je to posláním vědy. Zároveň z této věty vyplývá, že věda není svébytným systémem, že musí být korigována, a korigována bude tehdy, až sestoupí ze své výše a podá ruku církvím, chcete-li náboženství, a uzná jako primární vědeckou kategorii existenci duše.* Toto uznání vůbec neznamená nastolení iracionálna ve vědě, ba naopak, zbaví nás iracionálního modloslužebnic-tví hmotě a vědě. Věda se tím nestane méně vědeckou, ale stane se více přirozenou a lidsky potřebnou.

Je potěšitelné, že nejpřednější myslitelé tohoto století a vědecké kapacity, o jejichž kvalitách nikdo nepochybuje, volají po duši.

Krátce před svou smrtí, 24. února 1952, řekl slavný anglický neurofyziolog, *Ch. Sherrington*, který se přes půl století zabýval zkoumáním činnosti lidského mozku, budoucímu nositeli Nobelovy ceny, *J. C. Ecclesovi*: „Jediná realita, která teď pro mne existuje, je lidská duše.“ Anglický psycholog *J. Cohen* konstatuje (1957), že: „...výzkumem vnějšího lidského chování získané poznání nemůže nikdy nahradit vědění získané z vnitřní zkušenosti...“ a cituje svého kolegu *R. Braina*, který prohlásil, že psychologové si vydělávají na živobytí tím, že prohlašují svého vlastního ducha za neexistujícího. *J. Eccles*: „Nemožnost vysvětlit fenomény volního pohybu, myšlení a další procesy jen neurofyziologickými mechanismy poukazuje na nutnost postulování duchovního činitele. Hlubokou tragikou našeho století je, že religiózní vize se stala nevýznamná, nebo byla odmítnuta...“

Kdyby byl člověk degradován na „chytré zvíře“, jak předvídal *G. Orwell*, pak, říká *Eccles*: „...zotročené lidstvo by ztratilo svou duši... v dlouhé temné noci kulturního a intelektuálního barbarství... Musíme ocenit velikost člověka, musíme znovu získat naši víru a naši naději v člověka a jeho osud – jinak je vše ztraceno... což vedlo k materialismu a k determinismu uzavřeným ve světě fyzických objektů a stavů. Politické systémy, pro něž je člověk jen bezduchým kolečkem v mašinérii státního byrokratismu, jsou tragédií.“ *P.*

Wintrebreta: „Duch živé hmoty není evoluční vymožeností, ale prvotní podstatnou vlastností života. Jednou z nejdůležitějších a pro lidský život nejzávažnějších pravd je existence lidské duše jako nehmotné, svébytné a tedy nesmrtelné podstaty.“

Rozmanitost a neobvyklost psychotronických fenoménů, chceme-li je exaktně poznávat, nás nutí s duší počítat. A to především při poznávání jednoho z nejfantastičtějších fenoménů, jasnovidnosti, kterým byl p, páter Ferda nadán. Dříve však ještě než začneme hovořit o mohutnostech duše, které tento fenomén podmiňují, pokusíme se vyrovnat ještě s některými pojmy, jako jsou vědomí, rozum a pak se také pokusíme dát adekvátní význam slovu podvědomí.

Pro mnohé pojem *vědomí* bude možná zcela splývat s pojmem duše. Bez hmoty by se nemohlo projevit vědomí a bez vědomí bychom neměli pojmu o hmotě. Hmota s vědomím jsou spolu úzce spojeny, a přitom existují jako dvě na sobě nezávislé objektivní reality. Podle dialektického materialismu je vědomí jednotou všech psychických činností zprostředkující a ovlivňující základní vztahy člověka se světem. Vědomí je také uvědomění si, že svět, příroda a společnost objektivně existují a zároveň uvědomění si, že existují také já sám. Je však považováno jako nejvyšší produkt vývoje hmoty. Tím je vlastně každé naše vědomí individuální, zatímco dřívější filozofové měli představu o nadindividuálním vědomí, božském, o vědomí vůbec, které se mohlo projevovat především díky tomu, že vlastníme duši.

Na tomto stanovisku stál *Platon, Aristoteles, i sv. Tomáš Akvinský*. Tím, že je vědomí podmíněno existencí duše, tělo pak slouží jako nezbytný nástroj, aby se vědomí mohlo projevit. Avšak funkce a nezbytnost vědomí se již může minimalizovat při projevování se duše. Vědomí z rozsahu schopností a mohutností duše může čerpat různou měrou. U lidí, kteří nás zarážejí svými neobyčejnými poznávacími schopnostmi, jako by se projevovalo cosi, co přesahuje možnosti běžně přiznávané vědomí, a zde bychom mohli použít termínu *rozšířené vědomí*. Vědomí i rozšířené vědomí pouze čerpají z plných mohutností a schopností duše, avšak se jen

blíží tomu, co lze charakterizovat jako přímé nazírání duše, ale plně ji nedosahují.

Rozum, to je snad jedno z nejméně frekventovaných slov. Ty nemáš zdravý rozum, musíš vzít rozum do hrsti, jdi na to raději normálním selským rozumem, ty jsi rozumbrada. A snad nejzajímavější zapojení slova rozum ve velice neobvyklém kontextu použil známý anglický spisovatel K. Chesterton:

„Blázen není člověk, který ztratil rozum, ale který ztratil všechno kromě rozumu.“

Je to jeden z nejpravdivějších soudů.

Z předchozího výčtu různých charakteristik o rozumu vidíme, že rozum předpokládá využívání již něčeho, co má k dispozici, a rozumně jedná ten, kdo s tím něčím, správně nakládá.

Definicí rozumu najdeme mnoho, rozumných i nerozumných. Nejvíce se nám líbí ta, kterou uvádí Komenského slovník: „Rozum (intellectus), všeobecně schopnost rozuměti, tj. věcně, správně a přesně pojímání dané příčiny, myšlenky a skutečnosti. Člověk je rozumný tehdy, když klidně zvažuje věci, aniž by se nechal vésti citem, přáním nebo nadějí.“

Ve filozofii kdysi existovala kategorie zdravého rozumu. Od okamžiku, kdy se filozofie zřekla role matky věd a v tichosti vyklidila tuto pozici, pak nás věda (někdy „věda“, ale za vědu neoddiskutovatelně považovanou) zmanipulovává občas do pozice, že o zdravý rozum začínáme přicházet. Dokud bude věda v souladu se zdravým rozumem, tj. klidně bude zvažovat věci bez emocí a přání, pak se nemůže postavit proti nám a je všechno v pořádku. Pokud však začneme mít pocit, že věda jedná v rozporu se zdravým rozumem, musíme se přiklonit na stranu zdravého rozumu a ne na stranu vědy.

Z hlediska pochopení fenoménu *jasnovidnosti* je pro nás snad nejdůležitější pojem *podvědomí*, s kterým se pokusíme vyrovnat. Dotkli jsme se již pojmu *rozšířené vědomí*, který mnozí psychologové začali používat jednak proto, že si nevěděli rady s podvědomím a také proto, že měli obavy, aby je někdo neobvinil, že koketují s duší. Z vlastní zkušenosti věděli, že existují jednotlivci, a to i mezi vědci, kteří svou činností a způsobem vnímání a poznávání

skutečnosti se jaksí vymykají normálu, a přitom jejich soudy jsou dříve nebo později prokázány jako správné. Slušně se jim ve vědeckých ústavech říkalo, že mají rozvinuté iracionální myšlení a že zkrátka nepostupují tak, jak by bylo zdrávo z hlediska běžných vědeckých metod. Nechtějí experimentovat od rána do večera, rovnat kartičky, ale udělají dva tři experimenty, zasednou za stůl a píšou závěry, a navíc ještě mají pravdu, i když je to nemilé. *Max Flank* vyslovil svoji konstantu v raném mládí a pochopil její význam až někdy po třicítce. Napadla ho. Bohužel, nedá se s tím nic dělat.

Často u pojmu podvědomí se používá přirovnání s ledovcem. Ten malý kousek vyčnívající nad hladinou, je naše vědomí, a ta obrovská neviditelná masa pod hladinou je naše podvědomí. Ledovec je pro všechny pouze jeden. Lišíme se však tím, jak velká část je vynořena nad hladinou, je-li dostatečně veliká, pak pracujeme s rozšířeným vědomím, je-li jen malinký kousíček, pak máme k dispozici omezené vědomí, (viz obrázek I.)

Jsou však jednotlivci, kteří stále hlouběji a hlouběji vnikají do svého ledovce pod hladinou. Někteří zcela běžně a bez problémů. Jiní tak dvakrát třikrát za život. V každé větší fabrice jsou kutilové. Takovým kutilem byl třeba Tomáš Alva Edison, a ti přicházejí neustále s nápady, které pak umně mnozí z jejich okolí využijí pro své patenty, protože vědí, jakou správnou formu mají použít, aby se to nové dalo patentovat. Po hříchu však pak ještě přehlíživě prohlašují: „On chudák náš vynálezce o něco klopýtl a nedovedl si s tím poradit.“

Chudáci jsou samozřejmě oni, ono to „klopýtnutí“ je totiž nejpodstatnější. Tito hloubalové, aniž si to uvědomují, využívají svého podvědomí.

Chceme-li se toulat podvědomím, pak si jako nejlepšího průvodce musíme vybrat již poněkolkáté vzpomínaného *Břetislava Kafku*. V této souvislosti bych chtěl učinit malé vysvětlení. Možná, že si někdo položí otázku, proč se stále obracíme k *B. Kafkovi* a neobjasňujeme, jak se na věci přímo díval páter Ferda. Je třeba podotknout, že na posledním vydání „Nových základů experimentální psychologie“ se svými radami podílel náš tomista *Alois Skácel*, který také napsal k posledním vydáním doslov. *A.*

Skácel byl autoritou pro katolické kněze a ve svém doslovu se pokusil sladit Kafkovu práci s katolickou věroukou. Proto také ve svých závěrech z devadesáti procent pan páter z *Kafky* vycházel.

B. Kafka se toulal se svými subjekty po podvědomí od rána do večera. V podvědomí bychom mohli rozlišovat dvě patra: *spodní podvědomí (vlastní)*, které máme k dispozici všichni rovným dílem. Je to místo skrytých sil, schopností, duševních hnutí, zřídlo myšlenek, místo vzniku vynálezů, umění, geniálních duševních vloh. A nyní záleží již na nás, jestli se nám podaří dostat se do tohoto spodního podvědomí a vědomě jej pro sebe probudit. To, co jsme tam vytěžili, nám přejde do *vrchního podvědomí* a uloží se v paměti. A pak už má naše vědomí šanci začít využívat aspoň zčásti z neomezených schopností podvědomí jako celku.

Podvědomá činnost se projevuje různě. *B. Kafka* ji shrnul pro přehlednost přibližně do čtyř oblastí:

- 1) Ve čtvrtém stupni somnambulního spánku je duše činná samostatně, bez našeho vědomí a paměti, z této duševní činnosti se do podvědomí nic nezaznamená. Ale mohou se částečně uplatnit rozum a vůle z vědomé činnosti.
- 2) Pod vlivem hypnologa nebo skupiny lidí (např. spiritistického kroužku) se podvědomí projevuje tak, jak je mu přiručeno nebo vycitíuje přání a očekávání od svého okolí.
- 3) Podvědomí se projevuje při vědomé činnosti v důležitých okamžicích života, při rozhodování v nebezpečí, při odvážných činech, při tvoření uměleckých děl, vynálezů apod.
- 4) Přímému kontaktu s podvědomím dosahuje mystik hlubokou koncentrací, kdy se mu dostává neomezeného poznání a zároveň uvědomění si neměnného mravního zákona v nás.

Největší filozofové všech dob, *Platon, Aristoteles, Sokrates, sv. T. Akvinský* se dokázali hluboce koncentrovat, a tak dostávat do kontemplativních stavů, v nichž se nacházeli po celé hodiny. Sokrates říkával o stavech, při kterých se dobral nejhlubších pravd: „Nebyl jsem to já, kdo na to přišel, to mi sdělil můj vnitřní hlas.“ Ten vnitřní hlas není nic jiného než svébytné projevení se podvědomí.

Bylo by pošetilostí si myslet, že naše podvědomí musí za nás samo zákonitě všechno vyřešit. My se o to musíme především sami přičinit. Proto se také často říká: „Náhoda přeje připraveným.“ Nepřetržité a úporné přemýšlení, ponoření se do problému a soustavná každodenní práce nám teprve umožní kontakt s naším podvědomím. Potom podvědomá tvořivá činnost nás může náhle překvapit již hotovým a optimálním návodem pro řešení složité situace nebo složitého úkolu. Podvědomí má navíc možnost čerpat z nepřeborného zdroje uložených informací v *informačním poli*, využívat prazkušností lidského rodu a toho všeho, co je uloženo v naší *genetické paměti* a v *genetické paměti lidstva*. A kromě toho musíme mít kontakt se vším, co je kolem nás. To znamená i s takovou skutečností, která neprošla přes známé schopnosti našich smyslů, ať již jsou tyto skutečnosti v našem bezprostředním nebo vzdáleném okolí.

Vidíme tedy, že poznávání a hodnocení skutečnosti se neděje jen prostřednictvím našich smyslů, rozumu, zkušeností, vědomí, ale že naše duše je mnohem více vyzbrojena. Teprve, když si toto všechno uvědomíme, pak se nám najednou zdánlivě nepochopitelná schopnost jasnovidnosti dostává do zcela jiných vztahů a nebude se nám již zdát tak zcela nesmyslnou a nemožnou.

Mohutnosti duše se rozličně projevují na různých úrovních. Jinak se budou projevovat na úrovni vědomé, na úrovni vrchního podvědomí a na úrovni spodního podvědomí. Pokusíme se zprehlednit některé z mohutností duše na různých úrovních, i když jsme si vědomi toho, že celou problematiku zjednodušíme a že se jednotlivé úrovně vzájemně prolínají, jak už jsme si řekli výše. Vše záleží také od životních situací, v kterých se právě nacházíme.

Mohutnosti duše

1) Mohutnost rozumová a poznávací 2) Mohutnost citová 3) Mohutnost volní 4) Mohutnost představivosti –	neúplná neúplná neúplná neúplná	úroveň vědomá
1a) Mohutnost rozumová a poznávací – 2a) Mohutnost citová – úroveň 3a) Mohutnost volní – podvědomá 4a) Mohutnost představivosti	komplexnější komplexnější komplexnější komplexnější	úroveň podvědomá
1b) Mohutnost rozumová a poznávací – 2b) Mohutnost citová 3b) Mohutnost volní 4b) Mohutnost představivosti –	absolutní absolutní absolutní absolutní	přímé nazírání duše
5) Mohutnost intuitivní – umožněná pronikáním úrovně podvědomé do úrovně vědomé		
6) Mohutnost transformační – umožňuje projevy vymykající se obecně uznávaným normám a zákonitostem, iniciovány mohou být 1, 1a, 1b až 4, 4a, 4b, podmíněny jsou 1a, 1b až 4a, 4b		
8) Mohutnost etická – dobra a lásky (lze zahrnout do mohutnosti rozumové a poznávací), jejich kvalita a rozsah jsou závislé na 1, 1a, 1b až 4, 4a, 4b		
9) Mohutnost extáze, mystická – umožněna přímým nazíráním duše, syntetizující 1, 1a, 1b až 4, 4a, 4b		

Pokusme se nyní na závěr této kapitoly o definici *duše*. Když se probíráme mnoha slovníky, abychom si sami nečinili nárok, že jsme schopni podat nejvýstižnější definici duše, pak se nám zase zdá nejpřijatelnější ta, kterou můžeme vyčíst z hesla *DUŠE* v Komenského naučném slovníku z roku 1937. *DUŠE* je činný princip fyzického života, řídí jeho pohyby a vůbec činnost tělesnou a života duchovního, tj. myšlení, rozumu, citu, vůle a představivosti. Tento konkrétní oživující princip všech funkcí zůstává stále týž při nesčetné

a neustálé své činnosti, jest to, co samo v sobě je – tedy substance. Poměr těla a duše je jednou z největších záhad filozofie. Mezi tělem a duší je v živoucím jedinci vnitřní spojení, jež činí z obou jediné individuum.

Duše je podstatnou formou lidské bytosti a je tedy v těle všude přítomna, a to vždy svým úplným bytím substanciálním. Tzn. i v každé naší živé buňce. Vzájemné proniknutí duševní i tělesné reality je sice názorně nepředstavitelné, ale je dobře myslitelné. Duše není něco hmotného, ale cosi jednoduchého a podle názorů vynikajících filozofů a vědců je neporušitelná a nesmrtelná, jak dokazuje touha po stálém trvání a bytí. Dřívější představu, že duše se objevuje v jedinci v okamžiku narození, musíme na základě znalostí dějů z prenatalního vývoje upřesnit a předpokládat, že se již objevuje v lidském zárodku v krátké době po splnutí spermie s vajíčkem. Tento poznatek je pro nás neobyčejně důležitý a vede nás k tomu, že vlastně od samého začátku těhotenství musíme počítat s tím, že budoucí jedinec již vlastní duši a že se musíme starat o jeho harmonický rozvoj od prvopočátku.

13. KAPITOLA

JASNOVIDNOST

Mnohokrát, když jsem u nás nebo v zahraničí informoval o schopnosti p. pátera Ferdy, používal jsem rčení: „Fenomén století.“

Jsem přesvědčen, že patří k nejvýznačnějším jasnovidcům naší doby. Blíží se mu již zemřelí Polák, ing. *S. Ossowiecki*, Holanďan, *G. Croiset* a Američana *E. Keys*. Dalším důvodem, proč jsem jej označoval za „fenomén století“, bylo také to, že díky svému vynikajícímu a hlubokému filozofickému a teologickému vzdělání a díky neobyčejné schopnosti introspekce, sám usiloval o to, aby se s jedním z nejkomplicovanějších fenoménů z oboru psychotroniky, jasnovidnosti nejen řádně prakticky prezentoval, ale aby se s ním vyrovnal i teoreticky.

Pouštíme se nyní do nejtěžší části naší publikace, do pokusu objasnit aspoň přibližně podstatu fenoménu jasnovidnosti. Budeme k tomu využívat vlastních znalostí a zkušeností a pak toho, s čím přišel jako první pan páter.

Je třeba, abychom předeslali, že někdy docházelo u p. pátera k záměně pojmu jasnovidnost s pojmem telepatie. Většinou používal pojmu telepatie, i když se jednalo o jasnovidnost. Zřejmě proto, že objektem jeho zkoumání byli především živí lidé, ať již seděli před ním nebo byli od něho na tisíce kilometrů vzdáleni. U telepatie předpokládáme aktivitu dvou jedinců, tj. vysílajícího a přijímajícího.

Proto *telepatii* – *biokomunikaci* chápeme jako schopnost živých organismů vzájemně mezi sebou distančně komunikovat, tj. na dálku, předávat si informace a zároveň je přijímat pomocí vlastních mechanismů, které se uplatňují i za hranicemi rozsahu známých schopností našich smyslů, percepční a receptorické činnosti. Kvalita přenášených informací odpovídá stupni organizovanosti živé hmoty. Jiná kvalita přenosů informací je mezi rostlinami a živočichy, vyšší již mezi živočichy navzájem a jiná mezi lidmi.

Do jisté míry můžeme sice předpokládat, že pacienti, kteří přicházeli k panu páterovi, většinou když se již svých potíží nemohli zbavit pomocí běžných terapeutických prostředků, „vysílali“ na něho své starosti. Avšak pan páter, i když seděli proti němu, se na ně nesoustředil tak, aby si je vybavoval nebo se staral o to, o čem přemýšlí, jak se tomu děje při záměrných telepatických experimentech mezi dvěma vzájemně se znajícími jednotlivci, kteří tvoří tzv. telepatické páry.

Napsal si jen jméno a věk dotyčné osoby, které měl určit diagnózu, která buď seděla proti němu nebo čekala venku před brankou, a pustil se do práce. Obdobně postupoval, když byl požádán o diagnózu nepřítomné osoby. Ta často ani nevěděla, že někdo požádal o určení její diagnózy. Navíc většinou pan páter začínal zcela z jiného konce, než předpokládal pacient a mnohdy si i myslel, že to, co pan páter říká, se ho snad ani netýká. Až teprve podotázkami, které panu páterovi položil, pacient pochopil, že jeho problém je vlastně někde jinde, než se původně domníval. Tedy pacient byl pro p. pátera pouze jakousi objektivní skutečností, v které

se musí vyznat po svém a nezávisle na přáních a tužbách této objektivní reality – pacienta.

Osobně jsem byl přesvědčen, že ve všech řešených případech se vždy jednalo o *jasnovidnost (biotelegnosi)*, kterou definujeme jako distanční poznávání objektivní skutečnosti, ke kterému se nedospívá na základě známých schopností smyslů, ani jen logickou úvahou. Informace o objektivní skutečnosti je jasnovidcem sdělována přímo nebo symbolicky. U pana pátera tyto informace byly sdělovány přímo, snad můžeme říci i do jisté míry symbolicky, když se vyjadřoval v číslech nebo procentech, aby své diagnózy upřesnil nebo individualizoval pro potřeby toho kterého jedince.

Aby všechno nebylo ještě tak jednoduché, je třeba si pro úplnost říci, že mnohem přesnější by bylo, kdybychom používali termínu *jasnoslyšnost*, než *jasnovidnost*. Jasnovidné osoby mají konkrétní představy, vize, blížící se až živým zrakovým halucinacím, zatímco pan páter to, co sděloval, tak před tím vnitřně slyšel. Kdyby se s touto schopností svěřil psychiatrovi, tak by z jeho hlediska byla diagnóza zcela jednoznačná: slyší hlasy, trpí sluchovými halucinacemi, musíme ho hospitalizovat, abychom jej tohoto neduhu zbavili. Jsou lidé, u kterých dochází ke střídání jak jasnovidnosti, tak jasnoslyšnosti, někdy může dojít u jasnovidce ještě i k přímému prožívání pocitů, které osoba, na kterou se zaměří, měla. U pana pátera se jednalo většinou o jasnoslyšnost.

Abychom pochopili, v čem je vlastní přínos pana pátera v oblasti tohoto tak často iritujícího fenoménu, jasnovidnosti, stručně se zmíníme o přístupu k jasnovidnosti jinými badateli. Ti však většinou byli odkázáni na výpovědi osob, které zkoumali.

Holandský parapsycholog, prof. *W. H. C. Tenhaeff*, takřka celý svůj život zasvětil tomu, aby se mu podařilo poznat průběh mechanismů probíhajících při fenoménu jasnovidnosti. Mnohé závěry mohl učinit, díky vynikajícím schopnostem *G. Croiseta*.

Jednou prof. Tenhaeffa navštívil jeho známý lékař a byl zvědavý na Croisetovy dovednosti. Obrátil se tedy na Croiseta s otázkou:

„Znáte něco z dřívějšího života mé ženy?“

Croiset se zadíval na paní L. a řekl:

„Vidím vás jako malou, dvanáctiletou dívku a vaši malou kamarádku. Sedíte s ní na plotě. Dívka vás z legrace uhodí do zad a vy spadnete. Je to nepříjemný pád. Jeden bodce na plotě vám roztrhne kůži na zádech.“

Ohromená žena a její manžel udiveně přitakají, tato nehoda se jí stala před dvaceti lety. Proč se Croisetovi v případě ženy lékaře vybavil právě obraz úrazu ve dvanácti letech a ne jiná představa? Tento úraz byl obdobný nehodě, která se stala jemu samotnému. Když mu bylo osm let, procházel se svým kamarádem po nízkém zábradlí na jednom mostě v Amsterodamu. Kamarád s ním najednou nečekaně zatřásl a Croiset spadl dolů do kanálu a přitom se pobodal o vyčnívající bodce zábradlí.

Naše pokusná osoba, L. M. (jednalo se o muže), s kterou jsme experimentovali koncem šedesátých let, když měla řešit nějaké případy, často se u osob, o kterých vypovídala, zmiňovala, aniž se jí na to kdokoliv ptal, že mají psa. Přesně jej popsala, určila, kdo z okruhu lidí se o něho nejvíce stará apod. Na dotaz, proč tolikrát hovoří o psech, třebaže v případě nehrají roli, odpověděla:

„Asi proto, že jsem byl v dětství silně pokoušán.“ Pro popis nějakého místa jí sloužilo vybavení si představy, která byla totožná s krajinou jí dobře známou, nebo úsekem krajiny, ulice, domu, popřípadě jen částem z míst, které kdysi navštívila nebo byla v jejím okolí.

Uvedeme si ještě jeden příklad, abychom si tento druh jasnovidnosti lépe ozřejmili. Pokusná osoba Croiset (P) dostává fotografii od muže (M). Vypovědí (P) a (M) s komentářem Croiseta (K) jsou následující:

P: „Jmenuje se ten chlapec na fotografii Martin? Je světlavý?“

M: „Ano, to je správně.“

K: „Nejstarší syn mého strýce, Josefa D., kostelníka, se jmenuje Martin. Je blondýn. Viděl jsem toho chlapce před sebou.“

P: „Setkal jste se nejdříve s vaší ženou v zahraničí. Mohlo to být v Norsku. Vidím fjordy.“

M: „Setkal jsem se nejprve se svou ženou v Norsku.“

P: „Avšak pochází z Helsinek.“ M: „Ano.“

K: „Viděl jsem obrazy Olympijských her, které se konaly v Helsinkách v roce 1952. Viděl jsem např. symbol her (pět kruhů a stadion).“

P: „Mám co dělat s vodou, s mořem. Vidím lesy a duny. Má to co společného s ulicí, ve které bydlíte? Je ve jménu té ulice název květiny? Dune-flower, dune-rose, dune-rose-lane (ulička).“

M: „Ano. Duinrooslann.“

P: „Vidím garáž, nemyslím, že se ji používá pro auto.“ M: „To je správné, nemám auto, ale ukládám v ní kolo.“ P: „Bydlíte v čísle 14?“ M: „Ano“.

P: „A vaše křestní jméno je Arnošt. Narodil jste se v Amsterdamu.“ M: „Ano.“

K: „Viděl jsem Arnošta Berga, umělce, který chodíval ke mně a dělá nějaké umělecké předměty pro mne. Bydlel v Amsterdamu.“ Prof. Tenhaeff dochází k určitému obecnému závěru:

„... jasnovidci nevědomě vyhledávají takové události v životě ostatních lidí, které se k sobě asociativně vztahují a tvoří se zážitky jasnovidce paralelu.“

Dnes se již stalo neoddiskutovatelnou pravdou, že lidský mozek využíváme jen z nepatrné části. Víme, že nám v paměti zůstává vše, co jsme zažili, i to, co bylo kolem nás, aniž jsme to vlastně vědomě vnímali. Víme, že mozek roztrídí a vytřídí nepředstavitelné množství informací. Ani ten nejdokonalejší počítač se nevyrovná možnostem lidského mozku. Avšak koneckonců i mozek má omezenou kapacitu příjmu informací a vytváření programů. Proto musíme počítat s určitým limitem a omezením. Třebaže se nám z hlediska našich představ vše jeví, jako by se jednalo o neomezené možnosti. Tato omezení se musí projevit a také se nakonec projevují u většiny jasnovidců. Naše dokonalá kybernetická soustava je většinou determinována námi samotnými, naší úrovní vzdělání, zkušeností, bohatostí nebo chudostí citového života, zálibami, zaměstnáním, cestováním a celou řadou dalších faktorů, a pak především tím, jak dovedeme využívat a zapojovat do našeho netradičního poznávání rozsáhlé schopnosti spodního podvědomí.

U většiny jasnovidců se nám jeví, jako by vlastnili specifický *rastr* podmíněný rezervoárem všech informací uložených v naší

paměti. Ten jim dovoluje přitáhnout ty informace o zkoumaném jednotlivci nebo skutečnosti, které rezonují s individuálním rastrem toho kterého jasnovidce. Devadesát procent jasnovidců je determinováno svým rastrovým schématem. Dovedl ho překračovat polský jasnovidce *S. Ossowiecki* a překračovali jej subjekti *B. Kafky*, kteří byli uváděni do hlubokých hypnotických stavů, kdy jim bylo umožněno přímé duševní nazírání.

Mezi výjimečné jasnovidce, kteří ze sebe setřásli determinaci svého rastrového schématu, patřil právě pan páter. Kdyby byl omezen jen rastrem svých prodělaných nemocí nebo těch, s kterými se za život setkal a seznámil, pak by nikdy nemohl tak úspěšně pomáhat desetitisícům lidí. Navíc nové a nové příčiny nemocí vznikaly, tak jak se zhoršovalo naše životní prostředí, tak jak se objevovaly nové nežádoucí elementy v naší potravě, aniž se o tom nějakým způsobem pan páter mohl dovědět. To všechno musel mít ihned pod palcem, jak říkal. Samozřejmě většinou jen díky svým jasnovidným schopnostem. Proto jeho zkušenosti a výpovědi o vlastních jasnovidných schopnostech jsou pro nás tak cenné.

V předchozích kapitolách jsme považovali za nutné si pohovořit o mohutnostech duše, o vlastnostech podvědomí a o informačním poli pojednáváme v jedné z následujících kapitol. Bez porozumění těmto pojmům bychom těžko mohli vůbec chápat samotný fenomén jasnovidnosti.

Protože jsem byl mnohokrát přítomen, když pan páter stanovoval diagnózy na vzdálenost ne stovek, ale tisíců kilometrů, neodpustil jsem si otázku:

„Napíšete jméno a začnete se soustřeďovat a teď několik minut trvá, než začnete psát údaje na lístek. Jaké v té době máte subjektivní pocity?“

Odpověď byla zdánlivě jednoduchá: „Subjektivně mám pocit, a také to tak i vědomě cítím, jako bych ze sebe vyslal paprsek, vnímám ho jako zelený paprsek, který se rychle pohybuje, klikatě, cik-cak; to trvá určitou dobu. Pak se najednou přestane pohybovat a já jsem se pomocí tohoto paprsku spojil s osobou, pro kterou mám provést diagnózu a již dostávám potřebné informace a zapisuji. Tehdy mám pocit úlevy a radosti.“ Při tomto výkonu jsem mnohokrát pana pátera

pozoroval a jakmile se výraz jeho obličeje uvolnil a dostavil se úsměv vyjadřující spokojenost, již jsem věděl, že „ho“, pacienta, polapil.

Jak zachytit právě toho správného, na to pan páter odpovídal zcela prostě:

„K tomu poslouží normální vědomí, které dá směr na příslušného pacienta. Hravě najdu nemocné dítě v milionovém městě. Adresu nepotřebuji, to je příliš umělá hodnota, která mi nic neříká, a nakonec může pobíhat někde venku nebo být v nemocnici.“

Myslím si, že uvedená zelená barva paprsku by nás neměla vést k úvahám o jaké vlastně elektromagnetické spektrum se jedná. Ale k obecným úvahám, že člověk je vybaven zatím blíže nepoznaným čidlem, které mu umožňuje jednak poznávat na dálku a jednak číst i ze vzdálenosti. Souhlasně s *B. Kafkou* pan páter uvažuje o jakémsi fluidu, které podle něho nepatří do říše fyziky, tak jak ji dnes rozumíme, nevyklučuje jej však z říše hmotného těla, protože nese známky hmotnosti třeba tím, že se vyčerpává a unavuje. Má však tu zvláštnost, že jakýmsi záhadným způsobem kooperuje s naším rozumem.

Jak se dostat k pacientovi na velké vzdálenosti, bychom při dobré vůli již jakžtakž věděli. To však je jen jedna část. Nyní však vyvstává otázka, jak vlastně tam někde daleko poznáváme. Nevidíme tam, nic neslyšíme, nic necítíme.

Sv. Tomáš Akvinský prohlásil:

„Co nebylo ve smyslech, není v rozumu.“

Tuto tezi s podivem, i když byl *sv. Tomáš Akvinský* prohlášen za svatého, od něho převzal *K. Marx*. Pan páter zcela kategoricky prohlašoval:

„Při jasnovidném nazírání se opírám o poznávací a rozumové schopnosti a smysly z devadesáti procent vyřazuji. Zatímco při běžném poznávání je tomu zcela obráceně.“

Více jak před deseti lety jsem přednášel o psychotronice v Římě pro vybranou skupinu několika vědců z Vatikánu a když jsem konstatoval při objasňování fenoménu jasnovidnosti přesvědčení pana pátera, o způsobu poznávání na dálku, o takřka úplném eliminování smyslů, nastalo chvíli mlčení a pak takřka jednotná

opozice, protože učení jednoho z největších učitelů církve, sv. *Tomáše Akvinského*, je závazné. „Co nebylo ve smyslech, nemůže být v rozumu!“ Probíhala vzrušená diskuse mezi mnou, mezi nimi navzájem a pak se upokojili, pan páter neeliminuje smysly zcela, jen je redukuje na nezbytné minimum. A bylo vše v pořádku. O jasnovidnosti jako takové se nepochybovalo, protože také sám sv. *Tomáš Akvinský* tuto vlastnost měl a celá řada oficiálně uznávaných svatých rovněž.

Smysly mají zvířata i lidé, lidé navíc schopnosti poznávací a rozumové. Když poznáváme prostřednictvím smyslů, pak nás upoutává tvar, barva, velikost, zvuk, vůně, drsnost, skládáme, srovnáváme a poznáváme. *Smysly* nám pomáhají poznat především hmotné vlastnosti objektů. V tomto případě používáme *indukčního postupu*. Chceme-li však poznávat podstatu věcí, pak vypínáme naše smysly, necháme je, aby tékaly po okolí a obracíme se již převážně na naše *schopnosti poznávací a rozumové*. Jakmile dojdeme k podstatě, pak nastupuje zcela opačný postup oproti indukčnímu a sice *postup dedukční*. Od podstaty jdeme k jednotlivostem.

Pak je třeba si také uvědomit, že jakékoliv jsoučno, v našem případě pacient, má schopnost vysílat a případně přijímat. Při poznávacím procesu dojde ke spojení obou aktivit, tj. aktivity poznávajícího a aktivity poznávaného. Toto všechno probíhá za předpokladu, jestliže u poznávajícího jsou rozvinuty schopnosti koncentrace, jinak by těžko mohl pracovat s možnostmi našeho spodního podvědomí. A také víme, že při koncentraci se musíme naučit odpoutávat od okolí, tj. postupně vyřazovat naše smysly. Japonec, který usiluje zvládnout ZENovou techniku, si sedne, vypne smysly a snaží se uplatnit sílu *rozumu s vědomím*. Kdyby nevypnul smysly, pak by poznával sotva z deseti procent, když se smysly vypnou a rozum se o ně jen poněkud opře, pak máme šanci poznávat z devadesáti procent, tj. o osmdesát procent více, než běžně poznáváme.

Avšak toto *poznávání je vnitřní* a často pro ně jasnovidec nenachází slova a teprve při přechodu ze spodního podvědomí do vrchního podvědomí toto vnitřní zažití – poznání, přetavuje do běžných pojmů, většinou se mu však jeví jako nedostatečné. Musí

vybrat vhodné výrazy z normálního slovníku, který byl vlastně vytvořen většinou na základě smyslového poznání. Jinak to však nejde, protože by těžko mohl sdělovat poznání za pomoci spodního podvědomí. V našem konkrétním případě by nebylo možno sdělit pacientovi jeho diagnózu a terapii, které jdou ruku v ruce spolu. Pan páter zachytí nejprve podstatu problému, a pak už se to jako sype:

„Jedná se o otravu, otrava je způsobena textilem, textil je obarven anilinovou barvou, anilinová barva je zelená, nosíte zelené plavky.“

Pak následuje, který orgán je zasažen otravou, jak intenzivně, vyjádřeno v procentech atd. Každá diagnóza pana pátera měla svoji tvrdou logiku.

Na tomto místě si dovolíme ocitovat z článku známého italského žurnalisty Renza Alegri, který nazval „Jasnovidnost a diagnóza na dálku“, a v němž zachycuje svá pozorování při práci pana pátera:

„Pan Fr. Ferda mě žádá, abych mu řekl jméno osoby mně známé. Okamžitě se zamýšlím a řeknu jméno. Senzitiv začne uvažovat, klidně pracuje, lidé v místnosti pokračují ve svých rozpravách. Nic ho neruší, nic ho nerozptyluje. Výraz jeho obličeje zůstává normální, soustředěný. Žádná kontrakce, žádné grimasy, žádná zřetelná námaha. Asi po půldruhé minutě začíná psát, jako by mu někdo diktoval. List papíru, který má před sebou, se rychle zaplňuje znaky a čísly. Po deseti minutách Ferda zdvihne hlavu a začíná sdělovat data týkající se mnou uvedené osoby. Jejich mnoho a jsou různého druhu. Týkají se nervového systému, metabolismu jater, vnitřností, plic, funkce slinných žláz. Sděluje podrobný popis artritických a revmatických bolestí dotyčného, které stoprocentně odpovídají jejímu zdravotnímu stavu. Připojí ještě mnoho dalších podrobností, ale abych si mohl ověřit jejich hodnotu, musel jsem vyzvat onu osobu, aby se podrobila komplexní prohlídce.“

Co všem nám pan páter na závěr vzkazuje, i když žádné schopnosti nemáme, a v čem ho utvrdily jeho mimořádné jasnovidné schopnosti: „Je třeba se učit rozlišovat dva postupy: *indukci a dedukci*. Jdeme-li jen za pravdou smyslovou metodou induktivní, pak nás to dovede jen k humanizaci hmoty a nikam jinam, nelze touto cestou nikdy dojít k *absolutní jsočnosti*. Chce-li člověk jít správnou cestou, pak musí pracovat metodou *deduktivní*.“

Retranslační stanice?

Pod pojmem *retranslační stanice* máme na mysli takové zařízení, které slouží k dalšímu přenosu signálu nebo k jeho zesílení. Vznikly jako nezbytný doplněk nejmodernější techniky. Jestliže jsme signálem chtěli zasáhnout co největší oblast nebo jsme měli přání, aby námi vyslaný signál byl dostatečně všude zachytitelný. Málokdo však ví, že s takovýmito zařízeními, obrazně řečeno, pracoval již během 1. světové války jeden z našich nejvýznačnějších hypnologů, *Břetislav Kafka*.

Nebylo snad jediné vesnice nebo samoty u nás, aby z ní někdo nerukoval do rakouské armády. Často se jednalo až o desítky lidí. Doma zůstala opuštěná rodina, manželky, kterým na krku zůstala hospodářství. Poštní pošta chodila velice zřídka. A dopisy se ještě ztrácely nebo zatoulaly a přicházely se značným zpožděním. Brzy se o Kafkovi rozkřiklo, že pomocí svých senzitivních osob se může s kýmkoliv spojit na jakoukoli vzdálenost. A tak často nebylo jediného večera, aby u Kafků někdo neseděl a netrpělivě nečekal, co subjekt o jejich tatínkovi nebo manželovi sdělí, zda žije nebo nežije a jak se mu vede, kdy už přijde konečně dopis.

Spojovat se se vzdálenými vojáky někde až na sibiřské frontě nebylo snadné. Jak už je to v té staré ruské písni:

„Nekonečné sibiřské jsou pláně...“

Uspaný citlivý člověk v hluboké hypnóze se začal po krátké době chvět a jevil známky značného vyčerpání. Kafka se začal bát, aby mu neublížil. Rychle ho volal zpět, zklidnil jej a položil mu otázku:

„Proč se bojíš?“

Odpověď z jeho strany byla celkem logická:

„Tak velká vzdálenost mě značně vyčerpává. Hrozí mi nebezpečí, že by mohlo dojít k úplnému energetickému vybití, až k smrti.“

Samozřejmě, že Kafka nechtěl riskovat smrt svého subjektu a na druhé straně by rád vyhověl nešťastným, až někdy zoufalým žadatelům, toužícím znát osudy jejich blízkých. Položil tedy znova otázku pokusné osobě:

„Nemůžeme si nějak jinak pomoci?“

„Můžeme, to je přece snadné. Napojte mě na nějaký jiný zdroj živé energie. Třeba na koně ve stáji. Já budu čerpat energii z něho a sám nebudu unaven.“

Znělo to fantasticky, ale za pokus to stálo.

Jakmile napříště posílal subjekt pátrat po lidech nacházejících se ve velkých vzdálenostech, první, co vždy učinil, napojil ho na energeticky vydatný živý objekt. A tak poprvé, a to již za první světové války, se začalo využívat „retranslačních stanic“. Subjekt v krátké době napojen na „retranslační stanici“ rychle prozkoumal okolí a hlásil: už jsem dotyčného našel nebo se v tomto prostoru nenachází, pošlete mě jinam. Kafka si vůbec nemyslel, že něco objevil. Subjekt mu to poradil, tak to bral po zkušenostech s jinými radami, které se osvědčily, za bernou minci.

Proč jsme se u tohoto problému zastavili? Za panem páterem chodili také lidé s dotazy o svých známých a blízkých, kteří se nacházeli v nejdálkových koutech naší planety. Čím byli dále, tím více to vyžadovalo námahy, a o to dříve se cítil unaven. Zda si v této souvislosti vzpomněl na Kafku nebo ne, ač jeho knihu „Nové základy experimentální psychologie“ podrobně znal, už odpovědět nemůžeme. Ke kontaktu s žijící osobou vždy potřeboval jméno, tedy jakési vodítko, a těžko by mu asi někdo řekl:

„Napojte se na jalovici Marylen v Texasu, abyste to měl snazší.“

A tak začal využívat, mysleme si o tom, co chceme, družic. Napojit se na družici bylo mnohem snazší, ta když přes nás přelétá, tak je od nás vzdálena asi třicet kilometrů. To je přece jen menší vzdálenost než do Tokia v Japonsku. Pan páter byl přesvědčen, že je to možné a že družic využívá. Hlavní však pro něho bylo, že se necítil již tak unaven a ve svých diagnózách i na velké vzdálenosti „dělaných přes družici“ se nemýlil.

Rád bych při této příležitosti upozornil, že při různých extrémních, psychicky exponovaných situacích, se nejednou jeví a nejen jeví, ale zdá se zcela evidentním, že lidský organismus má možnost využívat energie ze svého okolí a transformovat je z jedné energetické formy na druhou. Při spontánní biotelekinézi, tj. kdy dochází k pohybu předmětů v okolí senzitivní osoby, často dochází

ke snížení okolní teploty, jako by se pak toto snížení teploty měnilo v mechanickou energii.

Mohutnosti duše jsou neomezené a dosud málo probádané, a to především proto, že si je nechceme připustit nebo nechceme o nich raději uvažovat, abychom se neznělfbili „Bát'uškoví carovi – vědě“.

Informační pole

Už v Bibli se můžeme dočíst:

„Nic nebude zapomenuto a suttou měrou vše bude zváženo, v okamžiku posledního soudu.“

Toto tvrzení z Bible bychom mohli chápat jako jistý etický apel a vyhrůžku pro ty, co se nechtějí podřídit vžitým pravidlům vyplývajícím z přirozených vztahů nutných nejen pro soužití, ale především proto, aby lidstvo mohlo vůbec přežít. Experimenty z psychotroniky nám k výše uvedenému biblickému konstatování přinášejí mnoho zajímavého.

Pan páter, když si chtěl vyjasnit složité případy svých pacientů, tak často zjistil, že teze, kterou vyznával – nemoc je nerovnováha mezi prostředím a organismem – je sice většinou platná, avšak vždy s ní nevystačil. A tak, chtěl-li pacientovi plně pomoci, musel nezbytně počítat také s jakýmisi prohřešky na těle i na duši, kterých se za svého života dopustil. A ty samozřejmě po nás na věky věků zůstávají. Stále slyším jednu jeho charakteristickou diagnózu:

„Ty potíže, co máte se sluchem, tj. kanonýrská hluchota. Jděte domů a zeptejte se maminky, zda dědeček nebyl u kanonýrů za 1. světové války, tj. před tím, než se vaše maminka narodila.“

Samozřejmě, že jsem si vzal od příslušného pacienta jeho adresu, abych se s ním mohl co nejdříve spojit a potvrdit si pravdivost vneseného soudu panem páterem. Vnuk byl skutečně dědičně postižen zeslabením sluchu po svém dědečkovi, který si tento neduh přinesl z první světové války.

Řekněme si tedy něco podrobněji o nezničitelném rezervoáru informací. Citliví lidé, a také mnozí z nás, jsme učinili zkušenost, že přicházíme na místa, kde je nám dobře. Samo prostředí je jakoby naimpregnováno pohodou. Jsou místa, kde máme pocit úzkosti nebo

strachu, aniž si uvědomujeme proč. Zvířata jsou v nich neklidná, koně se na takových místech plaší. Pak se třeba dozvíme, že se tam stala vražda, nebo jiný hrozný čin.

V každé zemi jsou poutní místa, kam lidé chodí s vírou, že jim na těchto místech bude pomozeno nebo, že na nich načerpají sílu. Víra a přesvědčení všech příchozích v tato místa tam již zasetou víru a přesvědčení o pozitivní pomoci jen posilňují. Před třemi lety jsme viděli v televizi, jak odjíždí vlak s postiženými dětmi i dospělými do *hurd*.

Ptali se kněze, který tento vlak doprovázel, co si od tohoto zájezdu slibuje. Odpověděl hezky a pravdivě:

„Nečekám žádné zázraky, ale věřím, že se vrátí posilnění, aby mohli dále nést své utrpení.“

Na tomto případě vidíme, jak dobrá informace, upřímná víra mnohokrát znásobena, je schopna pomoci i ostatním.

Známý americký filozof a psycholog, *W. James*, rok před svou smrtí na základě svých dlouholetých experimentů v oblasti psychotroniky začal uvažovat o *kosmickém vědomí* a dospěl k přesvědčení, jak sám říkal, pevnému jako dogma:

„Všechna lidská vědomí jsou jako ostrovy uprostřed moře, nebo stromy v lese. Ostrovy jsou spojeny dnem oceánů a stromy splétají své kořeny v temnotách země, právě taková je kontinuita vesmírného vědomí s naším.“

Cizí vlivy přicházejí z onoho vesmírného vědomí a vnikají v lidské vědomí. Vše svědčí o společné závislosti.“

W. James dovozuje, že jsme nuceni uvažovat o „panpsychickém“ pojetí vesmíru. *W. James* navrhoval zavedení termínu *kosmické vědomí*.

C. G. Jung uvažoval o *kolektivní, genetické a archetypní paměti*. Indové mají učení o *akaše*, ve které je všechno uloženo, nejen to, co bylo, ale i to, co bude.

Náš *B. Kafka* na návrh své pokusné osoby začal používat termínu *protonace*.

Do protonace se ukládá vše, co se kdykoliv událo, třeba i spadnutí kamene ze skály. Ale také i vše, co jsme si kdykoliv

mysleli. Proto ne náhodou mnohá náboženství uznávají, že hřešíme nejen skutkem, ale i myšlenkou.

Když se Kafka ptal subjektů, tj. svých pokusných osob, odkud čerpají informace, dostal odpověď:

„...z protonace, všechno je uloženo v protonaci, a ta nás obklopuje a prostupuje.“

Kafka na základě tohoto sdělení pak definoval protonaci: „Je to látka, která není ani hmotné, ani duchovní podstaty. Je čímsi mezi tím. Je starší než prahmota, kterou prostupuje, a má nebyvalou schopnost. Přesně do sebe otiskuje veškeré činy a myšlenky, představy a události, které se staly kdekoliv a kdykoliv na světě. Za pomoci subjektu lze v protonaci spatřit děje dávno zašlých věků naprosto věrně jako v současnosti.“

Kafka experimentálně mnohokrát prokázal, co bylo již dávno v Bibli, jak jsme řekli v úvodu kapitoly.

Moderně jsme pro tento věčný a pro mnohé až k zlosti nepříjemný „záznamník“ začali používat termínu *informační pole*. Předpokládáme, že určité agens, které si dnes netroufáme blíže specifikovat, je schopno objektivně uchovávat záznam dějů odehrávajících se v přítomnosti, ať již jsou vázány na živou nebo neživou hmotu. Odečítat informace z tohoto pole může organismus na určitém stupni vývoje. Při odečítání a interpretaci informací z informačního pole hraje nemalou roli sugesce, autosugesce, vzdělání a kulturní tradice, ze které subjekt i ostatní přítomní pocházejí. (Viz obrázek II.)

Jiná situace nastává, jestliže je subjekt hypnologem uveden do nejhlubších stavů hypnózy a když dochází k přímému nazírání duše. Pak tato determinace vázána na kulturní prostředí odpadá.

Obdobně uvažuje C. A. Mace, který předpokládá existenci „psychického éteru“, jímž se šíří „myšlenkové vlny“ a v kterém se uchovávají stopy odehraných událostí.

Informace se nevyjadřuje o podstatě tohoto „psychického éteru“:

„Osobně jsem toho názoru, že mohu s dobrým svědomím vědce před pokládat existenci jakéhosi prostředí, jež zachycuje záznamy všech možných událostí, jež pak později nebo někde jinde může produkovat těmto událostem odpovídající efekt. Nemusíme se tázat:

Jaká je vnitřní podstata tohoto prostředí, nemusíme se zatím ani tázat, jak svůj účinek vykonává. Toto předpokládané prostředí vlastně potřebuje být nadáno pouze jednou vlastností, kterou očekáváme u hypotetických veličin – vlastnost vykonávat právě to, co předpokládáme, že vykonává.“

Stojí ještě za zmínku, že starší fyzici pracovali s pojmem *éter*, který měl být *Einsteinem* vyvrácen. Dnes se však ukazuje, že zatím vyvrácen nebyl a doporučuje se s ním znovu počítat v úvahách současných fyziků. Tento fakt se stává zejména aktuální dnes, kdy se stále více současná fyzika přibližuje filozofii a kdy kvantová fyzika nedeformovaná *Caprovým* Taoismem se stále více hlásí ke slovu.

Uvědomění si existence *informačního pole* nás vede k poznatku, že pojem ekologie bychom měli rozšířit i o oblast *spirituální sféry*.

Nedýcháme jenom svěží, či zamořený vzduch, ale kromě toho rezonujeme nebo jsme v disharmonii s dobrým nebo nedobrym informačním polem.

My víme, že můžeme v některých směrech zlepšit naše ovzduší účinnými filtry, „*pračkami vzduchu*“, pokud na ně budeme mít. Ze můžeme přispět k očištění našich řek. To snad ještě můžeme poněkud zvrátit. Ale kromě toho se nám bezohledný technický rozvoj postaral o děje nezvratné, aspoň pro několik generací:

- nebezpečné ztenčení ozonové vrstvy
- skleníkový efekt
- zvýšenou radiaci
- znečištění podzemních vod.

Ve výčtu bychom mohli samozřejmě pokračovat, ale myslíme, že to prozatím stačí.

Ta horší doba je teprve před námi. Nebudeme za chvíli stačit urychleně posilovat náš organismus vhodnými biostimulátory, tj. posílit ho tělesně, ale budeme ho muset posílit především duchovně, abychom nezačali propadat zoufalství.

Proto se musíme začít starat o naši *duchovní sféru*, do které jsme zašili a zaséváme nepřetržitě mnoho *zla* a *nenávisťi*. Je na čase, abychom se sami rozvíjeli v harmonické osobnosti, abychom mohli pozitivně ovlivnit *spirituální sféru* našeho věčného informačního pole.

Od existence *informačního pole* odvozujeme také koncepci, kterou jsme nazvali *ekologie z druhé strany*. Tato koncepce stojí na dvou pilířích:

- na spirituální sféře, jako součástí informačního pole
- na mobilizaci rezerv lidského organismu všemi prostředky, které mu umožní přežít důsledky našeho hazardního přístupu k přírodě. Jiné cesty před sebou nemáme. Staré úsloví: „Ve zdravém těle zdravý duch“ doplňujeme druhou nezbytnou polovicí, „se zdravým duchem za zdravé tělo“.

Paměť

Co je paměť, na to máme mnoho uspokojivých definicí, ale jak vzniká, jak probíhá, tady už zcela uspokojivou odpověď ihned neposkytneme. Pana pátera samozřejmě také zajímaly degenerační procesy paměti a při jejich vysvětlování se opíral o hypotézu vyslovenou *B. Kafkou*, o hypotézu existence ESPLAN. *B. Kafka* esplana chápal jako sídlo paměti. Jak mu je opakovaně popisovali jeho subjekti, představoval si je jako jakési fluidové obláčky, které se zatím svým subtilním charakterem vymykají našim možnostem nějakým přímým nebo nepřímým způsobem je blíže popsat nebo je registrovat.

Tyto obláčky pronikají naši šedou kůrou mozkovou, od níž přijímají myšlenkové vzruchy. Na každý neuron připadá několik set esplan a do nich se denně ukládá vše, co jsme zažili nebo o čem jsme přemýšleli.

Jakmile zaktivizujeme naše myšlení a začneme vzpomínat, probudí se, nebo vyjádřeno jinak, rozkmitají ta esplana, která mají vztah k naší vzpomínce nebo předmětu přemýšlení. Tak si také lze vysvětlit vznik myšlenkových asociací.

Nejdůležitější jsou pro nás esplana tzv. panenská (jak je pojmenovával *Kafka*), která vznikají v dětství a v mládí. Ta mají schopnost nejsilněji uchovávat naše vzpomínky. Čím jsme starší, tím jsou naše esplana ochablější. Takže pravdu měl můj bývalý představený, prof. J. Dobiáš, když říkal:

„Učit se musíme neustále, protože si musíme opakovat to, co jsme se naučili, a ke stáří si musíme dokonce opakovat i to, co jsme si vymysleli a napsali.“

Pan páter se ztotožňoval s Kafkovou hypotézou esplan a dodával, že ve středním a v pozdním věku nově vznikající esplana jsou již do značné míry degenerovaná a s přibývajícím stářím se již obnovují minimálně. Proto si lehkou vzpomene na to, co jsme zažili v pěti letech, ale již nevíme, co bylo před pěti minutami.

14. KAPITOLA

ZKUŠENOSTI S UMÍRÁNÍM

Kdy začíná okamžik umírání? Básníci to za nás řekli nesčíslněkrát: „Umíráme od kolébky do hrobu.“

Je v tom kus pravdy, ale přesto se nám nechce věřit, když pozorujeme čilé malé nemluvně, které sebou neustále si je, že už vlastně začíná proces umírání, ani se nám nechce věřit, že už u něho začíná proces stárnutí. Přesto však víme, že stárneme každým rokem, měsícem, dnem, hodinou, minutou ba i vteřinou. Od jistého věku jako by se tempo času pro nás zrychlilo, týden, měsíc, rok uplynou jak voda. Víme, že to najednou nějak rychle běží, a přesto si nechceme připustit, že výrazně stárneme. Pro útěchu si říkáme: děti nám stárnou.

Děti mají děti a my vnuky a ti šťastnější najednou i pravnučky a ti nejšťastnější dokonce prapravnučky. Měli bychom si od sebe tedy oddělit dva procesy: proces *stárnutí* a proces *umírání*, i když ten první nás čím dále blíže postrkuje k tomu druhému, a to druhé ke *smrti*.

Ke smrti mají různé epochy různý vztah. To není nyní předmětem našeho uvažování. Horší je, když jsou ideologie, jak říká básník Fr. Halas:

dělají, jako by nebyla smrt, jako by se nebáli...

Takovou ideologií byla u nás do nedávná oficiálně panující ideologie materialismu. Nemysleli si, nebyla rozšířena jen na země

východní Evropy, materialismus ovládá čile ideologie konzumních společností, naši nevyjímaje: honba za ziskem, za tím, abychom se měli jen dobře, tvrdě naplňuje heslo: Carpe diem! Trhej dne, ano trháme často ze dne neurvale, jako by nebylo smrti. Občas nám ji připomene delší nebo kratší pobyt v nemocnici nebo někoho z našich blízkých.

O smrti, spíše však o zdánlivé smrti, se začalo výrazněji hovořit, když se objevila kniha *R. Moodyho*: „Život po životě“. Ale ta nedělala ještě tečku za naším životem, sesbírала případy, kdy jsme si se smrtí jakoby zakoketovali.

Kdy nastává smrt? Starší filozofové to měli jednoduché a byli přitom pravdě nejbližší. Smrt nastává v okamžiku, kdy se duše oddělí od těla. Když se stalo neslušným hovořit o duši, tak se smrt již také nedefinovala jako odpoutání duše od těla, ale jako skončení všech fyziologic kých funkcí v organismu. Srdce přestalo bít, mozkové vlny přestaly vykazovat jakoukoli aktivitu.

Začalo se hovořit o *klinické smrti*. Myslím, že to bylo docela správné označení, protože klinická smrt nevylučovala ještě případné jiné fáze smrti a mezi nimi i fázi konečnou. Před několika lety byl prof. *G. A. Sergejev*, petrohradský kybernetik a fyziolog, autorem různých variant distančních čidel. Ta zaznamenávala energetické změny v okolí organismu, nejen tepelné. Najednou zjišťoval, že některá jeho čidla vykazují činnost ještě určitou dobu po konstatování, že nastala klinická smrt. A to zcela vždy. Dokonalejší přístrojovou technikou udělal malý krůček za práh klinické smrti.

Horlivě jsme svého času začali překládat *Moodyho*, zpočátku vycházel jako samizdatové vydání, a zapomněli jsme, že máme vlastního „průvodce umíráním“, a troufnu si říci mnohem kompetentnějšího, *Břetislava Kafku*. Ve své knize „Nové základy experimentální psychologie“ (Červený Kostelec, 1947) se snažil rozlišit různé fáze spojené s umíráním a se smrtí: rozlišoval fázi umírání, fázi klinické smrti, fázi po klinické smrti a smrt skutečnou.

Kafka ani na chvíli nepochyboval, že duše je to, co činí lidské tělo živým a že odpoutáním duše od těla nastává smrt. Dovolte nám, abychom se s vámi podělili o jeho zkušenosti, které vycházejí jak z

jeho publikací, tak z dlouhých rozhovorů, které jsme na toto téma spolu vedli.

Kafka si kladl otázku, jak je duše spojena s tělem a jak se postupně od těla odpoutává. Musíme zde zavést dva pojmy, které on užíval: magnetismus tělesný a fluid oduší.

Magnetismus tělesný podle něho vzniká v protoplazmě buněk, je to síla, pomocí které můžeme léčit a předávat ji jiným organismům. Pohybuje se velice pomalu.

Jako jistá paralela k tělesnému magnetismu bylo dnes moderně definováno *biologické plazma*. Chápeme jej jako soubor známých energetických forem generovaných lidským organismem, které tvoří samostatnou energetickou síť uvnitř a vně organismu a odráží v sobě náš psychosomatický stav. Při procesu léčitelském – *bioterapii* vlastně dochází k působení jednoho biologického plazmatu na druhý, s cílem, aby došlo k zlepšení zdravotního stavu u nemocného organismu. Podle Kafky tělesný magnetismus, i když má blahodárné účinky, je stále ještě dosti hrubou silou. Má však tu výhodu, že ho můžeme vědomě ovládat.

Fluid oduší podle Kafky je velejmnou látkou vznikající z jader buněk, je rovněž hmotné povahy, avšak má úlohu spojovacího článku mezi tělem a duší. Může se pohybovat neobyčejně rychle, odpoutávat se od těla na velké vzdálenosti, duše v *transcendentálním stavu* ho nepotřebuje. Fluid oduší však potřebuje tělo, aby mohlo sledovat vlastní duši ve výjimečných stavech. Tělesný magnetismus a fluid oduší jsou na sobě nezávislé a každý z nich tvoří v těle vlastní systém.

Člověk a každý z živočichů dostal do vínku jisté množství fluidu oduší, této zářivé energie, spojnice těla a duše. Člověk pro délku 100-120 let, liška 10 let, orel 80 let, želva 140 let atd. Záleží na nás, jestli ji dříve nebo později prohospodaříme a také, chcete-li, na našem osudu.

Možná, že časem budeme více znát o podstatě fluidu oduší a že tyto otázky vzbudí zájem vědy.

Průběh umírání *Kafka* sledoval u mnoha lidí za pomoci svých nejlepších subjektů. Ty uváděl do hlubokých hypnotických stavů, což jim umožňovalo sledovat charakteristiku fluidu oduší, jeho

postupné vyprchávání a stahování se tělem od nohou a rukou směrem k ramenům a nakonec jeho poslední shromažďování kolem hlavy.

Je známo, že poté, co Sokrates vypil číši svého smrtelného nápoje, ještě stačil zaznamenat a diktovat své pocity umírání. V podstatě byly shodné s konstatováním Kafkových subjektů.

Podle toho, jak rychle docházelo k zmenšování a uvolňování fluidu oduší, zkušený subjekt mohl s přesností na hodinu určit příchod smrti. Kafkovi subjekti se často rozcházeli s míněním lékařů. Např. 3. září 1923 byl *Kafka* povolán ke známému p. B. v Horním Kostelci, aby se subjekt vyjádřil k jeho chorobě. Lékaři nebrali stav pacienta vážně a vůbec nepřipouštěli, že by nemoc mohla končit smrtí. Subjekt však konstatoval, že veškeré buňky u nohou odumírají a že dochází k odpoutávání oduší. Naopak, že vidí silné vyzářování při hlavě a na prsou a hromadění oduší na povrchu těla. Subjekt ještě chvíli nemocného pozoroval a pak prohlásil, že k zásadní změně dojde již za čtyřadvacet hodin, kdy bude zcela zřejmé, že je konec neodvratný a že v několika dnech nemocný zemře. Stalo se tak 7. září. Nemocný zemřel ve věku osmadvaceti let.

V jiném případě subjekt u pacientky L. konstatoval, že došlo k uvolnění pětadesáti procent oduší, a z rychlosti uvolňování dospěl k závěru, že dojde ke smrti za dva měsíce.

Jestliže byl *Kafka* povolán se subjektem k nemocnému několik dní před smrtí, většinou subjekt konstatoval na hodinu přesně, kdy nastane smrt. U lidí sešlých věkem nebo dlouhodobě nemocných dochází k umírání, jak jsme si řekli u pacientky L., poměrně dlouhou dobu před smrtí.

Většinou 10 až 20 hodin před smrtí, kdy došlo již k převážnému uvolnění oduší, nastává u umírajícího nenadálá úleva, která je často mylně chápána jako obrat k lepšímu, proto také existuje staré přísloví:

„Před smrtí se každý vylepší.“

Dochází k ochabování smyslu, dostavuje se pocit sladké únavy, jakási svoboda, volnost duše s příjemnými pocity. Nejprve odumírají hmat, pak zrak a nakonec sluch.

Tím jak dochází k postupnému uvolňování oduší, začne se člověk jakoby šířit do prostoru. Velice citlivě reagují na toto uvolňování

některá zvířata, např. psi, ti začnou zdánlivě bezdůvodně výt nebo přilétá sýček a svým nepřijemným houkáním ohlašuje smrt. Např. k Masarykovu oknu na zámku v Lánech začal přilétat sýček a ohlašovat smrt. *Masaryk* se několikrát ptal:

„Co ten pták tady chce?“

Tato možnost šíření se do prostoru nám také vysvětluje záhadná zjevení se umírajících několik hodin před smrtí na zcela odlehlých místech. Roku 1925, když umíral slavný polský spisovatel, nositel Nobelovy ceny, Vladislav Reymont, zjevil se svému příteli, spisovateli a básníkovi, Stanislavu Przybyszewskému:

„V nešťastnou noc se mi zjevil, aby mi oznámil svoji smrt. Několik hodin před tím, než se Varšava dozvěděla o jeho skonu, věděl jsem, že již není na světě“.

Dostali jsme k první fázi umírání, k umírání před klinickou smrtí, která není fází konečnou. Snad zbývá ještě říci, když jsme přesvědčeni, že už tato první fáze u nemocného neodvratně nastala, že se máme chovat důstojně a uvědomovat si, že svým nevhodným jednáním, zbytečným zoufalstvím, vyvoláváním rozruchu a zmatku, zabraňujeme klidnému odchodu umírajícího. Konec je zde, a to, že na nás umírající již nereaguje, neznamená, že nás nevnímá a že o nás všechno neví.

Zůstaňme ještě chvíli u přechodného stavu umírání mezi krátkými okamžiky před klinickou smrtí a těsně po ní.

Zdálo by se, že většina umírajících již neprojevuje zájem o své okolí, jako by se přestali již zajímat o věci pozemské. Přesto však citlivě reagují na své okolí, zejména tehdy, když odchod duše z těla rušíme nářkem, voláním a pláčem, pak ji poutáme zpět k tělu, jak Kafkovi subjekti mnohokrát potvrzovali: „Duše nás vidí a slyší bez prostřednictví smyslů, nechápe stav, ve kterém se nacházíme, nechápe naše počínání, a proč pláčeme, chtěla by znovu oživit tělo, mluvit a nechápe, proč neodpovídáme na její přímé hovoření k nám o tom, že žije ještě mezi námi.“

Jak je z mnoha experimentů patrné, odpoutávání duše od těla je plynulým procesem. Mnohé případy i z běžného umírání nám to potvrzují, zejména když staří lidé umírali v okruhu svých blízkých. Hlava mnohokrát bezvládně klesla na lůžko, znovu se nadzvedá a

šeptající rty nám chtějí ještě něco sdělit, často to jsou věci s běžnými lidskými starostmi.

Kafka uváděl příhodu starého umírajícího hospodáře, kde se už také projevovala, díky procesu umírání, schopnost duše šířit se do prostoru. Zdánlivě zemřelý hospodář se najednou nadzvedl na lůžku a přítomným říká:

„Běžte na dvůr, kradou vám slepice.“

Nikdo na to nedbal, jen si říkali, jak tatínek ještě do poslední chvíle je spjat s rodným krovem. Až teprve, když se znovu nadzvedl a opakoval:

„Vždyť vám říkám, že vám kradou slepice!“

Tak si řekli, musíme mu pro klid jeho duše vyhovět. A jaké bylo jejich překvapení, když viděli na dvoře dvě postavy, jak do pytlů házely slepice. Snad je to příliš prozaická příhoda spojená se stavem umírání, ale hospodář celý život neznal nic jiného než dřinu a starosti, a ty mu zůstaly až do posledního okamžiku.

Po tomto přechodném období nastává již perioda, kterou bychom mohli nazvat umíráním po klinické smrti. A ta je zejména výrazná, když došlo k náhlé nečekané smrti, k havárii, k zastřelení, ke katastrofě. V takovýchto případech náš organismus byl při plné síle, a tehdy dochází k pozvolnému odpoutávání duše od těla. Většinou však po třiceti hodinách od smrti je již duše s oduším spojena velice slabě a nereaguje na naše výzvy. Pokusné osoby vysvětlují, že odpoutání duše od hmoty oduší je již značné a že náš vliv na duši je již slabý.

Kafka byl často volán k právě zemřelému, aby pomocí subjektu se zeptal, kde je např. schovaná závěť zemřelého nebo jak si přeje rozdělení majetku mezi pozůstalé. Ne vždy byli všichni spokojeni.

Duše se odpoutává od hmoty těla a projevuje se v plné dokonalosti všech svých mohutností, respektive dostává možnost jich na určitou dobu okusit – plnou mohutnost rozumovou, poznávací, citovou, volní, blaženost a neskonalou lásku. Tento stav prožívá aspoň na okamžik každý při své smrti, ať byl jeho život jakýkoliv.

Tento stav společně s umírajícími prožívali také Kafkovi subjekti, při těchto okamžicích nevýslovného blaha prohlašovali, že chtějí odejít s umírajícím, proč se vracet zpět do našeho „slzavého údolí“.

Protože Kafka tento stav nemohl předpokládat, tak s ním také nepočítal a musel využít své silné vůle, aby rovněž jeho subjekti nechtěli odpoutat svou duši od těla. Při dalších experimentech se již pojistil předem vhodnou sugescí. Často mu také pomohla další fáze v procesu umírání po klinické smrti, kterou nazýval osobním soudem.

Duše opouští šedou kůru mozkovou a přichází do zvláštního stavu pasivity, ochrnutí vůle a neuplatňuje své svobodné myšlení. Sama duše ve svých mohutnostech si uvědomí jakoby jediným pohledem celý svůj život. Vidí všechny své skutky dobré i zlé. Nic z našeho jednání se neztrácí. Ze záznamů v *informačním poli* má duše najednou možnost odečíst celý svůj život. Když duše začala vidět své nedobré skutky, začala se chvět, prožívat stavy úzkosti, tehdy Kafkovi subjekti jej začali prosit, aby již nemuseli nadále sledovat umírajícího, nechtěli být spoluúčastní na jeho stavech.

Stojíme najednou, a zase ne poprvé, před skutečností, že umírání probíhá ve dvou obdobích: před klinickou smrtí a po klinické smrti. Tato období jsou také popisována v Tibetské knize mrtvých nebo v Egyptské knize mrtvých. Jsou v nich zaznamenány rituály, které se týkají obou období. Jsou v nich pokyny jak doprovázet duši od okamžiku klinické smrti. Podobné informace obsahuje předpis ceremoniálů týkajícího se umírání a smrti papeže. Pro nás je však pozoruhodné, že poznatky starých civilizací v některých směrech byly shodně potvrzeny novou experimentální formou. *Kafka* nebyl ovlivněn Tibetskou ani Egyptskou knihou mrtvých, neznal je, a přitom v mnoha závěrech se s nimi shoduje, v některých je nevyklučuje, ale v některých se s nimi rozchází.

Podstatné je pro nás to, v čem jsou tyto poznatky shodné: po konstatování klinické smrti lékařem, je různě dlouhé období, trvající až tři dny, kdy umírání, přesněji řečeno odpoutávání duše od těla, pokračuje, a v kterém by nám umírající neměl být lhostejný. V této době bychom mu osobním přispěním plného sebrání mysli měli pomoci překlenout úskalí a těžkosti spojené s jeho předchozím životem nebo je aspoň zmírnit, ať již byl jeho život jakýkoliv. Měli bychom na umírajícího působit myšlenkou i živým slovem. Budeme to také sami jednou potřebovat. Samozřejmě osobou nejpovolanější by měl být kněz.

Nikdo z nás neví dne ani hodiny, kdy si zubatá, jak se obrazně říká, pro nás přijde. Kafka si zejména na základě úzkostných stavů svých subjektů, které prožívali při sledování období umírání po *klinické smrti*, začal uvědomovat, že bychom neměli nechávat nic náhodě, ani svůj okamžik poslední. A proto bychom denně měli prosit za odpuštění toho, co jsme nedobrého vykonali, a prosit o vzbuzení opravdové lítosti, až to pro nás bude nejvíce třeba. To vše si máme ukládat do našeho informačního pole – protonace, abychom se měli o co opřít, protože v našich hodinách posledních nebude třeba nikdo nablízku, aby nás pomohl převést z jednoho břehu na druhý.

Pro úplnost je třeba se zmínit o koncepci, která se nám jeví jako mylná, avšak pro značné množství lidí, zejména v Latinské Americe, je neoddiskutovatelnou skutečností. A sice jak se k procesu umírání staví stoupec *spiritismu*. I tak vyspělý badatel v oblasti psychotroniky, *Ch. Richet*, nositel Nobelovy ceny, spiritistickou koncepci považoval občas za možnou. Stoupec *spiritismu* byli také dva velcí angličtí fyzici, *W. Crookes* a *O. Lodge*.

Spiritisté se domnívají, že smrt je vlastně přechodem z jednoho života do druhého. V tomto směru budeme s nimi zřejmě zajedno. Mnohá náboženství rovněž předpokládají jistou formu existence po tom, čemu říkáme klinická smrt, avšak u spiritistů, jak vyplývá z různých jejich výkladů, se toho příliš smrtí nemění. V pozemském životě se třeba vesele pokračuje dál. A navíc máme možnost se zemřelými komunikovat.

Když se *O. Lodge* „spojil“ se svým zemřelým synem padlým za první světové války prostřednictvím spiritistického média, dozvěděl se, že tam na „druhé straně“ mají stejné domy jako tady, že se na denním pořádku pro něho nic nezměnilo, snad si ráno více pospí, pak si jde na anglickou snídani, dobrý oběd, čtou si a podle nálady, jak to koho baví, později odpoledne si jdou zatančit. Protože médium přesně popsalo celou řadu detailů ze života *Lodgeova* syna, které vůbec nemohlo znát a které znal pouze sám otec, *O. Lodge* nepochyboval o tom, že médium předložené informace se zakládají na pravdě a byl spokojen.

My však předpokládáme, že médium využilo svých schopností odečítat informace z informačního pole, případně je odečítalo i z rozrušeného otce. Rozlišujeme tedy mezi možností existence duše po smrti a mezi možností s touto duší kdykoliv a v kterékoliv době rozmlouvat z naší vlastní vůle, jen na základě našich přání nebo zvědavosti. To považujeme za nereálné. Ani to, že ve výpovědi média se objevuje mnoho konkrétních faktů týkajících se zemřelého, není toho důkazem, je to pouze důkazem jasnovidných a telepatických schopností média. Vše ostatní je odvislé od uvěření, že je možné se zemřelým rozmlouvat.

Většinou tomu věří všichni přítomní na seanci a vůbec již o tom nepochybuje samotné médium. Kde se mu nedostává faktů, pomůže si fantazií, která zejména při využívání takřka neohrazených možností podvědomí je nezměrná.

Snad bychom se ještě v závěru měli zmínit o tom, zda čerstvé hroby září. O tomto jevu se píše mnohokrát v různých literárních pramenech, a to nezávisle na sobě. Mnozí se domnívají, že je to důkazem toho, že ještě duše přetrvává v těle i mnoho měsíců po pohřbení zemřelého.

Kafkovi subjekti mnohokrát v hypnotickém stavu určovali na hřbitově čerstvé hroby, které podle nich intenzivně vyzařovaly. Vysvětlovali to tím, že z jader buněk se ještě po několik měsíců, až jednoho roku, uvolňuje jistá energie. Intenzita záření je odvislá od rychlosti rozpadu těla zemřelého a od charakteru půdy, v které se nachází.

Po našem obecnějším úvodu o umírání můžeme konstatovat, že pan páter má s námi shodný názor. Byl přesvědčen, že jedna z největších záhad je vztah mezi *hmotou a duší*, a říkával:

„To je asi jako vztah mezi asymptotou a hyperbolou, kdesi se to stýká a snad to poznám, až budu umírat a pak snad také budu vědět, kde je společná hranice mezi duší a hmotou. Že je mezi nimi spolupráce, o tom nepochybuji, ale popsat tu techniku spolupráce, to je snad nemožné. Škoda, že stále tak málo známe o umírání.“

Pan páter uváděl příklad, jak jednou v poledne, bylo to v neděli, měl si za ním přijít jeden pacient pro diagnózu. Řekl si tedy, že ji připraví předem. Ale stále mu to nešlo, jako by se mezi pacienta, na

kterého se snažil soustředit, stále pletlo něco jiného. A teď najednou ví, že je to jeho známý advokát z Klatov, s kterým byli dobří přátelé, a ten v pátek večer zemřel. Vždy, když se chtěl pan páter přiblížit k umírajícímu, tzn. i k tomu, u kterého byla již konstatována klinická smrt, přibližoval se mu otázkou, co si přeje a čím by mu mohl pomoci.

V případě úmrtí advokáta dostal od něho odpověď, aby poděkoval ženě a synovi, že se o něho dobře do poslední chvíle starali a že má velkou radost, že byl zaopatřen. Ptal se jej znovu, zda ještě něco nepotřebuje a on poprosil, aby za něj byly ještě slouženy mše. Zvykem bývalo sloužit třicet mší. Pan páter mu tedy navrhl, že se postará o odsloužení třiceti mší a on mu na to jakoby řekl: ne, devěťadvacet. Páter měl pocit, že ho již více ten člověk nepotřebuje, tak se stáhl zpět do sebe a najednou bez problémů se mu rozeběhla diagnóza, která mu stále nešla. Kontak se zemřelým učinil devětatřicet hodin po jeho smrti.

Pan páter ze zkušeností při snahách spojit se s umírajícími dospěl k závěru, že kontakt může navázat v průměru do 45 hodin po konstatování klinické smrti. Pan páter stále přemýšlel, proč advokát chtěl jenom 29 mší a ne 30, jak bylo zvykem. Záhada se mu rozluštila o pohřbu, když o tom vyprávěl klatovskému knězi. Ten mu řekl:

„To je přece jasné, já jsem hned, jak jsem se dozvěděl, že zemřel, už jednu mši odsloužil.“

Když pan páter pracoval v pivovaře, tak v laboratoři byla zaměstnána jedna mladá paní, která byla rozvedená a měla holčičku. Rozvod si zavinila sama a příliš dobře nežila. Jednoho dne mu bývalí spoluzaměstnanci zavolali, že minulého dne zemřela. Protože p, páter věděl, jak žila lehkovážně, považoval za svoji povinnost se s ní ihned spojit. Našel její duši ve strašném neklidu, jako by pobíhala zcela bez cíle a nevěděla, kam jde. Položil jí otázku:

„Víš, kde jsi?“

Odpověděla mu:

„Ležím v márnici.“

Rychle pan páter přemýšlel, jak jí pomoci, aby se uklidnila. Dal jí příkaz, aby si představila Pana Ježíše. Chvilku to trvalo a najednou

měl pocit postupného zklidňování a jakéhosi záblesku naděje. Začal se na ni o to více soustřeďovat, aby u ní pomohl vzbudit skutečnou lítost a pak neklid zcela zmizel. V duchu si říkal:

„Abych ji z toho skutečně ze všeho dostal, tak to bude ‚stát‘ odsloužení aspoň padesáti mší svatých. A také jsem je za ni odsloužil.“

Pan páter rovněž rozlišoval dvojí smrt, klinickou, jak jsme si řekli a pak skutečnou, kdy docházelo k odloučení duše od těla. Při této druhé formě smrti, tedy již definitivní, se mu začalo najednou ozývat etické hledisko. Jevilo se mu, že je velký rozdíl mezi člověkem spravedlivým a nespravedlivým. Nespravedlivý vlastně není vůbec hoden být člověkem. U spravedlivého člověka se mu zdálo, že si jakoby jednou provždy zachoval možnost být ve spojení s hmotou, protože ji nezneužíval, takže s ní duše může komunikovat.

Jsou mnohé případy, které se nám jeví, jako by mrtvý zase přišel a třeba nás varoval. (Můžeme však také uvažovat i o jiném vysvětlení, a sice, že naše podvědomí nám samo vyhodnotilo nebezpečí, kterému jsme vystaveni a jako by se „transformovalo“ do nějakého našeho blízkého zemřelého, a touto formou nás varovalo). Nelze zcela vyloučit, že zřejmě podle nějakých přísných zákonů má mrtvý možnost, aby se projevil prostřednictvím hmoty, ale jenom zase jen k vykonání dobra, jak byl zvyklý po celý život. Zatímco nespravedlivý člověk, který vlastně hmoty zneužíval, tuto schopnost ztratil jednou pro vždy.

„Černou magií,“ říkal pan páter, „nám může nekalý mág, jestliže nežijeme právě spravedlivě a jsme bez víry, škodit, ale to jen za svého života. Po smrti však už nikdy, protože ztratil již právo jakékoliv komunikace s naším současným světem.“

Samozřejmě, že *věčný archiv*, kde je všechno uchováno, nepodléhá času ani zkáze. V něm se neztratí ani slůvko, ani naše vášně, ani nezrocené výboje volní. Teprve teologie mu dává smysl a vysvětlení, protože je zachován pro poslední soud. To bylo kredem pana pátera.

Věčný koloběh

Když se p, páter zamýšlel nad věčným koloběhem v přírodě, jeho uvažování probíhalo přibližně následujícím způsobem. Odumřelé tělo, vlastně mrtvá hmota, má ve světě jakoby pokračování v pevném řádu. Jako by toužila zase se existenčně zdokonalit a znovu povýšit. Přebere si ji a využije z ní co potřebuje třeba rostlina, a tak se mrtvá hmota spojí s principem vegetativním, který z ní udělá zase živou hmotu, roste a kvete. Teď z ní může mít užitek člověk jako z byliny nebo jako zvířata z potravy a princip vegetativní je povýšen na princip živočišný. Nejvyššího povýšení se dostává mrtvé hmotě v živém těle člověka, protože zde je již živá hmota připravena na nejvyšší povýšení, na spojení s nesmrtelnou duší.

Při procesu umírání jakoby ještě nedávno živá hmota byla vržena do průběhu mechanických a fyzikálně-chemických procesů. Jakoby ten princip, který ji zvedl na stupeň nejvyšší, jí najednou řekl: jdi pryč, já už tě nepotřebuji.

A teď zde vyvstává otázka, co se děje s duší. Materialismus se tímto problémem vůbec nezabývá, protože hmota je cílem sama o sobě, cílem posledním, proto se také o smrti nechtělo hovořit, jako by neexistovala, přitom právě materialisté z ní měli ten největší strach a zuby nehty lpěli na životě nebo problémy života řešili zbabělou sebevraždou. To byl také jeden z důvodů, proč jasnovidnost nesměla existovat, protože se začala dívat jaksí až za hrob.

15. KAPITOLA

DIAGNÓZY, JAK SE JEVILY PANU PÁTEROVI

Stanovení správné diagnózy to je jeden z nejtěžších problémů pro medicínu do dneška. Protože se neustále mění životní podmínky, naše strava, naše léky, a to se také ihned odráží na našem zdravotním stavu. Dříve vše bylo asi snazší, pokud jsme žili v dobrém životním prostředí, konzumovali kvalitní stravu a léky byly převážně přírodního charakteru.

Určovat v současné době správně diagnózu nebylo snadné ani pro p, pátera, přestože měl k dispozici své jasnovidné schopnosti. Často to nešlo a nešlo. Tolik „vrstev“ bylo na sobě, jak on říkal, jedna pronikala druhou, která vlastně je tou hlavní příčinou, co vyvolala právě tento okamžitý stav. Někdy až po půl hodiny si konečně pan pater zhluboka oddechl a řekl: „Už to mám!“

Nikdy jsem však neslyšel, že by se vysmíval současné medicíně nebo lékařům, když zjistil, že u pacienta byla nesprávně stanovena diagnóza, ba naopak uváděl příklady, jak se jedná o těžkou a zodpovědnou práci.

Např. sníme nějakou potravu, která obsahuje mnoho *dusíku*, ať již je to zelenina nebo maso. To se v krátké době může projevit na změně *krevního tlaku*, na jeho výrazném poklesu. Abychom mohli provést účinnou nápravu, je třeba tento dusík z organismu odstranit a tlak se nám srovná sám. Obvykle se však předepíše Digitalis, ten sice uměle zvýší tlak, avšak dusík v těle zůstává, a začne probíhat zápas mezi Digitalisem a dusíkem, chvíli zvítězí jeden, za chvíli druhý, až může nastat kolize.

Jsou např. antibiotika, jako *tetracyklin*, která mohou různě ovlivňovat tlak, podle zdravotního stavu pacienta, mohou jej na určitou dobu zvýšit nebo naopak snížit. Když si naměříme tlak právě v okamžiku, kdy je zvýšený, nedostáváme o něm skutečný obraz, protože za hodinu může být již zase normální. Ale naměřený zvýšený tlak má pro nás diagnostickou hodnotu a často na základě získaných hodnot o našem tlaku je nám předepsán lék.

Ne jinak je tomu při stanovení sedimentace. *Vysoká sedimentace* nám prozradí, že v těle je dosud nevyлéčený zánět, ale kde probíhá nebo kde je usazen, již dost dobře nevíme.

Laboratorní zkoušky nám zjistí, že máme v organismu nadměrně *kyseliny močové*, ale již nám nezodpoví otázku, zda je to naše osobní chyba při preferování určitého jídla, třeba *hovězího masa*, *hovězích polévek*, nebo zda chyba není přímo v kvalitě jídel nebo ve špatné funkci některého našeho orgánu.

Zde měl pan pater výhodu, že příslušný nedostatek, který u nás zjistil, dovedl hned specifikovat. Jeden a tentýž symptom pro něho měl mnoho příčin. V těchto případech si počínal právě tak jako

zkušením staří lékařů. Ti byli také i vynikajícími dietology, ale již nemohli třeba postihnout, protože to ani nevěděli, že příčinou potíží je, že se právě do krmných směsí pro brojlerů začaly přidávat nežádoucí *hormonální přípravky*, aby kuřata rychle přibývala na váze.

Při určování diagnóz p. páter většinou neměl čas vysvětlovat, popisovat pacientům všechny články řetězce probíhajících problémů v jejich organismu. Dostali třeba jen radu:

„Přestaňte dávat klukovi kuřata nebo z něho budete mít baculaté děvčátko!“

Když se s takovýmto odůvodněním maminka pak svěřila svému přidělenému lékaři, pak po příslušném UNZ vládlo po nějakou dobu veselí, jaké hlouposti si ten sušický farář vymýšlí a jak má bujnou fantazii. A najednou se za čas dozvěděli, že se v tichosti začínají z krmných směsí odstraňovat hormonální přípravky. Pro mnohé specialisty se budou zdát některé námi uvedené diagnózy veselými minihistorkami. Budiž, pro mnohé budou třeba podnětem k zamýšlení a pro jiné třeba samozřejmostí, protože jejich empirie je donutila často ve snaze pomoci pacientovi, spojovat si i zdánlivě nemožné.

Diagnóza stanovená panem páterem vždy zachycovala okamžitý stav, koneckonců tak tomu má být vždy. Avšak některé laboratorní testy jsou časově náročné a jestliže se jich musí provést více, pak už ty první třeba nemusí být pravdivé. Pan páter uváděl nezřídka čtyřicet až šedesát údajů o pacientovi. Dva měsíce by takový pacient musel běhat po klinikách než by tolik údajů o něm příslušní odborníci shromáždili a pak by se vlastně mělo začít znova, protože mnohé ze získaných údajů by již neodpovídalo skutečnosti.

Po dvaceti minutách stanovená diagnóza skutečně odrážela stav pacienta. Nebylo to jen dvacet uběhlých minut, ale dvacet minut doslova namáhavé práce. Nejednou si p. páter posteskl:

„Tak v říjnu mě navštívil pacient a na jaře v březnu mně slavnostně oznámil, že už se dostal k tomu, aby začal s léčbou. Když jsem se tak zpětně jasnovidně díval po těch všech stanovených diagnózách, tak jsem najednou ke svému nemilému překvapení

zjistil, že třetina návštěvníků nikdy vůbec s terapií, kterou jsem jim určil, nezačala. Byli jen zvědaví, co ten farář řekne.“

Smůlu měli ti, kteří se dostavili podruhé, aniž s terapií začali nebo udělali jen polovinu, hned to věděl, ne že by si je pamatoval, že u něho byli. Jakmile jim začal určovat diagnózu, obdržel také informaci, že nesedí u něho poprvé. A ti to samozřejmě odnesli.

Někdy viděl, že má před sebou pacienty, kteří potřebují skutečně pomoci, ale již navštívili kde koho, proč by právě měli věřit jemu. To rychle vycítil, podíval se na ně přes brýle, usmál se a zcela na rovinu jim řekl:

„Vy mně nevěříte. Tak pod levou lopatkou máte mateřské znaménko. A víte, co ještě máte, a za co se stydíte, hemoroidy!“ Nedůvěra se pomalu rozplynula a pacient začal postupně důvěřovat, že by se přece jenom mohl ze svých potíží nakonec dostat, a o to pečlivěji pak dodržoval předepsané procedury.

Zcela individuálně a samostatně přistupoval při diagnostikování a terapii budoucích maminek. Nejen pan páter osobně, ale snad především jeho podvědomí si uvědomilo, že si nesmí dovolit sebemenší riskování, aby neohrozil plod. Takže celou řadu chorob, které budoucí matka měla a nebyly přímým nebezpečím pro novorozeně, neléčil. Když však nebylo zbytí, jako když zjistil pozůstatky po žloutence, což bránilo dostatečnému vyživování plodu, pak doporučil na velmi krátkou dobu, dvou, tří dnů slabý odvar z pelyňku, který by jinak nikdy u budoucí maminky nedoporučil. Říkával:

„Až jsem sám byl překvapen, jak mě to hlídá (rozuměj podvědomí), abych mamince neublížil; vše odměřuje takřka na lékárnických vážkách.“

A nyní si uveďme několik příkladů z jeho bohatého rejstříku diagnóz.

Únava. Čemu přičíst stavy únavy. Ráno vstáváme a už jsme celí unavení a malátní, jakoby celí rozlámaní. Tato únava souvisí s malým mozkiem a jednou z příčin negativního vlivu na malý mozek je podle pana pátera kyselina izomáselná. Mléčná kyselina se při práci svalů změnila na kyselinu izomáselnou a vypotí se. Avšak když špatně skladujeme máslo nebo jsme již koupili starší máslo, tak pak

si uměle přidáváme do organismu kyselinu izomáseľnou. To se projeví nejenom na naši únavě, ale také na soustředěnosti i na našich duševních schopnostech. Potom ani nemůžeme v noci klidně spát a házíme sebou. A jako další důsledek, který začneme pozorovat pod vlivem zvýšeného množství kyseliny izomáseľné, je nadměrné nebo přece jen zvýšené *mastění vlasů*.

Brambory v mnoha diagnózách pana pátera hrály důležitou roli. Ten, kdo příliš konzumuje brambory, vystavuje se jistému nebezpečí, zejména tam, kde tato konzumace probíhá již po několik pokolení. Brambory se k nám přivezly z Ameriky, což znamenalo jistě velkou výhodu a v tehdejší době do jisté míry odstranění hladu a bídy v širokých vrstvách. I když zpočátku brambory byly dost vzácnou pochoutkou, než se rozšířily.

Brambory dnes konzumujeme v nejrozličnějších formách. Na loupáčku – s máslem a tvarohem, jako přílohu k mnoha jídlům, jako pomfrity, jako dobré slané bramborové plátky, opékané brambory, bramborové knedlíky atd. Čím je vlastně tato pro mnohé nenahraditelná pochoutka nebezpečná? Bramborový škrob aktivuje *enzym amylázu*, který podle pana pátera pronikne do kostí, kde se usazuje a je jednou z příčin *nedostatečné výživy šlach a chrupavek*, chrupavky jsou pak změkklé a snadno se zborťí, může dokonce nastat luxace, když nedoroste chrupavková krajka.

Další příčinou, která může vyvolat podobný problém, je také *kyselina močová*, která se rovněž může usazovat v kostech a zabraňovat dostatečné výživě šlach a chrupavek. Ti, co trpí těmito problémy, se brzo unaví při chůzi nebo běhu a také se cítí unaveni, mají-li někde dlouho stát. Jestliže zjišťujeme tyto příznaky, měli bychom začít přemýšlet o našich kloubech a šlachách. Dříve, zejména starší lidé, si ztěžovali na *vysýchání kloubů*.

Neméně riskantní jsou pro nás *zelené* nebo *naklíčené brambory*, protože obsahují *solanin*, který již sám o sobě je toxický (nervový jed). Jeho toxické účinky se mohou projevit na *malém mozku*. Můžeme dokonce pociťovat i závratě. Pan páter nazýval tyto potíže „bramborovým šokem“. Začínal se většinou u lidí objevovat v měsíci únoru a březnu, kdy brambory, přestože jsou i dobře uskladněny, začínají klíčit.

Z brambor se připravuje *škrob*, a ten je základem *pudivkových prášků*, proto pan páter upozorňoval, že to, co nazýval „bramborovým šokem“ nás může potkat kdykoliv v roce, když si svoji oblíbenou nedělní pochoutku, *pudivku*, připravíme z pudivkového prášku, který v sobě obsahuje škrob převážně získaný ze zelených nebo naklíčených brambor.

Brambory v sobě skrývají ještě jedno nebezpečí, viníkem je tentokrát nesvědomitě přehnojování půdy *dusíkem*, který se valnou měrou podílí na vyšších výnosech. Někdy došlo k přehnojení dusíkem jen malého kousku pole, a z něho sklizené brambory pro nás byly přímo jedem, zejména však pro děti. Zbyl pytel s umělým hnojivem, proč ho budeme vozit domů? Vysypeme ho u meze nebo na konci pole, proč si budeme dělat starosti s opětným skládáním nebo nakládáním. Tak se to dříve často dělo. Dokonce se množství umělých hnojiv centrálně plánovalo a musela se odebrat, i když se to zemědělcům zdálo přehnané. Někteří to chtěli napravit tak, že přebytečná umělá hnojiva vozili do rokle. Tím se však nic neřešilo. Jeden ekologický prohřešek zdánlivě zachráněný – nebudou předusíkatelé brambory, vyvolal druhý – *znečištění podzemních vod*. Takže brambory nám mohou přivodit slušnou zásobu nevhodné formy *dusíku* v organismu.

A jak takové *předusíkovatělé brambory* poznáme? Když je za syrová rozkrojíme, nalezneme v jejich středu něco, co se podobá miniaturní krasové jeskyňce, vyzdobené krystalky. Máme-li podezření na takovéto brambory, pak bychom měli mít po ruce stále dostatek *dubové kůry*, a tu bychom měli přidat k bramborám, jakmile je začneme vařit.

Negativní vliv přesprílišné konzumace brambor a *solaninu* ze zelených a naklíčených brambor se neomezuje jen na potíže, o kterých jsme se zmínili výše. *Enzym amyláza* se může usazovat také v kostech očnice, pak blokuje výživu *čočkových svalů*, které napínají čočku, a ty se brzo unaví. O negativním vlivu zelených brambor na malý mozek jsme se již zmínili výše a přes něj může dojít k negativnímu ovlivňování zraku. Že nám zelené a klíčící brambory mohou *zhoršit i zrak*, se bude zdát pro mnohé nepravděpodobné. *Solanin* z brambor svoji toxicitou může vyvolat v našem organismu

širokou škálu potíží. Ve svých důsledcích může zapříčinit i *srdeční potíže*.

Chlorovaná voda, které jsme vystaveni zejména ve velkoměstech a dnes snad již všude, kde jsou veřejné vodovody, může při koupelích vyvolat u žen *zánět děložního čípku*. *Chlorovaná a fluorovaná zubní pasta* může u některých jednotlivců podpořit podráždění ústní sliznice, které je mikrobiálního původu.

S diagnózou *medovka* se již dnes tak často nesetkáme ne proto, že by se nevyskytovala, ale je mimo naši obecnou pozornost. Spíše její jednotlivé aspekty sledujeme u diabetiků.

Když někdo z předků přespříliš holdoval *medu* nebo *hruškám* nebo když jsme si je sami velice oblíbili, pak nám mohly přivodit podle pana pátera tzv. medovku. Glykogen, který vzniká v organismu z medu a z hrušek, je sice dobrou energetickou rezervou pro svaly při práci nebo náročném sportování, ale když se ho přespříliš nahromadí v játrech, pak je v nich zadržován, sníží se zásoba cukru v krvi a může dojít až k tak výrazné únavě, že si člověk musí sednout nebo se zastavit, a dokonce může dojít i k záchvatu.

Pan páter uváděl příklad děvčátka, které trpělo podobnými záchvaty a jejich frekvence se začala zvyšovat v červenci a srpnu. Tedy v době, kdy se začal ve včelníku vytvářet med. Protože včelník byl za chalupou, začal med fluidálně působit na toto děvčátko, které rodově bylo alergické na med. Z tohoto důvodu se v letních měsících zvyšovaly u něho záchvaty.

Medicína při stanovování diagnóz prakticky s tzv. *fluidálními vlivy* nepočítá. Mnohem blíže k nim má *homeopatie*. Tradiční medicína různá alergická onemocnění sice spojuje s různými ročními obdobími, avšak předpokládá přímé fyzické působení určité látky na organismus, např. jistého druhu pylu.

Zatímco u fluidálních vlivů se dostáváme kamsi na hranici mezi fyziku a přímé nebo nepřímé působení pouze informace, která v sobě jakoby shromažďuje charakteristiku působnosti určité látky. Názorně bychom to mohli chápat např. tak, že pole kvetoucích slunečnic nebo heřmánku působí svým fluidálním vlivem po okolí a jestliže bychom chtěli získat energetickou posilu, kterou poskytují slunečnicová

semena, mohli bychom se vědomě napojit na fluidální vliv vyzařující z tohoto pole.

Po nutném odbočení, které jsme věnovali fluidálnímu vlivu, se vraťme k naší tzv. medovce. Zejména budoucí maminky, a zejména ty, které již byly *těhotné*, pan páter varoval před požíváním *hrušek*, protože měl obavy, že jim způsobí ochabnutí příslušného svalstva, a tím i dlouhotrvající porod. A vznikne tak velké riziko, že při dlouhotrvajícím porodu se dítě napije *plodové vody*.

Jestliže sportovci používali *anabolika*, ihned je u nich odhalil. Rozčilovalo ho to jednak z důvodů etických a jednak také proto, že se dopouštěli vlastně zločinu na vlastním těle. Kdyby anabolika byla jen psychotonikum, pak by to nebyla ještě taková tragédie. Anabolika však o-30% více uvolňovala cukr z jater, což bylo zejména riskantní při namáhavých sportovních výkonech. A následky na sebe nenechaly dlouho čekat. *Játra* se za dva, za tři roky, obrazně řečeno, „rozsykala“. Jednoho sportovce, kterého si oblíbil, „dopoval“ po svém. Přesně mu před závodem vypočítal, jakou potřebuje mít zásobu cukru v játrech, aby mu vystačila ještě s jistou rezervou po dobu celého běhu a aby nemusel sáhnout do tzv. železné rezervy. A tu mu dodával. Tento humánní doping prováděl pomocí *karamelu*. Takže, když jeho sportovec doběhl, byl na tom asi tak jako jeho soupeři před závodem. Mohl si dát ještě bez problému a bez rizika nějaké to kolečko navíc.

Pan páter si byl vědom toho, že celou řadu prvků, kterou organismus potřebuje, bychom mu měli poskytovat v co nevhodnější formě, tak jak nám je nabízí živá příroda. Protože v ní se tyto prvky nacházejí s ostatními složkami, rovněž pro nás důležitými, v optimálních vzájemných vazbách, a tak jsou pro organismus nej přijatelnější a nejlépe je může zužítkovat, aniž jim jen projdou, jak se někdy stává u vitaminů, stopových prvků a minerálů připravených syntetickou cestou.

Měl však jeden nekompromisní požadavek, i pro přírodní látky stanovil garanční dobu a jestliže nebyla respektována, pak pochyboval o účincích používaného přírodního produktu. Jakmile prošla lhůta 18 měsíců, již používal termínu: je to zchemizované. Zavedl si např. termín *zchemizovaný fosfor*. A ten považoval již za

neúčinný. Pro povzbuzení duševní činnosti je z prvků vhodný *fosfor*, avšak v přírodní formě, tj. třeba ze *sardínek* nebo *jasanové kůry*. Jestliže však jasanová kůra nebo sardinky byly starší jak 18 měsíců, považoval je jako zdroj fosforu již za nevyhovující. Proto doporučoval označovat si na sáčcích s bylinami termín sběru a hlídat si na obalech stáří konzerv a nekupovat si je do zásoby na delší dobu.

Říkával:

„Konzervujeme proto, abychom překlenuli nejnужnější období, kdy nemáme možnost konzumovat čerstvé potraviny nebo když se musí tyto potraviny dopravovat ze vzdálených oblastí.“

Např. konzumace starých rybích konzerv nepovzbuzuje náš mozkovou činnost, ale může mít i opačný vliv. Může dokonce vyvolat *zhoršení paměti*.

Chemizovaný džus. Starší konzervy s jakýmkoliv džusem jsou již zchemizovány. Starý *pomerančový džus* může negativně ovlivňovat *srdeční činnost*.

Syrové a kyselé zelí, je-li používáno v nadměrné míře, může ovlivňovat žilní tonus a *pružnost žilních stěn*. V tomto se může jednat již o rodové předpoklady, proto je třeba zejména u osob, které mají tzv. *vystouplé žíly*, aby dbali na svou životosprávu a vyhýbali se všemu, co by zděděný stav zhoršovalo. Mužští potomci je dědí obvykle z matčiny strany a ženští z otcovy.

Negativní vliv na *tvorbu kortikosteroidů* může způsobit nadměrné užívání žlutého ovoce nebo šťáv ze *žlutého ovoce*, protože nedobře působí na *dřeň nadledvinek*.

Angína pectoris. Jejím průvodním znakem vždy je, že v levé ruce ztrácíme sílu.

Mléko může ovlivňovat metabolismus *prostaty* a *vaječníků* tím, že ovlivní hormonální rovnováhu a metabolismus minerálů. Pan páter často upozorňoval, že se nesmíme jednostranně zaměřit na mléčné výrobky, protože by mohlo dojít k nežádoucí kumulaci bílkoviny *kaseinu* u žen v *děloze* a u mužů v *prostatě*, což může omezovat funkci těchto orgánů. Omezenou funkci těchto orgánů jsme mohli také zdědit.

Určitý druh *chřipky*, která se podobala typu honkongské chřipky, pan páter ji shledával u lidí, kteří jedli hovězí nebo vepřové maso z

dobytku, krmeného silážovanou kukuřicí, v níž někdy vznikl určitý druh plísně. Ta plíseň z kukuřice přešla do masa. Když toto maso nebylo dostatečně propečené nebo se jen vařilo a dusilo, pak přešla z masa do našeho organismu a usadila se na plicích a svými toxiny mohla vyvolávat řadu potíží, dokonce i rakovinu plic.

Krvácení ze sliznice, zapříčiněné popraskáním jemných žilek, je většinou důsledkem nedostatku *kyseliny křemičité* v žilních stěnách. Jinou příčinou krvácení může být předávkování přípravků z námele určeného proti krvácení.

Příčinou *herpesu* může být konzumace hovězího masa nebo i hovězí polévky z masa od dobytka, který měl již před porážkou rozeběhnutý herpes.

Červenku může vyvolat vepřové maso, klobásy a šunka, které byly připraveny z dobytka zasaženého červenkou. Jakmile vás začne netradičně *bolet v krku* a tento pocit postupuje stále níže, lze vážně uvažovat zda nejste ohroženi červenkou.

Jednou z příčin *anemie* může být přespřílišná dřívější konzumace *cibule* nebo může *být* druh této anemie již zděděn po předcích, kde se mnoho používalo cibule. Pak je třeba v našem jídelníčku omezit používání cibule.

Jestliže dojde k *zánětu prsu*, lze také brát v úvahu možnost vnější *otravy* pocházející z *textilu*, může dojít k *otravě lymfatických žlázek*, což by mohlo spoluvytvářet v budoucnu podmínky pro vznik rakovinného onemocnění.

Kyselina močová se může usazovat ve vazovových místech organismu, kde může vznikat stav podobný *srůstům*. Nejedná se o srůsty v pravém slova smyslu, spíše o jakési slepení. Takovýto charakter mohou mít např. *srůsty na pohrudnici*.

Kyselina močová v našem organismu je velice záluďná a usazuje se nám na místech, kde bychom ji nejméně očekávali. Zapříčiňuje celou řadu *revmatických bolestí*. Usazuje se na místech vystavených chladu, jako v kolenou, v ramenou nebo v kloubech našich prstů jsou-li často vystaveny studené vodě. U *řidičů* je takovým typickým místem levé rameno, které je jednak blíže oknu auta, co bývá navíc většinou otevřené. Ve stáří nás pronásledují *ostruhy*. Kdo trpí těmito bolestmi, měl by se sřezit konzumovat takovou potravu, která

obsahuje nadměrné množství kyseliny močové. Pak prostředky, které ji z organismu vylučují, mohou být zcela bezúspěšné.

Bolesti za ušima u dětí mohou být často vyvolány *otravou lymfatických žláz* a jejich špatnou funkcí. Zapříčinit to mohou různé sladkosti nebo i *žvýkačky*, v kterých se používalo *dehtových barviv*. Může tak dojít k *zánětu stinných žláz*. Zanícená žláza může přitisknout eustachovu trubici. Tento tlak vyvolává bolest.

Překyselením žaludku nastává jeho špatná funkce. Žlázy nedostatečně vyrábějí potřebné kyseliny, pak se bílkoviny dlouho zpracovávají a v žaludku nastává kvasný proces.

Při latentní *otravě námelem*, který se mohl dostat do mouky, mohou vznikat *samovolně modřiny*, které jsme nikdy předtím u sebe nepozorovali.

Kašel připomínající *černý kašel* může vzniknout z plísně, jejichž nositelem jsou *hrušky*.

Přemíra sodíku v ledvinách zapříčiněna např. předusíkovanými *bramborami* nebo *zeleninou* může *zhoršit funkci ledvin* a ztížit jejich čistící schopnosti. Tento proces se jeví tak, jako by se sodík chtěl vracet zpět do těla, a tím zadržuje vodu v těle. Často to brzo zaznamenáme zvětšení našeho objemu. Zbavit se přebytečného sodíku není jednoduché. Signalizace, že není něco v pořádku s ledvinami, je často jednoduchá: nemůžeme během dvou dnů např. dopnout sukni nebo se začneme najednou více potit. Pak bychom měli začít více přemýšlet o našich ledvinách. Příčina může být i v nachlazení nebo v zatížení ledvin *ostrými jídly*. Někdy se nám ozvou *ledviny* i samy, a tu bychom měli naslouchat jejich hlasu.

Když již hovoříme o ledvinách, musíme se zmínit o jednom soudu, který pan páter neustále opakoval a nad kterým většina lékařů kroutí hlavou. Podle něho každá *ledvina* má více specifikovanou funkci oproti druhé, přestože se obecně říká, že nám jedna bohatě stačí a druhá, že je jaksi rezervní. *Pravá ledvina* je podle něho určena především pro zpracování některých produktů z bílkovin živočišného původu, kasein, koření apod. a *levá ledvina* zpracovává to, co zbylo po ovoci, zelenině atd. Dosavadní znalosti nám říkají, že obě ledviny rovnoměrně, sice v různých částech, se podílejí na zpracovávání potravy jak živočišného, tak rostlinného původu. Snad bychom při

odoperování jedné z ledvin mohli k tomuto soudu přihlédnout a zejména zpočátku zbývající jednu ledvinu zvykat, že přebírá jistou specifickou funkci, která patřila dříve ledvině sesterské.

Levá strana srdeční je závislá více na naší psychice, jakmile se dostaneme do stresu, máme strach nebo lítost, může nám začít klesat tlak. Může se stát, že se levá chlopeč nedomkne pod vlivem psychické zátěže.

Jakmile se *tlak* zvýší nad 200, je třeba, abychom začali uvažovat o nedostatečné funkci *ledvin*.

Některé tuky, zejména tzv. vnitřní sádlo, mohou obsahovat vysoké množství *fenolu*. *Fenol* podporuje usazování nežádoucích látek na *stěně aorty*.

Fenol také poškozují *žluté tělísko* v oku a může být příčinou jakési formy *barvosleposti*.

Porucha metabolismu zapříčiněna nedostatkem *lepku* vytváří podmínky pro zvýšenou *lámavost kostí*, kosti jsou tvrdé, avšak křehké.

Některé formy *aftů* mohou být vyvolány pitím mléka nebo hovězími polévkami. V tom případě lze předpokládat, že jsou *herpesového* nebo *slintavkového* původu.

Chrapot a potíže dýchání u dětí od malička mohlo zapříčinit naloknutí se *plodové vody* během porodu. Což rovněž u těchto dětí může vyvolávat *vysokou sedimentaci*, většinou však při zvýšené sedimentaci bývá podezření, že v organismu dítěte by měl probíhat nějaký *zánětlivý proces* a ten v tomto případě nelze zjistit. Omezené dýchání vyvolává *nedostatek kyslíku* pro organismus, a následkem toho organismus nedobře *zpracovává bílkoviny*, které pak zůstávají v kyselině močové.

Při zjištěné *artróze páteře* bychom se měli v nejednom případě zamýšlet, zda se nedopouštíme chyb v našem stravování nebo zda jsme tento problém nezdědili po předcích. Poruchy ve výživě zabraňují dostatečné výživě páteřních obratlů, chrupavek, vaziva a páteřních šlach. V takovémto případě se při delším stání cítíme brzo unaveni.

Jestliže máme podezření na *zánět dělohy* nebo *prostaty*, vždy bychom měli uvažovat, zda neprobíhá *zánětlivý proces* v *konečníku*.

Odtud se může tento zánětlivý proces šířit, může zasáhnout i *močový měchýř* a *vaječníky*.

Pan páter za jednu z hlavních příčin *epilepsie* pokládal nadměrné užívání *pepře* našimi předky. Pepř je v podstatě nestravitelný, je to jen chuťová záležitost. Působí na nadledvinky, odtud se vliv přenesl na parasympatický nervový systém, dojde k vyvolání třesu, pak je zasažena epifyza, jejím prostřednictvím nervový systém ovlivňující dýchání. Epilepsie je v podstatě dušení, křeč, která by mohla vyvolat i smrt zadušením. Jestliže u někoho jsou dědičné dispozice, pak je třeba se zcela vyvarovat užívání *pepře* a *ostrých jídel*.

Migrenální *bolesti hlavy* pan páter přirovnával k bolestem revmatickým. Bolesti mohou nastat po konzumaci velkého množství *ovoce, kávy, nebo čokolády* a po *sladkostech*. Jestliže přes den vypijeme několik káv a navíc si je silně osladíme, připravujeme si optimální podmínky pro *migrény*.

16. KAPITOLA

RADY A RECEPTURY

Mnozí z těch, co navštívili p, pátera, ale také někteří zlí jazykové, jak se říká, rozhlašovali, že u něho lze vystačit v podstatě s cibulí, česnekem, s tvarohem a nějakými těmi koupelemi. Pravdu samozřejmě nemají. Ale přesto bychom rádi připomněli, že česnek a cibule nejsou v naší civilizaci doceněny. U Židů vidíme, že po celou éru jejich existence je nemyslitelné, aby žili bez cibule a česneku. Mojžíšovou starostí bylo, aby těchto dvou potravin, které mohou být také zároveň i léky, měli vždy dostatek.

Oč snazší je do sebe sypat prášky po hrstech. Je to pohodlné a hlavně to často ihned „zabírá“, ale pak ty konce. Když si vezmete do ruky seznam léků vydávaný pro potřeby lékařů a farmaceutů, vždy jednou za dva, někdy až za pět let pak, pokud nejste zběhlí ve čtení takovýchto příruček, ustrnete: takřka každý lék má nějakou kontraindikaci nebo nějaké vedlejší nežádoucí účinky. O cytostatických lécích se říká, že jsou nejtoxičtější ze všech léků.

Když si to přeložíme, pak vlastně dostaneme básnický obraz, tzv. oxymoron: nejjedovatější lék. Máchův Máj je bohatý na podobné obrazy, připomeňme si aspoň dva: strhané harfy tón, mrtvé milenky cit.

Copak to lékaři nevědí? Ale vědí, jako cukráři vědí, že jejich výrobky při nejlepším kazí zuby. Pamlsky si můžeme odříci, to již odvisí od naší ukázněnosti nebo neukázněnosti. Avšak lékaři, když chtějí pomoci, musí často volit, chtě nechtě, mezi dvěma zly a preferovat to zlo menší. Víme, že i medicína podléhá módám, a občas vyhlášená nejučinnější metoda je ze dne na den zavržena. Právě tak současná farmacie prodělává v posledních letech jistou přeměnu.

Věda po ní žádala, aby byla schopna přesně říci, která ze složek léku je nejučinnější, a tento požadavek vlastně vedl ke koncepci chemoterapie. Protože u léku synteticky připravených lze přesně definovat jak účinky pozitivní, tak i negativní a stanovit jejich vzájemné poměry. A byla to zase věda, která nakonec přece jen zjistila, že se bez léků z přírodních produktů neobejdeme, zejména tehdy, jestliže se nám podaří získat z nich účinné složky v přirozených komplexech.

Tělo si s nimi lépe poradí a rádo je přijme. Navíc většinou nemají vedlejší negativní účinky, kontraindikace a nedeponují se v organismu. Doba babek kořenářek, tak jak ji známe z minulosti, již zřejmě nenastane. Ale mnohému se od nich určitě budeme muset učit. Důsledně pracovat s přírodními látkami a šetrně s nimi zacházet. *Fosfor* můžeme dostat v tabletě, ale mnohem přirozenější formou pro organismus je, jestliže jej dostaneme z čerstvých *sardinek* nebo z odvaru z *jasanové kůry*. *Není* to sice čistý fosfor, ale je v takové podobě, jaké tělo rádo akceptuje a membrány buněk rády propustí.

Z těchto zkušeností se vychází zejména v poslední době. Už se ví, že mnohé čisté látky, synteticky připravené, byť i neškodné, organismem projdou, ale bez efektu. Proto ne náhodou mohutné farmaceutické koncerny začaly vyrábět tablety z drcených bylin.

Biotechnologie, moderní koncepce, využívá nejlepších znalostí současné chemie a biochemie, aby z přírodních produktů získala

nejúčinnější složky, a co nejméně jim při výrobním postupu ublížila. Takže ke cti vlastně zase přijdou i staré receptury a věřme, že se nám podaří jejich účinky ještě znásobit. Pan páter se velice zajímal o nové směry, které sebou biotechnologie nesla. Ta mu promlouvala z duše. Jenom vždy upozorňoval, abychom nezapomínali, že v dnešní době i přírodní základna pro výrobu nových, jak říkáme biostimulátorů, nebude pro nás vždy bez rizika. Musíme hlídat čistotu použitých přírodních surovin pro výrobu léků.

Recepty pana pátera berme také v mnoha směrech jako podnět, pro vypracování třeba některých nových technologií. Někde se asi bez nich neobejdeme přímo v takové podobě, jak je právě doporučuje. Už zmíněná cibule a česnek obsahují mnoho účinných silicí, které se asi budou těžko uchovávat a konzervací by zřejmě ztratily na svém komplexním efektivním účinku. Takže jejich bezprostřední použití ve formě obkladů bude asi stále dlouho ještě nezastupitelné.

Dříve, než se začnete do jeho jednotlivých rad, jak si poradit s tím kterým neduhem, je třeba, abychom si uvědomili některé obecné principy, které pan páter ctil ve své terapii. Nelze do organismu jenom „sypat a sypat“, jak říkával, ale musíme z organismu především „tahat a tahat“ to, co do něho nepatří. Jakmile začneme pít čaj, hned souběžně s tím je třeba přikládat obklady. Např. jsou-li předepsané obklady na játra, ta hned na přiložený obklad začnou reagovat zvýšenou tvorbou krve. Může se dokonce zdát, že v prvních čtyřiašedesáti hodinách nebo už i po osmi hodinách po zahájení procedury budeme mít pocit zhoršení stavu, že začne i něco bolet, co dříve nebolelo. To je většinou známka toho, že v organismu nastává náprava.

Je třeba se ještě zmínit o jeho další zásadě a řekl bych i jisté nevraživosti. Podle něho terapie musí být přísnou individuální záležitostí. Je to jistě pravda. Proto nerad viděl, když si pacienti hned ještě u branky mezi sebou opisovali recepty. Postupně však přibýlo takové množství pacientů, že chtěl nechtěl musel pan páter vypracovat určité všeobecné pokyny, aby je nemusel do nekonečna opakovat a aspoň si zčásti šetřil čas.

Co naplat, pan páter zemřel, a tak jsme rádi, že se nám aspoň některé z jeho rad uchovaly. A protože z nich je většina spíše obecného charakteru a neradí k používání škodlivých prostředků, dovolili jsme si je shromáždit a předem také konzultovat.

Všeobecné pokyny

Všechny *čaje* a *koupele* je nejlepší připravovat z čerstvě natrhaných bylin. Byliny sušíme hlavně pro období, kdy se v přírodě nevyskytují. Vše používáme co nejkvalitnější. Zde si dovolíme učinit malé poopravení: z bylin čerstvě usušených. Sám proces sušení bylin pro jejich budoucí používání je často užitečný.

Přesličku bychom měli sbírat jen *polní*.

Hrst se rovná 3 velkým zarovnaným lžícím.

Čaje a koupele nepřipravovat v *hliníkovém nádobí*. Ideální jsou konvice Simax nebo nádobí s nepoškozeným smaltem.

Byliny pro *koupele* se vaří 8 – 12 minut, *čaje* se vaří 7-8 minut. Ihned se pak slíjí. Nenechat tedy louhovat po vaření. Poté mohou být v nádobě dokud je nebudeme potřebovat, případně i do dalšího dne.

Spárování se, týká voňavých bylinek jako jsou *pelyněk*, *heřmáněk*, *máta peprná*, *mateřídouška*, *sedmikráska* apod. Přelejí se vařící vodou, zálivku nechat odstát 6-10 minut, pak slít.

Gázu na oblady i jiné nebarevné látky nikdy neprát v práscích, po použití propláchnout vodou, při praní používat mýdla ať již práškového nebo vložkového.

Citron pomáhá odstraňovat z těla *kyselinu močovou*. Je vhodný při větší konzumaci hovězího masa.

Mateřídouška je obecně účinná proti *skleroze*, zlepšuje *spánek*, celkově *zklidňuje*. Čaj z ní můžeme pít po celý rok bez vedlejších účinků.

Šunku příliš pan páter nedoporučoval, zejména průmyslově připravovanou, kdo si v ní však libuje, tomu doporučoval častěji vypít na lačno čaj z *pelyňku*. Navíc pelyněk má tu vlastnost, že pomáhá z organismu vypuzovat *červíky*, které i v opouzdřené formě sebou může šunka přinést.

Čaj z *presličky* nám pomáhá odstraňovat z organismu *hliník*.

Po větší konzumaci *vajec*, zejména od slepic nepřírodně chovaných, je třeba pít čaj z *řebříčku*. Nepoužívat řebříček růžový.

Kdyby došlo k *předávkování čajů* z bylin, pak je vhodný čaj z *třezalky*.

Používáme-li tzv. *žitovku* pro přípravu *kávy*, tak bychom měli vědět, že zároveň *čistí krev*.

V naší stravě by měla být denně zastoupena *petržel* a *mrkev*, upřednostňovat bychom je měli v syrovém stavu.

Kojencům by se neměl dávat *Sunar* příliš koncentrovaný, pouze dvě odměrky na 250 ml. Jinak hrozí nebezpečí výrazného zhoršení funkce *jater*, mohou být vyvolány i *nervové otřesy* až stavy *bezvědomí*. *Potřebný vápník* mohou obdržet z čaje: 1 květ *řepíku lékařského* a 1 květ *sedmikrásy* přelít půl šálkem vřelé vody.

„Na přípravu *puddinku* pro děti je nejlépe používat *kukuřičný škrob*, vyvarujeme se nebezpečí, které na nás číhá v *bramborovém škrobu* a sice, že by mohl obsahovat *solanin*.

Dětem zásadně sladit *karamel*.

Dětem nekupovat uměle barvené cukrovinky.

Pro zdárný vývoj *zubů u dětí* je výhodné jídlo z *ovesných vloček* v jakékoliv podobě aspoň 2x týdně.

Na *prázdný žaludek* se vyvarovat pití *studených nápojů*, včetně čisté vody, dokud něco nepojíme. Vyvarujeme se nebezpečí zhoršení funkce *sliznice žaludku*. Jestliže tuto zásadu porušujeme, pak je potřeba si připravit směs: 2 dcl *medu* a 2 lžíce *křenu*, dobře promíchat a požit každý den 1 lžičku, tak si opět znormalizujeme funkci žaludku.

Ovoce a *zeleninu* omývat v následujícím roztoku: 1l vody, 1 lžíce *solí* a 1 lžíce *octa*. *Nahnílé ovoce* nevykrajovat, ale vůbec nejíst, protože je nebezpečí, že plíseň je již prorostlá do celého kusu. Pan páter nikdy nedoporučoval *ovocné dny*, protože byl přesvědčen, že v takovýchto dnech dojde k přílišnému dráždění *ledvin* a *tlustého střeva*.

Po přílišném používání *léků* musíme počítat s tím, že po nich zůstane mnoho nevhodných látek v těle. Na jejich vyplavování se doporučuje svařit v 1/2 l vody 1 lžící *dubové kůry* a vypít aspoň 1x týdně.

Po *opalování* spáleniny natírat silně zředěným *octem*.

Rady a recepty další

Negativní vliv *chloru* ve vodě lze zmírnit, jestliže svaříme dvě nebo tři lžíce *heřmánku* ve vodě a vlejeme tento odvar do koupele.

Karamelu pan páter přisuzoval neobyčejný význam. Vůči *bílému cukru* měl výhody, protože předpokládal, že je jednou z příčin překyselení žaludku, což zase vyvolává *bolesti hlavy* a *migrény*. Organismus spotřebuje mnoho minerálů, aby bílý cukr přeměnil na zásaditý a mohl z něho mít správný užitek. Proto je třeba organismu vycházet vstříc a nabídnout tělu cukr v takové podobě, aby jej co nejméně zatěžoval a uložil se v něm jako čistá energetická zásoba.

Pro cukr v naší oblasti, tj. pro řepný, je nejlepší, jestliže jej budeme užívat ve formě karamelu. Připravíme si jej tak, že na pánev dáme dvě-tři lžíce vody, 1 dkg omastku a rozpouštíme 1/2 kg bílého cukru tak dlouho, dokud nebude mít hnědou barvu, spíše světlehnědou. Pak jej přelejeme na připravenou plochu a ještě za tepla nakrájíme na přiměřené kostky. A ty pak používáme ke slazení, nebo při únavě v práci můžeme si nechat rozpustit dvě tři kostky v ústech.

Takto připravený cukr se vlastně stává zásaditým a nepotřebuje si hledat v těle minerály pro své další zpracování. Tímto cukrem můžeme sladit malým dětem a uchráníme je před *překyselením žaludku*. A těm, co jdou z migrény do migrény a nedovedou si přitom odpustit silně slazenou kávu, těm především radíme, už zítra sladit jen karamel. Před tzv. *surovým cukrem* pan páter varoval, protože obsahuje mnoho škodlivých látek, zejména v dnešní době, kdy se nadužívá umělých hnojiv.

Jestliže příčinou *překyselenosti žaludku* je přílišná konzumace *ovoce*, pak v tomto případě se lze držet zásady tímtéž na totéž, kyselým na kyselé a s úspěchem zde použít šťávu z *citronu*. Překyselenost po *sladkostech* a po *cukru* lze zmírnit hořčinou nebo čajem obsahujícím hořčinu, tj. čajem z *pelyňku*, *řebříčku* apod.

Na některý druh *bolesti hlavy* p, páter doporučoval použít odvaru z *majoránky*, který se použije pro teplý obklad kolem hlavy. Je

vhodné tento teplý obklad 3x po sobě zopakovat vždy po dobu 20 minut. Nebo na čelo přikládat směs 3 vrchovatých lžic nastrouhané *mrkve* smíchané s 1 polévkovou lžící *citrónové šťávy*, nechat působit po dobu 1 hodiny, zopakovat 10x až 18x. Jsou-li bolesti úporné. Na *bolesti hlavy* z překyselení žaludku pan páter doporučoval denně konzumaci *petržele*, protože je zásaditá nebo pít odpar z nati nebo kořene petržele.

Po *úžehu* na čelo dát *tvaroh* prohřátý na pokojovou teplotu.

Na *bolesti trojklanného nervu* nebo *bolestí nervů* i *zubů* si připravíme mazání tak, že do sklenice do jedné třetiny napěchujeme *třezalku*, zbytek zalejeme *slivovicí*, necháme vyluhovat aspoň 4 dny a pak tímto mazáním potíráme bolestivá místa. Je dobré mít takovéto mazání připravené předem.

Z *třezalky* je rovněž účinný olej na menší *popáleniny*. Do 1/2 l *olivového oleje* dáme 2 hrsti květů *třezalky*, po čtyřech dnech přidáme opět 2 hrstě a necháme vyluhovat aspoň 14 dnů. Výhodnější je doba 2 měsíců.

Na *zlepšení paměti* zejména pro studenty je vhodný odvar ze dvou lžic *jasanových větviček*, 1 lžice *šípkových větviček* do 3/4 l vody, 8 min, vařit, pít po jídle aspoň po dobu tří týdnů.

Pozitivně lze působit na *zrak* pomocí obkladů z teplého odvaru 3 lžic *kmínu*, 1 hrsti *bezinkových větviček* nebo květů, vařit 10 minut, do odvaru namočit kaliko 4x přeložené (neprané v prášcích), přikládat teplé 4x za sebou po 10 minutách, zbytek odvaru ohřát druhý den a opakovat po 8 až 12 dnů.

Podpořit *tvorbu krvinek* můžeme zevním přiložením na *slezinu* směsí 1/2 kostky *tvarohu*, 3 rozetřených stroužků *česneku* a 1 lžičky *zázvoru*, vše dobře promísit, nechat působit 2 hodiny a opakovat tři dny. Podporujeme tím také činnost sleziny samotné.

Povzbuzení činnosti jater zevním přiložením následující směsí: 20 dkg *cibule*, 20 dkg *tvarohu*, 2 lžice *křenu*, na 2 hod., opakovat obden, 5x po sobě.

Jak se nepřipravit o dobrou pochoutku, o naše *brambory*, a přitom se nebát za určitých okolností jejich negativních vlivů? Na to měl pan páter následující radu, doporučoval vařit brambory s *mrkví*. Na jaře, kdy jsou *brambory zelené* nebo kdykoliv již máme podezření,

že začínají zelenat nebo *klíčit*, při jejich vaření, ať již ve slupce nebo bez slupky, radil přidávat *kmín*. Zelené brambory však máme vždy vyloučit, jakmile začneme připravovat naše pokrmy. Navíc neuškodí, zejména na jaře, jestliže si občas k večeři uvaříme čaj z kmínu nebo se k obědu připraví velice chutná *kmínová polévka*.

Negativní vliv zelených brambor se nám mohl projevit na *malém mozku*, pak lze doporučit zevně směs 1/2 kostky *tvaroahu* a 2 rozetřených stroužků *česneku*, opakovat 2x týdně vždy po dobu 2 hodin.

Máme-li obavy, že *brambory* obsahují mnoho *dusíku*, pak do vody, v které je vaříme, přidáme *dubovou kůru*.

Protože *dubové kůře* pan páter přiřkl velký význam, vždy se staral, aby byla co nejkvalitnější a byl tak zaručen její účinný vliv na náš organismus. Nedůvěřoval *dubové kůře*, která se prodávala v obchodech, protože většinou již po otevření sáčku bylo zřejmé, že se jedná o drcenou *dubovou kůru* z pokácených starých stromů. Takováto *dubová kůra* již neobsahuje tolik účinných látek, jako *dubová kůra* relativně mladá. Tu lze získat z větví – větviček, které nejsou silnější jak prst. Zejména na jaře se velice dobře z větví svléká, lze ji samozřejmě získávat při naléhavé potřebě po celý rok. Zcela tenké větvičky můžeme nalámat přímo a nechat sušit s *dubovou kůrou*. Pokud jste nepili čaj z *dubové kůry*, zejména z takové, jak vám radíme, zkuste jej a oblíbíte si jej pro jeho lahodnost.

Proti uvolněným a vystouplým *žilám* je výhodná koupel končetin ve vývaru z *olšových větviček* nebo končetiny můžeme zabalit do teplých obkladů z tohoto vývaru. Na *křečové žíly* pan páter doporučoval zabalit lýtka do obkladu z *kyselého zelí* na dobu 1 hod., opakovat pět dnů za sebou.

Protože tento problém je velice rozšířen, takřka masově, rádi bychom zde ještě doporučili praxi známého lékaře z *teplických lázní*, Gabriela Urbánka, který učil své pacienty tzv. *cévní gymnastice*. Nebojte se její náročností, je to gymnastika pro líné. Před spaním si lehne na záda, kolmo zvedneme jednu nohu a jednu ruku na dvě minuty (libovolně kterou), pak druhou nohu a druhou ruku na tutéž dobu. Protože zde působí zákon zemské přitažlivosti, krev se nám stáhne, sami přímo vidíme, jak nám naše žíly, které nám dělaly

starosti, mizí. Tím dáváme žilám možnost, aby se aspoň na chvíli částečně odkrily a měly čas se stáhnout a rozpomenout se na svoji dřívější elasticitu. Nechte to ani mnoho trpělivosti a času a uvidíte, že se dostaví až překvapivý efekt. Uleví se i těm, co v noci dostávají *křeče do nohou*. Pak si lehneme na dvě minuty na břicho, můžeme přitom ohnout nohy v kolenu vzhůru. Tím ulevíme žilnímu systému v okolí celé páteře a přispějeme k lepší výměně krve v tomto systému. Přes den neuškodí, když si uděláme tzv. *kočičí hřbet*. Mnohé cviky v *józe* jsou vlastně také *cévní gymnastikou*.

Proč taková cvičení? Člověk vždy nechodil vzpřímeně, ale dlouhou dobu po čtyřech a k tomuto stylu chůze dostal odpovídající žilní a cévní systém. Ten se bohužel nezměnil, když jsme začali chodit jen po dvou. Pak mnohé cirkulační procesy v našem těle jsou zdánlivě nerozumné ve vztahu k zemské přitažlivosti. Ale když si stoupneme na všechny čtyři, už tento nedostatek mizí. Za vzpřímenou chůzi platíme daň.

Snažme se proto tělu ulevit cévní gymnastikou. Z předchozích řádků víme, jak velký význam p, páter přikládal přívodu dobré *krve* k potřebnému orgánu. Tomuto přívodu můžeme pomoci, jak jsme výše řekli, nejen obklady.

Penicilin. V zásadě byl pan páter proti užívání penicilinu. Když již bylo nezbytné jeho použití, pak po penicilinové kúře doporučoval, aby si pacienti dávali aspoň třikrát za sebou na játra kostku *tvarohu* s rozkrájenou *cibulí*. Velice nabádal hlídat záruční lhůtu penicilinu a nikdy jej doma neskladovat pro „strýčka Příhodu“. Starý penicilin podléhá zkáze a jestliže jsme jej přesto použili, pak v tomto případě je nutno ještě navíc užívat čaj z mladé *dubové kůry*. Nic si neublížíme, když obě metody vždy zkombinujeme, tj. jak cibuli s tvarohem na játra, tak čaj z dubové kůry. Ten nám pomáhá také vždy proti *dusíku* v organismu.

Plísně. Proti plísním vyvolávajícím jistý druh *zápalu plic*, které jsou původem z *rybího masa*, právě tak proti určitému *chřipkovému jevu* vyvolanému toxiny plísní z mléka usazenými v nosohltanu je vhodné rozetřít dva až tři stroužky *česneku* a smíchat s *tvarohem*. Poté přiložit na horní hroty plic, opakovat po tři dny, a navíc ještě čichat k rozemnutému česneku. Jestliže pod vlivem plísnových

toxinů z mléka došlo i k zasažení *mozkové blány*, pak se doporučuje *česnek s tvarohem* přikládat rovněž na čelo.

Proti plísním a jejich toxinům z *čokolády* a čokoládových bonbonů se doporučuje do 0,5 l vody dát 10 *hřebíčků*, 3 *bobkové listy*, lžičku *kokosové moučky*, nechat minutu povařit a hned zcedit. A tento odvar pít přes den.

Svaly. Jestliže došlo k *ochabnutí svalstva* u dětí po pití mléka od krav léčených antibiotiky, pak na zlepšení tohoto stavu a jejich posílení lze použít vývaru z *ovesné slámy* ve formě obkladů.

Jednu neobvyklou terapii navrhoval p. páter pro naše ošacení. Krymplenové šaty ponořit na dvacet minut do odvaru *česneku a fenyklu*. Těhotné ženy by je neměly vůbec nosit. Punčocháče z umělé hmoty před použitím ponořit do koupele z *dubové kůry a fenyklu* po stejnou dobu. Tato rada se nám zdá poněkud magická. Že by umělá mrtvá hmota chtěla poslouchat čaje?

Otřes mozku, stres, uleknutí. Dvě lžičky *mateřídoušky* přelít 0,5 litrem vařící vody, nechat 6 minut ustát a přes den popíjet. Pan páter byl přesvědčen, že *mateřídouška* uspišuje léčbu slabých víronů, spíše mikrovíronů, s kterými vždy při otřesu mozku nebo *mozkové mrtvici* musíme počítat.

Modřiny na hlavě. Na modřinu položíme obklad z pokrájené *cibule* a pak přiložíme *tvaroh s rozetřeným česnekem*.

Jakmile na jaře začneme ve větší míře konzumovat především zelenou zeleninu, saláty apod. může nastat v našem organismu nedostatek *kyseliny křemičité*. Proto bychom měli preventivně pít čaj z *přesličky polní a kopřivy*, protože kyselinu křemičitou v hojné míře obsahují. Vařit je ve vodě po dobu 12 minut. Velké množství kyseliny křemičité obsahuje rovněž *čočka*.

Proti *krvácení* zapříčiněnému injekcemi připravenými z výtažku *námele*, jestliže došlo k předávkování, lze použít čaj z květů *chrpy*, které se přelejí vařící vodou, a nechá se šest minut ustát, poté se čaj slijí a pije přes den po dobu 14 dnů. Tentýž čaj se používá, pokud došlo k *otravě z námelu* přímo, který se dostal při mletí obilí do *mouky*.

Proti *vypadávání vlasů a nadměrné tvorbě lupů* použít hrst *kaštanových větviček* do 1/2 l vody, 12 min, vařit, jedenkrát týdně

tímto odvarem proplachovat vlasy a masírovat pokožku. Když máme vlasy světlejší, můžeme *přidat heřmánek*, jestliže je máme tmavší, pak *jitrocel*.

Na *masné vlasy* a při nadměrné tvorbě lupů se doporučuje 1 hrst *dubové kůry*, 5 *stroužků česneku*, do 2 l vody, 8 minut vařit, pak obklady 4 – 5x za sebou, tj. po 5 dnů.

Na tzv. druh honkongské *chřipky* která vzniká pod vlivem toxinů z *plísni* vzniklých ve špatně silážované kukuřici jež přešly do mléka, je třeba nejdříve pít čaj z *bezinky*, a to buď z plodů nebo květů, aspoň 14 dnů denně. Potom na *hroty plic* přiložit obklad z rozpařené *cibule* po dobu dvou hodin, opakovat po pět dnů. Rozpařená cibule pomůže k lepšímu prokrvení a zároveň na *játra* přiložit po tři dny za sebou kostku *tvarohu s cibulí* nakrájenou na kostičky.

Pro zlepšení stavu *zmenšené dělohy*, zapříčiněné hormonálními poruchami, nebo jedná-li se o dědičnou vadu z těchže příčin, pan páter doporučoval přikládat zvenčí *tvaroh* z plnotučného mléka.

Při nepravidelnosti a vynechávání *menstruačního cyklu*, na tzv. „zastydou menstruaci“, pan páter doporučoval přikládat zevně na dělohu obklad z *rozpařené cibule*, opakovat po 2 až 4 dny za sebou.

Proti zhoršování funkce *brzlíku* a tvrdnutí *dělohy* a *prostaty* přiložit obklad z 20 dkg podušené *cibule* po dobu 4 minut, během dušení přidat 4 lžičky *anýzu*, teplé přiložit na příslušné místo na těle na dobu 2 hodin, 3 dny po sobě opakovat.

Pro zmírnění *artrózy* lze připravit odvar: do 1/2 l vody lžičky nastrouhané *mrkve*, lžičky nastrouhaného *křenu* a lžičku *kmínu*. 5 minut povařit a přes den natírat bolestivá místa.

Tučná jídla *přepálený tuk*, *řízky*, *husy*, *kachny* nám mohou za nějaký čas po obědě, ač jsme je snědli s chutí, činit potíže. Jestliže jsme již takovou zkušenost udělali a nechceme se naší oblíbené stravy zříci, pak si po obědě připravíme čaj z *máty pepřné*. Obecně při *nevolnosti po jídle* lze doporučit odvar z 1/2 *citronu* i s kůrou, 2 lžičky *dubové kůry* do 1/2 l vody, vařit 6 – 7 minut.

Proti *revmatismu* je vhodný odvar z *křene*, *kořene pampelišky* a *jehlice trnité*. Tento odvar se pije přes den. Křen působí na nervový systém, toto působení usnadňuje roztahování cév, kořen pampelišky

pomáhá při trávení bílkovin a jehlice trnitá má *močopudné vlastnosti*.

Trvání *zápalu plic* lze podstatně zkrátit, jestliže použijeme staré osvědčené metody, tj. *křenové placky*. Ta se připraví tak, že se nastrouhá 20 dkg syrových brambor vymačká se z nich voda a dobře se smíchají se 3 lžícemi nastrouhaného *křenu*. Takto připravená křenová placka se pak přiloží cca po dobu 20 minut na místo proti pravé plíci a na tutéž dobu proti levé. Doporučuje se místo před tím namastit sádlem nebo olejem a křenovou placku pokládat přes gázu. V tomtéž dnu lze křenovou placku použít případně ještě i na jiné místo, třeba na *revmatické koleno*. Tato procedura se opakuje třetí a pátý den, vždy s čerstvou křenovou plackou. Její funkce je především v tom, že vyvolá *lokální prokrvení*, tím se v určitém místě zvýší krevní oběh, což má za následek optimální přísun živin a optimální odsun negativních látek z postiženého místa.

Po prodělaných *chřipkách* se doporučuje přiložit na *hroty plic* na 2 hodiny obklad z pokrájené syrové *cibule*, nebo z podušené *cibule*. Opakovat po dobu 3 dnů. Při *chřipkách* a *nastuzeních* jsou rovněž vhodné koupele z větvíček *bezinky* a *jeřabiny*.

V *chřipkovém období* těm, kdo nemají *mandle*, p, páter doporučoval pít čaj z *řepíku*. Do 1/2 vody 1 lžice řepíku, 5 min, vařit, scedit a vypít.

Při rozbrázděných *mandlích* denně kloktat následující roztok: do šálku vody buď 1 lžičku *solí* nebo 1 lžici *citronu*.

V rodinách, kde se vyskytovaly nebo vyskytují nemoci jako *TBC*, *bronchiální potíže*, *zápalu plic*, doporučuje se pít na jaře odvar z 10 květů *podbělu* do 1/2 vody, 7 min, vařit, užívat po tři neděle. Tento čaj posiluje plíce. V zimě pít čaj ze sušených květů *oranžových měsíčků*, postup při přípravě je obdobný jako v předchozím případě.

Při *sarkomu* jako pomocná terapie se osvědčily obklady z *peľnyku*, minimálně však aspoň 18 dnů po sobě zopakované.

Anemie může být také záležitostí dědičnou v rodinách, kde se hodně pilo *červené víno* nebo jedlo *červené hroznové víno*, či *švestky* a *švestková povidla*. Pak bychom měli konzumaci výše uvedeného výrazně omezit. A použít osvědčené středověké metody: totéž na

totéž, ale z druhé strany a natírat místo, kde se nacházejí *játra*, *červeným vínem*.

Na modřiny způsobené úhodem nebo pádem a na různé hematomy je nevhodnější aspoň třikrát za sebou použít obklad ze syrové *cibule* nakrájené na kostičky.

Při *výronu*, který se některým z nás často opakuje, a pokud máme jistotu, že nedošlo k vážnějšímu poranění, doporučuje se ihned použít opět obkladu ze *syrové cibule* nakrájené na kostičky. Po výronu dojde k potrhání velkého množství kapilár a tak k lokálnímu trombotickému stavu, což zabraňuje dobré cirkulaci a dokonce umožňuje usazování nevhodných látek. Syrová cibule působí proti tomuto lokálnímu trombotickému stavu, obnovuje cirkulaci v kapilárách, tím dochází k dobré výživě právě postiženého místa a k výraznému zmírnění bolestivosti. Zopakovat nejméně třikrát.

Malé děti, které ještě nechodí, ale již se batolí po čtyřech, mívají někdy *modřiny* na *kolenou*. Toto je způsobeno nedostatkem *kyseliny křemičité* a pro nápravu se osvědčuje slabý odvar z *kopřiv* nebo *přesličky*. Asi by nikdo nehledal souvislosti mezi *žlučnickovými* a *ledvinovými kameny* a nedostatečnou funkcí *plic*, tj. *nedostatkem kyslíku* v organismu. Pan páter nejednou zdůrazňoval, že jakmile nemáme v pořádku plíce, zhorší se funkce jater. Pro tuto zhoršenou funkci jater používal termínu, že dojde k „zašlemování“ jater, a tento stav pak vede ke tvorbě žlučnickových kamenů a může zapříčinit nepřímo i tvorbu kamenů v ledvinách. Proto podle p, pátera nemá smysl provádět operaci žlučnickových kamenů, dokud nezlepšíme funkci *plic*. A dokud nezlepšíme funkci jaterní buňky ve smyslu podpory oxidativních pochodů. V tomto případě všem doporučuje kromě rad p, pátera na zlepšení funkce *plic* naučit se *základní dech joginský*, a ten denně aspoň 5 minut provozovat.

Při *infekční žloutence* přikládat aspoň 6 dnů po sobě na 2 hod, zevně na *játra* nahřátou kostku *tvarohu* s 6 rozetřenými stroužky *česneku*. K tomu pít čaj: do 1/2 vody 1 lžice *dubové kůry*, 1 lžice *přesličky*, 1 lžice *třezalky*, 1 lžice *řebříčku*, 7 min, vařit, scedit, vypít každý den po dobu 14 dnů, při dodržování předepsané diety.

Při bolestech *žlučnicku* si dáme obklad kolem pasu, roztok si připravíme následovně: do 2,5 l vody 4 lžice *fenyklu*, vaříme 8 min.

Obklad přikládáme vždy teplý 5x za sebou po 10 min. Ráno k tomu popijíme čaj: do 1/4 l vody 1 lžice *fenyklu*, 8 min, vařit. Kdo trpí často na *bolesti žlučníku*, měl by vždy po tučnějším jídle vypít čaj: do 1/2 l vody dáme 1 lžici kořene *pampelišky*, 1 lžici *fenyklu*, 7 min, vařit, poté scedit.

Příčin *nedostatečné funkce plic* může být mnoho. Nedoléčený *zápal plic*, nedoléčená (zastuzená) *chřipka*, nadýchání se *pachů z plynů, svítiplynu, nafty, benzínu*, nebo u svářečů to mohou být usazené páry na plicích vznikající při sváření. Další příčinou může být *zánět pohrudnice* apod.

Písek v ledvinách je většinou zapříčiněn překyseleností organismu, proto je třeba po určitou dobu vyřadit *ovoce a zeleninu*, lze však jíst *hrušky* a ze zeleniny *petržel*, dále pít čaj z *pampelišek, z pelyňku*, sladit *karamelem*. Občas použít *syrovou cibuli* jako obklad na *močový měchýř*, nezadržovat *moč*, jestliže se nám hlásí potřeba k močení.

Na upravení funkce ledvin je vhodný čaj z *lípových větviček* (ne květů!), 1 lžice na 1/2 l vody, 7 min, vařit, pít po 3 týdny. Zároveň zevně potírat ledviny *slivovicí*.

Angína je jednou z nemocí, která nás dost často postihuje. Pan páter pro různé druhy doporučoval rozličný postup. Na angínu, která není doprovázena horečkami, přikládat na noc na *krk* obklady ze *syrové cibule* nakrájené na kostičky cca 15 – 20 dkg, opakovat denně, dokud bolesti nezmizí. Při *angíně s horečkou, záškrtu a spalničkách* zejména u malých dětí doporučoval zábal krku z odvaru 1 hrsti *pelyňku*, přelít 2 l vřelé vody, nechat 6 minut odstát. Teplý obklad se přikládá 4 – 5x po 2 hodinách vždy na dobu 20 minut, na noc se pak přikládá na krk *syrová cibule*. Při *hnisavé angíně*, rovněž při potížích s *mandlemi*, přiložit na krk teplý obklad z 20 dkg pokrájené *cibule*, která se podusí se 3 lžicemi vody až zbledá, během dušení se přidají 3 lžice *anýzu*. Přiložit na dvě hodiny, 2x zopakovat za sebou.

Na *bolesti v krku* používáme čaj připravený z 1 lžice *dubové kůry*, 1/2 *citronu* i s kůrou a *petržel*, kořen nebo nať, vaříme v 1/2 l vody 8 min., tento čaj pijeme po 6 dnu za sebou.

Čaj proti kašli se připravuje následovně: 1 lžíce řebříčku, 7 kusů hřebíčku, 1 lžíce podbělu, 1 lžíce kmínu, 1 lžíce dubové kůry, lžička citronu a lžíce medu, vše do 1/2 l vody 8 min, vařit, ihned scedit. Pít denně po dobu 7 – 14 dnů.

Při potížích *hlasu* inhalovat následující odvar: do 1l vody 3 stroužky *česneku*, 1 lžička *kmínu*, hrst *bezínkových větviček*, 8 min, vařit a vdechovat po dobu 10 min., se stejným odvarem zopakovat po 1 hod, vdechování nosem i ústy.

Při teplotách provádět zábaľy hrudníku a krku. Do 5l vody dáme hrst *dubové kůry*, hrst *přesličky*, hrst větviček *černého bezu*, hrst *pelyňku*, 4 stroužky *česneku*, malou *cibuli*, 3 lžíce *fenykle*. Je-li příčinou teplot *prochladnutí*, doporučuje se ještě přidat hrst větviček nebo kuliček *jeřabiny*. Všechno vařit 9 min., pak ještě přidat hrst *heřmánku* a ještě vařit 1 min., a scedit. Do toho namočit prostěradlo a přikládat křížem přes hrud' a ramena, ještě jeden obklad přes krk. Přikrýt dekou, aby aspoň 10 min, zůstalo prostěradlo teplé, znovu namočit do teplého odvaru a opakovat po dobu 1 až 1,5 hod. Při *nižších teplotách* z téže směsi stejným způsobem lze připravit koupel. Celých 5 l se vleje do vany a zůstat ve vaně s vodou až po krk 20 min.

Při zánětlivém procesu v *nose* se připraví odvar z 3 lžic *dubové kůry*, 3 lžic *přesličky*, 3 stroužku *česneku*, vařit 8 min, ve 2 l vody, v tomto odvaru namočit tampony a vkládat na 10 min, do nosu, střídavě do každé dírky 6x.

Při problémech s *nosními dutinami* krátce podusit 20 dkg *cibule* a přiložit na obě tváře na dobu 2 hod., opakovat po 2 dny po sobě.

Konstruktivní *vápník* pro organismus lze získat především z *chudobky* (sedmikrásky) a *řepíku lékařského*. Na nedostatečně vyvinuté nebo poškozené *zuby* u dětí po užívání *antibiotik* p, páter doporučoval přelít sedm chudobek šálkem vařící vody, nechat 6 minut ustát a minimálně po tři neděle pít. Tím organismus dostane *vápník* v takové podobě, která je pro něj nejpřijatelnější.

Jestliže se u někoho vyskytne *růže* (onemocnění), nesmí se místa na těle, kde se *růže* vyskytuje, omývat vodou, ale musí se nejprve potřít *lesním* (tmavým) *medem*. Za původce *růže* p, páter považoval

infekci, kterou jsme se nakazili v lese. Trpívají jí často lidé, kteří spali na matracích vycpaných *lesní trávou*.

Herpes pan páter považoval za chorobu příbuznou růži, právě tak *pásový opar*, jeden z druhu herpesu, který se většinou vyskytuje u dospělých a u dětí zřídka. Proto rovněž varoval před tím, aby se zasažená místa potírala vodou, v domnění, že dojde ke zmírnění bolesti. Dojde pouze ke ztvrdnutí vyrážky, a ta se potom úporně brání léčení. Nejprve je třeba místo zasažené herpesem potřít *lesním medem* a pak se dvakrát nebo třikrát vykoupat v odvaru z *janovce*.

Na zmírnění příznaků *červenky* je vhodné pít čaj z *dubové kůry* nebo z *žaludů*. Po prodělaných *spalničkách* je třeba organismus pročistit, a k tomu je nejvhodnější čaj z *heřmánku* a neuškodí ani odvar z heřmánku nalít do koupele. O spalničkách lze podle p, pátera také nepřímou uvažovat jako o nemoci střev, a proto z tohoto hlediska je třeba také věnovat pozornost dietě.

Proti *kocovině*, jejíž příčinou je především nadměrné pití, které vyvolá *překyselení žaludku*, lze použít čaj z *pelyňku* nebo *řebříčku*, případně i z jiné hořčiny jako je *chmel*. Tedy jsme-li příliš „nachmeleni“, chmel nám zase pomůže, ale ne ve formě piva, především ve formě čaje. I když mnozí instinktivně, mají-li žaludek „na vodě“ snaží se jej srovnat pivem. Čajová varianta je úspěšnější. Kyselost žaludku, jak už víme z jiných souvislostí, nám pomůže zmírnit *citrónová šťáva*.

Proti *anemii* která má tentokrát původ v dřívější přespřílišné konzumaci *cibule*, nebo jsme anemii takového charakteru zdědili po předcích, je nutno zcela vyloučit cibuli z jídelníčku a použít nakrájenou cibuli zvenčí jako obklad na *játra*, po dobu 2 hod., minimálně 20 dkg cibulek Aspoň 5x zopakovat po pět dnů za sebou. *Ostruhy* jsou jednou z nejčastějších příčin naší nedobré nálady. Stěžují nám nejen chůzi, ale často je vnímáme také jako kosmetickou závadu. Jednou z jejich příčin je usazování *kyseliny močové*, jak jsme si řekli v předešlé kapitole. Pan páter doporučoval před spaním na dvacet minut rozpařit nohy v horké vodě: do 4 l vody rozpustit tři lžice *solí* a na noc zabalit ohrožené místo do obkladu s rozkrájenou *syrovou cibulí*. Zopakovat 5x až 7x. Dbát při tom, abychom si stav znovu nepřivodili dalším přísunem kyseliny močové z potravy.

Ženy po porodu mají problémy s vyhřezlým *konečníkem*, a u někoho může být tento nedostatek rodový. V tomto případě lze použít nastrouhané tři lžíce *mrkve*, zabalit do gázy a přiložit 3x za sebou po hodině na konečník.

Klasické potíže s *konečníkem* jsou dvojího charakteru:

vznik *hemoroidů*, což je záležitost žilního systému, na kterém vznikají bulky, vznik *vřidků v okolí konečníku*, což je záležitost, která se týká lymfatického systému.

Ty se začínají objevovat jakmile se v *esovce* (část tlustého střeva) hromadí toxické látky. Jednou z jejich příčin může být nadměrná kozumace uzenin, které jsou vyráběny moderní technologií. Ta urychluje přípravu masa k uzení, ne však optimální formou pro organismus. Dále se pak na těchto potížích podílejí těžko stravitelná koření a zbytky ostrých jídel. Tělo se s těmito látkami snaží vypořádat a lymfatická žláza chce tělu pomoci a nežádoucí látky z těla odstranit. Tehdy vznikají na konečníku bolestivé bulky, ty potom hnisají a praskají a mohou být dokonce doprovázeny krvácením.

Je třeba si uvědomit, že usazené toxické látky v *esovce* a probíhající hnilobný proces v ní, penetrují rovněž do nejbližšího okolí a celá řada zánětlivých procesů, např. *zánět vaječníků* u žen, mohou mít právě příčinu v tomto problému a také mohou zabraňovat v nejednom případě i *otěhotnění*. Tento problém se často těžko zjišťuje, jestliže zánět není výrazný, ale jen latentní.

S *hemoroidy*, s jedním z postrachů naší doby, lze podle p, pátera úspěšně bojovat, a sice tak, že nakrájíme na jemno syrovou *cibuli*, zabalíme do gázy a přiložíme na *konečník*. Někdy už po hodině působení se můžeme dočkat překvapivého efektu. Účinné jsou v tomto směru rovněž obklady namáčené v odvaru *dubové kůry* a přikládáné rovněž na konečník. Můžeme volit i formu koupelí, spíše však touto procedurou doplňujeme předchozí radu.

Vřidky v okolí konečníku již nelze jednoduchou procedurou odstraňovat. Jestliže jsme si v předchozí kapitole diagnóz uvědomili jejich původ, pak terapie musí být zcela odlišná. Dokud se nezbavíme příčiny, tj. uložených toxických látek v konečníku, tak si příliš nepomůžeme.

A zde je pomoc založena na mechanické očištění, a sice pomocí tzv. malé *klismy* (tj. *klystýru* – balonku o obsahu asi 0,3 l). Připravíme si čaj z *pelyňku*, *třezalky*, *heřmánku* a *řebříčku*, všechny byliny ve stejném váhovém poměru, hrst dáme do 1 l vody, povaříme, necháme zchladit na teplotu jakou sneseme, natáhneme do balonku a na 3x za sebou konečník propláchneme. Snažíme se aspoň vždy po dobu 1 minuty udržet v konečníku odvar, aby došlo kromě mechanické očištění také k léčivým účinkům čaje připraveného pro výplach. Nebo můžeme použít jinou variantu očištění čaje tímto způsobem. 1 lžíce *dubové kůry*, 1 lžíce *pelyňku*, 1 lžíce *přesličky*. Pak můžeme pro dohojení použít jako „obkladu“ *tvarohu*, do pětiny kostky rozetřeme jeden stroužek *česneku* a přiložíme na konečník.

O klystýru učiníme jednu malou osvětovou odbočku. Jak víme, není u nás snad občana, který by neznal Osudy dobrého vojáka Švejka a nepamatoval si, že největším postrachem pro vojíný rakouské armády pobývající na marodce nebo v nemocnici, byl klystýr. Kterou tekutinu tehdy pro klystýr používali nevíme, ale můžeme vás ubezpečit, že ani ten pelyněk, který nám svírá ústa, vůbec tam dole nepocítíte. Pamatujeme si přece, jak srdnatě voják Švejk zavolal, když ho odváděli, aby mu dali klystýr: „Kamarádi a nešetřte mne!“

Takže se nebojte a nešetřete se. V tomto případě méně neznamená více.

A dámám chceme říci, že bylo dobrým zvykem francouzských žen každou neděli po ránu pravidelně používat tuto techniku. A o Francouzkách se ne náhodou říká, že měly jednu z nejhebších pletí. Jak by to s tím asi mohlo souviset? Když se naši „policajti“ v organismu, *bílé krvinky*, musí stáhnout na jedno postižené místo, tak pak se jich asi nedostává jinde, už se třeba nestihnou starat o naši pleť. A ještě jeden z argumentů ve prospěch klismy. Ve starém Egyptě se o zdraví vyšší vrstvy starali dva specialisté, prvním byl oční lékař a druhý měl vznešený titul: *pastýř konečníku*. Více již pro osvětu v tomto směru udělat nemůžeme. Myslíme si, že pro prevenci bychom měli všichni tak v našem národě proskribovanou proceduru aspoň jednou za 14 dnů podstoupit. Pánové dobře vědí, jak je

rozšířená *rakovina konečníku* (viz, kapitola Pohled pana pátera na rakovinu) a dámy také vědí své.

Velký ruský vědec *I. Mečnikov* proslul koncem minulého století větou: „Smrt začíná od *střev*.“

Proto je třeba, abychom dbali na pravidelnost vyprazdňování. Při *zácpě* se osvědčují tradičně *švestky*. Do 1/2l vody dát lžíci švestkových povidel nebo 1 hrst sušených švestek, 6 min, vařit a tento odvar vypít. Rovněž jsou vhodné *kompoty* z peckovitého ovoce, naloženého však bez pecek.

Opakem zácpy, které je pro nás také nemilý problém, jsou *průjmy*. Do 1/2 l vody dáme 1 lžíci listí *kostivalu* (pro děti lžičku), vaříme 7 min., scedíme a vypijeme. Tento čaj můžeme po hodině opakovat znovu. Jestliže jsou průjmy úporné, pak k 1 lžíci listí *kostivalu* přidáme ještě 1 lžičku kořene *kostivalu*. Samozřejmě se vyvarujeme potravy, která průjmy podporuje.

Domníváme-li se, že příčinou průjmu jsou požitá *vajíčka*, pak připravíme následující čaj: do 1/2 l vody 1 lžice listí *kostivalu* a 1 lžice *dubové kůry*. Vařit jako v předchozím případě.

Zánět pohrudnice se dá zmírnit, jestliže zvenčí přiložíme pod lopatky obklad s rozpařené *cibule*. 20 dkg nakrájené cibule se podleje malým množstvím vody, nechá se asi tři minuty podusit a jakmile zchladne na teplotu, která je pro nás snesitelná, tak ji přiložíme.

Srůsty na pohrudnici, případně v jiných lokalitách, lze odstranit pomocí *křenové placky*. O jejím významu, účinku a přípravě jsme již psali.

Na *bolesti za ušima* u dětí, případně i dospělých, zapříčiněných *otravou lymfatických žláz* nebo jejich nedostatečnou funkcí, lze použít obklady z *tvarohu* s rozetřeným *česnekem* a přiložit na bolestivé místo za ušima.

Na *otok pod lopatkou* lze použít zvenčí *tvaroh s cibulí* a s *křenem*.

Pálení žáhy může být způsobeno *nedostatečným prosliněním* cukrů, škrobů a tučných jídel v ústech, což mívá důvod buď v nedobré funkci slinných žláz nebo v rychlém hltání jídla. Pak také můžeme mít pocit, jakoby se žaludek chtěl takovéto stravy zbavit. Lepší je řádně žvýkat, než chtít vše zachraňovat jedlou sodou.

Proti negativnímu vlivu *barev*, které působí na naši pokožku, je třeba, abychom se bránili občasným vykoupáním v odvaru: hrst *přesličky*, hrst *třezalky* a hrst *dubové kůry dáma do 1l* vody, 6 minut povaříme a vlijeme do koupele.

Je-li podezření, že po déle trvajícím zánětu došlo k *zvápenatění* postiženého místa v organismu, v kterém zánět proběhl, pak lze doporučit následující druh obkladu: podusit 20 dkg *cibule*, přidat 3 lžice *anýzu*, podusit již jen krátce a přiložit zevně nad *zvápenaté* místo. Takovýto případ může nastat po *zánětu pohrudnice*, navíc tento proces může být doprovázen *srůsty na pohrudnici*, v tomto případě je třeba ještě pokračovat aspoň třikrát za sebou s obkladem z *křenové placky* ob den, ta by měla uvolnit srůsty na pohrudnici. A potom ještě 3x za sebou, po tři dny použít teplý obklad z odvaru ze tří lžic *fenyklu*.

Při podezření, že došlo k porušení *sliznice v tlustém střevě*, je třeba nechat tlusté střevo nejprve odpočinout. Nesmí se konzumovat žádná *zelenina*, spíše jen *moučná strava*, protože ta je již zpracována v tenkém střevě, zatímco v tlustém střevě se zpracovává zelenina a různé zbytky masa a uzenin. Doporučuje se v tomto případě také *rýžová kaše*.

Nezdravé *tuky z vlašských ořechů*, které máme mnozí v oblíbě, protože se traduje, že jsou vhodné na *potenci* vzhledem k obsahu *vitaminu E*, se nám mohou usazovat na *srdci* a vyvolávat potíže. Ty lze zčásti odstranit, když denně *sníme 10 lískových oříšků*, aspoň po dobu 16 dnů. Jestliže již chceme získat přirozený *vitamin E*, pak v hojné míře ho obsahují *pšeničné klíčky*. Ale ani zde nejsme bez nebezpečí, protože v obilných klíčcích se kumulují těžké kovy. Jaké máme řešení? Na vlastní nezamořené zahrádce si vypěstovat záhon pšenice. Bohatě nám postačí pro rodinné štěstí.

Při *cukrovce* pan páter doporučoval čaj z plodů *jeřabiny* a nati *vřesu* do 1/2 l vody, nechat 8 min, vařit a přes den pít. Tento čaj je vhodný také proti *skleróze*. Na jaře cukrovkářům radil žvýkat denně 10 stvolů *pampelišky*.

Jestliže nás čeká, důležité jednání, které je spojeno a *psychickým napětím*, stačí několik *kozlíkových kapek*, které nás zklidní a budeme jednat bez *strachu* a bez *stresu*.

Zmírnit přemíru *sodíku v ledvinách* a vůbec v těle, který se v něm nahromadil, jestliže *nadměrně solíme* nebo přivádíme mnoho *solí* do organismu jednostrannou stravou, lze z části pomocí pravidelnými koupelemi. Aspoň 1x týdně v odvaru *přesličky* a *kopřiv*. Tři hrstě obojího povařit ve dvou litrech vody a vlít do koupele. Opakovat po dobu 5 měsíců. Po 4 koupelích je možno zaznamenat i 1 kg *úbytku na váze*, jestliže váhový přírůstek byl zapříčiněn zadržováním vody v organismu vlivem nadbytečné kumulace sodíku v organismu. Také lze přitom pít čaj z *přesličky* a z *kopřiv*, i když p, páter koupele považoval za neúčinnější.

Pro zlepšení činnosti ledvin lze doporučit následující zevní obklad: 1 kostku *tvarohu*, 20 dkg *cibule*, 3 lžíce *křenu*, *dobře* promíchat, zevně přiložit a nechat působit aspoň dvě hodiny 1x týdně a opakovat po 3 týdny za sebou. Dále lze ledviny zevně potírat *slivovicí*, denní spotřeba 3 lžíce. Svého času jeden z našich nejvytrvalejších bojovníků s obezitou v televizi doporučoval proti ní *brambory*. Pak nebylo možné zakoupit brambory na trhu. Jestliže byly však náhodou *předusikované*, mohl nastat pravý opak, zejména když k tomu přistoupily dědičné sklony k obezitě.

S *nadměrným solením* pan páter nikdy nesouhlasil, protože se nám soli usazují na různých místech v organismu. Nehledě k tomu, že jsou častou příčinou zvyšování krevního tlaku a zatěžování srdeční činnosti. K zajímavé zkušenosti dospěli v Japonsku. Japonce z velké části živí moře, ryby byly základem potravy a dokud nebyly k dispozici ledničky, aby se ryby uchovaly, musely se prosolovat. Od okamžiku, kdy nastoupila éra ledniček, došlo také k výraznému poklesu počtů infarktů. Ryby se přestaly „nakládat“ do soli. Pozor tedy na *sůl*, zejména v dnešní době, kdy u nás výrazně stouply *kardiovaskulární nemoci*.

Při výskytu *aftů* se doporučuje uvařit čaj z *řebříčku* a několikrát za den čajem vyplachovat ústa nebo žvýkat sušené plody *černého bezu*.

Na *artrózu kolen* způsobenou *otravou z barvy*, z punčoch nebo kalhot provést koupel nebo obklad: hrst *dubové kůry*, hrst *přesličky*, lžíce *pelyňku*, 3 lžíce *fenyklu*, 3 až 4 stroužky *česneku*, povařit ve

1 vody, 5x za sebou teplý obklad po 10 minutách nebo po 3 dny koupel kolenou. Pak do kostky *tvarohu* rozetřít 3 až 4 stroužky *česneku*, smíchat a na každé koleno přiložit polovinu. Po 3 až 4 dny opakovat. Z výše uvedeného odvaru lze připravit obklady i pro jiná místa na těle, jestliže předpokládáme, že by v nich mohlo negativně působit barvivo z textilu. Pak do kostky *tvarohu* rozetřít 3 až 4 stroužky *česneku*, smíchat a na každé koleno přiložit polovinu. Po 3 až 4 dny opakovat.

Na *hemoroidy* p. páter ještě dále doporučoval starou osvědčenou mast: 15 dkg *vepřového sádla* rozpustit a v něm povařit 3 lžíce větviček z *olše* nebo 15 olšových listů, 5 dkg nastrouhané *mrkve* a 5 dkg nakrájené *cibule*, pak scedit, a touto masťou potírat konečník. Pro zvýšení účinnosti je však třeba před tím vsunout v gáze ke konečníku 2 lžíce pokrájené *cibule*, lze ji rovněž před tím smíchat s 1 lžící *tvarohu*, nechat působit 2 hodiny, 3 dny po sobě zopakovat.

Jednomu mazání přisuzoval působnost najednou pro tři lokality na těle: pro *krk*, *pánev* a *břicho*, připravujeme jej z 5 stroužků *česneku*, 5 lžic *kmínu*, 2 lžic *křenu* a 2 l vody, vše vařit 20 minut, po vychladnutí smíchat 1/2 l zubrovky, potírat denně podle potřeby.

Jako *mazání na páteř* p. páter doporučoval následující roztok: do 1 l vody dáme 4 větvičky *túje*, 1 lžící *kmínu*, 3 stroužky *česneku*, vaříme 10 min, necháme schladnout a scedíme a potom smícháme s 1/4 l slivovice. Denně natíráme páteř i klouby.

Na pleť i po holení si můžeme připravit vlastní „osobitý parfém“. Do 3/4 l vody dáme 5 lžic *kokošky – pastuší tobolky*, 8 min, vařit, nechat schladnout a přidat 2 dcl, lihu nebo slivovice. Lze použít i na některé *ekzémy*.

Když máme pocit stále *prochladlých nohou*, připravíme si následující koupel: do 2,5 l vody dáme 2 lžíce *solí*, hrst *dubové kůry*, 2 lžíce *octu*, vaříme 8-10 min, a před spaním v teplém roztoku koupeme nohy 20. min.

Na zmírnění prostaty použijeme 20 dkg *cibule* a 3 lžíce *anýzu*, podlejeme vodou, rozpaříme a teplé přiložíme do rozkroku, na dobu 2 hodin. 5 x až 6x zopakujeme.

Stejné na stejné

„Když jsem přemýšlel, jak bych mohl u sportovce zvýšit výkonnost svalů, najednou jsem viděl před sebou holuba. Holub je schopný se svým tělíčkem uletět nepředstavitelně daleko. To jsou úžasné výkony. A hned jsem viděl, kolik mám sportovci ‚naordinovat‘ holubích vajec.“

Někdy tato stará zdánlivě magická zásada může být pravdivá, avšak mechanicky ji aplikovat by asi nebylo vždy vhodné.

Transformační magie?

Transformační magie předpokládala, že některé účinné metody, které pomohly člověku, lze aplikovat případně i na věci neživé a přitom dosáhnout stejného nebo podobného účinku. Ve východním hrabství Suffolk v Anglii, když se člověk bodl kotvou nebo sekl kosou, nejdříve šel „ošetřit“ kotvu a kosu. Rádně je naolejoval, aby nezačaly rezivět, protože to byla podmínka, aby rána nezačala hnisat. O ránu samu se však příliš nestaral. K lékaři přišel jednou muž, který si vrazil trn do ruky. Ruka byla silně zanícená. Když mu lékař řekl, že rána zhnisala, zcela suverénně odpověděl: „To se nemohlo stát, protože jsem vytáhnutý trn správně namazal!“ Ani dnešní člověk není uchráněn „transformační“ magie, provozuje ji dnes a denně. Zamilovaní usínají s dárkem od svých milých, pečlivě je schovávají, nechtějí je ani druhému půjčit do ruky, aby jim dárek nezneshvětil.

Pan páter, ani jeho příznivci se na nás snad nebudou zlobit, když si dovolíme zapochybovat o jedné doporučené radě, možná, že se nakonec ukáže, že byl pravdě blíže než my se stávajícími znalostmi. Určitě nepochybujeme o koupeli z odvaru česneku nebo z dubové kůry a fenyklu ve prospěch našeho těla. Avšak již se nám nezdá, že by podobný účinek mohly mít tytéž koupele pro naše oděvy z umělých hmot a že by jejich negativní vliv paralyzovaly, tak jak mohou pomoci nám, když jsme je nosili na těle. Přesto jeho doporučení uvádíme. Jak nakládat s krymplem nebo s punčocháči, montérkami a dalším naším ošacením. Možná, že nám někdo z chemiků nebo biochemiků podá vysvětlení, k jakým vzájemným

vazbám mezi naším ošacením a vodou obsahující příslušné ingredience vlastně došlo.

17. KAPITOLA

VLIV RODIČŮ NA BUDOUCÍHO POTOMKA

O prenatalní výchově a o tom, že nenarozené dítě již žije také svým životem, dnes vychází mnoho publikací. Mnoho záleží na nás, jak jeho zdánlivě neexistující svět ovlivňujeme. Jako názorný příklad se uvádí, jak budoucí dítě v lůně matky je vnímavé např. na hudbu. Matka v době těhotenství si často s oblibou přehrává zamilovanou gramofonovou desku. Dítě se narodí a při běžném hraní hudby a zpěvu si spokojeně leží v postýlce, jako by vůbec hudbu nevnímalo, avšak jakmile zazní písnička, kterou slýchávalo, když bylo ještě v lůně matky, najednou zpozorní, jakoby tu píseň dávno znalo.

O významu prenatalní výchovy psal u nás již ve třicátých letech zase nikdo jiný než B. Kafka. Jsme rádi, že v mnoha směrech jsme byli průkopníky toho, co se stěží připouštělo, a co nyní začíná být samozřejmostí. Nemusíme ani zdůrazňovat, že nemenší vliv na budoucího potomka má myšlení, jednání a styl života rodičů. O tom nikdy p, páter nepochyboval.

S tímto vlivem počítal nejen u rodičů, ale rozšiřoval jej i na prarodiče, třeba na dědečka žijícího ve společné rodině. Ten si rovněž mohl přát, aby budoucí potomek měl jisté vlastnosti. Za nejsilnější vliv na budoucí dítě považoval fluidální vliv otce. Podle něho otcův vliv a jeho přání na formování budoucího potomka byly působivější než přání matky. Bez problému pan páter určoval pohlaví budoucího tvorečka. Avšak nesmělo mu to zkomplikovat nezlomné přání otce, aby se narodil buď chlapec nebo děvče. Tehdy se mylil. Otcovo přání určovalo předpověď, i když otec nebyl přítomen.

Mnohokrát za ním přišly nešťastné maminky, že už těhotenství trvá téměř šest měsíců a budoucí potomek „nekope“. Zkrátka plod se nepohybuje. Na to jim většinou odpověděl:

„Buďte ráda, proč by měl kopat, vždyť má u vás veškeré pohodlí a lepšího si nic nemůže přát.“

Podle p, pátera k *pohybům plodu* docházelo zejména tehdy, kdy matka snědla něco, co nebylo pro plod vhodné, a ten to svými pohyby dával najevo. Jinou příčinou, která mohla vyvolat pohyb plodu, mohla být *otrava barvami* z textilu nebo nošení *prádla z umělých hmot* nebo nošení *těsných oděvů*, zejména když maminka stále chtěla mít hezkou postavu a nepřála si, aby postupující těhotenství na ní bylo příliš vidět.

Na zmírnění těchto negativních vlivů doporučoval, jak jsme se již zmínili v kapitole o barvách, koupele z odvaru *přesličky, dubové kůry a třezalky*. Připojí-li se ještě negativní vliv umělých hmot, přidají se ještě 3 stroužky *česneku* a dvě lžice *fenyklu*. Koupel provést 4x za sebou a pak stačí jednou za měsíc.

Jak vidíme, budoucího potomka neovlivňujeme jen našimi přáními a naším psychickým stavem, ale i tím, co nosíme na sobě, co jíme a v jakém životním prostředí se maminka nachází. Bohužel, z toho prostředí není někdy úniku. Proto dbejme, abychom vše nejlepší, co je v naší moci, ještě nenarozenému děťátku dopřávali.

18. KAPITOLA

VITAMINY

O mnoha vitamínech jsme již informováni od lékaře a víme, že nesmíme přestoupit předepsanou dávku. Zkrátka, i když jsou vitaminy pro organismus dobré, musíme se držet zásady: všeho dobrého s mírou. V malém množství vitaminy stimulují příslušné partie těla nebo některé orgány. Např. A-vitamin zrak, C-vitamin podle p, pátera sluch, avšak ve velkých dávkách mohou být právě pro ten orgán nebo partii těla, pro kterou jsou určeny, nebezpečnými, tak jak uvádíme v kapitole o dědičnosti, např. při nadměrném užívání vitamínu D.

O jednom vitamínu se všeobecně hlásá, že nemůže dojít k předávkování, a stále se o tom hovoří jak v laických, tak v odborných kruzích, a sice o *vitaminu C*. Zřejmě tento soud vychází z poznatku, že se nám obecně *vitaminu C* nedostává. I zde byl p, páter nemilosrdný. Vždy, když k němu někdo přišel s problémy sluchu, hned jasnovidně zjišťoval, zda se nejedná o záležitost špatné životosprávy nebo o záležitost dědičnou. Kdo příliš holdoval vitamínu C v jakýchkoliv formách, ten se podle p, pátera potenciálně vystavoval nebezpečí zhoršování *sluchu*.

Dotyčný se třeba domníval, že udělá co nejvíce pro své zdraví, když bude konzumovat denně aspoň 2 kg jablek, půlku hlávky zelí, několik celaskonů a neustále vyhledávat všechno, co C-vitamin obsahuje.

Máme kolegu, který byl zaměstnán na patentovém úřadě, a tudíž měl v některých směrech lepší znalosti než ostatní, a také věděl, že vitamin C pro zvířata se vyrábí stejnou technologií a o stejné čistotě jako pro lidi: byl však mezi těmito dvěma C vitamíny přece jen kardinální rozdíl, a sice v ceně. Ten pro zvířata byl mnohonásobně lacinější. Náš přítel si liboval, jak všechny doběhl, když si kupoval C vitamin pro hovádka Boží a konzumoval jej denně po lžičkách. Dohovor s ním však byl stále méně snadný, progresivně se mu zhoršoval sluch a naše hlasivky musely vyvíjet značnou intenzitu.

Lze tedy také předpokládat, že přemíra užívání *vitaminu C* našimi předky se může dědičně projevat zhoršeným sluchem potomků. Jestliže si uvědomíme, že již takřka tři poslední generace se upínají k vitamínu C jako k záchraně, měli bychom myslet na naše budoucí, zda to bude i pro ně rovněž bez následků. Potěšilo nás, že mezi prvním a druhým vydáním naší knížky se již začaly objevovat odborné informace, že může také dojít k předávkování *vitaminu C*, a že v tomto směru můžeme panu páterovi dát za pravdu.

19. KAPITOLA

POTRAVINY

Nebudeme se zmiňovat o tom, co se neustále píše, že naše běžně konzumované potraviny dávno nemají takovou hodnotu jakou kdysi mívaly. Proto také ne náhodou se začínají zřizovat prodejny nebo výroby, které chtějí nabízet potraviny a produkty z ekologicky nezávadných oblastí. Sami si mezi sebou s radostí říkáme, my máme mléko od hospodáře, jehož krávy se pasou na louce. To jsme si pochutnali na mléce od kraviček na Šumavě.

Dříve bylo samozřejmé, že dobytek dostával seno z posečené louky. Posekaly se také meze a na nich bylo plno bylin. Takže vlastně když se kráva nemohla už sama pást, aby si mohla podle chuti vybírat, v dobrém senu dostávala rovnovážnou, skoro bylinnou stravu, a ta už sama přispívala k léčbě dobytka a starala se o jeho harmonický rozvoj. Pak bylo radost takové mléko pít a vychutnávat a snad jsme se nemuseli ani tak příliš zajímat o zdravotní čaje. To už to muselo být s námi vážné. A pak také i občas poradila bába kořenářka. Doktor byl daleko a peněz na něho málo. Respektovala se jedna stará zásada, kterou pan páter neustále připomínal:

„Lék by měl být jídlem, jídlo lékem, kuchyň musí být naše nejpřirozenější lékárna.“

Když se podíváme po recepturách pana pátera, tak ze dvou třetin pro ně potřebné složky lze najít ve většině domácností: kmín, anýz, fenykl, majoránka, tvaroh, cibule, česnek. A ty co neposkytovala domácnost, nabízela nám příroda. Všechny používané prostředky většinou byly pro organismus přirozené a zdravé. A právě takové patří do organismu, a takovými nejlépe můžeme organismu pomoci. Ale nejen lidskému organismu, ale i našemu domácímu zvířectvu, které nám pak slouží za potravu buď přímo, svým masem nebo nepřímo svými produkty, mlékem a vajíčky. Časem jsme si přestali uvědomovat, co věděli a ctili již staří Řekové a Římané: co se dostane do zvířectva, dostane se z něho do nás. Než založili město, nechali volně na vybraném místě popásat po dva roky dobytek, a pak

sledovali jeho vnitřnosti. Jestliže se jim nelíbily, hledalo se jiné vhodné místo pro vybudování města. Takovou starost měli nejen o sebe, ale i o budoucí pokolení. A to nechali na samotném dobytku, co bude žrát. Zatímco dnes dobytek nutíme, aby konzumoval jen to, co dostane do žlabu. Jak jsme se daleko vzdálili od toho, co bylo prosté a rozumné.

Mnozí z nás mají ještě v živé paměti, jak se donedávna děly různé pokusy, jak nejlépe využívat všech odpadů jako nový zdroj krmných směsí pro dobytek. Dnes už se naštěstí tak neblázní. Svého času se třeba do krmení začal zpracovávat slepičí trus, který možná mohl být zdrojem nějakých bílkovin. Ale trochu se přitom pozapomnělo, že funkce potravinového řetězce nepřestala ani dnes existovat. Jestliže ji nechceme respektovat, pak se to může vymstít třeba na našich nejmenších.

Když budou konzumovat maso z hovězího dobytka, jehož krmná směs byla „vědecky“ obohacena produkty ze zpracovaného slepičího trusu, může se u dětí zvýšit riziko onemocnění paratyfem a marně si pak lámeme hlavu, kde k němu ve městě přišlo. Zde asi byla zcela necitlivě porušena rovnováha přírodních procesů. Živočišné exkrementy patří tam, kam patřily odjakživa, do země. Tu jsou schopny zúrodnit, nepatří však v žádném případě zpět do těla živočicha, kde mohou jen škodit.

Je zcela něco jiného, když začneme hledat zvýšení potravinových zdrojů i v oblastech dosud netradičních a pro mnohé zpočátku zarážejících. Konkrétně máme na mysli mořské řasy. Ty jsou zcela přirozenou potravou mořským živočichům a nás jenom dosud nenapadlo, že by se daly využít i ve prospěch člověka. V tomto směru se asi žádného přestupku nedopustíme.

Dále chceme však upozornit na to, co příliš neprospívalo potravinám nikdy. A to např. na konzervování, bez něhož se dnes samozřejmě neobejdeme. To však samo o sobě není zdaleka takovým rizikem, jako dlouhodobé uskladňování konzervovaných potravin. Mnohá hospodyňka si zakládala na tom, jak má ještě ve své nepřeborné zásobě kompoty zavařené před třemi i více lety.

V čerstvých potravinách jsou všechny minerály, jednotlivé chemické prvky a jejich sloučeniny obsažené v přírodní podobě.

Takže v nich např. obsažený fosfor je vhodně vázán na celou řadu jiných užitečných látek, a ty všechny složky dohromady jsou pro organismus přirozené a on je bere za své a plně zužitkuje. Zcela jinak tomu je s anorganickým fosforem v izolované podobě, ten organismus výhodně využít nemůže.

Avšak po určité době dochází i u přírodních látek k určitým změnám. Časem se dřívější výhodné vazby začínají narušovat a po půldruhém roce dostáváme do organismu fosfor, který nemá daleko od anorganického fosforu v izolované podobě, proto nám příliš užitku již nepřináší. Pan páter neustále zdůrazňoval, že je třeba sledovat na konzervách datum, zejména měsíc, kdy byly vyrobeny. Co je to platné, že si pochutnáme na sardinkách, když jsou již více než dva roky staré. Pak fosfor, kterým chceme povzbudit naše nervové buňky, je již „zchemizovaný“ a mnoho prospěchu z něho nemáme, naopak může uškodit.

Ve spíži bychom měli mít potraviny spíše roztríděné podle „stáří“ než podle druhu, a ty, kterým hrozí, obrazně řečeno, že začínají „odumírat“ bychom měli rychle zpracovat, aby „nepřežily“ 18 měsíců.

Některé potraviny musíme užívat s mírou, např. *slunečnicový olej*, protože je přespříliš energetický a mohl by negativně ovlivnit funkci *sympatického nervstva*.

Obecně lze konstatovat, že přírodní *oleje* by se měly šetrně *rafinovat*. Jakmile jsou při rafinaci zbaveny minerálů, pak je organismus těžko zpracovává a musí hledat minerální soli ve vlastním těle, aby zpracoval *tuky* obsažené v olejích. Když se mu to nepodaří, pak se tuky usazují v buňkách. Nespálené tuky se mohou dostat do srdečního svalu a způsobovat *arytmii*.

Oleje se mají rovněž co nejdříve spotřebovat, pokud možno čerstvé. Po delší době skladování mohou začít chemizovat, nebo se některé ze složek starších olejů mohou usazovat v *játrech*, a tam může pokračovat nežádoucí proces jejich chemizace. Na zahraničních olejích je uváděno, zda jsou nebo nejsou rafinované. Jestliže jsou rafinované, pak by mohlo být v některých případech užitečné přidat k nim na pánev trochu *vepřového sádla*, které je

bohaté na minerály. Měli bychom však používat hřbetní *vepřové sádlo*, případně bychom si je měli sami šetrně vyškvařit.

Musíme se vždy starat, abychom *máslo* kupovali co nejčerstvější. Dříve se máslo brzo ráno utlouklo z čerstvé smetany a v sedm hodin již bylo na trhu. Pak riziko, že bude obsahovat abiogenní mastné kyseliny a produkty oxidace, bylo přece jen minimální. A samozřejmě máslo musíme vhodně skladovat a co nejdříve spotřebovat.

Z čajů lze především upozornit na *maté*, které obsahuje řadu *purinových sloučenin*, což se nepřímo týká i *gruzínského čaje*. Purinové sloučeniny působí jakoby revmaticky na *srdce* a hlavně na *stehna*. Dochází tak ke specifickým revmatickým procesům vyvolávajícím únavu. A odkud je příslušná droga, odtud musí být také pro ni účinný protějšek paralyzující její negativní vlivy. A v tomto případě tuto roli sehrávají vavříňové neboli *bobkové listy*. Ty se mají podle množství vařeného čaje do něj přidávat.

Bez *cibule* se u nás příprava většiny jídel neobejde. Avšak její přespřílišné používání může vyvolat, jak pan páter mnohokrát upozorňoval, „cibulovou *anemii*“. Potom další používání cibule u dotyčného jedince může začít brzdit tvorbu *červených krvinek*. A jestliže se tomu stane např. u *těhotné* ženy, pak dochází během těhotenství k nedostatečnému přílivu *červených krvinek* a plod je de facto jakoby podvyživován a může dojít ke *spontánnímu potratu*.

Pan páter se domníval, že *cibule* je již po několik generací v našich jídelničkách nadužívána, takže si nemusíme myslet, že se bez ní ani v jedné z příloh k jídlům neobejdeme.

Zelené *okurky* většinou jíme, protože nám za prvé chutnají a často máme pocit, že nás osvěžují. Jinak se traduje, že nemají žádnou výživnou hodnotu. Pro p. pátera by však měly být v našem jídelníčku zcela nezastupitelné, protože obsahují velké množství *minerálních solí*. Ty neobsahují ani cukr, ani tuky. Okurky nám napomáhají k metabolickým procesům v organismu.

A co kyselé okurky? Ty sice uchovávají minerální soli, ale již v deformované formě pod vlivem konzervačních prostředků, tj. octu a koření, a tím je celá řada v nich obsažených minerálních solí blokována ve svém pozitivním účinku.

Pan páter nikdy nezastával stanovisko, že nemáme používat *cukr*. Odmítal však cukr rafinovaný, protože rafinací dochází rovněž k odstranění celé řady minerálních solí, které navíc dávají cukru chuť a jsou také nutné ke spalování *cukru* samotného v těle. A jestliže cukr postrádá tyto důležité látky, pak v organismu vyvolává kyselou reakci a tělo musí vyhledávat ke zneutralizování kyselých reakcí náhražky, aby ho krev mohla přijmout.

Chemizaci potravin a jejich konzervování nemůžeme a priori zavrhnout, jsou pro nás při dnešním shonu a stylu života užitečné, přesto však je třeba mít na paměti, že ideální je konzumace co nejčerstvějších potravin, jak se říká, přímo z ruky, která je sklídila, do úst. Každým dnem potravina stárne a ztrácí na svém biologickém a energetickém účinku.

Nejvýhodnější bylo, když se zelenina navečer sklídila a ráno již byla na trhu nebo se dokonce sklízela brzo ráno, aby se ještě tentýž den dostala na trh. Navíc zde byla další výhoda pro prodejce. Nevysýchala a byla těžší, což se samozřejmě projevilo i na ceně. Dnes mnozí podnikavci váhu zvyšují nepřirozeným zvyšováním vody, tj. jejím namáčením a dokonce nejen zeleniny.

Na zdroje energie v čerstvých potravinách upozornil již v minulém století známý rakouský chemik *Reichenbach*, původem z Blanska, který hlásal učení o tzv. „Ódu“. Ódem podle něho bylo záření, které vystupovalo jak z živých tak neživých hmot. My jsme jeho poznatky ještě nedocenili.

Citlivé osoby zavíral na dobu čtyřiaadvaceti hodin do sklepení, do absolutní tmy a pak před ně položil různě starou zeleninu. A ony přesně určovaly, jak mnoho která září. Nejvíce zářila samozřejmě zcela čerstvá zelenina.

Každým dnem potraviny stárnou, a tak nás ochuzují o energetický přísun. *Reichenbachovy* experimenty zopakoval náš *B. Kafka*. Jeho subjekti nacházející se v hlubokých hypnotických stavech dokonce přesně určili dobu, kdy byla zelenina sklizena. Neopovrhujeme tedy starými zkušenostmi. Při jedné veřejné debatě s jedním apriorním negativistou, také na jiném místě vzpomenutým fyzikem, na otázku, zda zná *Reichenbachovo* učení o Ódu, velice

„vědecky“ odpověděl: „Co bych se o to zajímal, my jsme se o něm ve škole neučili!“

Řekli jsme mu: „Aspoň byste věděl, že je to význačný chemik minulého století a pocházel z Moravy.“

Tento pán jistě bude šířit, že žádný rozdíl v energetickém vyzařování mezi čerstvou zeleninou a dva dni starou nebude existovat. Ve škole se to neučil. Proto vám radíme, nedejte na něho a preferujte zeleninu co nejčerstvější.

Podle pana pátera bychom snad měli zařadit mezi potraviny i *pampelišku* a to nejenom občas ve formě čaje, protože významně napomáhá trávení bílkovin. Asi bychom si měli vzít poučení z našich domácích králíků, pro které mlíčí patří mezi nejlepší pochoutky. Takže by v našich polévkách vedle petrželové a celerové natě neměly chybět ani listy z pampelišky, ať již čerstvé nebo sušené.

Naše skladba stravy často podléhá různým módám nebo heslům: „Jezte *sýry*, pijte *mléko*, jsou zdravé!“ Avšak přemíra jejich konzumace má za následek, že bílkovina kasein, která je v mléku a v mléčných produktech, nemusí vždy prospívat *prostatě, děloze a močovému měchýři* a může časem způsobovat jisté omezení funkcí těchto orgánů.

Vzpomínáme si, jak jsme jeli jednou za panem páterem s doc.

MUDr. J. H. Dříve než jsme dosedli, pan páter se na něho podíval a povídá:

„Pane docente, vždyť vy máte nemocnou prostatu!“

„To mám,“ udiveně odpovídá. „A víte z čeho?“

„Nevím.“

„Z toho, že jste na samém tvarohu a mléce.“

„Já jsem aktivní sportovec, a organismus tvaroh a mléko potřebuje.“

V duchu jsme se usmívali, protože cestou z Prahy do Sušice se p, doc. živil tím, co už by nejraději u něho pan páter po jistou dobu nerad viděl. Snědl kostku tvarohu, vypil litr mléka a snědl čtyři banány. Dotyčný doc. zemřel na leukemii.

Banány, jedna z našich nejlepších pochoutek, dnes doporučovaná pro některé vzácné stopové prvky (stopové prvky jsou pro organismus důležité, ale tytéž i vzácné, by se daly nalézt možná i v

naší stravě). Banány se jeví pro p, pátera ne právě nejvhodnější. Byl přesvědčen, že obsahují zejména ve špičkách dosud neidentifikovatelnou nebezpečnou plíseň, která může být jednou z příčin *leukemie*.

Skopové maso bývá pro mnohé národy oblíbenou pochoutkou a je jí rovněž i v některých částech naší republiky. Pan páter upozorňoval, že ovce trpí určitou specifickou plísní, která se u nich nejvíce šíří, když mají nedostatek soli. Tudíž ve všech ovčinech nikdy nechyběly hroudy soli, které ovce olizovaly. V žádném případě neškodí, když si po dobrém skopovém uvaříme čaj z *kmínu* a *vrbového listí* jako prevenci proti zmíněné plísní.

Jestliže potraviny *nedostatečně rozkoušeme* a *nedostatečně prosliníme*, pak *zatěžujeme a dráždíme slinivku*. Jestliže se ženy napijí *mléka*, nebo snědí mléčné výrobky, které obsahují mléko od telné krávy, pak toto mléko obsahuje látky s hormonálním účinkem, a ty mohou u žen vyvolat celou řadu potíží. Pan páter zastával názor, že mnoho komponentů, které jsou obsaženy v potravě, jako by chtělo putovat do místa, kam patří. Hormonální látky v mléce od telné krávy se dostávají do vaječnicků ženy a ona začne mít příznaky těhotenství, a dokonce se to projeví na prsních bradavkách. Tento proces může skončit i *záněty prsou*.

Vajíčka jsou pro nás cenným zdrojem bílkovin, přesto však ani je nesmíme příliš často zařazovat do našeho jídelníčku. Nejen proto, že obsahují salmonely, ale podle pana pátera také mohou obsahovat různé *plísně*, a přitom vajíčko vůbec nemusí páchnout. Plísně a stáří nám *vajíčko* signalizuje samo. Když je rozklepneme, hned se nám rozpadne – rozteče se žloutek.

Plísní nejsou ušetřeny ani čerstvá domácí vajíčka. Příčinou nemusí být třeba plesnivá obilí házené slepicím, ale hnízdo, kam chodí slepice vajíčka snášet. Mohou snášet v hnízdě, kde je plesnivá sláma. Všichni ze zkušenosti víme, že se vždy jedno vajíčko nechává v hnízdě jako podkladek, aby slepice nechodily zanašet jinam, a to vajíčko tam může být dlouhou dobu. Hospodáři a všichni domácí chovatele slepic by se měli starat o to, aby hnízdo bylo stále z čerstvé slámy nebo sena. Měli bychom si toho být vědomi všude tam, kde

pracujeme se syrovými vajíčky a kde se v podstatě v syrové formě stávají součástí stravy.

Sůl nad zlato, tak se říkalo v pohádkách. Právě tak ji ctil p, páter. Samozřejmě, že i s ní musíme nakládat rozumně. Ale tu jedinou z mrtvé hmoty respektoval jako prospěšnou pro organismus. Všechny ostatní anorganické nebo chemické látky chápal jako jed. Stopové prvky jsou nutné, ale proč je nemůžeme organismu nabídnout v přírodní podobě? Např. v současné době máme nedostatek *zinku* v organismu a přitom bohaté na zinek jsou pšeničné otruby a navíc je v pšeničných otrubách v takových výhodných vazbách s ostatními látkami, že jej organismus maximálně zužitkuje.

Šunka a uzeniny jsou pro někoho neodmyslitelné. Většinou nás zastánci správné výživy před nimi varují především proto, že obsahují celou řadu dehtových látek a sám proces uzení vlastně v nich podmiňuje vznik celé řady dalších *kancerogenních složek*. Avšak p, páter nás upozorňoval ještě na jedno další nebezpečí.

Dříve šunka a jakékoliv další maso určené k uzení se nakládalo do láků osvědčených po staletí. Používalo se česneku a normální soli. V těchto lácích se nacházelo většinou aspoň po dobu tří neděl. Dnes se používá tzv. sanitru – rychlosoli a jiných chemických urychlovačů, takže za čtyřadvacet hodin je většinou již maso připravené k uzení. A to, co v něm pak vzniká pod vlivem moderní technologie, může být právě tak nebezpečné jako kancerogenní látky vzniklé v mase při uzení. Mnohé z těchto látek jsou pro organismus nestravitelnými, a navíc se v něm deponují. Mohou způsobit také poruchy na játrech a na srdci. Nestrávené zbytky se ukládají v *esovitě kličce* tlustého střeva, kde se může také ukládat *pepř* a zbytky jiných *ostrých jídel*.

Dříve, když se pěstovaly *brambory*, tak v dostatečně širokých a hlubokých řádcích, žádné nevykukovaly ze země na povrch. A hned jak se vyoraly, tak se také posbíraly a domů se z pole dříve nešlo, dokud se všechny vyorané brambory nesklidily. Dnes se někdy vyorají a sbírají také pět dnů, a to jim na kvalitě nepřidá. Navíc v takřka průhledných pytlích stojí na dvoře statku, pak v obchodě a pak se divíme, jak nám rychle doma krásně dozelenají. O nebezpečích *zelených brambor* jsme si již řekli. Je třeba se také zmínit, jak

připravovat pokrmy z brambor. Musíme dbát na to, aby nedošlo k *zapaření* uvařených *brambor*, což se může lehce stát při přípravě bramborového salátu, kdy se velmi rychle všechny potřebné ingredience pro jeho přípravu zamíchají, a to v době, kdy jsou ještě brambory horké. Spařené brambory v organismu alkoholizují a po takovémto salátu pak můžeme mít pocit, jako bychom skutečně vypili alkohol.

Minerální vody, zkráceně *minerálky*, obsahují sice celou řadu důležitých stopových prvků a pro organismus potřebných minerálů, ale mohou být jednou z příčin vzniku *písku v ledvinách*. Za nejméně riskantní pan páter považoval z minerálek *Vincentku*.

Jablko a jahody podporují tvorbu šřavelanu v ledvinách. To je obecně známá pravda, ale veliké procento pacientů, kteří p, pátera navštívili, jakoby tomu nechtěli věřit. Proto ji znovu uvádíme.

Přílišná konzumace *ovoce* dráždí *žlučník, ledviny a tlusté střevo*.

Hrušky obsahují velké množství fruktózy a jestliže jich budeme po určitou dobu jíst velké množství, pak se vystavujeme nebezpečí, že dojde k zadržování glykogenu v játrech, klesne hladina cukru v krvi a mohou se dostavit až pocity únavy a malátnosti.

Když dítě sní denně 10 *jablek*, vystavuje se nebezpečí, že mu začnou vznikat *šřavelany* v ledvinách nebo může začít trpět, zejména jsou-li k tomu rodové předpoklady, *nespavostí, neklidným spánkem, mluvením ze spaní* a dokonce může nastat *chození za spánku*.

Lískové oříšky dodávají tělu *minerály*, a měli bychom je neméně tak často louskat jako vlašské ořechy.

Cibule a česnek působí povzbudivě na nervovou soustavu, jejich nadužívání se může negativně projevit snížením tvorby *bílých a červených krvinek*.

Bílé zelí je sice zdravé, avšak aspoň z jedné třetiny bychom je měli nahradit *zelím červeným*, a také bychom neměli zapomínat na *červenou řepu*.

Zelená zelenina obsahuje *chlorofyl*, který má velký obsah *hořčiku*, a ten při jednostranné zeleninové stravě, kupříkladu ve snaze rychle po zimě dohnat nedostatek čerstvé zeleniny, začne vypuzovat *kyselinu křemičitou*. Takže jarní salátová kampaň nám může do jisté míry způsobit jakýsi stav malátnosti. Kyselina

křemičitá je podkladem pro *pevnost svalů, žilních stěn, pro kůži, nehty a vlasy*. Měli bychom tedy na jaře čerstvou zeleninu zapíjet občas čajem z *kopřiv* nebo si udělat z mladých podušených kopřiv špenát. Proto také lidová zkušenost ne náhodou doporučovala na vlasy kopřivy. Otázkou však zůstává, jak je nejlépe používat. Pít čaj nebo si dělat obklady z odvaru z kopřiv na vlasy? Optimální bude obojí. Čaje a obklady by měly jít ruku v ruce, to vždy p, páter doporučoval a byla to také jedna z příčin jeho úspěšných zásahů.

Není pro nás lhostejné kdy a jak upravenou potravu konzumujeme. Pan páter vždy varoval, abychom na *lačný žaludek* nejedli *studenou potravu* a hlavně nepili *studené nápoje*. Odsuzoval zlovyk, který je u některých lidí dost rozšířen: ráno vstát a dát si dobře *vychlazené pivo*. Studeným jídlem a nápojem snížíme funkci *žaludeční sliznice*, nedostatečně se prokrví, výrazně se tedy v ní sníží krevní oběh. Neprojeví se to jen na nedokonalém zpracování stravy, ale, a to je mnohem pro nás horší, na sliznici samotné.

Vytváříme si tak nepřímo podmínky pro tvorbu *žaludečních vředů*, a v některých případech možná i pro rozvoj *rakoviny*. Teprve když sníme něco, co má přirozenou pokojovou teplotu a napijeme se teplé kávy nebo čaje, nemusíme se již obávat studených jídel. Jinak se nám bílkoviny v žaludku budou neskonalně rozkládat, nezpracované budou dále postupovat a vyvolávají plynatost a nadýmání. A o požitek, který bychom z jídla mohli mít, zcela přicházíme.

Obsahuje-li náš jídelníček nadměrně *vajec*, organismus nestačí dostatečně zpracovat vaječné bílkoviny a optimálně je využít.

Jídlo – potravina se již zpracovává v ústech, proto velice záleží na funkci *stinných žláz* a také na naší kultuře stolování. Některé kmeny v Africe nebo v Austrálii považujeme za primitivní, ale pokud se jedná o kulturu a patřičnou pohodu, kterou si dopřávají při jídle, mohli bychom jim závidět.

Naše prohřešky, jako špatné *proslinění a rozkousání*, v důsledku toho i špatné *zažívání* mohou být příčinou i *bolestí hlavy*. Také naše *krev* musí pak často vstřebat celou řadu látek, které by nejrady ve svém krevním řečišti neviděla.

Musíme si uvědomit, že nemáme jen dvě základní odpadové cesty z těla: jednu pro odchod moče a druhou pro odchod stolice. Ale

když tyto dvě na to nestačí, pak jim musí pomoci *plíce a pokožka*. Prozradit nám to může náš *dech* nebo výrazná změna v pachu *potu*. Nejedna *vyrážka* není projevem pouze toho, že není něco v pořádku s naší pokožkou, ale může se jednat třeba právě o nedostatečnou funkci našeho *trávícího traktu*.

Proces *přijímání potravy* není jen proto, abychom se co nejrychleji nasytili, ale je jednou z podmínek uchování dobrého zdraví. Proto jídlo vyžaduje patřičný rituál a nezbytný čas. Pak by také mělo být pro nás estetickým a psychickým zážitkem. Je třeba, abychom jedli s chutí a radostí. Samozřejmě, že se nám čas vymezený na jídlo nesmí stát smyslem života. Bohužel pro mnohé tomu tak je. Jejich den je rozdělen v práci od snídaně po přesnídávku, od přesnídávky po oběd, od oběda po svačinu a mezi tím to už nějak uběhne. Tak to vám radit nechceme.

Přílišná konzumace *ovoce* má za následek snížení *žilního tonusu*, žíly zůstávají jakoby uvolněné, zpožďuje se návrat krve k srdci a *srdce* musí více „táhnout“. Ovoce je zdravé, má mnoho vitaminů, ale jak vidíme, má pro nás i nejedno úskalí. Zkrátka všeho s mírou, a jak říkal pan páter: „Jako ten vrabec, tamhle zobnout, tamhle zobnout, a to co nám nejvíce chutná, tak toho nejméně.“

Není *sádlo* jako sádlo. Nejlepší je *hřbetní vepřové*. Abychom měli jistotu, že je skutečně máme, měli bychom si dát trochu práce s vyškvařením koupeného syrového hřbetního sádla. Nebezpečné je pro nás tzv. *vnitřní sádlo*, které se nachází v okolí střev. To do sebe často vstřebává celou řadu nežádoucích látek, které musí projít střevy a jednou z těchto látek jsou *fenoly*. My se jim sice můžeme ubránit, tak jak jsme si řekli v předchozích řádcích, ale nemáme jistotu, zda vnitřní sádlo není použito do uzenin, v některých uzeninách je navíc zbytečně mnoho tuků. Vnitřní sádlo se dříve používalo jen na jíšku, a ta občas do polévek, což nebylo příliš často.

O tom, že *med* je zdravý, nikdo z nás nepochybuje, ale již jsme upozornili, že není příliš vhodný pro budoucí maminky v době *těhotenství*, protože může vyvolat ochablost svalstva, jehož úloha právě během porodu je důležitá. Ani *dětem* bychom neměli dávat příliš medu, může se pak stát, že se cítí brzo unavené.

Pivo je nebeský dar, tak je to v jedné písničce. Nebudeme říkat, že pan páter po těch osmi letech válení sudů v plzeňském pivovaru s ním srostl, to by byla jen poloviční pravda. Po obědě si dával maximálně jenom sklenku piva. Doporučoval však malou sklenku piva před obědem, protože obsahuje hořčinu, a ta povzbuzuje chuť k jídlu. Jakmile ho však před obědem vypijeme litr, pak nastane útlum a jídlo nám ani příliš moc nechutná.

U piva ještě zůstaneme, a sice u toho, čemu p, páter říkal *pivní plíseň*, která vzniká v mnoha pivních sklepích a dostává se podle něho do piva. Výrobci piva to kategoricky popírají.

Alkohol v pivu se má podle pana pátera pod vlivem pivní plísně rozkládat na *aceton* a *metylalkohol*. Aceton takto vzniklý působí nedobře na *ledviny*, takže ne vždy si pivem užitečně proplachujeme ledviny, jak se mnozí mezi sebou ubezpečují a *metylalkohol* z piva neblaze působí na *malý mozek*. Což u nás vyvolává stav, který dobře známe, že sice všechno víme, ale ne a ne si vzpomenout. Skutečně tento stav u mnoha pivařů po dvou, třech pivech se vyskytuje. To není pod vlivem chmele, který je obecně znám jako sedativum.

Navíc se tato pivní plíseň má usazovat ve *slezině* a má být *vodomilného* charakteru, to znamená, že přitahuje vodu. Když se podíváme na klasické pivaře, chce se nám p, páterovi dát za pravdu. Takže každý pivař vlastně naplňuje heslo visící v mnohé restauraci:

„Pijme pivo, dělá hezká těla!“

A názorný obrázek nám ukazuje, jak si na trakaři vezeme „pivní mozol“.

Rybičky a slanečci byli kdysi ve velké oblibě zejména mezi vojáky za první světové války. Rakouská armáda žila ze slanečků. Pak ovšem došlo k nadměrnému *nahromadění jódu* a *D-vitamínu* v organismu, a to pak ovlivňovalo spinadla motorických nervů a *omezovalo pohyblivost* nebo i *artikulaci*. Následky se mohly projevit dědičně, třeba až v druhé nebo třetí generaci.

Řepkový olej, zvláště nerafinovaný, patřil sice mezi energeticky nejvydatnější, avšak ani ten není bez negativního vlivu. Může neblaze působit na naši *bílou mozkovou hmotu*, zejména když bychom jiné druhy olejů nepoužívali. Výrazně by jeho spotřebu měli omezit ti, co trpí *parkinsonovou chorobou*.

Černá káva a čaj nás sice vzpruží, ale musíme si uvědomit, že jejich přílišné pití může narušit *nervovou a hormonální rovnováhu*, může mít také za následek usazování *teinu v děloze*.

Není jenom důležité, co jíme, ale je také důležité v čem *jídlo připravujeme*. Pan páter od samého počátku doslova horlil proti hliníkovému nádobí. Jsou státy, kde už je jeho výroba dávno zakázaná. U nás se vesele vyrábí dál. Jako bychom si už od dětství *hliník vštěpovali do mysli*. Na všech prázdninových táborech nás provázejí hliníkové ešusy, jsou lehké, rychle se v nich všechno ohřeje. Avšak jsou také nebezpečné.

Hliník se vyvažuje do vařící vody, do mléka, zkrátka stále se uvolňuje z každé hliníkové nádoby, ať připravujeme jakoukoliv krmí, a co je nejhorší, hromadí se v organismu, především v mozku. Takže, až si zase budete připravovat v práci kávu a uslyšíte hvízdát hliníkový pískáček, tak si vzpomeňte na naše slova.

Jak již jsme si řekli, *banány* obsahují některé nenahraditelné stopové prvky. Podle pana pátera má jeden banán výživnou hodnotu jednoho vajíčka, a navíc je považoval za velice riskantní pro *děti*. Podle něho obsahují plíseň, která, jak bylo řečeno, podporuje vznik *leukemie*. Když nám již chutnají, pak je třeba, abychom uřízli horní a dolní špičky a nelibovali si v přezrálých banánech. Nesmíme vždy šilhat po všem, co se sem dovází.

Tuto vlastnost máme již po staletí. V 18. století se začal dovážet do střední Evropy *pepř*. Byla to zpočátku móda a pochoutka jen pro zámožné. V lepších rodinách nesměl chybět na stole a povinně se kroupal. Pro lid obecný naštěstí nebyl k máni. Pak se však začal vozit plnými loděmi a v žádné hospodě nesměla chybět bečka s pepřem. Všem bylo veselo, prvním dvěma generacím, ale pak se začaly projevovat dědičné následky *Epilepsie*.

Pečivo a chléb by měly být dobře propečené, jinak v nich zůstávají zbytky *kvasnic*, a ty nedobře působí na *trávení* a činnost *slinných žláz*, které pak omezeně produkují *pepsin* nutný pro *štěpení cukrů, škrobů a tuků*. V nejednom případě může dojít po nedobře propečeném pečivu ke zhoršení činnosti *tlustého střeva*. Když přijdeme v Praze do krámů, tak v mnohých z nich na nás civí bledé rohlíky a housky. Dožadujme se solidního pečiva.

20. KAPITOLA

CO ZBÝVÁ

V této kapitole chceme shrnout jiné užitečné rady pana pátera. Domníval se např., že *molitan* a *kaštany* mohou pozitivně působit proti některým *škodlivým zářením* z podloží a doporučoval rozmístit pod lůžko aspoň 10 kaštanů.

Puškvorec, který je ve vodě, rády olizují ryby. Pan páter zastával názor, že působí proti *rybím plísním*. Pak bychom měli na základě tohoto předpokladu vysazovat puškvorec ve všech našich rybnících. O *smuteční vrbě* víme, že její větve sahají až do vody a jejich listy zase chodí olizovat *pstruzi*. Pan páter doporučoval chovatelům pstruhů, aby občas naházeli do chovných prostorů pro pstruhy vrbové větvičky.

V přírodě je zaručena rovnováha, takže bychom si vlastně neměli produkty z přírody ublížit, pokud se přímo nejedná o toxické produkty, avšak i ty se podílejí na rovnováze v přírodě. Toxicky na organismus působí *námel*. Negativní vliv námele, jestliže se náhodou semele do mouky, paralyzuje čaj z *chrpy* a chrpa nám roste převážně v žitě nebo pobilž.

Všude na těch místech, kde v organismu proběhl *zánětlivý proces* lze na nich předpokládat zvýšený přísun *vápníku*.

Pan páter vždy důrazně varoval před pitím *alkoholu* u *těhotných* žen. Uváděl příklad jedné maminky, která, když byla v pátém měsíci, se zúčastnila večírku a neodolala alkoholu. Zjistil pak přítomnost alkoholu na malém mozku u novorozeněte a nedomykavost srdeční chlopně, což charakterizoval jako „mozkosrdeční chřipku“, tento stav se mu podařilo upravit tím, že 3x zopakoval obklad ze *syrové cibule* zevně na *malý mozek* a holčička začala vnímat a na potíže se *srdčím* použil *pomerančovou tinkturu*, kterou aplikoval po kapkách.

Někdy p, páterovi byly kladeny otázky, které vlastně s jeho běžnou diagnostickou a terapeutickou praxí neměly nic společného, a

přesto myslím, že na ně reagoval velice zodpovědně a nikoliv jednostranně.

„Chceme použít bohatě okysličené vody, co si o tom myslíte?“
Odpověděl: „To je příliš specifické použití. Obecně k metabolismu je skutečně potřeba kyslíku, avšak ne vždy. Arsen je např. kyslíkomilný, proto vám urychluje metabolismus, ale zase jen do určité míry, pak zase spotřebuje veškerý kyslík a telátka, pro která se záměrně arsen používá, aby přibírala na váze, se musejí zabít. Kdybych se měl zodpovědně vyjádřit, kdy je vhodné použít bohatě okysličené vody, tak bych se musel vyjádřit přímo ke konkrétnímu případu. Takto bych jen hádal, a to po mně nechtějte.“

Bílkovina se okysličováním mění v řadu xantenových kyselin, dalším okysličováním v kyselinu močovou a ještě dalším okysličováním na močovinu. A nyní přijde do těla *antibiotikum*, ať již ve formě léku nebo nepřímo ve formě plísně z krmiva. Toto antibiotikum začne působit na bílkovinu a nedovolí jí v okysličovacím procesu a vrací ji zpátky přes aminové kyseliny k dusíku. Tak např. vznikají *úbytě* (*vysýchání míchy*). A těmi často trpěly děti, které pily mléko krav krmených plesnivými otrubami nebo plesnivým obilím.

Kyselina křemičitá musí být v organismu v rovnováze s *hořčíkem*. Když se začne na jaře *dobytek* krmit zeleným, zejména jetelem, pro organismus nastává neobvyklý přísun hořčiku, který začne vytlačovat z organismu kyselinu křemičitou a *krávy* se těžko zvedají a stojí jako by s pokleslými koleny. To dříve hospodáři věděli a občas jim do krmení přidali slámu. Dělal se řezanka nebo nasekali čerstvé kopřivy, které obsahují kyselinu křemičitou. Kyselina křemičitá *zpevňuje vaziva a tkáň*, vlastně sehrává roli železa v betonu.

Když divoká prasata onemocní *červenkou*, vyhledávají *žaludy*, když jinou podobnou chorobou, tak chodí na *bukvice*. Právě tak můžeme pomoci od těchto chorob domácím prasatům, když jim budeme přidávat do krmení odvar z dubové kůry nebo z žaludů v prvním případě, a odvar z větviček buku nebo bukvic ve druhém případě.

To, že dochází k transformaci některých nemocí ze zvířat na lidi, to je známo, ale druhá otázka je, jak se s tímto problémem vyrovnat. Pan páter se domníval, že v tomto případě nám nic jiného nezbude než se učit od zvířat, jak se sami s tou jistou chorobou vyrovnávají. Především je třeba pozorovat zvířata, která mají možnost volného pohybu a mohou si nalézt pro sebe v přírodě přirozenou ochranu. Člověk se dříve zřejmě díky pečlivému pozorování přírody a jednání zvířat mnohemu přiučil i pro sebe.

Jsou zaměstnání, která již sama o sobě nám přinášejí rizika, ale jednou jsme se je vyučili a těžko z nich můžeme utéci. Zde pan páter doporučoval používat tak zvané „provozní techniky“. Tím měl na mysli, aby se dodržovala některá obecná pravidla, která by nás mohla aspoň částečně chránit před *nemocemi z povolání*.

Např. *truhlář*, který denně pracuje s *acetonem*, může mít za nějaký čas potíže s ledvinami. Proto pan páter radil aspoň jednou za 14 dnů vypít dva litry čaje z odvaru dubové kůry, obklady na oči z dubové kůry a vykoupat se v odvaru z dubové kůry. Ti co pracují s *plyny, propany, svítíplyny, fermeží, naftou a benzínem*, by měli podle p, pátera nosit v kapse stroužky *česneku*, pomnout je v ruce a čichat k ním, aspoň jednou za týden si uvařit česnekovou polévku a jednou za 14 dnů se vykoupat v odvaru z česneku. 5 stroužků česneku rozkrájet, povařit ve 2 l vody a vlít do koupele.

Naše přesvědčení nebo argumentace, že jsme si na „to“ tj. potíže, které s sebou určité zaměstnání přináší, zvykli, ještě neznamená, že „to“, na co jsme zvyklí, není pro nás neškodlivé. Ba naopak, to, že jsme si zvykli, je dost nebezpečné, protože při začínajících potížích pak vůbec nebereme do úvahy škodliviny, které již dávno nevnímáme.

Když poznával průběh celé řady mechanismů v organismu, zamýšlel se také, zda by nebylo možné přirozeným způsobem řešit *antikoncepci*. Zjistil však nakonec, že je to příliš individuální genetická záležitost, než abychom mohli stanovit nějaká obecná pravidla.

21. KAPITOLA

JAK NAKLÁDAT NEJEN S BYLINAMI

Pan páter v mnoha svých recepturách doporučoval *cibuli* a *česnek* a přitom neustále zdůrazňoval, že musejí být zcela v bezvadném stavu a nesmějí obsahovat *plísně*, čehož si jistě všimneme u cibule, ale ne již tak u česneku. Známkou nekvalitnosti česneku jsou hnědé body, které po oloupaní objevíme na stroužku. Nestací však je odstranit, musíme předpokládat, že je již zasažen celý stroužek. Totéž se týká cibule. I když je jen zčásti plesnivá, musíme ji vyhodit celou, právě tak jako celý stroužek česneku. Jinak marně budeme čekat, kdy se dostaví léčebný efekt.

Léčit se musíme především u nás pěstovanými bylinami. Nemá smysl někoho zpovídat, jakých bylin se používá třeba v Americe. My žijeme zde, v České republice a zde s naší přírodou jsme svázáni.

Není lhostejné, jak dlouho budeme užívat *čaje z bylin*, p, páter za optimální považoval dobu tří neděl, a pak kontrolu zdravotního stavu. Vždy ho rozčilovalo, když někteří bylináři předepsali množství bylinného čaje takřka o váze 1 kg. Říkával:

„To snad je do kotle pro celou posádku.“

Byliny počátku působí povzbudivě, avšak jakmile se používají dlouhou dobu, pak některé mohou vyvolat i potíže, dokonce mohou být i příčinou *cirhózy jater*.

Není lhostejno, jakou *dubovou kůru* používáme. Ta, co se doposud prodává, není z valné míry účinná. K čaji z dubové kůry je třeba použít buď zcela drobných větviček nebo kůru staženou z tenkých větví. Odvar z takovéto dubové kůry má tu výhodu, že transportuje v sobě obsažený *tanin* přes tenké střevo až do tlustého střeva, kde ho potřebujeme. Toho není vždy schopen tanin užívaný v medikamentózní podobě, většinou je spotřebován již v tenkém střevě a právě tak tanin z kůry starých dubů.

Jak již jsme si řekli na jiném místě, *byliny* po roce a půl chemizují a stávají se neúčinnými. Chceme-li prodloužit jejich účinnost na delší dobu, pak je to jen možné buď tím, že je *uchováváme v medu* nebo v

lihu. Při uchovávání v lihu vznikají *bylinné tinktury*. Zde musíme však vědět, jak kterou z bylin dlouho v lihu extrahovat, abychom kromě účinných složek nedostali i složky škodlivé.

Na západě se velice často drtí *byliny* a prodávají se v tabletách, a protože lze předpokládat, že se asi brzo v této formě dostanou také na náš trh, mělo by nás zajímat jak jsou tyto tablety konzervované a především datum sběru těchto bylin, než datum uvedený na krabičce. To je často den, kdy krabička s tabletami opouští příslušnou farmaceutickou provozovnu. Jsou-li byliny staré, mohou dokonce *působit toxicky*.

Ovoce z *peckovin*, *švestek*, *třešní*, *meruněk*, *broskví*, pokud je chceme uchovat konzervováním, pak nejlépe učiníme, když je předem zbavíme *pecek*. Jinak při velké spotřebě kompotů tohoto ovoce naloženého i s peckami, se vystavujeme nebezpečí hromadění *kyanidu* v organismu a jeho neblahé důsledky se mohou projevit především na *srdci*.

Dříve každý drogist měl své sběratele *bylin* a staral se o to, aby je *sbírali* v nejvhodnějším období, ať již ročním nebo denním, kdy obsahují nejvíce účinných látek. A také věděl, jak staré byliny má na skladě. Navíc sběratelé museli také správně *byliny sušit*. *Bylina*, když se hodí do vody a začne se vařit, nesmí se příliš lišit od své původní barvy v době sběru, jakmile *zhnědne*, tehdy se již jedná o *spařenou bylinu*, tj. nedobře usušenou, a ta moc k užitku není. Do organismu pak dostáváme nepotřebný *dusík* a navíc čaj z takto nedobře usušené byliny může vyvolat roztažení *srdční stěny*. Pak se řekne, on umřel po bylinkách. Musíme si však položit otázku, po jakých a jaké byly kvality.

Často jsem si kladl otázku, zda *účinek* jednotlivých *bylin* v jejich vzájemné kombinaci se nesnižuje. Proto jsem se pana pátera přímo zeptal:

„Onehdy jste předepsal pelyněk a mateřídoušku, nemáte obavy, že jejich účinky se budou třeba vzájemně oslabovat?“ Pan páter odpověděl:

„Nemám. Já totiž od sebe odloučím účinky pelyňku a mateřídoušky. Čaj z pelyňku jsem pacientovi předepsal užívat ráno na lačno a čaj z mateřídoušky potom přes den. Navíc zde respektuji

také to, že při přípravě čaje pelyněk musím vařit, zatímco mateřídoušku musím jenom spařit.“

Tyto všechny správné vazby se u p. pátera objevily až od okamžiku, kdy se u něho rozvinuly jasnovidné schopnosti, tehdy si začal uvědomovat, jak kterou bylinu vhodně spojovat s druhou, jak třeba lepek nejlépe navázat na vápno a že samotný odvar jen z ovesné slámy nestačí atd.

22. KAPITOLA

TROCHU CESTOVÁNÍ

Jednou za rok, v letních měsících, si pan páter dovolil na tři neděle trochu odpočinku. Dá-li se to tak vůbec říci. Protože i tam, kam jel odpočívat, již na něho čekali s mnoha problémy. Ale nebyl to ten nápor od rána do večera jako v Sušici. Protože nikdo z těch, kdo se chystal do Sušice nevěděl, kam p, páter odjel strávit několik dnů relativního klidu. Tu samou praxi prováděl Jan Mikolášek, ten odjel vždy do nějakého hotelu v Tatrách a personál měl přísně zakázáno sdělovat, že je u nich ubytován. Byl tedy jen obětí personálu hotelu, a to se dalo vydržet.

Když si pan páter poněkud odpočinul, občas se vydal na menší cesty po republice nebo do zahraničí. Bylo jich však jako šafránu. Na některých jsem jej doprovázel. Tak si dovolím trochu zavzpomínat, aby nás jen nepronásledovaly starosti o naše zdraví.

Ze Slovenska měl pan páter bohatou „klientelu“. Říkával: „Dnešní Slováci mají tři bohulibé starosti, zlepšit si své sociální postavení, vystavět si hezký dům a mít zdravé děti. Tak jak se to Pánu Bohu líbí. Nejvíce budoucích maminek za mnou jezdilo ze Slovenska.“

Pak si někdy povzdechl:

„Víte, on ten ujo, když u mě zasedl, tak měl papírky od lidí z celé vesnice, chtěl jsem se zlobit, ale nemohl jsem.“

Ze Slovenska za ním jezdilo také mnoho kněží, protože zájem o psychotroniku u nich byl velice živý. Nejvíce publikace „Nových

základů experimentální psychologie“ od B. Kafky do roku 1948 se prodalo právě na Slovensku. Více jak dvě třetiny z tehdejšího pětisetisícového celkového nákladu.

Když se kněží se Slovenska dozvěděli, že jsme u nás v Cechách začínali prosazovat novou koncepci parapsychologie – *psychotroniku*, často autora zvali již od sedmdesátých let na besedy na fary, kde se sjelo vždy několik kněží nebo příjížděli dospělí, vážně se o tuto problematiku zajímající. Rád vzpomínám na tyto besedy, které se protahovaly dlouho do noci. Věcně a bez předsudků se diskutovalo. Slovenští kněží měli k této problematice velice blízko. Ve dvacátých a třicátých letech se problematice psychotroniky z teologického hlediska intenzivně věnoval jeden slovenský kněz. Byl to A. *Spesz*, který napsal knihu *Spiritismus či parapsychologia*, v které dospěl k závěru, že je nutno tuto oblast studovat a nezanedbávat ji, jinak bude moci být různým způsobem zneužita. Proto se slovenští teologové těšili, že si o těchto složitých otázkách mohou vlastně poprvé pohovořit se svým profesionálním kolegou, také knězem.

Jednou pana pátera přesvědčili a pozvali na biskupství do Bánské Bystrice. Co všechno se probíralo, je shrnuto v kapitolách o jasnovidnosti, duši a informačním poli. Ale také se samozřejmě, jak jinak, hovořilo o chorobách i o některých lidských medikamentech. Jako o *slivovici*, kterou se sice dobře můžeme promazat zvenčí, ale i nedobře namazat zevnitř. Pro pana pátera byla vydatným pomocníkem pro unavené údy a podle něho by ji měl mít vlastně každý doma jako nejučinnější mazání.

Pan biskup *Feranec* si najednou vzpomněl, že by měl dát možná něco tvrdšího k debatě, která v poklidu probíhala, a obrátil se na dvě sestřičky řeholnice:

„Vyndejte prosím z mé tajné skryše slivovici, ta je dobrá, pětadvacetiletá.“

Sestřičky věděly, kde je tajná skryš, odemkly zabudovanou skříňku ve zdi. Pan biskup seděl zády k nim, já čelem proti nim. Nastalo pro ně doslova martyrium. Braly jednu láhev za druhou, zas jich tam tak mnoho nebylo, otvíraly a čichaly k nim. Ale marně. Nikdy slivovici a snad vůbec nikdy nic „tvrdšího“ nepily. Jedna druhé poradit nemohla. Pan biskup netrpělivě říká:

„Tak dostane mu tu slivovici?“

Starší z nich zkourmouceným hlasem odpovídá:

„Pan biskup, prepáčte, ale my nevieme, ktorá je slivovica.“

Vstal a láhev jim dal do ruky. Starší ji otevřela, honem si k ní čichla, dala čichnout mladší a od té doby byly obohaceny novým poznáním. Věděly, které je to nejlepší mazání.

Brzo se pan páter stal známým za hranicemi, především v sousedním Německu, pak stále dál a dál. Přicházela pozvání ze všech koutů světa. Je třeba říci, že přílišnou touhu po cestování nikdy neměl. Lákaly ho v zásadě dvě země: Rusko a Itálie. V podstatě obě cesty z důvodu spíše náboženských. Na Rusko se díval jako na trpící mystickou zemi, Rusové také za ním občas dojížděli a někteří i opakovaně. A jako věřící katolík měl samozřejmě touhu navštívit Itálii a v Itálii Řím.

Abychom připravili podmínky pro cestu do Itálie, rozhodli jsme se začít s Ruskem. Nebylo jednoduché, aby dostal vůbec pas. Ale už se i bývalým vězňům povolovalo zajet si třeba na sobotu a neděli do východního Německa nebo do Polska. Tam nebylo třeba žádné vízum. Právě tak ne do Ruska, stačilo pozvání.

V roce 1979 jsem se seznámil s děkanem lékařské fakulty, známým ruským chirurgem, prof. *F. N. Romašovem*, který byl stoupencem lidové medicíny a pomáhal v Rusku na svět irisdiagnostice. Napsal jsem mu o mimořádných schopnostech p, pátera a za týden přišlo pozvání. Více jsme nepotřebovali. První cestu v roce 1980 jsme absolvovali vlakem. Pan páter se chtěl přes den dívat po širé Rusi. Všichni, kdo jsme tam vlakem cestu absolvovali, tak víme, že se toho stejně příliš vidět z vlaku nedá.

Na nádraží v Moskvě nás čekalo auto a ubytování jsme byli v hotelu Beograd. Přijeli jsme dopoledne, poobědvali a hned jsme odjeli na kliniku. Přijala nás asistentka prof. Romašova, omlouvala p, profesora, že již sice skončil operaci, ale ještě musí být u pacienta. S deseti-minutovým zpožděním přišel prof. Romašov, pana pátera objal jako svého starého známého přítele. Vůbec mu nevadilo, že vlastně objímá „ideologickou diverzi“, katolického kněze. Pamatuji se, jak to p, pátera tehdy dojalo. Světově známý chirurg, představitel oficiální medicíny a navíc se tak stalo v Moskvě, která byla vlastně

pro svět symbolem bolševické vlády. Prof. Romašov se omlouvá, proč se zpozdil: „Skončil jsem operaci a, bohužel, pacient stále krvácí. Nemohl jsem od něho odejít.“

A tak aniž chtěl, připravil optimální podmínky pro zcela přirozený běžný průběh experimentu.

Mezitím, co sekretářka připravila na stůl tradiční ruský čaj, p, páter se zamýšlí, aniž si to kdokoliv z nás uvědomil, a po půl minutě prof. Romašovi říká:

„Pacient má pouze 18 000 trombocytů.“

Romašov zvedne hlavu od šálku, teď si vlastně uvědomil, že se něco stalo, s čím vůbec nepočítal. Volá na sál, aby provedli rozbor krve a za chvíli máme odpověď:

„Nyní má 19 000.“

I tak je to fantastické, navíc zřejmě v okamžiku páterovy odpovědi stav mohl být skutečně 18 000 trombocytů. Pan páter se jen usměje a konstatuje:

„Dodejte mu ihned trombocyty, pak ještě za půldruhé hodiny a nemusíte se o něj již starat.“

Profesor vydal potřebné pokyny a začala obvyklá debata. Jak je to vůbec možné, to starosti děkanovi nedělalo, o jasnovidnosti nepochyboval, jenom se mu nechtělo líbit tak přesné číselné vyjadřování. Kdyby řekl, že pacient má nedostatečné množství těch tělísek, které zapříčiňují srážení krve, nebo je celkově oslaben. Ale hned zapracovat jako přesný počítač, to bylo na něho mnoho. Starost o pacienta jak z profesora tak z pátera spadla a debata nerušeně a v pohodě probíhala do pozdních hodin. Ráno jsme samozřejmě nevydrželi a hned jak jsme přišli na kliniku, šli jsme navštívit „našeho pacienta“. Cítil se dobře a usmíval se. O svých včerejších potížích po operaci vůbec nic nevěděl.

Na desátou hodinu po skončení vizit prof. Romašov svolal k neformální besedě všechny pracovníky katedry chirurgie a další funkcionáře nejen lékařské fakulty, pozval i rektora, suchého ekonomu. Protože pověst o úspěšném „zásahu“ pana pátera už se roznesla po celé univerzitě.

Na úvod k besedě pan páter vysvětlil, jak se u něho jasnovidné schopnosti rozvíjely, jak začal nejprve s *irisdiagnostikou*. To

především zajímalo rektora, protože mnoho lékařů mu vyčítalo, že trpí na své univerzitě někoho, kdo se nerozpakuje touto pochybnou metodou zabývat. A navíc stále ještě je tento člověk dokonce ve funkci děkana.

Po skončení úvodních slov pana pátera mu samozřejmě mnozí z přítomných chirurgů, tedy tvrdí realisté, začali klást celou řadu skeptických otázek:

„Pacienta jste neviděl, to je pravda, ale když krvácí, má jistě nedostatek trombocytů, vy můžete vědět, jaká je nezbytně nutná hladina trombocytů, to, že jste řekl 18 000, nic neznamená, mohl jste se náhodně strefit, atd.“

Pan páter se zase jako vždy usmál a řekl jim:

„Jistě každý z vás má nějakého svého pacienta, tak se začněte ptát.“

Nemusel je ani vybízet. Najednou jsem si všiml, že každý z nich má připravené chorobopisy. Nechtěli se tedy nechat jen tak jednoduše doběhnout. Během hodiny p, páter určil diagnózy čtyř pacientů. Byly správné. Jednalo se o konkrétní pacienty, o konkrétní zlomenou pravou lýtkovou kost, o konkrétní vředy na dvanácterníku, o konkrétní rakovinu tlustého střeva, o konkrétní případ rakoviny čelisti. Čtyřikrát za sebou určil správně. Jakékoliv hádání nepadalo v úvahu.

Chvilku bylo ticho, pak začala diskuse k jednotlivým případům. Pan páter velice rychle zjistil rozmanité příčiny vředů na dvanácterníku, rakoviny tlustého střeva. Začal hovořit o nedostatcích ve výživě v Rusku, jako by tam s nimi žil, sděloval údaje, které byly nepříjemné pro místní oficiální funkcionáře kliniky. Teď ti se zase pro změnu tvářili skepticky. Heslo oficiálně hlásané: „V socialismu vše pro člověka“ se bortilo. Po skončené všeobecné rozpravě si s ním dohodli schůzku jednotliví chirurgové a putoval z jednoho pokoje lékařů do druhého. Už žádná skepse, žádné úsměšky, ale věcné debaty o potížích a problémech jednotlivých pacientů.

Den uběhl a večer opět obdobný program, už zcela neoficiální při takřka recepční tabuli, kterou doma připravil se svojí ženou Anuškou prof. Romašov. Přišli lékaři z jiných klinik a nejbližší přátele prof.

Romašova. Popíjela se „Romašovka“, speciálně připravený bylinný likér. Dlouho se do noci diskutovalo.

Další den opět na klinice a večer jsme do našeho pokoje v hotelu Beograd pozvali hlavní představitele psychotroniky. Přijeli z Petrohradu prof. *G. S. Sergejev*, Kyjeva, Permu – *Dr. Krochalev*, a samozřejmě většina jich byla z Moskvy, *prof. V. V. Jelimov*, *prof. N. N. Sočeuarov*, *E. K. Naumov* a další. Vešlo se nám do pokoje patnáct lidí.

Trochu jsme se na to setkání připravili a p, páter sebou přivezl vybranou kolekci „dobrého pití“, kterým ho občas obdarovali vděční pacienti. A protože tehdy ještě nad Ruskem nevisela hrozba „suchého zákona“, večer probíhal v přátelské atmosféře. Většinou si přítomní s p, páterem konfrontovali svoje zkušenosti a teoretické závěry, ke kterým dospěli. Jeden z účastníků nám po dobrém pití upadl do zdravého spánku spravedlivých. Pan páter ho starostlivě uložil na svoje lůžko, a když se hosté rozcházeli, chtěli ho mermomocí vzbudit. Ale pan páter to nedovolil:

„Podívejte se, jak hezky spí, vždyť je to škoda ho budit, já si ustelu na zemi na koberci, stále to bude pro mne přepychové spaní oproti spaní, za časů, kdy jsem ‚dobrovolně‘ absolvoval ‚devítiletou univerzitu‘.“

Měl tím na mysli svá leta, kdy byl pro svoje přesvědčení a víru ve vězení. Náš host se spokojeně prospal a ráno v šest hodin se s námi rozloučil a zval nás k sobě na návštěvu. Je to jeden z největších kybernetiků a fyziologů Ruska.

Celkem jsme spolu byli v Rusku třikrát. Naše návštěva vždy začínala v bytě Niny Sergejevny Nikolajevové, která je jednou z nejlepších bohemistek a stala se už od roku 1966 jakýmsi neoficiálním koordinátorem výzkumu psychotroniky mezi námi a Rusy. Samozřejmě, jak jsme se tam objevili, již na nás čekala vždy menší nebo větší skupinka pacientů a celá řada význačných pracovníků z Akademie věd. Mnozí se báli pozvat pana pátera na své pracoviště, aby neublížili své pověsti nebo svému postavení. Neutrální půda v soukromém bytě pro ně byla bez rizika. Neměli jsme jim to vůbec za zlé, jiná situace nebyla ani u nás.

Když jsme přijeli potřetí do Moskvy, tak se cosi změnilo. Už se příliš o panu páterovi hovořilo na mnoha místech, tak se rozhodli uspořádat s ním pracovníci Akademie věd besedu, a to dokonce na akademické půdě. Aby se jenom neteoretizovalo, hned na začátku obdržel jméno jednoho pacienta, o jehož zdravotním stavu byla shromážděna podrobná data, která držela v deskách na klíně ošetřující lékařka. A již předem byla vyčleněna jedna telefonní linka pro spojení s nemocnicí.

Vzadu v koutě sálu byla židle, pan páter si na ni sedl, vzal si kartičku papíru a tužku a začal pracovat. Já jsem zatím besedu zahájil uvedením do problematiky psychotroniky. Asi po půl hodině p, páter vstal, přešel do čela sálu a přednesl vše, co svou jasnovidnou metodou zjistil o zdravotním stavu pacienta. Tentokrát trochu chvějícím se hlasem, protože v sále byli nejen zvědavci, ale také vědečtí skeptikové.

Mnoho údajů bylo v chorobopise, ale více jak dobrá polovina nebyla uvedena, takže se neustále telefonovalo s nemocnicí. Např. nám dodatečně potvrdili, že skutečně pacient vymočil za celý den jen 0,3 l moče a prováděli urychleně doplňující šetření. Všechno bylo správně určeno. Nejjudivenější ze všech byla ošetřující lékařka, ta vstala a doslova prohlásila:

„To není možné, to je nějaká mystika!“

A nejparadoxnější na tom všem byla odpověď duchovního, kterou vůbec nikdo nečekal:

„Ale kdepak drahá, to s mystikou nemá vůbec nic společného.“ A začal vysvětlovat mechanismy jasnovidnosti, jak k ním na základě dlouhodobé zkušenosti dospěl. I skepticky naladěné posluchačstvo zpozornělo. Tedy žádná mystika, kam by nejraději celou oblast odsunuli. Dověděli se, že zatím věda toho příliš pro poznání vnitřního duševního života člověka neučinila. Před nimi stojící pan páter, František Ferda, toho byl živým důkazem.

Ještě jednu malou epizodu z této besedy. Na takováto atraktivní setkání jsou také občas zvány vdovy po významných akademících.

Zdaleka ne staré dámy. Když beseda skončila, tak dvěma vdovám, které se právě na něho chystaly se svými problémy, jsem řekl: „Dámy, on je svobodný!“

To jsem neměl říkat, jedna se podívala na druhou a takřka o něj svedly souboj na místě. Pan páter nevěděl, co je toho příčinou. Když jsme přijeli domů, vyprávěl jsem paní Jiřině, páterově hospodyně, jak jsem mohl v Moskvě pana faráře oženit. Podívala se na mě a žertovně pohrozila:

„Už ho s vámi nikam nepustím!“

U nás se rychle rozkřiklo, že byl třikrát v Moskvě a že si ho určitě pozval Brežněv, jehož zdravotní stav se stále více v té době zhoršoval. U žádného Brežněva jsme nebyli a ani žádné diagnózy pro tak zvanou věrčušku pan páter nedělal. Že jej mnohokrát navštívili ze sovětské ambasády, právě tak jako z jiných, to je pravda.

Mezi druhou a třetí návštěvou v Rusku jsme se domluvili, že zkusíme vycestovat také na západ, a to do Itálie. Příslušnému církevnímu tajemníkovi, který musel dát souhlas k této cestě, se to příliš nelíbilo, ale skutečnost, že byl v Moskvě a dvakrát, se nedala přehlédnout. To nakonec rozhodlo, že vydal souhlas k udělení žádosti o výjezdní doložku.

Vyjeli jsme ve třech, pan páter, paní Jiřina a já. Jeli jsme vlakem přes Vídeň, kde jsme se nakonec rozhodli připlatit si na jedničku, aby se nám pohodlněji cestovalo. To jsme však neměli dělat.

A teď o něčem, co potěší odpůrce. O tom, jak jasnovidce nebyl jasnovidný. V noci jsme přijížděli k Benátkám. Byli jsme vzhůru, abychom aspoň něco málo viděli ze vzdálených nočních Benátek. Pak jsme si upravili sedadla a spokojeně jsme zalehli. Ještě než jsme usnuli, kupé otevřel mladík. Vysvětlili jsme mu, že je obsazené. To ho zřejmě vůbec nezajímalo. Kupé zase zavřel a po sobě zanechal nepáchnoucí omamný přípravek. Hned jsme tvrdě usnuli.

Probral jsem se jako první a vidím, že paní Jiřina nemá pod hlavou svoji bílou kabelku. Pak zjišťuji, že nemám v saku náprsní peněženku, probudil jsem pana pátera a ten zjistil rovněž ztrátu své peněženky. Hned se vzpamatoval a prohlásil:

„Uspali nás.“

Co to bylo platné, když jsme byli bez prostředků a bez dokladů. Ukradené peníze nám ani tak nevadily, čekali nás přátelé v Miláně. Ale neměli jsme pasy a zpáteční letenky. Tehdy se trochu p, páter rozzlobil:

„Nelíbily se mi ty dráty, když jsme vjížděli na rakouské území, hranice se musí otevřít, ale ty dráty si musíme nechat, nebo ty všechny mezinárodní gangstery budeme mít u nás.“

Jako by už tehdy pan páter vycítil, co se stane pro nás krutou realitou za krátkou dobu. Jak draho nás přišlo přestřižení prvního drátu.

Zbytek cesty jsme již nespali a utěšovali jsme se, že vlastně zloději byli džentlmeni, odvedli poctivou práci, nebudili nás. Elegantně nás okradli, co můžeme chtít více?

V Miláně na nádraží nás čekal náš známý, ing. *Steinhilber*, který vedl středisko jógy v Miláně. On kdysi uskutečnil první únos letadla, a to již v roce 1950, ale svého. To měl zaházené slámou ve stodole a odletěl jednou v noci z jižních Čech do Německa.

Řekli jsme mu, co nás potkalo. Začal se smát, protože byl okraden již mnohokrát:

„Možná, že teď, co se tady směju, tak už třeba nemám svoje auto před nádražím nebo budu bez rádia. Neměli jste si kupovat jedničku, přece nebudou krást ve dvojce.“

Z našeho vagonu vystupovali další cestující, které potkal stejný osud. Zkrátka osazenstvo z celé jedničky si zdřímla ve stejnou dobu. Museli jsme jít na nádražní policii, abychom měli doklad a protokol o krádeži, protože jsme byli bez jakýchkoliv dokumentů. Když s námi dokončovali protokol, přišel do kanceláře nádražní policie vlakový zřízenec, který prochází vagony, aby zjistil, zda jsou opuštěny v pořádku a případně aby odevzdal, co našel. V jednom koutě našel pohozenou kabelku paní Jiřiny, a tu přinesl. Když se k ní hlásila, tak ihned chtěl deset procent nálezného. A jakmile se dozvěděl, co se seběhlo, a že ta fronta za námi jsou všichni okradeni, decentně kabelku hned předal a zmizel. Nevycházeli jsme z údivu: V kabelce peněženka p, pátera i moje, všechny pasy a zpáteční letenky. Pryč byly jen valuty, šeky a naše české peníze. A tak jsme si znovu říkali: „Zloději džentlmeni.“

Za chvíli jsme byli v kanceláři ing. *Steinhilbera*, kam jsme pozvali z Rakouska místopředsedu Mezinárodního sdružení pro výzkum psychotroniky (IAPR), vídeňského lékaře *H. Hubera*, a druhého místopředsedu *Dr. E. Ignebergse* z Mnichova a tajemníka

sekretariátu IAPR z Luxemburgu, ing. *T. Loewena*. Srdečné uvítání. Na noční příhodu už jsme zapomněli. Byla přinesena káva a čaj a rozproudila se diskuse. Zanedlouho přišel známý italský žurnalista *Renzo Alegri*, který znal pana pátera již z dřívějšího mého vyprávění a těšil se na něho. Alegri byl velice věcný, podali si ruce a nastalo podrobné zpovídání.

Už leta psal o problematice psychotroniky v nejčtenějším italském týdeníku *Gente* a vedl v televizi boje za tuto problematiku, aby se oficiálně zkoumala na univerzitách. Měl široké historické znalosti z tohoto oboru, psal reportáže o mnoha výjimečných případech. Zkrátka v psychotronice byl doma a nebylo možné předstírat nějaké schopnosti tam, kde by skutečně nebyly. Po stručném a nezbytném seznámení se se základními daty, která byla nutná, aby mohl pana pátera představit veřejnosti, ho hned požádal o určení diagnózy osoby, kterou velice dobře znal, protože se jednalo o jeho matku. Mnohé jeho výpovědi mohl potvrdit ihned, např. ty, které se týkaly jejích artritických a revmatických bolestí. Byly tak konkrétní, až to udivovalo. Přesně určeny rozdíly potíží mezi dvěma končetinami, přesná lokalizace atd.

Reportáž o p. páteru vyšla v časopise *Gente* za tři neděle po našem pobytu a přetiskla ji celá řada časopisů po celém světě. To bylo tehdy podnětem Američanů k žádostem o určení diagnóz prostřednictvím pražské americké ambasády. Odpoledne tentýž den pan páter demonstroval svoje schopnosti v zasedací místnosti střediska jógy. Určené diagnózy s povděkem přijímali nejen pacienti, ale i přítomní lékaři.

Po tří denním pobytu v Miláně pro nás ing. *Steinhilber* zorganizoval menší turné po Itálii. Zajeli jsme také do starobylého města ve východní části střední Itálie, Fermo, kde jsme byli hosty hraběte *Manciniho* a jeho manželky. Ubytoval nás v hotelu postaveném nad malebným širokým údolím. Právě jsme přišli, když slunce začalo zapadat a z našich pokojů jsme viděli v plných barvách typickou italskou krajinu, tak jak jsme ji znali jen z reprodukcí.

Když jsme přišli do haly hotelu, byly tam vyvěšeny symboly asi čtyř známých *zednářských loží*. Tehdy pan páter poznamenal:

„Ti všichni se mezi sebou perou o vliv ve Vatikánu.“

Večer jsme byli pozváni na večeři k panu hraběti. On osobně se zajímal o tzv. fenomén „Raudive“, tj. registraci neslyšitelných hlasů, v širším slova smyslu o registraci sluchových halucinací. Zajímalo ho naše stanovisko k problematice psychotroniky vůbec a také k tomuto mimořádnému fenoménu.

Po večeři se rozproudila široká debata. Hraběnka chtěla však také slyšet něco o svých potížích. Tak musel pan páter chtít nechtít vyhovět. Pamatuji se na jeden detail. Ukázal jí přes šaty přesně najedno místo a řekl jí:

„Tady máte mateřské znaménko, a to je v důsledku toho, že vašeho prapraprapředka do tohoto místa zranili mečem. A byl to Španěl.“

Hraběnka pak potvrdila, že skutečně její prarodiče pocházeli ze Španělska. Hraběti Mancinimu řekl:

„Vaše astmatické potíže mají původ z jihu Francie, kde jste se před třemi lety procházel v lese a tam jste se nadýchal něčeho nedobrého, to musíme odstranit.“

Pan hrabě potvrdil, že před třemi lety byli skutečně na jihu Francie, v Nice, a že chodili každý den na procházku do nedalekého lesa a vzpomněl si, že vlastně od té doby začal mít potíže, kterými trpí dodnes.

Večer zase rychle uběhl. Zůstaly nám jen vzpomínky na starý římský atriový dům, uprostřed s malým jezírkem a vysoko nad ním s kouskem hvězdnaté oblohy. Než jsme přišli dovnitř, tak nás na domu upoutaly čtyři visící kovové kruhy, ke kterým se snad ještě na začátku tohoto století přivazovali koně návštěvníků. Pan páter pak pokračoval do Říma, kde ho čekali dva kněží, se kterými kdysi studoval bohosloví. Já jsem se vrátil zpět do Milána a odtud do Prahy.

Ještě jednou měl jet pan páter do Itálie. Zvali ho do jednoho kláštera v San Remu, kde žila jasnovidná řeholní sestra. Byla známá po celé Itálii, protože už několik let nepřijímala žádnou stravu, pouze denně sv. přijímání. Církevní tajemník však už podruhé souhlas k výjezdu do Itálie nedal, co kdyby se třeba z p. pátera vyklubala spojka mezi Římem a Prahou? Ostražitost musela být stále na místě.

23. KAPITOLA

CO SI O NĚM MYSLELI DRUZÍ

Pro mnohé smrtelníky jeho jasnovidné diagnózy byly zcela nepochopitelné. Jednou sám vyslechl v kostele na kůru dva stařečky, již notně nahluchlé, jak jeden druhému nahlas vypráví:

„Je tady ten slušovickej farář, co dělá ty diagnózy.“

„A jak je dělá,“ ptá se druhý, „děla je z těch chcanek?“

„Ne, on to čte ze stolu.“

Pan páter, když se soustředil na pacienta, tak v klidu pokuřoval, díval se na kousek papíru na stole před sebou, do kterého pak zapisoval diagnózy, a tak se někteří lidé domnívali, že se mu snad objevují diagnózy samy od sebe na desce stolu, takže je čte vlastně ze stolu.

Navštívili ho také někdy i zkušení lékaři a požadovali, jestli by je nemohl své metodě naučit. Když jim vysvětlil, že to jaksi nejde, že k tomu nemají předpoklady, cítili se dotčeni a dost těžko chápali, proč by jeho metodu nemohli zvládnout, když zvládli nelehká medicínská studia. A tak se jim zkrátka zdál podezřelý. Nechtěli si uvědomit, že některé schopnosti mohou být jednomu člověku dány, druhému nikoliv, nebo že k jejich získání nevedou běžné školské postupy a že lze také přesně pracovat bez mikroskopu a biochemie.

Je třeba se ještě zmínit o osobách, které o něm šířily vědomě pomluvy a lži. Jeden známý zarputilý odpůrce všeho, co přesahovalo způsoby pozitivistického vulgárně materialistického myšlení, dokonce doktor fyzikálních věd, na přednášce na dotaz studenta: „Co si myslíte o určování diagnóz pátera Ferdy?“, zcela drze odpověděl:

„To je jasné, on se seznámí předem na příslušném ústavu národního zdraví s diagnózami pacientů a pak to vydává za své jasnovidné schopnosti.“

Také možné vysvětlení.

Zde nás spíše udivuje indolence tohoto „vědce“ a apriorní zavilý negativismus. Jde tak daleko, že se uchýlí ke lži a k pomluvě. Jakákoliv etika u něho neexistuje. Asi by byl překvapen, kdyby

sestoupil ze své bohorovnosti a šel se podívat na fronty pacientů před jeho domkem v Sušici, kde stáli lidé z celé republiky a často i ze zahraničí.

Pan páter by musel být vlastně dvojnásobně jasnovidný. Musel by předem vědět, kdo k němu přijde, a pak by musel mít najatou skupinu pomahačů, každému navíc poskytnout osobní helikoptéru, aby stihli obletět všechna příslušná zdravotní zařízení a závčas doručili do Sušice potřebné informace. Nikde žádná přistávací plocha v okolí pana pátera nebyla patrná.

Takže de facto pan doktor fyzikálních věd, ať se mu to líbí nebo nelíbí, svými pomluvami jen utvrdil dotazujícího studenta, který si vystál frontu za brankou, o neobyčejných páterových vlastnostech. A asi si něco pomyslel o etice dotyčného vědce, spíše v tomto případě paravědce.

16. března 1992 vyšel v jednom z našich z nejčtenějších deníků článek „Smrt z rukou léčitele“ od „zaloužilého novináře“, ing. K. P. Tento novinář byl vždy mírně progresivní, ale stále věrně sloužil svazáckému tisku a věděl v souladu s marxistickou vědou, co je možné a nemožné a bděl nad tím, aby se mladá generace nedostala na scesti, kdyby se náhodou chtěla zajímat o věci vybočující z rámce oficiality.

Neříkali bychom to, kdyby tento pán neuděloval lekce z etiky. Přitom málo na koho tak platí stará zásada, že kdo chce napravovat svět, musí mít zameteno před vlastním prahem, jako na ing. K. P. Ve zmíněném článku se dovídáme, že paní B. ze Sušice nemusela zemřít na rakovinu prsu a že ji má na svědomí pan páter Ferda. S podobným tvrzením měl vystoupit její manžel v loňském roce v televizi v pořadu „Okultní hlídka“.

Skutečnost je však poněkud jiná. Je pravda, že paní B. pana pátera navštívila a že jí předepsal obklad s tvarohem, ale už ing. K. P. neuvádí, že ji poslal za místní gynekoložkou, MUDr. S. A ona za ní také na radu pana pátera odešla. Pan páter si totiž nemohl dovolit říci: „Paní, máte rakovinu prsu.“ Dostal by se do rozporu se stávající praxí. U nás se totiž pravý stav tohoto onemocnění pacientům nesděluje, na rozdíl od USA. MUDr. S. pacientku prohlédla a

doporučila jí příslušný zákrok a jak je třeba postupovat v léčbě. Paní B. její doporučení odmítla.

MUDr. S. charakterizovala paní B. jako ženu zcela samostatně myslící a plně si vědomou svého stavu. Žádná smrt z rukou léčitele se v tomto případě nekonala.

Když byl pan B. o všem informován, prohlásil, že nevěděl, že jeho manželka byla na radu pana pátera za MUDr. S. Je zajímavé, že se ing. K. P. nesnažil obrátit aspoň na jednoho z těch tisíců pacientů, kterým pan páter pomohl. František Ferda byl příliš výraznou osobností, proto je třeba zlehčit jeho práci, pak se snadno všichni schopní i neschopní léčitelé hodí do jedné kupy se šarlatány.

Dovolíme si v souvislosti s tímto případem ocitovat z kopie dopisu, který nám zaslala paní Z. ze Sušice: „Měla jsem v rodině případ rakoviny, léčený panem Ferdou. Pětapadesátiletý švagr si sám správně diagnostikoval rakovinu. Zemřel na ni jeho otec. Švagr chtěl potvrzení své domněnky, a v tomto případě nechtěl žít. Diagnóza p. Ferdy zněla:

„Žádná rakovina,“ a předpis na dlouhodobé léčení.

Lékaři souběžně zjistili rakovinu jícnu ve stavu pro medicínu již neoperovatelném. Švagrova sestra, primářka plicního oddělení v Bělehradě, přijela z Jugoslávie. Pan Ferda ji sdělil skutečnost: jícen sám byl metastázou, byl zachvácen konečník, žaludek, část tlustého a tenkého střeva, mízní žlázy. Samotný jícen byl pro pana Ferdu oproti lékařským předpokladům vyléčitelný a nejméně rakovinou, co do procenta poškození, zničený. Páter Ferda neudal jen zasažené orgány, ale i procentuální výši poškozené tkáně jednotlivých tkání, velikost zachvácené plochy v délkových a čtverečních centimetrech a další přesné zdravotní údaje. Kromě léčebné kúry, předepsanou dietou, čaji a bylinnými extrakty udržoval švagra ve stavu minimálních bolestí, což lékaře udivovalo.

Sestra nemocného spolu s lékaři uvedli a lékařsky zdůvodnili jinou neběžnou chorobou zužování jícnu, kterou jako by léčili. Páter Ferda neslabil rodině vyléčení, v nejlepším případě mohl slíbit jen těžkou invaliditu, na kterou měli pacienta šetrně připravit. Pozapomnělo se na závodní lékařku. Ta nerozvážně, již po tříměsíční

pracovní neschopnosti navrhla na základě lékařské diagnózy invaliditu. Švagr ztratil chuť žít, propadl pasivitě a zakrátko zemřel.

Samozřejmě, že si čtenář klade otázku, zde pan páter byl při určování diagnóz vždy neomylný. Mohl se i mýlit, jak jsme již upozorňovali v úvodu knihy, a to zejména tehdy, když byl přepracován a lidé byli neodbytní. V takových stavech nerad diagnostikoval. Troufnu si však říci, že to bylo promile procenta ve srovnání s jinými diagnózami odborníků. Málokdo také ví, že p, páter z přepracování třeba na čtyři týdny doslova opuchl a velice trpěl.

Ještě jedna z historek, která patří do této kapitolky, stojí za zaznamenání. V italských novinách Gente vyšla v roce 1981 o p, páterovi reportáž od jednoho z nejznámějších italských žurnalistů, Renzo Alegri. Byla přeložena do mnoha jazyků. Byla také přetištěna v americkém časopisu Enquire. Po opublikování reportáže se na Americkou ambasádu v Praze obrátilo mnoho pacientů z USA se žádostí o určení diagnózy. Sekretářka velvyslance mi zavolala a požádala o návštěvu.

Když jsem se dozvěděl, že se jedná o stanovení diagnóz pro několik Američanů, sdělil jsem tuto žádost p, páterovi a požádal jsem ho o stanovisko.

Pan páter vyslovil souhlas a měl jednu prosbu: „Uděláme jenom tři případy, mám dost lidí od nás a ze sousedního Německa.“

I tato odpověď je pro pátera Ferdu charakteristická. Navštívil jsem mnoho „divotvorců“ nejen u nás, ale i v zahraničí, a ještě než jsem dosedl, musel jsem vyslechnout „ohromující“ informace o tom, jakou mají rozsáhlou klientelu takřka z celého světa, a že vlastně ani na domácí lidi nemají chvilku času. Takto vždy pyšně začínala jedna „modla“ současných léčitelů.

Zato panu páterovi nikdy nešlo o světovou slávu, ale především o to, aby pomohl lidem u nás. Pan páter pocházel z česky myslící a cítící rodiny. Dovedu si ho představit jako kněze buditele někde v zapadlé venkovské vísce na začátku minulého století. Typického vlastence. A to mu zůstalo až do konce života.

Vraťme se však k našemu případu. Došel jsem na ambasádu pro tři jména. Bylo uvedeno plné jméno, a věk, jak si p, páter přál, i

adresa, kterou jsme nepožadovali. Adresu jsem si snad ani neměl brát, hned vysvětlím proč. Pro pana pátera stačilo jenom to, že jsou ze Severní Ameriky.

Za dva dny jsem donesl tři vypracované detailní diagnózy, které ihned poslali telegraficky do Spojených států. Za další dva dny přišla opět telegraficky odpověď z USA.

„Základní diagnostické údaje jsou správné, provádíme další doplňková šetření, abychom mohli potvrdit z valné části množství dalších uvedených údajů.“

Pro diagnózy pana pátera bylo typické, že velice často uváděly údaje, které se nikde na světě najednou nezáskávají, někdy šlo až o více jak šedesát údajů. Za tři dny další telegram:

„I zbývající údaje, pokud je bylo možno rychle prověřit, souhlasí! Potvrdit zbývající by vyžadovalo další dobu.“

Druhý den na to mi zavolal jeden z tajemníků velvyslanectví a zval mě na schůzku. Sedíme chvílku proti sobě, dívá se na mě trochu nedůvěřivě:

„Když jsme obdrželi oba telegramy, tak nás samozřejmě napadlo, že jste během těchto dvou dnů, než jste přinesl diagnózy, někoho poslali z vaší ambasády, aby navštívil příslušné nemocnice, avšak jedna nemocnice byla přece jen dost vzdálena od Washingtonu. Navíc jsme si prověřili, že nikdo žádné informace o našich třech pacientech nezjišťoval. Co se dá dělat, musíme věřit v mimořádné schopnosti vašeho kněze. Závidíme vám vašeho Ferdu.“

Naštěstí zdravý rozum zvítězil. Zatímco náš zmíněný fyzik, než by se opřel o zdravý rozum, tak se uchýlil ke lži a pomluvě.

Ne všichni vždy byli s panem páterem spokojeni, mnozí proto, že se na ně nedostalo. Především z toho důvodu, že byl zcela vyčerpaný, a to nechtěli pochopit, zejména když byli temperamentnější povahy. Jednou jedna dáma tmavší pleti, protože měla přijít až druhý den, začala vykřikovat:

„To je kněz, to je kněz!? Ten že má srdce, že ho to vůbec nechaj dělat!? Zavřít by ho měli!“

Na štěstí před brankou nestál církevní tajemník, ten by asi souhlasně pokyvoval hlavou. Zkrátka, všem se člověk nikdy nezavděčí.

Občas si p, páter dovolil myslet také něco o lidech, ale to jen říkal zřídka kdy. Neměl rád pohodlné lidí. Říkával:

„Já o Pražáky a Plzeňáky mnoho nestojím. Jo takhle kdybych si tady ještě otevřel sanatorium, balil je do všeho a ve stodole měl nasbírané všechny možné bylinky, tak si snad se sebou nechají dělat, co by jim mohlo prospět, ale sami, aby si něco udělali, to nikdy. Mnohokrát přišli za týden s nářkem, že ty a ty byliny v obchodě nemají, ačkoliv to bylo v době, kdy se bez problému daly nasbírat. Ale byla zde další potíž, neznali ani ty nejzákladnější byliny.“ Jednou se rozčiloval:

„Představte si, byla tu Cikánka a já jí říkám, ať si dojde do lesa na dubovou kůru a ona prý, ať jí jdu ukázat, jak dub vypadá. U ní bych předpokládal, že by mě měla ještě sama něco přiučit. Takhle obecnou školu, a nejen sanatorium bych si měl otevřít!“

Ti, co navštěvovali pana pátera byli ze všech sociálních vrstev a ze všech vzdělanostních kruhů, akademiky nevyjímaje. Ti poslední vždy k němu přistupovali s nedůvěrou, ale co se dalo dělat, SANOPZ nepomohl a zdravíčko je zdravíčko. Když jej navštívili po druhé nebo po třetí a začali si uvědomovat, že jeho často pro ně nepochopitelné jednoduché rady a jednoduché procedury jsou účinné, začala se v nich ozývat jejich profesionální deformace: „Důstojný pane, vy tady ty své receptury, a velice účinné, jen tak zbůhdarma rozhazujete, není to škoda? Vždyť by se dalo přijít na celou řadu zákonitostí. Byl byste slavný.“

Pan páter se jen pousmál a řekl: „Ale vždyť je to tak prosté, co na tom vidíte za vědu? Chce to jen málo, poslouchat zákony přírody a vy osobně, kdybyste se s nimi nedostal do rozporu, tak tady dnes u mě nebudete sedět. Oba máme společný dar: Zdravý rozum a ten musíme poslouchat a pak třeba nebudeme muset jít s vědou tam, kde jsme na to mohli dávno stačit zdravým rozumem.“

Svého času kolovaly po republice tzv. Ferdovy receptáře. Některé měly tzv. „provozní charakter“, jak sám říkal, obsahovaly zobecněné rady toho, čeho se můžeme vlastním přičiněním vyvarovat. Ty byly stanoveny na základě nejčastějších a nejopakovanějších potíží, s kterými pacienti k němu přicházeli a s kterými si mohli sami poradit.

Domnívám se, že myšlenka tzv. provozního receptáře vznikla při jeho posledním pobytu v Moskvě, kdy na něj mnozí naléhali: za prvé, aby tam zůstal, a za druhé, když už zůstat nemůže, aby jim dal aspoň nějaké obecné rady, čeho se vyvarovat, jak žít, aby se co nejméně museli dostávat do střetu se sovětským zdravotnictvím. Když si pan páter uvědomoval, jak je na jedné straně v Sovětském svazu špičkově postaráno o prominenty, a na druhé straně, že se prostému člověku nedostane ani sluchu od zdravotního personálu, tehdy, poslední večer svého pobytu, sedl a napsal to, co nazýval provozním receptářem.

Možná, že z toho občas něco použil a nadiktoval našim pacientům, kteří po něm žádali obecné rady, jinak to dělal velice nerad. A obdobné takové receptáře se mohly bez jeho vědomí rozšiřovat. Sám jsem jich měl několik v ruce. Občas obsahovaly skutečné zobecněné závěry p. pátera, a to až i z osmdesáti procent, někdy sotva z deseti a někdy v nich řádila vlastní „tvůrčí činnost“ toho kterého rozšiřovatele. Každý, kdo určuje terapii, má jistý okruh, tzv. „zaběhaných bylin“, měl je samozřejmě i pan páter. V mnoha receptářích však byly takové byliny, které za tu dobu, co jsme se znali, ani jednou nenavrhol.

K jedné mutaci v těch zdařilejších receptářích, byl požádán o vyjádření Dr. P. N.:

„Texty se zabývají obecnými radami stran dietetiky, použití některých známých léčivých bylin v běžné samoléčitelské praxi, prevence běžných chorob (angíny, nastuzení, bolestí kloubů, některých poruch zažívacího a vylučovacího ústrojí atd.)

Z charakteru textu je zřejmé, že jsou určeny nejširší laické veřejnosti, proto je jazyk záměrně velmi prostý, mnohdy zjednodušeně explikativní tak, aby problém pochopila i neučená venkovská babka.

V podstatě však texty simplifikovanou až simplexní formou sdělují hluboké pravdy. Je zřejmé, že vycházejí z velice hlubokých znalostí lékařské literatury, spagyrické, resp. spagyrickomediciální, a to nejen středověké, ale i moderní, evropské a evidentně i čínské i indické. Mnohé poznatky „Textů“ jsou v osmdesátých letech potvrzovány moderní medicínou.

K jednotlivým kapitolám:

- 1) Všeobecné pokyny: lze přijmout bez jakýchkoliv výhrad nebo doplňků, veškeré uvedené skutečnosti dokonale odpovídají nejnovějším poznatkům.
- 2) Čaje: Proti obsahu nelze mít námitek, jak již bylo řečeno, je forma záměrně upravena pro nejširší veřejnost. Paleta léčivých bylin pro praktické použití je pochopitelně daleko bohatší.
- 3) Obklady: Jde v podstatě o aplikaci spagyrických a čínsko-indických metod, mnohdy nečekaně efektivních a efektivních – ať již v důsledku akumoxibustivního efektu anebo transdermálního působení účinných látek.
- 4) Koupele: Totéž, co řečeno u obkladů. Paleta bylin pro osvěžující neurotonické koupele (zvláště pro *hysterky* vhodné) je širší, fantasticky účinná je např. koupel ze silného vývaru těchto léčivek: kořen a oddenek *puškvorce*, květ *levandule*, *nať dobromysli* (nebo *majoránky*), *mateřídoušky*, *nať máty* (libovolného druhu), *nať tymiánu*, *kůra skořice*. V případě psychogenních dysmenoreí (bolesti v podbříšku při *menstruaci*) doplnit ještě *nať řebříčku*, *nať zlatobýlu* a *nať kontryhele*.
- 5) Dietetická doporučení: Znamení je úvaha o nezdravosti šunky a uzenin, resp. *dusitanů* a *dusičnanů* v nich – jsou to *kancerogeny* a *prekancerogeny*, vydatně pomáhající vzniku *ca recti* a *ca colonis*, dále působí jako kancerogen u onkogenních EB virů a papilomavirů. Nedůvěra F. Ferdy k zeleným bramborám a solaninu je opodstatněná, kromě solaninu s vyložení atropinovými účinky jsou v syrových *zelených bramborách* ještě *stereoidní saponiny* s neblahými účinky na *myokard*, takže F. Ferda má pravdu! Varování před požíváním *čokolády* a *kakaa* je správné, nejde jen o tropické plísně (a hlavně jejich jedy, mykotoxiny, krajně nebezpečné), ale i o nadbytek tyraminu (psychogenního!). Navíc u mnoho lidí *čokoláda* intenzivně podporuje *zácpu*, obstipace sama je zlá, působí pestrou paletu symptomů, mj. i *depresi* (endogenní deprese u pacientů se silnou obstipací mohou být vyvolány silnou perturbací hormonálních hladin, což je dáno vadnou endokrinní funkcí střevního lumen). Mnoho *status asthmaticus* vychází de facto ze *zácpy*, kdy chybí

dostatečná hladina VIP (vasoaktivního intestinálního polypeptidu), který je zatím nejdokonalejším antiastmatikem (cca 2000x potentnější než efedrin). Kdo má astma, měl by bojovat proti *zácpě*. Úvahy F. Ferdy o potravinách a jejich přípravě jsou sice psány pro laiky, ale jsou fakticky vesměs správné! Dnešní čs. sýry typu eidam a ementál jsou již kvalitní, v době F. Ferdy nikoliv. Zcela správné jsou postřehy stran krajní nevhodnosti umělých tkanin (obzvláště krymplen a jiné pseudotextilie z NDR-DDR). Nevím, zda věděl přesně proč, důležité je, že věděl přesně, že *dederon* a *krymplen* ne. Je to toxická tkanina, protože mění polaritu bioelektromagnetického pole pokožky, což velmi účinně vyvolává *únavu*, *předrážděnost*, *neurodermatitis*, *pseudosporiasis neurastenica* (druh lupenky) atd.

- 6) Nemoce: Doporučení jsou dobrá, ovšem pro velice, až andělsky trpělivé maminky jaké bývaly, leč jakých dnes již není. Jinak nelze obecně mít námitky, jako adjuvans, úlevná terapie, psychoterapie či na odlehlé chalupě, vynikající. Při velmi těžké hnisavé tonsilitis vyvolané např. betahemolytickým streptokokem a Neisserií meningitis jest ovšem mnohem účinnější nasadit kombinaci Augmentin+Mefoxin, popř. dát Augmentin samotný.

Úvahy o bolesti hlavy jsou dnes již přece jen zastaralé, léčba pomocí květů sedmikrásky je evidentně jen psychoterapeutická, snad shýbání pro drobné kvítí a pobyt na louce zlepší cerebrovaskulární parametry, a tím odstraní i parciální hypoxii v určité zóně, která je vlastním zdrojem bolesti.

Mazání *klouby* z *větviček tuje* je silně moderní, alkaloidy tujonového typu jsou opravdu antiarthritiscky velmi účinné. Jenom to mazání nevypít.

Potíže na plicích a špek je kupodivu stará, od pradávna velice ceněna medicína ostravských havířů. Můj tatínek ji předepisoval svým pacientům od roku 1928 do roku 1984 s velikým úspěchem.

Použití cibule transdermálně pro zvýšení krevtvorby se mi nezdá, ale kdo ví. Účinnými potenciátory *krevtvorby* jsou *cibule* syrová, ovšem vnitřně, dále *česnek* a obzvláště *puškvorec* a *hořec* (všechny druhy). Z nových léků cyanocobalamin a nejnovější ovšem přímo

hormon krvetvorby (erytropoesostimulační hormon), erythropoetin (již komerčně dostupný v dalekých zemích).

Hemoroidy – jsou mnohé jiné velice účinné lidové masti z běžných surovin, např. výtažky z *kořene kostivalu, semene lnu, semen jitrocele, stélky lišejníku, nati kontryhele, nati zlatobýlu, nati třezalky a nati a květů měsíčku*. Probatum est. Při hemoroidech jde vždy o psychosomatické onemocnění, zpravidla hemoroidy provázejí nevybouřený sexus. Jinak v dietě hojně mucilaginosa (*džemy, rosoly, marmelády*), žlučopudného koření (*zázvor, galgant*) a choleretik (*Fel Tauri, Dehydrochol, Chenofalt, Chlanorm, Pancreolan Compositum, Panpur, Luizin, atd.*)

Receptury a rady na str. 13 přijmout beze změny, velmi správné. Rady na str. 15: kojenecký ekzém – jsou lepší věci i v lidovém léčení, což platí i o radách na str. 16. Zdá se, že od str. 14 už to psal někdo jiný, protože jsem F. Ferdu znal, a ten radil užívat daleko účinnější (byť tzv. přírodní či lidové) prostředky.“

V Praze dne 10.4.1987

K jiným receptářům kolujícím po republice se o dva roky později vyjadřovali další odborníci, jejich vyjádření jsme převzali s laskavým svolením autora článku Jiřího Papouška z Ahoje na sobotu „Receptář tak zvaný Ferdův“.

„RNDr. F. Starý, dlouholetý pracovník a vedoucí sekce přírodních léčiv Výzkumného ústavu pro farmacii a biochemii a předseda ústředního poradního sboru pro léčivé rostliny, co se týče Ferdových mimořádných schopností stanovit diagnózu, protože právě to je při lidovém léčitelství kamenem úrazu. Myslím, že stanovit jasnovidně diagnózu, a dokonce na dálku, je nemožné. Na druhé straně uznávám, že pokud on tvrdí, že to dokáže, nemohu mu to vyvrátit. S Františkem Ferdou jsem se nikdy nesešel, ale znám dobře jeho pověst. Moji příbuzní ze Šumavy k němu chodívali a věří mu, váží si ho, řídí se jeho radami. Víím také, že se chová ke svým pacientům laskavě, skutečně křesťansky. Hodně toho o nich ví. Domnívám se, že tajemství jeho úspěchu spočívá právě v lidskosti, ostře kontrastující s odlidštěností našeho zdravotnictví, zvláště na obvodech!“

Receptář podle dr. Starého vychází ze starých lidových receptů a v tomto smyslu nepřináší nic mimořádného nebo převratného, text samotný je rozporný – v něčem podnětný a docela rozumný, v něčem zmatený. „Souhlasit např. mohu s tvrzením, že plísně v potravinách jsou velice nebezpečné, že léčivé rostliny většinou nemají vedlejší účinky (existují ovšem rostliny s velice účinnými biologickými látkami, přímo jedovaté), že nezatěžují např. zažívací orgány tolik jako syntetické léky a že pro léčení některých chronických onemocnění se zdají být léčivé byliny daleko účinnější než některá syntetika. Za rozumné považuji i doporučení pokud možno vyhýbat se chemikáliím v potravě, ale i třeba v oděvech. Pokud jde o hliník, ten je snad dobrý na výrobu letadel, ale jíst bych z toho neradil.“

Z konkrétních receptů označil dr. Starý za velmi dobře použitelný shora uvedený recept na rýmu, naopak za neodůvodněnou označil dr. Starý zálibu sestavovatele receptáře v dubové kůře. Recept na máchání barevných či umělohmotných oděvů v lektvaru z dubové kůry, přesličky, fenyklu a česneku charakterizoval dr. Starý jako iracionální; léčebný postup proti šilhání hodnotí přímo jako pitomost.“

Druhý z odborníků, s kterým jsem receptář konzultoval, MUDr. J. Korbelař, CSc, ordinář centra klinické onkologie v Praze-Krči a mj. i autor obsažné knihy Naše rostliny v lékařství, odsoudil receptář ještě razantněji. „Nenacházím tu recept, který by měl hlavu a patu,“ řekl mi doslova. „Z té knížky je vidět, že autor se drží receptur starých herbářů a skutečně se taky řada bylin k uvedeným nemocem hodí. Ale celkově jsem přesvědčen, že existují daleko lepší recepty. Navíc jsou tu naproste nesmysly: například tvrzení, že kdo má v rodině tuberkulózu, opakované bronchitidy a pneumonie, má pít odvar z deseti květů podbělu. Vždyť je to každá úplně jiná choroba! Jak by jejich léčení mohl pomoci jeden čaj?“

S MUDr. Korbelařem jsem však hovořil i o návratu k přírodě v medicíně, o moudrosti našich předků...“ Mnoho věcí se považovalo za pověry. Že se má nějaká bylina trhat zrovna na svatého Jana? A ještě o půlnoci? Jenže oni ti naši předkové věděli, proč právě na svatého Jana a o půlnoci. Věděli, že v ten den a v tu dobu má v sobě rostlina nejvíce účinných látek (ve dne se před sluníčkem stahují do

kořene). My jsme tyhle zásady podcenili, stejně jako některé lidové zvyky – třeba půsty. Ty byly podstatnou a smysluplnou součástí životosprávy! Dnes se vracíme k bylinám a je to odraz přechemizované doby. Díky svému zájmu o byliny jsem se setkal s mnoha lidmi, kteří se tím zabývají, a byl jsem často překvapen, kolik lidí se skvěle vyzná v botanice a fytoterapii. Vím leccos i o různých léčitelích, i když pana Ferdu neznám. Ale jako lékař, který má padesát let praxe, mohu věřit na zkušenost, ale ne na jasnoviděcké schopnosti a umění stanovit diagnózu na dálku.“

Tolik z článku Jiřího Papouška. Protože žádný z rozšiřovaných receptářů pan páter nese-psal ani neautorizoval, nemuseli bychom názory obou našich odborníků uvádět, ale protože se týkají i některých soudů panem páterem pronesených a také fenoménu jasnovidnosti, činíme tak z důvodu objektivnosti. Nechceme výše uvedené soudy komentovat, zůstává na čtenáři samotném, aby si učinil vlastní úsudek na základě toho, co se o panu páterovi Ferdovi dočetl výše a také toho, co se domnívají někteří vědci zabývající se také bylinami.

I mocní jsou nemocní

Čas od času se objevovaly argumenty v tisku, proč bychom měli věřit nějakým mimořádným schopnostem, protože tomu byli náchylní uvěřit mocipáni dřívějšího režimu. A že vlastně lidé, kteří problematiku mimořádných schopností zkoumali, a i ti, kteří jimi byli nadáni, se měli vlastně dobře, včetně pana pátera.

Je zajímavé, že to pronášejí především ti, co žili na výsluní minulého režimu a uveřejnilo se jim kdykoliv všechno, co napsali, a to v nejmasovějších politických denících, a ti co s nimi chtěli polemizovat, již slovo nedostali. Většinou se jim odpovědělo: redakce se rozhodla již ke zmíněnému tématu nevracet, redakce nechce rozvířovat k tomuto tématu zbytečné diskuse. Mnozí z nich se svou kampaní postarali, že někteří z nejlepších léčitelů, jako byl např. pan Prouza, pan Geret, p. Mikolášek, byli odsouzeni a vězněni a znova titíž pánové psali se zadostiučiněním, že konečně i šarlatáni dostali to, co jim dávno patřilo.

Mít se dobře je také tak trochu otázka životního stylu, filozofického přístupu, vzdělání a etiky. Pan páter si nikdy nestěžoval na nic, zatímco někteří svůj ušlápnutý palec vystavují světu. Snad se měl dobře jen do okamžiku, než opustil teologickou fakultu, pak už nikdy ne. Posuzováno běžnými lidskými měřítky. Rád bych mnohým v této souvislosti připomněl, že mimořádné schopnosti některých dobrých lidí a jejich zkoumání je nadčasové, právě tak jako matematika nebo medicína. Vyčítá snad někdo někomu, že si mohl v klidu studovat medicínu a matematiku za minulého režimu, a není pak ta jeho matematika už tím podezřelá?

Takovouto argumentaci totiž vedl Dr. L. P., fyzik, o kterém jsme se již zmínili. Kdyby se řídil pravidlem, že svět mají právo napravovat ti, co mají zameteno před vlastním prahem, pak by musel jen mlčet a mlčet. On totiž jako zasloužilý svazák po vystudování v Moskvě se stal ředitelem Fyzikálního ústavu v těch nejhorších padesátých letech. Zkušenosti na to neměl a geniální také přespříliš nebyl. Jsem nerad osobní, ale tento pán urážel se svými obdobně „zasloužilými“ kolegy pana pátera ještě týden před jeho smrtí. Nejsem sentimentální, ale pan páter se doslova pro lidi uštval. Mohl tu být jistě mnohem déle, ne-li do dnes. Co oni udělali na újmu svého pohodlí pro druhé a nejen pro svou kariéru?

A tak jak je to s mocnými? Něco jako proslulý SANOPZ na temže místě bylo již za první republiky pro naše představitele. Pak toto zařízení přebrali Němci. *Heydrich* tam měl být nakonec převezen z Bulovky. Po roce 1948 tento objekt začal sloužit pro nové mocné. A zda nyní patří dětem, jak se říkalo, kdo ví?

Naši minulí státníci mimořádnými schopnostmi některých lidí nepohrdali. *T. G. Masaryk* měl svou léčitelku, magnetizérku, která ho chodila pravidelně posilovat, a pro vodu si nechal posílat k Libušinu pramenu pod Vyšehradem, o kterém se říkalo, že je svatý. Za minulého režimu tento pramen pro jistotu zazdili. Ale to dost dobře nešlo. Pramen si prorazil cestu o kousek dál.

Jeden z nejobávanějších nacistů, *Borman*, když již nevěděl kudy kam se svým zdravím, dvakrát navštívil *Jana Mikoláška* v Jenči. *A. Zápotocký* se raději SANOPZu vyhýbal a jezdil s větší důvěrou za Mikoláškem do Jenštejna nedaleko Prahy. Třeba u něho i pět dnů

pobyl. Zejména po svých návštěvách v Moskvě. To se mnohým představitelům, zejména naší farmacie, nelíbilo a žárlivě sledovali jeho návštěvy u Mikoláška. Po smrti Zápotockého se postarali o to, mezi nimi jedna naše význačná profesorka žijící na výsluní tehdejších mocných, že byl Jan Mikolášek odsouzen na několik let do vězení.

Prezident *De Gaulle* měl svého léčitele. Po smrti De Gaulla léčitele pohnali rovněž před soud. K soudu se však dostavilo 15 000 jeho pacientů a odvedli si ho domů. Léčitele měl papež *Jan XXIII.*, a tak bychom mohli ve výčtu pokračovat.

Za panem páterem jezdili ministři osobně, nebo posílali za ním své tajemníky. Zvali ho na předsednictvo vlády, nestyděli se a věřili mu. Nabízeli mu dokonce, že by mohl být jaksi nepřímo součástí SANOPSu. P. páter se usmál a říkal:

„Proč ne, tak do čtyřech bych ordinoval pro lidi a až by mi to tak moc nešlo, tak bych sem tam někoho udělal z toho vašeho SANOPZu.“

Po takovýchto prominentních návštěvách se vždy těšil, jak si sedne do auta a pojedje zpátky domů do Sušice.

O jedné schůzce na předsednictvu federální vlády bych se přece jen chtěl zmínit. Bylo to pro něho jakési setkání s emocionálním nábojem a tak trochu satisfakce. Jméno, které nyní padne, mnohým už nic neříká, ale pro všechny kněze a aktivně věřící bylo postrachem, často i hrůzou. Ten pán se jmenoval totiž *Hrůza*. Byl to církevní tajemník ze všech církevních tajemníků nejobávanější. Musel být, jinak by na postě federálního církevního tajemníka neseděl. Ten na kněze řval, vyhrožoval jim a jeho přičiněním mnozí skončili v kriminále.

A teď seděli proti sobě, jeden mocný a druhý bezmocný. Tím mocným však v tomto okamžiku byl pan páter František Ferda, a tím bezmocným, milý pan *Hrůza*. Byl velice slušný a laskavý a prosil. Pan páter nehnul ani brvou, vyslechl ho, pak jako vždy si vzal kousek papíru a za půl hodiny mu stanovil diagnózu. Přesnou, dal si tentokrát skutečně záležet. *Hrůzu* z toho, co všechno slyšel, přecházela očividně hrůza. Snad, kdyby mu v tom okamžiku pan páter navrhl, že ho pokřtí a učiní mu rozhřešení, *Hrůza* by se asi

nebránil. Ale museli by tam být zřejmě jenom sami dva. Tvrdý materialista a ateista byl konfrontován se skutečností, kterou těžko mohl pochopit. Nejzábnější na všem bylo, když všechno skončilo, tak se pan Hruža zeptal, co je dlužen.

„Jako každý jiný, pane tajemníku, zaplat' Pán Bůh.“

Dlouho pak už funkci nezastával. Nemyslíme si, že by se obrátil. Ale začala se měnit politika vůči církvi, a tak ho musel vystřídat pružnější a podle nových pokynů liberálnější, o to však zálužnější, pan *Janků*.

Když jsme scházeli ze schodů, tak jsem viděl, jakou má p, páter dětinskou radost. Rozdali si to. A cesta nám do Sušice rychle uběhla. V takové pohodě, jako ten den, jsme nikdy jindy už nejeli.

24. KAPITOLA

PAN PÁTER NEBYL SÁM

Když píšeme o panu páterovi, je nezbytné, abychom se zmínili také o některých dalších známých léčitelích, kteří využívali svých jasno vidných schopností a kteří mu svým stylem práce byly přece jen blízcí. Mám na mysli především dva. *Jana Mikoláška, Květu Patočkovou* a pak ještě třetí osobu, dětského lékaře, kterého mezi léčitele řadit nemůžeme, MUDr. *Jaroslava Tollingera*. Všichni tři jsou známi jako svědomití a zodpovědní lidé.

První dva již nežijí, třetí se dožívá poženaného stáří a předává své zkušenosti, které po celý život shromáždil. Pro všechny tři bylo společné, že používali tzv. prostředníka, tzn. cosi, co patřilo té osobě, pro kterou měli vypracovat diagnózu a určit způsob terapie. Všichni tři pro terapii využívali prostředků, které příroda poskytovala, ctili zásadu, že s nemocí musíme bojovat jak vnitřně, tak zevně. MUDr. Jaroslav Tollinger však kromě toho aplikoval běžné medikamenty jako kterýkoliv lékař.

Jan Mikolášek (1889-1973) začal působit již před 1. světovou válkou. K přírodě měl blízko od dětství. Rozhodl se vyučít

zahradníkem. V dětství navštěvoval jednu známou babičku kořenářku, která ho zasvětila do tajů určování diagnózy z moče. Moč většinou požadoval od pacienta, ať byl přítomen nebo ne. Zpočátku přidával do moče malé kousky mořské mušle, kterou dostal od babičky. Ty různým způsobem biochemicky reagovaly s močí pacienta a podle příslušné reakce poznával druh nemoci nebo potíží. Učil se soustředit a pozorovat. To bylo na začátku jeho budoucí proslulé činnosti. Protože byl velice senzitivní, projevovaly se u něho brzo jasnovidné schopnosti. Pak již stačilo podívat se na lahvičku s močí a ihned stanovil diagnózu. Pacientům poté určil příslušné bylinné směsi, které měl předem připravené a roztríděné podle okruhu nemocí. Sáčky byly označeny např. zkratkami Sma, Trs, což vůbec nenaznačovalo o jaké byliny se jedná. Snad delším porovnáváním bychom mohli vystopovat, na které druhy nemoci směsi používal.

Jeho vilu v Jenštejně, kde bydlel od roku 1943, snad v té době znalo celé Československo. Okruh jeho pacientů se skládal ze všech sociálních a vzdělanostních vrstev. V průměru denně stanovil kolem stovky diagnóz. Kdo byl navíc, musel přijít druhý den.

Výjimku však činil u prostých a chudých lidí, které vybral z řad čekajících a pro ně ještě ten den určil diagnózu. A často jim daroval nemalou částku peněz. Nikdy od nich nic nevezal a bylinné směsi dostali zdarma.

Mnozí lékaři a farmaceuti nevraživě sledovali jeho činnost. Po roce 1948 se nerozpakovali proti němu útočit i ideologicky. Jan Mikolášek byl hluboce věřící člověk.

Zpočátku se jim to nedařilo, protože jeho vděčným pacientem byl již z minula *Antonín Zápotocký*. Jakmile Zápotocký zemřel, postarali se o to, aby byl Jan Mikolášek uvězněn. Protože mu nemohli prokázat poškození pacienta, obvinili jej z daňového úniku, a Mikolášek byl odsouzen na devět let. Kolik tím však sami poškodili pacientů, je již nezajímalo. Jan Mikolášek bral jen 15 Kčs za sáček bylinné směsi! Za určení diagnózy nic!

Jan Mikolášek obdržel mnoho vyznamenání a nejvyšších řádů od představitelů mnoha států, králů nevyjímaje. Např. za své schopnosti dostal nejvyšší anglické královské vyznamenání. Nikdy z toho

nezpychnul, nikomu o počtech mu udělených neříkal a zůstal skromným až do smrti.

Do poslední chvíle svého života nepřestal pomáhat lidem. Pomáhal i svým spoluvězňům na Pankráci. Přes všechna příkoří zemřel spokojeně a šťastně.

Paní *Květa Patočková* (1912 –1991) byla klasickou babičkou kořenářkou. Působila v Semilech. S otcem už od dětství chodila sbírat po úbočích hor léčivé byliny a v podstatě již od 11 let, zpočátku neuvědoměle a pak stále cílevědoměji, zjišťovala u lidí nemoci. Diagnózy určovala přítomným a pro nepřítomné pomocí jejich fotografie.

Byla schopna určovat diagnózy i pro nepřítomné bez fotografií, sám jsem s ní provedl několik takových určení. Přitom ani nepožadovala, abych se na dotyčného nebo dotyčnou soustředil. Avšak bylo to pro ni namáhavé. Přes fotografii navazovala rychlý kontakt. Její diagnózy byly zcela prosté, vyjadřovaly potíže, tak jak je pacient pociťoval. Za přítomnosti lékařů dovedla vyčerpávajícím způsobem vysvětlit, proč právě používá této bylinné směsi a ne jiné, v čem vidí hlavní příčiny současných onemocnění: v prostředí, v nevhodné stravě a v některých módních vlnách, které nezodpovědnou reklamou ovlivňují hlavně značnou část mladé ženské populace. Nejednou říkala:

„Co ta ženská blázní, že chce být hubená, vždyť její kostra, celá stavba těla, jí ani k hubenosti nedává předpoklady, ta jde proti své přirozenosti a jestliže přesto bude chtít násilím hubnout, tak si zahrává se zdravím.“

Myslím si, že v tomto soudu je mnoho pravdivosti.

Používala svých specifických bylinných směsí, zcela odlišných jak od p. pátera, tak Jana Mikoláška. Pro posilování organismu doporučovala rovněž vhodnou úpravu stravy.

Protože působila mimo centrum pozornosti, potíže měla po jistou dobu jen s místními stranickými orgány. Více jim vadilo její náboženské přesvědčení. Mnohých pacientů se vyptávali, zda je nechtěla nábožensky ovlivňovat.

MUDr. *Jaroslav Tollinger* (1908) více jak před padesáti lety v sobě objevil proutkařské schopnosti. Jeden z jeho přátel jej

upozornil, že lze pomocí proutku detekovat potíže člověka a lokalizovat je přímo nad tělem. Postupně si MUDr. Tollinger vypracoval vlastní systém. Od pacienta, ať již byl nebo nebyl přítomen, požadoval buď moč, vlasy, nehty nebo předmět, který dlouhodobě nosil u sebe nebo na sobě. Podmínkou u těchto předmětů bylo, aby jejich nositelem byl jako první, tzn. aby předměty nebyly zděděné nebo zakoupené ve starožitnostech. Protože bylo nebezpečí, že by „v sobě nesly“ rovněž informaci po bývalém majiteli.

Jako pomůcku k určování diagnózy již nepoužíval proutku, ale kyvadélka (pendlu). V jedné ruce držel pendl a druhou ruku měl na věci mající přímou vazbu s pacientem. Pendl se zpočátku pohyboval nad schématem lidského organismu, které mohlo být postupně, se stále se zpřesňující lokalizací potíží na těle i v těle pacienta, nahrazeno jakýmkoliv podrobným detailem lidského organismu z anatomického atlasu. A pak již cíleně začal provádět diagnózu klasickým způsobem, jako každý jiný lékař, aby se přesvědčil, zda pendlovou metodou zjištěná diagnóza je správná. Nekonvenční a konvenční diagnostická metoda se vzájemně doplňovaly a podporovaly.

MUDr. Tollinger s oblibou navštěvuje archivy. Vezme si např. dopis Antonína Dvořáka, a snaží se z něho odečíst co nejvíce informací o zemřelé osobě. V duchu si klade otázky, na které jsou možné v principu dvě odpovědi, třeba *ano* – *ne* apod. a pomocí pendlu, podle druhu jeho pohybu, na ně dostává odpověď. A tak si určí, jakými nemocemi dotyčný člověk trpěl, zajímají ho také, jaké měla jím vybraná osobnost jiné záliby a umělecké sklony, než o kterých se běžně psalo. A takto získané poznatky si poté konfrontuje se znalci.

Mohli bychom samozřejmě namítat, že si ledocos mohl přecíst v korespondenci a lecos jako zkušený lékař domyslet. Rozhodli jsme se proto na jaře 1988 s ním provést následující experiment. Z mosazné a železné trubky jsme nařezali 34 „prstýnků“, které jsme rozdali účastníkům semináře. Prstýnky byly označeny body, křížky a čárkami. Účastníci je nosili po dobu jednoho měsíce. V oddělených obálkách jsme pak prstýnky předali MUDr. Tollingerovi zároveň se seznamem udávajícím pouze pohlaví a věk, např. prstýnek s jednou

tečkou, mosazný, M (muž), 45 let; prstýnek s jedním křížkem, železný, Ž (žena), 63 let atd.

Za měsíc přišel MUDr. Tollinger s písemně vypracovanými diagnostikami přiřazenými k jednotlivým kolonkám, a to z toho důvodu, aby již nemohl volně interpretovat, jakmile mu k jednotlivým kolonkám přiřadíme konkrétní osobu.

Došlo ke konfrontaci jedné osoby za druhou. Když jsem přišel na řadu, MUDr. Tollinger mi řekl:

„Vy jste buď M 51 let nebo M 56 let.“

Já jsem byl jediný, o kterém věděl jistě, že se experimentu zúčastnil, u dalších osob, z celkového počtu 120 již nevěděl, kdo vlastně prstýnek nosil. U mne tedy mohl mít šanci jako zkušený lékař leccos odečíst z osobního styku. Jenže jsem nebyl ani M 51 let, ani M 56 let, ale tehdy M 53 let. Musíme však konstatovat, že diagnóza přiřazená kolonce M 53 let, byla naprosto správná.

V jednom bodě byl časový posun. V diagnóze sdělené v květnu bylo konstatováno:

„Začne sklerotický stav u levého ucha, začne *znít* v levém *uchu*.“

Odpověděl jsem:

„Již začalo v březnu.“ Od zkušeného lékaře jsem ihned obdržel účinnou terapii, zcela tradiční:

„Nechte si předepsat *Vitaapinol*.“

Obdobné posuny se objevily i u jiných konfrontovaných osob, většinou však obráceným směrem. Zaznamenané potíže nebyly dosud subjektivně pozorovány, ani cítěny, projevíly se do 14 dnů nebo 2 měsíců. Mnohé části diagnóz měly preventivní charakter, týkaly se toho, s čím musí dotyčný počítat nebo čeho se musí vyvarovat. Tento poznatek, že určené diagnózy mohou mít i preventivní charakter, jsme považovali za nejcennější.

MUDr. Tollinger měl dvojí neocenitelnou výhodu: ve svých jasnovídných schopnostech a v rozsáhlých medicínských znalostech. Ty se lety u něho prohlubovaly s nabytými zkušenostmi z každodenní praxe.

S věkem dospíval k ideálnímu skloubení obou svých předností. Škoda, že se nikdy neuskutečnilo setkání p, pátera a MUDr.

Tollingera, oba by si měli tolik toho co říci a vzájemně se oboustranně obohatit o své zkušenosti.

Když nyní s odstupem času porovnávám způsoby diagnostikování tří výše uvedených osob, lze asi dospět k závěru, že pan páter měl od nich převzít jejich ekonomičtější metodu, tzn. pracovat s *prostředníkem*, tj. fotografií, vlasy, předmětem apod. Rychleji by navázal kontakt s pacientem, většinou dříve jak do 1 minuty a byl by mnohem méně unaven a vyčerpán. Na druhé straně bychom se však asi nikdy nedověděli o tom, jak se spojoval s pacienty na dálku a asi by si nekladl otázky o fenoménu jasnovidnosti právě tak, jak si je kladl. Platil těžce za toto poznání.

Paní Jiřina

Paní *Jiřina Konarovská*, hospodyně pana pátera Fr. Ferdy, je neodmyslitelnou postavou posledních roků jeho života. V porovnání s lety předchozími mu vytvořila důstojné zázemí a vynahradila mu, pokud to bylo v jejích silách, letitá strádání. Devět roků ve vězení, osm roků válení sudů v plzeňském pivovaru, pak několik let v komůrce Domova důchodců. Od roku 1978 začal zase bydlet a žít jako většina lidí, a řekl bych dokonce i mnohem lépe. Nežil v žádném přepychu, ale v hezkém a spořádaném prostředí. Paní Jiřina byla vynikající kuchařkou, osobně jsem dost mlsný a vybíravý, ale od ní mně vždy všechno chutnalo.

Od okamžiku, kdy se začala o pana pátera starat, dostaly jeho dny určitý řád a styl. Musel chtě nechtě snídat, obědvat a večeřet. Pak nad ním bděla, aby své schopnosti nepřepínal. Paní Jiřina se stala jistým „nárazníkem“ mezi těmi, co byli za brankou a mezi panem páterem. Mnozí ji proto neměli rádi, byla pro ně příliš přísná, protože byla neoblomná. Byla to však žena na svém místě. Dovedla „srovnat“ všechny. Přitom byla jinak velice hodná a laskavá. A neobyčejně štedrá, když někdo přinesl panu páterovi nějaké potraviny, nechala si do kuchyně jen to nejpotřebnější a ostatní hned rozdala.

Protože jsem paní Jiřinu znal nejen z té vnější strany branky, ale i z té druhé, chápal jsem, že jiná být nemohla. Proto jsem si jí nesmírně vážil a oceňoval ji.

Jsem přesvědčen, že mu zachránila několik roků života. Většina lidí, kteří za ním přicházeli, viděli jen své starosti a problémy. „Tahali“ by ho z postele i o půlnoci. Nechtěli pochopit, že by měl mít nárok na soboty a neděle. I toho nároku se dovedl zříci, uměl ihned rozpoznat, zda přišli lidé s naléhavým případem nebo jen s malicherností, jak se také často stávalo. Jednalo-li se o vážnou záležitost, vstal i o půlnoci.

Pan páter a politika

Někdy jsme se bavili o situaci jaká byla u nás a ve světě, to však byla spíše jen výjimka. On, jako kněz měl jiné starosti než přemýšlet o vrtkavé a hašteřivé proměnlivosti politiky. Když se stal známým již po celé republice, kolovaly občas různé předpovědi, údajně řečené panem páterem. Obveselovalo ho to, ale někdy takové šířené zprávy pro něho byly dost nepříjemné, protože církevní tajemník si ho volal na kobereček, a pan páter mu dost těžko vysvětloval, že s těmi zprávami, co se šíří, nemá nic společného. Jednou se také rozneslo, a dokonce Jeho písemné prohlášení“, že bude v nejbližší době, tj. za dva měsíce, konec světa. Možná, že tím někdo něco sledoval, spíše jsme se spolu domnívali, že si to vymyslel nějaký sektář a svému výmyslu uvěřil, avšak věděl, že ho nikdo nebude brát vážně, tak si vypomohl panem páterem.

Vzdáleně snad jedno sdělení mohlo do jisté míry souviset s něčím, co bychom mohli spojovat s politikou. Když po měsíčním působení na papežském stolci ve čtvrtek 29. září v roce 1978 zemřel *Jan Pavel I.*, p, páterovi to nedalo a jaksi se na to podíval. Já jsem za p, páterem přijel tentýž týden v sobotu. Ještě než jsme začali naši obvyklou debatu, tak již u branky, když mně přišel otevřít, začal sám říkat:

„Tak jsem se na to díval, předávkovali ho lékem na srdce.“

Zeptal jsem se ho:

„Nebylo to záměrně?“

Měsíční pontifikát zcela přirozeně takovouto otázku vyvolával. Zamyslel se, a po chvíli řekl: „Snad ne?“

Více jsme o tomto tématu již nediskutovali. Za rok a půl vyšla publikace v angličtině, kde byly detailně popsány poslední hodiny, občas i minuty, papežova života před smrti. A bylo jednoznačně konstatováno, že byl záměrně předávkován lékem, který používal pro povzbuzení srdeční činnosti. Také tam byly vyjádřeny dohady, proč se tomu tak stalo. Jan Pavel I. měl údajně 29. září 1978, tedy v den své smrti, přečíst seznam příslušníků některých loží, kteří se nacházeli ve Vatikánu a mezi církevní hierarchií. Osoba, která měla být snad uvedena na prvním místě, pak organizovala volbu budoucího papeže.

Vězení

Pan páter měl podivuhodnou vlastnost. Žil přítomností a starostlivostí jak co nejlépe pomáhat lidem. Nikdy sám za ta leta, co jsem se s ním znal, o vězení nezačal mluvit. Ne že by na těch devět těžkých roků nerad vzpomínal, ale jaksi to nevnímal, a když hovořil, tak spíše o tom, co tam občas veselého zažili anebo provedli nějakému darebákovi z řad vězňů. Také vyprávěl o sděleních spoluvězňů.

Protože byl nepsaný zákon, že se vězeň musel stěhovat z jednoho vězení do druhého, snad aby se příliš neutužila nějaká konspirace, která pro vězeňskou správu a bachaře byla těžko postižitelná. Určitý čas také strávil na Borech, kde se sešel s dominikánem, *Jakubem Zemkem*, a ten mu vyprávěl o posledních dnech jednoho z největších udavačů za protektorátu, *Smíchovském*. Uvádíme tuto historku proto, že je to neodmyslitelná postava z dějin protektorátu. Smíchovský se zabýval jako zkušený mág černou magií, a to již od svých dvaceti let. Asi dnešní vyznavači Satana by ho považovali za svůj idol. Někomu stále škodit bylo pro něho samozřejmostí a působilo mu to nesmírné potěšení. Tak byla převrácena jeho základní etická pravidla. Přitom to byl člověk neobyčejně vzdělaný a chytrý. Co naplat. Chlubil se svým spoluvězňům, že přivedl na šibenici devětačtyřicet lidí.

Bylo s podivem, že nedostal provaz, ačkoliv jeho udávání bylo zcela jednoznačné. Mnozí byli odsouzeni po válce k trestu smrti za mnohem menší zločiny, aniž měli na svědomí něčí smrt a dokonce v

žádném případě nenaplnili skutkovou podstatu, podle tehdejších zákonů, pro tento nejvyšší trest. Nesvědčí to příliš o morálce poválečné vlády, ani osobně prezidenta E. Beneše, který se staral, jak dostat do vězení své bývalé politické odpůrce i za cenu pomluv a nejráději by je viděl na šibenici. Smíchovského zavřeli s protektorátní vládou na Mírově a tam si ho drželi jako špicla. V této funkci se osvědčil i pro pounorovou elitu. Byl pro ně nepostradatelný a podílel se na přípravě a scénářích prvních monstrprocesů v padesátých letech.

Když byl p, páter na Borech, tak pokud to bylo možné, stýkal se s dominikánem *Jakubem Zemkem*, který seděl na Mírově v jedné cele se Smíchovským. Vedení věznice je zřejmě se záměrem a se škodolibostí dali k sobě. Smíchovský v noci *vzýval* ďábla, aby mu pomohl a magické průpovědky pronášel v řečtině a latině. Uvidíme, že ho nakonec „ďábel“ vyslyšel, avšak asi jinak než si Smíchovský přál.

Ze své cely viděl přímo k bráně věznice a když branou odcházel vězeň, který byl propuštěn, dostával záchvaty vzteku a svíjel se po zemi. Samozřejmě, že udával i na Mírově. Nakonec se vězni na něho domluvili. Vězeň P. a vězeň R., když ráno šel Smíchovský vylévat na určené místo kbelík s odpady za minulý den, přidrželi ho, hlavu mu strčili pod vodovod a ztřískali ho. Nevěděl vlastně, kdo mu to udělal a když začal křičet, přilítl bachař, ukazoval mu Smíchovský rozmaširovaný zadek. R. jakoby se tam náhodou připletl, mu říkal:

„Vidíš, to ti udělal ten tvůj satanáš, kterého stále vzýváš.“ Od té doby přestal udávat.

Myslím, že naši mladí „satanáškové“ by potřebovali občas podobnou lekci a samozřejmě především ti, kteří jejich „hrdinství“ publikují v televizi nebo v tisku.

Pak už to šlo se Smíchovským z kopce. Měl potíže se srdcem a místo povzbudivých prášků dostal sedativum a za hrozných podmínek po tři dny umíral s proklínáním celého světa. Lékař, vězeň, který sledoval jeho umírání a byl na ledacos zvyklý, a navíc již ostřílený několikaletým vězením, říkal, že tak strašné umírání by si nikdy vůbec nedovedl představit, kdyby toho nebyl svědkem. Jiná verze vypráví, že Smíchovský navíc po smrti zčernal.

Když někdo ve vězení zemřel, to se sice nebralo s humorem, ale vězni pro to měli svoje specifické pojmenování:

„Dostal amnestii.“ Rakev se naložila na dvoukolák a odvezla na vězeňský hřbitov.

Smysl pro humor

Již za pobytu pana pátera v Domově důchodců ho čekaly před domem davy lidí. Ti se většinou domnívali, že diagnózy provádí staříčkový farář. Když vyšel před Domov důchodců, řekl shromážděným lidem:

„Dejte mně ty vaše kartičky s vašimi údaji, napište si co chcete a já to p, faráři předám a odpoledne si přijďte pro výsledek.“

Humor je kořením života, jak se říká, a s ním se zřejmě p, páter již narodil. Nikdy si za celou dobu, co jsme se stýkali, na nic nestěžoval, občas se sice rozčílil, zejména, když mu někdo z některých bylinkářů, často i zkušených, chtěl jaksi fušovat do řemesla. Jeden náš bylinkář, velice dobře známý nejen ve vládních kruzích, ale i akademických, měl bohaté zkušenosti s tím, co na co z bylinek předepsat. Obtížnější však bylo, jak stanovit správnou diagnózu. Tak si dosti dlouhou dobu nechával stanovovat diagnózu buď sám nebo přes někoho u p, pátera. Avšak terapii si Jel po svém“. Když se to pan páter později dozvěděl, tak se rozčílil, to snad bylo jednou, pokud se pamatují, ale zase vlastně s humorem:

„Tak on si myslí, že ze mne bude tahat rozumy a mastit si to po svém. Už mně sem nesmí.“

To se v něm ozvala jakási stavovská hrdost.

Některé jeho průpovídky vešly do povědomí širokého okolí, ať již byly jeho vlastní nebo již pozapomenuté a kdysi běžné v době jeho mládí. Protože neoddiskutovatelně k panu páterovi patří, nedovedeme si je odpustit.

„Víte, jaký je rozdíl mezi profesorem řádným a mimořádným? Řádný nevěděl nic mimořádného a mimořádný nic řádného.“

Protože v dnešní době jsou již jen profesori řádní, tak k tomu dodával:

„Ti řádní bohužel už dnes nevědí ani nic řádného natož mimořádného.“

Jednou radil příliš obézní paní:

„Vy se nesmíte přejídat tím, co vám strašně chutná, ale jenom tamhle zobnout, tamhle zobnout.“

„Ale vždyť já také jím jako vrabec.“

„To vám věřím, ale já jsem neřekl jako vrabec, ten totiž tamhle a tamhle zobe od rána do večera, ale pak toho sezobe za den dvakrát tolik, co váží. Vy musíte jenom občas tamhle a tamhle zobnout.“

Jednou k němu přišla zkušená babička, která si v podstatě vše potřebné pro sebe ordinovala po celý život sama. Ale měla již delší dobu potíže se žaludkem, tak se obrátila na pana pátera. On zjistil, že má slabou otravu z hub. Předepsal ji proceduru a mezi doporučenými bylinami byla uvedena také dubová kůra. Podívala se na recept, pak na pana pátera a přísně řekla: „Dubová kůra stahuje, a já se stahovat nenechám.“

Potíže jí však nepřestávaly, tak jí bohužel nic jiného nezbyvalo než před dubovou kůrou kapitulovat. Za týden přišla a pan páter věděl, jak nakonec vše proběhlo, tak ji vítal slovy: „Tak koukám, že už jste stáhnutá, ale hlavně že vám to na objemu neubralo.“

Bylo mnoho nešťastných mladých žen i žen ve středním věku, protože nemohly mít děti. Někdy pomoc byla snadná, jestliže se jednalo o krátkodobou otravu textilem nebo zánět vaječníků. Pan páter říkával:

„Já jsem přivedl na svět stovky dětí. Když se rodičům narodily, tak mně je přinesli ukázat, naštěstí po mně nikdy nechtěli alimenty, brali mě pouze jako asistenta výroby.“

Dřívějším žvýkačkám, při kterých se k barevným odstínům používalo dehtových barviv, příliš pan páter nakloněn nebyl, protože docházelo k otravě příušních žláz. Když jednou jedna slečna je však obhajovala tvrzením, že po nich má hezké a čisté zuby, tak jí odpověděl:

„Copak neznáte starou průpovědku, že holky mají špinavé zuby, když lžou? Tak nelžete a nebudete potřebovat žvýkačky!“

„Váš dědek, když ho bolelo za krkem, tak se tam namazal petrolejem a vám jde od toho jaksi dědičně jazyk pomaleji, ale z toho

si nic nedělejte, aspoň o to můžete víc myslet. Jakmile ženská rychle mrská jazykem, tak pak ani nevíme, co chce.“

„Já se do politiky nepletu, byl jsem devět roků a tři měsíce na převýchově, to by ani nevadilo, ale politika je svinstvo, mně stačí, když se dívám na ty střeva.“

„Že jste dříve čural jako hasič?“ ptá se pan páter osmdesátiletého dědy.

„Tak s tím musíme zase něco udělat. Babičce řekněte, ať vám dá nejlepší cibuli, co má, ne tu plesnivou, jako posledně, spaříte si ji se třemi lžícemi anýzu, dáte si to jako obklad do rozkroku, křížem plínkami přivážete, 6x zopakujete a rovnou můžete jít hasit k požáru.“

„Co moc voní a co moc páchne, nikdy nestojí za nic!“

To není jen stará zkušenost, ale také varování, aby nebylo již pozdě.

„Každá ženská se živí jak vlaštovka, za letu, kdyby si sedla a pořádně všechno vychutnala, pak nebude mít problémy se žlučníkem a plynatostí. To už si přinesli ze školky, protože paní učitelka jim řekla, kdo bude mít nejdříve snědno, dostane červenou tečku. Tu si spíše měla udělat sobě na čelo. Protože děvčátka byla vždy více ctižádostivá, tak to vždy vyhrála nad kluky, ti byli samá černá tečka. Když se kluků paní učitelka zeptala, pročpak si to maso necháváš na konec? Tak odpověděli: protože nám chutná a vychutnali si ho. Jídlo u lidí po stránce filozofické má být vrcholem humanizace a ne animalizace, jak je tomu dneska.“

„No a máme to, když to budete brát, mladá paní, tak tady budete až do smrti a až umřete, tak z vás bude hezká mrtvola. Ženská ta se stará i o to, aby se líbila i v rakvi.“

25. KAPITOLA

CHARISMA

Charismata jsou mimořádné dary, které člověk obdržel. Mohou to být i mimořádné schopnosti. Charismaty se však stávají v okamžiku, kdy si začneme uvědomovat, že jsme je nedostali pro vlastní potěchu, ani pro pobavení druhých, ale abychom jimi pomáhali ostatním. Hledisko *dobra, lásky a služebnosti* je zde rozhodující. Takovými to dary a schopnostmi byl nadán p. páter František Ferda, Jan Mikolášek, Květa Patočková. Ti najednou zjistili, že je jejich dary zavazují a že před nimi nikam nemohou utéci. Byli to vždy lidé čestní, přímí a otevření.

O nich doslova platilo, že levice neví, co činí pravice. Peníze je nezajímaly a když viděli, že je někdo potřebnější, nerozpakovali se a dali mu je. Takoví lidé měli i dar si vybírat své učedníky a jakoby vlít na ně své schopnosti. Jan Mikolášek, když se vrátil vyučen z Vídně v roce 1918, vzpomíná na babičku Muhlbacherovou z obce Volduch na Rokycansku, která si ho vlastně vybrala a naučila ho, jak číst choroby z moči a najednou to šlo všechno samo. Paní Květu Patočkovou do tajů, jak pomáhat lidem, zasvěcoval již v dětství její otec, brzo znala všechny bylinky ze širokého dalekého okolí. U pana pátera to byla především touha chtít lidem pomáhat, která mu umožnila do šíře rozvinout dar jasnovidnosti.

„Chce-li člověk začít druhým pomáhat, pak se mu probudí neobyčejné aktivity a dary, kterých před tím dříve vůbec nikdy neměl. Rozhodující musí být naše vůle, chtít někomu pomoci, za tím musí stát pravda a dobro. Nesmí jít o slávu, o peníze, to všechno jsou ve světle poznání pravdy věci směšné. Ale nemyslete si, že je to nějaká radost. Najednou jste na sebe vzali kříž, před kterým, kdybyste to dříve věděli, byste nejraději utekli, zejména jestli víte, že před svým svědomím nemáte kam utéci.“

Takové bylo vyznání pana pátera.

Nejhorší pro něho byly začátky, když se v něm probudil dar jasnovidnosti. Zpočátku z toho měl radost. Avšak čím více a lépe

lidem pomáhal, tím více se jich tísnilo před Domovem důchodců, kde byl uzavřen v pokojíku dva a půl krát dva a půl metru. Postel a stolek. Ráno začínal v sedm a večer končil v devět. Bez jídla, snad jen trochu čaje. A do toho drnčel telefon:

„Prosím vás, mně je zle. Sotva se držím na nohou.“

Během dvou minut rychle zjistit, co kdo snědl, co je toho příčinou, co si má udělat. Když jim to nepomůže, věděl, že budou za pět minut volat znovu. Práce mu šla dobře od rukou, na jídlo neměl vůbec pomyslení. Pět let galejí. Už po půl roce vzpomínal na zlaté časy v plzeňském pivovaru, jak bylo veselé válet sudy. Z Domova důchodců odešel do Sušice. Za peníze, které dostal jako odškodné za devět roků kriminálu, si koupil domek. Začal aspoň žít v lepších podmínkách, v nesrovnatelně lepších. Musel snídat, obědovat a večeřet. Aspoň se musel podřídít jistému řádu, práce však nebyla o nic snazší.

Udělat za 20 minut zodpovědnou diagnózu je tak nervově vyčerpávající, že pro tuto námahu lze těžko nalézt přirovnání. Jestliže bychom se pokusili aspoň o nějaké obrazné přirovnání, pak se těchto 20 minut rovná jedné směně těžce pracujícího člověka. Chtít být odpovědným lékařem, to není jen vidina uctívaného společenského postavení a pro některé dobrého finančního zabezpečení. Na prvním místě by mělo stát přání: chtít lidem pomáhat. A to není mnohdy snadné.

Před brankou stáli lidé až z druhého konce republiky, a tak denně vlastně pan páter sváděl boj mezi svojí únavou a tužbou chtít přece jen pomoci. Když svůj stav vyčerpanosti podcenil, neblaze se to projevilo na jeho vlastním zdraví. Do rána opuchl a po tři neděle byl k nepoznání. To se mu stávalo 3x do roka, kdy si pak sám říkával:

„To je snad proti Pánu Bohu. Ještě štěstí, že za hříchy, které páchám na svém těle, si ponesu následky sám a nemohou to odnést žádní moji potomci.“

Pan páter to neměl se svými dary jednoduché ani mezi lidmi, u kterých by se dalo předpokládat, že by mu měli rozumět. Jeho schopností a obětavé pomoci si vážili v arcibiskupském paláci v Praze a vysoce ji oceňoval kardinál František Tomášek. Jednou, když

jsem tam přišel, majordom, neodmyslitelná postava arcibiskupského paláce, Josef Bláha, celý nešťastný se na mě obrátil:

„Představte si, že tady byl včera farář z K. a říkal, že ty jeho schopnosti nejsou nic moc čistého a kdoví s kým je vlastně ve spojení. Že to není pravda, pane doktore?“

Uklidnil jsem ho a chvilku jsme si vyprávěli na téma o využívání mimořádných schopností a také na téma jejich zneužívání.

Názor faráře z K. není ojedinělý. Byl bezradný před problémem, který se vlastně táhne dějinami lidstva. Vždy byli jednotlivci, kteří měli neobvyklé dary a schopnosti. Ty se jako samozřejmost předpokládaly ve starověku u mužů učených a nejmoudřejších, u mágů. Dokonce vznikaly i tzv. tajné – hermetické nauky, jak těchto schopností nabýt. Když se však mimořádné schopnosti dostaly do rukou nepovolných, byly zneužívány. Ve středověku bujelo lidové čarodějnictví, které zachvacovalo celé dědiny a oblasti a bylo nutné se proti pochybným praktikám bránit.

Učitel církve, sv. Tomáš Akvinský, jehož filozofickým vzorem byl Aristoteles a druhým učitel sv. Albertus Magnus, člověk dobře znalý všech neobvyklých darů a schopností, kterých se některým lidem mohlo dostávat. Ten ho vedl k tomu, aby vždy bylo rozhodující při jejich posuzování etické hledisko: když sloužíme Bohu a pomáháme lidem, je vše v pořádku. Jakmile však zneužíváme obdržených darů nebo získaných darů díky mohutnostem naší duše k osobnímu prospěchu a proti druhým lidem, pak musíme počítat s trestem. A také nesmíme ve jménu našich schopností znásilňovat přesvědčení a vůli ostatních, ať vědomě nebo nevědomě.

Mnoho lidí, s kterými jsem jel za p, páterem, k němu přicházeli často s obavami, že o nich všechno ví, že jim bude mluvit do duše, že je bude obracet na katolickou víru. Ani jednou se nic takového nestalo. Snad občas řekl: „Pán Bůh se nade mnou smíloval, tak umím trochu něco navíc,“ a tím to končilo. Mnozí, když obdrželi rady a ještě pytlíky s bylinami, tak s úsměvem odcházeli:

„On je docela normální člověk, on nám nekázal.“

Proč to připomínám, protože někteří z kněží si neodpustili poznámku, že měl více svých mimořádných schopností využít také k pastorační činnosti. Autor se domnívá, že pastorační činnost vyvíjel

od rána do večera svou laskavostí a tím, že se obětoval a jen rozdával, bez podmínek, nikoho nezavazoval k nějakým slibům. Na druhé straně všichni, kdo za ním přišli, velice dobře věděli, že je to člověk hluboce věřící a kněz. Již sama tato skutečnost je často nutila začít přemýšlet jinak.

Na p, pátera bylo útočeno z různých sekt a hnutí, které hlásaly a hlásají, že nikdo nemá právo pomáhat druhým za pomoci využívání, řekněme obrazně, „nadpřirozených sil“, jako je třeba jasnovidnost a telepatie.

Za prvé nadpřirozeným byly a jsou všechny jevy, dokud nepoznáme jejich zákonitosti a mechanismy.

Za druhé poznávat zákonitosti spojené s psychikou pro jejich rozmanitost a variabilitu je mnohem komplikovanější než jen u fyzikálních jevů. Psychické jevy dávají prostor pro rozličné pochybné výklady *sektářů*, kterým je s podivem všechno jasné a osobují si právo říkat, co se smí a co nikoliv. Ve své pochybné výjimečnosti, založené na blábolech chorobně *uvolněného podvědomí*, se cítí ohrožení a jestliže někdo z jejich blízkého okolí se začne zabývat studiem poznatků, které by mohly odhalit jejich laciné manipulační praktiky, pak mu takovéto studium přímo zakazují.

Nebo naši sektáři nezvládli a nepochopili různé náboženské směry a vůbec již nepřihlížejí k tomu, že i tyto směry jsou determinovány kulturní tradicí a životním stylem oblastí, v kterých vznikly. Z částečných a nezažitých poznatků látají horkou jehlou nové povrchní nauky, z velkého procenta scestné. Tak se např. domnívají, že z hlediska *reinkarnace*, nemá nikdo právo druhému pomáhat a radit, jak se zbavit nemoci, protože podle nich pak na sebe bere *karmu* dotyčného člověka nebo do ní neprávem zasahuje. V Indii by podle nich de facto nesměli existovat lékaři nebo jen lékaři, kterým by nebylo dovoleno odchýlit se od toho, co se naučili ve školské medicíně.

Z devadesáti procent každý starší zkušený lékař pracuje s *intuicí*, tím spíše indický. Stanovit hranici mezi intuicí a rozvinutou jasnovidností je nemožné.

Za třetí. Některé noviny po uveřejnění modifikovaného nového katechismu svým čtenářům sdělovaly, že z hlediska tohoto katechismu katolické církve se nesouhlasí s *jasnovidností* a *věštěním*.

Jasnovidnost je schopnost, kterou v latenci vlastní všichni lidé stejnou měrou, jedná se tedy o schopnost, jež je vlastní člověku jako druhu. Jednotlivci se mezi sebou liší jen tím, jak tuto schopnost dovedou u sebe rozvinout. Nelze tedy souhlasit nebo nesouhlasit s tím, co všichni lidé mají bez výjimky. Má-li někdo dar přivést svoji schopnost k význačné dokonalosti ve prospěch svých bližních, pak se tato schopnost stává *charismatem*.

Zcela něco jiného je *věštění*. Páter Ferda nevěštil, jako nevěštil lékař, který na základě svých znalostí se snaží určit chorobu a podle příznaků předvídá její rozvoj a pak se snaží s ní bojovat. *Věštcem* by se stal v okamžiku, kdyby např. prohlásil:

„Vážený pane, já vás vidím za dva roky v Americe, nedělejte si hlavu se svou nemocí.“

Pak nezodpovědně zasahuje do osudu člověka, navíc podlamuje jeho vůli a osobuje si právo ho přímo nebo nepřímo řídit. Každý člověk má svobodnou vůli a ten, kdo mu do ní chce zasahovat jakýmsi věštěním, se dopouští proti tazateli prohřešku, ale i sám tazatel se dopouští prohřešku na sobě, nechá-li se slepě manipulovat.

Samozřejmě je něco jiného, jestliže se někdo dostane se svou tzv. svobodnou vůli do rozporu se základními etickými pravidly. Pak je v zájmu společnosti i jeho samotného, abychom do jeho tzv. svobodné vůle zasáhli. V této souvislosti bychom se měli také zmínit o *charismatech*, která se nerozpakujeme nazvat *falešnými*.

Mnozí jste udělali zkušenosti s masovými vystoupeními různých léčitelů a „svatých mužů“, kteří si troufali uzdravovat celé stadiony. Asi jste si možná v duchu pomysleli, Ježíš Kristus, by jim musel závidět. Za chvíli vás však jednáním vyvedli z omylu, když začali drze vykřikovat:

„Uvidíte zázraky, dnes, hned teď, tady na tom místě, ve jménu Ježíše Krista, Kristus je dnes tady s námi!“

Na tuto troufalost jim odpovíme evangeliem, kterého se dovolávají: Ev. Sv. Matouše 7/21-23a:

„Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebeského... Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymýтали zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů? A tehdy jim prohlásím: Nikdy jsem vás neznal, jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravostí!“

Ti, na něž se slova z evangelia vztahují, po týdenním pobytu opustili Českou republiku a již se nestarali o to, co bude za pár dnů s těmi, kterým poskytli na okamžik naději. Bohužel, většinou falešnou naději, a o to hůře pro psychiku postižených. Mnohým možná už jednou pro vždy vzali víru a naději, kterou dosud chovali, že se jejich stav přece jen zlepší.

Že něco tito pánovédivotvorci znají, prokázali: ovládat masovou sugesci a hypnózu. V některých z vás možná stále hlodá červík: „Proč by i oni nemohli být obdařeni mimořádnými schopnostmi?“

Ten, kdo je obdařen mimořádnými schopnostmi, pracuje svým vlastním stylem. Tak je tomu u velkých umělců, ti mají také dary–charisma. Když jste však měli možnost pozorovat vystoupení několika cirkusových léčitelů, pak jste najednou poznali, jak jejich zázraky postrádají punc jedinečnosti, že se jedná o vypracovaný přesný systém jak manipulovat s davem. Od tohoto systému se nikdo z nich neuchyloval. Tento systém má své kořeny. Např. spiritistické seance měly a mají vypracovaná pravidla a svůj řád, aby působení na všechny přítomné bylo co nejúčinnější a nejmasovější. Spiritistům však nechceme křivdit, u nich nebyla dříve snaha o masovou manipulaci. A myslím, že není dodnes.

Je však zajímavé zastavit se u pravidla č. 1. předepsaného pro spiritistické seance:

„Před započítím budiž veden rozhovor o duševním životě.“

To si např. masový zázračný léčitel obstarává sám. Vypráví o tom, jak se z bankovního lupiče stal vlastně mesiášem, přesvědčuje o významu evangelia, o možnostech konat zázraky, a to dnes a hned na tomto místě za neustálého se dovolávání Ježíše Krista.

„Pak hovořte o projevech posledních zasedání, o zjevech a projevech duchů uvedených v knihách nebo časopisech spiritistických.“

Náš mesiáš – léčitel hovoří o svých minulých úspěších, všechny jsou zázračnými uzdraveními nebo na hranicích zázračných uzdravení. Dovolává se toho, jak obrátil na svou víru i řádové sestry, tu v Anglii, tu v Austrálii, tu v Americe, a pak popisuje úspěchy svých kolegů, kteří jsou stejného vyznání. A nyní snad přichází z prvního pravidla to nejdůležitější:

„Na to se zaspívá jedna, nejvýše tři písně, aby docílen byl soulad myšlenek. Řídící kruhu přednese krátkou modlitbu (pokud možno z paměti).“

Domníváme se, že právě pro masovou výrobu „zázraků“ je nezbytnost docílení souladu myšlenek, a o to tito masoví hypnotizéři usilovali především, aby dostali pod svůj vliv většinu účastníků. A navíc počítají s tzv. fenoménem indukce, že to, co vyvolají u jedněch, indukuje se automaticky druhým a tak rychleji a dokonaleji masové shromáždění ovládají. Všichni zpívají společně, všichni se drží hromadně za ruce, všichni s ním provolávají:

„Aleluja, Aleluja, Aleluja, Aleluja!“

Při tom nás napadá, což jsme si ani dříve nemuseli uvědomit, že vlastně slovo Aleluja může mít také charakter toho, čemu Indové říkají mantra. Což je vhodné zvolené slovo nebo slabikové seskupení zvukově působící a umožňující rovněž sladění mysli a prouhloubení koncentrace.

Publikum je tedy připraveno, sladěno a ve valné většině náchylně uvěřit tomu, co bude probíhat. Je nepřímým spoluhráčem muže řídicího celou akci. Přijaté sugesci umocněné vlastní autosugesci mohou sehrát v následném tzv. léčebném aktu možná tu nejrozhodnější roli. Tím nechceme vše redukovat na rčení: „Víra tvá tě uzdravila.“ S vírou musí počítat každý lékař. Kdyby k němu šel pacient s absolutní nevírou, tak i nejproslulejší tablety se mohou minout účinkem.

To, že jisté hnutí zvládlo méně známé praktiky a mechanismy, musí vyvolat naši pozornost a zájem. A to tím spíše, že jich lze při seriózní modifikaci využít při skupinové *bioterapii* (o počtu cca 50 osob).

Již deset let je skupinová bioterapie aplikována lékaři na Ukrajině. Kde se ve čtyřech cvičeních učí skupinové relaxaci a pak

vzájemnému léčebnému působení. Lékař s léčitelem jsou v roli skupinových vedoucích a dolad'ovatelů probíhajícího léčebného procesu. Pacientům je zcela věcně vysvětlen význam této léčebné metody, je jim řečeno, co se od nich žádá a čím sami mohou nejvíce ke svému zdraví přispět.

Nepoužívají žádné ideologické omáčky jako naši novodobí „proroci“, kterou lze shrnout do několika slov:

„Teď jste viděli zázraky a my jsme to právě hnutí, ta pravá církev, neváhejte, vstupte k nám!“ A je tragikomické, že se nerozpakují při tom dovolávat Ducha Svatého a v jeho jménu lákat nové stoupence do svých pochybných hnutí.

V čem je podstatný rozdíl mezi tradičními církvemi a sektami nebo pochybnými hnutími? Tradiční církve předkládají a vysvětlují svoje učení a nechávají svobodnou vůli tomu, kdo jim naslouchá, zda se rozhodne nebo nerozhodne pro předkládané učení. Každý získaný stoupenec má kdykoliv možnost ze svazku církve vystoupit, nikdo mu v tom nebrání. Zatímco sekty a scestná hnutí vypracovávají nátlakové systémy, a jakmile někoho získají, pak různými praktikami a postupy omezují svobodnou vůli jednotlivce a není pro ně v podstatě úniku. Dobře znají, jak jejich okolí se bude snažit pomoci jejich ovečky vymanit z jejich vlivu, jak bude argumentovat proti jejich ovládacím metodám a již předem je na to upozorňují a poskytují jim protiargumenty.

Už tomu bude snad dvacet let, co proběhla tiskem zpráva, že kdesi v Guayaně došlo k masové sebevraždě cca 800 lidí. Ty doslova bez vůle, kterou jim postupně zcela podlomil, odtáhl na plantáže jakýsi pastor, který svou činnost začal zdánlivě nevinně.

Vytvořili komunitu lidí, kteří v ní chtěli být šťastní, když se jim to v osobním životě nepovedlo. Lidé se skutečně snažili v této komunitě si budovat pocit štěstí. Zpočátku se jim to dařilo. Pastor mimo jiné měl ještě další vlastnost, a sice léčitelské schopnosti. Léčil pomocí tahů rukou. A tu viděl jak milé pacienty dostává pod svůj vliv. V podstatě pracoval s tzv. magnetickou hypnózou, která je spojena se zakladatelem hypnózy F. A. Mesmerem.

Ten už v 18. století věděl, právě tak jako náš J. E. Purkyně o padesát let později, že: „vůle magnetizovaného se zjednotějí s vůli

magnetizéra.“ To si také velice rychle uvědomil náš pochybný pastor.

Později mnozí nemohli pochopit, jak to, že mu na plantážích dřou lidé z nejvyšších vzdělanostních a sociálních vrstev. Dělal si s nimi co chtěl.

Vkládání rukou a ještě k tomu maskované tím, že se jedná o křest Duchem Svatým, může být velice nebezpečnou hrou s naší vůlí a psychikou.

Záměrně jsme se rozepsali o charismatech pravých a o tom, co s nimi nemá vůbec nic společného a jen se za ně schovává. Na tisíce falešných divotvorců proplétá i naši republiku. Spíše jejich počet bude v budoucnu narůstat.

Snad se nám podařilo trochu vás seznámit, jak se sami máte orientovat. Buďte tedy před různými divotvorci opatrní.

Jak zcela opačně s pochybnými praktikami kontrastovala upřímná, otevřená, nezáludná a radostná duše pana pátera. Nikoho neznásilňoval, nikoho nikam nemanévroval. Protože byl pravým *charismatikem*, chtěl jenom aspoň poněkud pomoci.

26. KAPITOLA

O SVĚDOMÍ, VÝCHOVĚ A SVOBODĚ

To, že pan páter nemoralizoval, ani nementoroval, spíše jen občas, jakoby v žertu se sem tam vtípně strefil do nevhodného způsobu života pacienta, neznamená však, že by mu základní otázky etiky byly lhostejné. Mnohokrát jsme spolu hovořili o tématech, které všechny společnosti již více jak dvě stě let skloňují od rána do večera ve všech pádech: *svědomí, výchova, svoboda*.

Shodovali jsme se v tom, že v současné morálně devastované době, kdy se zpochybnily veškeré dřívější jistoty a vládne hrubý utilitarismus, že sama náboženství, i když jsou v mnoha základních otázkách v tomto směru zajedno, nejsou příliš brána v potaz. Znovu jsme zase vzpomínali na *B. Kafku*, který, přestože se přímo těmito

problémy nezabýval, prováděl kruciální experimenty, které se otázek svědomí, výchovy a svobody přímo bytostně dotýkaly. Chceme-li lépe vníknout do těchto nejzákladnějších etických pojmů, je třeba abychom si něco málo řekli o tom, jaké stupně *hypnotického spánku B. Kafka* rozlišoval.

U *hypnózy* rozlišoval čtyři stupně.

V prvním stupni si uspaný subjekt po probuzení uvědomoval vše, co se s ním v hypnotickém stavu dělo.

Po druhém – hlubším stupni, se útržkovitě rozpomínal.

Po třetím stupni si neuvědomoval ani nepamatoval nic z toho, co v hypnotickém stavu probíhalo. Ve všech těchto třech stupních podvědomá činnost byla propojena s vědomím a s výchovnými a vzdělávacími procesy, tak jak se ve vědomí uložily.

Ve čtvrtém, nejhlubším hypnotickém stavu, docházelo k přímému nazírání duše bez jakékoliv determinace výchovou a vzděláním. Byl to stav, který bychom mohli obrazně nazvat extází. V tomto stavu uspaný subjekt se sám sobě mohl stát předmětem poznání a zcela věcně a objektivně se hodnotil jako cizí osoba.

B. Kafka si pro svůj klíčový experiment vybral tři subjekty, mladé chlapce ve věku osmnácti let. Cílem tohoto experimentu bylo zjistit, jak se výchova a vzdělání projevují najednání za podmínek, kdyby byl člověk zbaven jakýchkoliv zábran.

Prvním subjektem byl chlapec, který od malička byl ponechán ulici, o kterého se nikdo nestaral, nikdo mu neříkal, co je dobré, co zlé, a sám si nic takového ani nepřipouštěl. Druhý chlapec byl v mládí vychováván rodiči, pak o ně přišel, a jeho život se zdánlivě blížil životu prvního. Třetím subjektem byl chlapec řádně vedený a vychováván nejen rodiči, ale i sám usiloval vždy o to, aby jednal čestně a správně.

Všichni tři byli uvedeni do třetího stupně hypnotického stavu. Dostali do ruky kus dřeva, zdánlivě připomínající nůž, pak jim byla udělena sugesce a příkaz:

„Jděte zabít tamtoho člověka!“ Přičemž jim bylo vsugerováno, že vysoká kamna nacházející se v rohu místnosti jsou člověk, kterého mají zabít.

První se krvelačně vrhl na kamna a začal jim „nožem“ zasazovat rány. Pak uspokojeně „nůž“ odhodil. Druhý udělal tři kroky ke kamnům, zastavil se, namířil na ně rukou, začal se však chvět a nakonec se mu podlomila kolena a nemohl svůj původně zamýšlený čin dokonat.

Třetí, ihned po udělení sugesci, odhodil „nůž“, rozhořčeně nakopl hypnotizéra a řekl mu:

„To se nesmí, nemáte právo zabíjet druhého člověka.“

Známá je domněnka, vyslovená mnoha hypnology, že člověk v hypnóze neudělá nic, co je v rozporu s jeho přesvědčením, jako např., že si žena nevyleje lahvičku inkoustu na nové šaty. Italský soud však připouští, že lze přimět v hypnóze člověka k činu, který by jinak nevykonal, a pak je takové zneužití hypnózy trestným činem.

Kdybychom naši ženu v hypnotickém spánku přesvědčili, že po vylití lahvičky inkoustu jí na šatech vzniknou tak fantastické květy, že jí takové šaty budou všechny ostatní závidět, tak nebudeme stačit nosit lahvičky s inkoustem.

B. Kafka po prvním experimentu všechny tři chlapce znovu uvedl do hypnotického stavu, tentokrát do čtvrtého stupně, kdy dochází k přímému nazírání duše a zopakoval předchozí sugesci. Všichni tři v tomto stavu odmítli provést příkaz, všichni tři hypnologovi vysvětlovali, proč se to nesmí, že je to zcela v rozporu s *přirozenou etikou* a *mravním řádem*, který každý z nás v sobě má. První a druhý subjekt se odsuzovali, aniž si uvědomovali, že odsuzují sami sebe, objasňovali, že příčina u nich je ve špatné výchově, a u prvního vlastně v totálním *deficitu výchovy*. Nechtěli mít s těmito lidmi, tj. sami se sebou, nic společného. Když jim bylo řečeno, že vlastně sami odsoudili sebe, prosili hypnologa, že se nechtějí „do sebe“ vrátit atd.

Takovýchto experimentů poté Kafka udělal veliké množství. Nejen s lidmi patřícími do křesťanské kulturní oblasti: uvedl do hypnotického stavu Indy, Japonce, Číňany, tak jak měl postupně možnost, a shledal, že ve všech lidech bez rozdílu pleti a vyznání, jsou-li uvedeni do čtvrtého stupně hypnotického stavu, je jednotný etický kód, občas poněkud modifikovaný kulturním zázemím, ale v zásadě jednotný.

Je-li jednotný *etický kód*, je také jednotné svědomí. Není moje, tvoje, naše, vaše svědomí, ale je jednotné *univerzální svědomí*, které se v nás ozývá. Často však máme tendenci tento vnitřní hlas přehlušit. A začínáme zneužívat svého rozumu, abychom si své, někdy ne právě řádné, jednání ospravedlnili a zdánlivě dali do souladu se svým svědomím.

Uvědomění si jednotného etického kódu – svědomí, je pro výchovu nesmírně důležité, protože pak nám nezbývá nic jiného, než od tohoto ústředního bodu vytvářet a *formovat výchovu*.

Dřívější pohádky pro děti byly většinou psány tak, aby vítězilo dobro nad zlem. Dnes jsou umělé pohádky a jsou často paskvilem dřívějších pohádek. Zcela se v nich převrátily etické hodnoty. Všechna velká dramata byla postavena na etickém konfliktu a všichni největší dramatici je řešili v souladu s tím, co jsme nazvali univerzálním svědomím. Klasickým příkladem toho je Shakespeare. Dnes často na nás z obrazovek televize útočí rafinovaná dramata, řekli bychom záměrně rafinovaná: ne boj *dobra* a *zla*, spravedlivého a nespravedlivého, ale vše se posunulo směrem k jakési spravedlnosti, která již v sobě zahrnuje negativa. A konflikt se najednou vede mezi méně negativním a více negativním. A méně negativní bylo povýšeno na normu správného jednání.

Denně se rodí nová generace: vychovávat ji musíme nejen od narození, ale vlastně již od početí. Moderní pedagogika začala zvedat prst:

„Nesmíme mentorovat!“

Avšak klasická *pedagogika* zná, jak je důležitý věk od dvou do pěti let. Co v tomto věku uložíme do duše dítěte, to mu pak může být oporou pro celý život, nebo také zkázou. Nesmíme se bát říkat přímo, co je dobré, a co zlé, co se smí a co se nesmí. Dítěti tím neublížíme, musíme mu však také umět vše vysvětlit, rozebrat, uvést na příkladu. Dítě má v tomto věku vynikající paměť, silná a stále čerstvá *esplana*, jak jsme si vysvětlili v kapitole o „Paměti“, do nich se v tomto věku takřka všechno jednou pro vždy zaryje.

Pak má dítě v tomto věku ještě jednu velkou přednost, a sice silnou *představivost*: už od dětství si utváří vlastní *informační pole*, které s ním půjde po celý život. A tímto svým dětským informačním

polem začíná spoluvytvářet *univerzální informační pole*, chcete-li, naši *spirituální sféru*. Jestliže my jsme se na ní provinili, ať nám ji pomohou naše děti napravit: jejich duše jsou čisté, tabula rasa, jak se říká, pišme na tuto čistou tabuli to nejlepší.

Neméně důležitý význam má *univerzální svědomí*, jednotný etický kód v nás, pro řešení problému *svobody*. *Marxova* teze:

„Svoboda je poznaná nutnost,“ nestránila jen v zemích východní Evropy, ona straší v různých obměnách po celém světě. Jestliže rozumně uvažujeme a víme, že si člověk nemůže dělat, co chce, pak bychom byli anarchisty a ani anarchisté si nedělali co chtěli. Měli svůj program, třeba vyjádřený ve formě individuálního teroru. Závěr pro nás je jednoznačný, svoboda nemůže být bezbřehá. Avšak v tom, za jakých podmínek se stává svoboda poznanou nutností, budeme se od Marxe diametrálně lišit.

Dříve se lidé dělili na *charakterní* a *bezcharakterní*. Již to, že se o někom řeklo, že je charakter, znamenalo, že tento člověk jedná správně tak, jak bylo v obecném povědomí, tedy ne tak, jak by to bylo pro něho pohodlné a prospěšné. Pak se o někom řeklo, že je bezcharakterní. U tohoto člověka se však předpokládalo, že ví, co to znamená jednat charakterně, ale sám se tím neřídí. *Sobeckost* a závist u něho začaly převládat.

Moderní doba nám však zrodila hybrida: člověka *acharakterního*. On už ani neví, co je to *charakterní* a *bezcharakterní*, vůbec si takovéto otázky nepřipouští. Jedná tak, jak se mu to hodí, jak je to pro něho prospěšné a diví se, proč mu chceme něco vytýkat. Jak bezcharakterní, tak acharakterní jedinci zneužívají svobody. Neměl tedy Marx pravdu, že svoboda je poznaná nutnost? Měl by pravdu tehdy, jestliže by svobodu opřel a uvedl do souladu s jednotným etickým kódem a naším univerzálním svědomím.

O svobodě má smysl hovořit především v okamžiku rozhodování. A svobodně se rozhodujeme tehdy, jestliže naše rozhodování je v souladu s naším vnitřním hlasem – svědomím.

Svoboda končí, jakmile jsme se svobodně rozhodli, protože nás váže náš přirozený etický kód, naše svědomí. Pak nastává často tvrdá, těžká i nebezpečná realita: svoboda „nesvobodná“ – svoboda vlastní.

Kruh se nám pomalu uzavírá: *přirozená etika – jednotný etický kód v nás – podmiňuje naše svědomí – výchova a vzdělání musí být v souladu a v rezonanci s jednotným etickým kódem – tím se vytvářejí podmínky pro svobodné rozhodování – pro naplnění svobodného života.*

MÍSTO DOSLOVU

VZPOMÍNKY NA FRANTIŠKA

Vzpomínka první, ThDr. Ladislav Brabec

Když jsem dokončil třetí třídu reálného gymnázia v Táboře, přešel jsem po prázdninách z rozhodnutí rodičů do kvarty arcibiskupského gymnázia v Praze. Dojíždění a bydlení v Táboře mělo své potíže. V Praze jsem bydlel v internátu. Přechod byl dost těžký, protože to bylo klasické gymnázium s latinou a řečtinou, ale též s větší kázní oproti dosavadnímu svobodnému životu. Brzy jsem ale zapadl do pořádku, který v internátě panoval, protože otcové jezuité, kteří jej vedli, měli stejné heslo jako Komenský: „Škola hrou!“.

Nezapomínalo se na sport, hudbu a občasná slavnostní akademie a divadelní hry, při nichž už tehdy vynikal student *Radovan Lukavský*, nynější známý umělec. Orchester žáků byl schopen nacvičit i směs českých i domácích oper, např. i Mayerbeerovy „Hugenoty“, kde měl každý hudební nástroj vyniknout na svém sólovém místě: na trubku hrál mistrně žák František Ferda.

V časopise „Zprávy z Bubenče“, který ústav občas vydával, vidím jej na fotografii hudebníků „aršíku“, jak se gymnáziu říkalo, v čísle 4. z ročníku 1932-33. Dodnes mám v paměti akademii, při níž František vystupoval v sólech na trubku přímo virtuózně a vzbudil ve mně závist, takže jsem se rozhodl naučit se hrát také na nějaký nástroj. Z praktických důvodů to bylo harmonium, protože v

učebnách bývalo volno pro cvičení, když se nevyučovalo. Později jsem se dověděl, že Františkův otec, šafář na statku ve Spáleném Poříčí, přijal do rodiny opuštěného chlapce, který byl dobrý hudebník. On učil hrát na různé nástroje a vyučil i Františka hře na trubku.

Nemyslím, že bych se nějak s Františkem kamarádil. Byl o třídu výše a po maturitě odešel studovat teologii. V roce 1935 jsem maturoval i já, následoval jsem ho, takže jsme se opět setkali v kněžském semináři v Praze Dejvicích. Posluchači 1. ročníku neměli ještě vlastní pokoje, a proto se učili ve studovnách asi pro deset osob. Bylo zvykem, že ve studovně dělal jakéhosi vedoucího, či spíše poradce mladších, starší student z vyššího ročníku. S radostí jsem se tak sešel opět s Františkem a během čtyř let společných studií jsme se více sblížili. Byl spíše vážný, i když také dovedl žertovat s ostatními a dával dobrý příklad soustředěné modlitby a pilného studia. Když jsme dostali ve vyšších ročnících samostatné pokoje, mohli jsme chodit na společné procházky. Tehdy jsem zjistil, že má zálibu nejen v hudbě, ale také v léčitelství.

Vzal mě jednou na návštěvu ke svému příteli, lékaři Hofmanovi z Vinohrad, který vyšetřoval nemocné běžným způsobem, ale kromě toho měl na barokním stolečku vedle lékařského naslouchátka také silnou lupu, kterou prohlížel pacientům oční duhovku a dělal tak diagnózu metodou „irisdiagnostickou“. Je totiž známo, že se zranění nebo některé nemoci projevují u člověka i zvířat změnami na oční duhovce. Zjistil to prý lesník, který si všimnul, že se jeho ochočenému výru objevila po zlomení nohy v žlutém terči duhovky hnědá skvrna.

Někteří lidé měli doktora *Hofmanna* za podivína, ale jeho ordinace byla neustále obležena pacienty, zvláště staršími, kteří se těšili na posilující injekce zelené barvy, které si doktor sám připravoval. Byl jsem překvapen, když jsem vstoupil do ordinace, pokoje s barokním nábytkem, koberci, vzácnými obrazy a skříněmi, na nichž stály sklenice lihu s léčivými rostlinami. Doktor Hofmann se neoženil a věnoval se zcela studiu a nemocným.

Za časného rána odcházel do Stromovky na projížďku na koni, pak zašel na mši svatou do kostela u Sv. Ignáce. Teprve potom se

vracel domů, kde již byla plná čekárna i schodiště čekajících pacientů. Bohoslovec František Ferda se s doktorem Hofmannem velmi spřátelil, o prázdninách u něho i bydlel a snažil se ovládnout jeho umění a převzít lékařské zkušenosti. Bylo to intenzivní studium (aniž by zanedbával teologii) herbářů, léčivých rostlin a předpisů čajů, koupelí, obkladů – lidových i lékařských. To všechno proto, aby naplnil slovo Kristovo, který poslal svoje apoštoly nejen hlásat evangelium, ale také uzdravovat všelikou nemoc.

Naše přátelství bylo poznamenáno rozchody a setkáními. Blížila se 2. světová válka. František byl vysvěcen na kněze pražským arcibiskupem, kardinálem *Karlem Kašparem*. Pak odešel pracovat na venkov do duchovní správy. Za rok jsem ho následoval také já, musel jsem však prožít v roce 1939 okupaci, uzavření Karlovy Univerzity a přechod na učiliště. To již František rozvinul svou činnost ve farnosti, učil ve škole a navíc naučil chlapce hrát na pozouny. Vzbudil rozruch na pouti na Svatou Horu, kam připutoval na pouť za jejich břeskných intrád. Nenechal ladem ani svoje léčitelské schopnosti a brzy radil nemocným léčivé bylinky.

Následovaly známe události, které už patří k dějinám naší vlasti, konec války a divoký třídní boj po únoru 1948. Oba jsme neušli zatčení, soudu a tak jsem se s Františkem opět setkal – ve vězení na Mírově. Já byl zatčen 14. září 1949 a propuštěn v roce 1956, on 16. února 1951 v Nechválících a propuštěn 11. května 1960. Bylo to období, kdy stovky kněží vozili v poutech po různých kriminálech od Jáchymova po Leopoldov. Přímo na pracovišti jsme byli spolu zvláště v pověstném koncentračním táboře „L“ u Vitmonova, kde se drtila a nakládala do vlaků radioaktivní ruda před odesláním do SSSR. Odtud mám nejvíce vzpomínek na Františka. Uvedu jen jednu:

Ráno jsme opustili dřevěné baráky obklopené několikanásobným drátěným vysokým plotem se strážními věžemi s ozbrojenými strážemi. Ve věžeňských šatech, které se nevyměňovaly, a proto byly plné radioaktivního prachu, jsme byli přivedeni na pracoviště u železniční vlečky. Tam „mukly“ přejímá zpráva drtírny, které vládou sovětští experti, kteří měří a v přilehlé laboratoři zkoušejí radioaktivní materiál svážený sem z mnoha Jáchymovských dolů.

Pracují tu i lidé přicházející z venku. Já jdu k několika dřevěným komorám, kam mám ukládat plechové barely se „zkouškou“ a mám se starat o přísun prázdných barelů. Beru je z vysoké pyramidy venku velmi pozorně, aby mi některý nespadol na hlavu, což se také jednou stalo, a kladu je na nakloněné koleje, na nichž se valí k muklovi, který stojí u „třasáku“ a plní barely na hrách rozdrčenou rudou. Nad námi stojí totiž šestiposchod'ová věž, viditelná zdaleka a nazývaná „věž smrti“.

Do nejvyššího poschodí vytahuje v pravidelném sledu výtah veliký kontejner plný rudy, kamení různé velikosti, které jediný mukl převrácením kontejneru vysypává do otvoru, z něhož radioaktivní ruda protéká samospádem železnými drtiči umístěnými v poschodích, až se nakonec nahromadí rozemletá ve velkém kontejneru s otvorem. Takže při takovéto technologii jsme měli všichni postaráno každodenně o notnou dávku radioaktivity.

Jeden z muklů otevírá páku, uvolňuje drť a plní opatrně plechové barely. Postaví barel na třasák, který dělá ohlušující hluk, a když je barel plný, odsune jej na gumový pohybující se pás, který jej unáší dál do sto metrů dlouhého skladu.

V partě pracujících vězňů pracoval i František Ferda. Seděl ve vyvýšené dřevěné budce s razítkem čísla příslušné „partie určitého dolu“, která se právě zpracovávala, a jeho úlohou bylo označit barel, mezi tím už zavíčkovaný plechovou pokličkou, položit jej k druhému otvoru a kopnutím vystrčit barel vážící průměrně jeden metrák, aby se samospádem odkutálel do skladu. Tam se ho zmocnili další, kteří barely štovali dle partií a později s pomocí železného háčku odváleli přes rampu do prázdných vagonů nákladního vlaku.

Práce byla normovaná a parta měla zájem, aby normu splnila a nebyla trestána snížením přidělu potravinových lístků. Jinde byla třeba těžší práce, ale zde byl nebezpečný, zvláště blízky styk se silnou radioaktivitou a nebezpečí onemocnění rakovinou po delší době. „Slabá“, tj. méně aktivní ruda se odvážela na jiné místo, podobně i také nejaktivnější „speciálka“, kterou drtila v jiném baráku parta šesti kněží.

Náhle byly vypnuty stroje a nastalo ticho. Partie byla zpracována a nastala přestávka pro přípravu další partie. Jinam byly odvezeny

barely se „zkouškou“, kterou jsem nashromáždil. To byl vzorek, který se od strojů odsypával, asi šedesátina, z něhož v laboratoři vypočetli ruští experti, kolik uranu a různých kovů, např. i příbramského stříbra, bylo naloženo. Nyní jsem mohl opustit své komory a navštívit Františka v jeho budce. Nešel se projít. Ze skryše vytáhl – opatrně se před tím rozhlédl – několik listů Písma svatého. Na tenkých listech Kralické bible, která byla donesena zvenku, roztrhána a porůznu uschována. Dostat se pro to do korekce byla maličkost. V mrazech to mohlo stát vězně i život. František byl šťasten, že mohl číst listy sv. Pavla, rozjímat nad nimi a učit se je nazpaměť. A nejen to. Zvenku mohlo být tajně doneseno i víno, aby se mohla konat bohoslužba mše svaté.

„Čas vše mění – i časy,“ napsal básník a jednoho dne roku 1956 přijely autobusy a odvezly všechny kněze do Valdic. Stali jsme se hosty další věznice, kdysi kláštera přísného řádu karteziánů. Sedávali jsme nyní pravidelně vedle Františka na pracovišti, kde se na stolech kupila spousta peří, které jsme podle normy museli denně sedrat. Nebyl mnohomluvný, a tak jsme často dlouho mlčeli a rozjímalí.

Přísnost tam byla poměrně malá, bylo možno číst i cizojazyčné vydání komunistického časopisu a učit se tak řečem. Někteří brousili na jiném pracovišti sklo. Také někteří navlékali zapínací špendlíky – jeden z vězňů jich spolykal celou hrst, byl odvezen do nemocnice, a tak se odsud dostal. Františka jsem opustil, protože přijela komise a předčasně propouštěla a já byl propuštěn přesně po sedmi letech. František musel čekat a odpykat si devět let.

Po krátké nezaměstnanosti jsem našel v pohraničí manuální práci ve skladu a s Františkem jsem se setkal, až když byl zaměstnán v plzeňském pivovaru – také manuálně. Ráno jsem se účastnil jeho soukromé mše svaté v jeho pokoji. Počíнал si soustředěně a vážně, s hlubokou zbožností, jako by byl v katedrále.

Pak jsem s ním vyměnil už jen několik dopisů a jednou mi poslal byliny s předpisem čaje a obkladů. Sledoval jsem se zájmem zprávy o jeho mimořádném daru jasnovidné diagnózy i při stovkách kilometrů daleko od pacienta. A jako prvním se mi podařilo napsat o něm a jeho činnosti článek do novin. Byl uveřejněn v časopise „Naše politika“ k jeho sedmdesátinám v roce 1985 a měl název:

„Psychotronika ve službách lidského zdraví“. O jeho nesmírné píli a obětavosti bylo pak napsáno hodně. Končím svou krátkou vzpomínku na přítele, kněze Františka Ferdu výňatkem z dopisu, který mi napsal po dvaceti letech využívání daru, věřím že charismatického, jasnovidné diagnózy:

„Nechci žádnou publicitu, jakýmkoliv způsobem. Způsobuje mi potíže, o jakých se těžko dá mluvit. Denně v poště, denně za vraty – od čtyř hodin ráno do noci. Dělán v tom už přes dvacet let a neznám nic, jak z toho uniknout. Proto se stává to, co se stalo Tobě: zapadne jeden na druhý a čas letí dál a mám na stole kompost, ve kterém se nevyzná ani sv. Antonín, aby tam něco našel. Teď mi jeden bohoslovec tu poštu rozebral a bude toho kolem dvou tisíc. Peníze zpět a ostatní do kamen. A to se opakuje rok co rok. Na návštěvy, biografy, divadla a podobné kratochvíle už dvacet let nemám čas.“

Nakonec se dopisy nemocných musely odmítat vůbec, když Otec Ferda onemocněl. Až do konce se však věnoval dětem. Jeho láska k nemocným byla heroická a zasloužila by si svatořečení. Zemřel 7. srpna 1991 na rakovinu plic a naposled jsem se s ním setkal na jeho slavném pohřbu v Sušici.

Praha, 25. března 1992, ThDr. Lad. Brabec

Vzpomínka druhá, páter Zdislav Škrabal

Psal se rok 1955. Pozdní léto se už sklánělo k podzimu a na čtvrtém oddělení věznice na Mírově bylo v koncové dvojité kobce uzamčeno deset vězňů, mezi nimi též páter František Ferda. Ostatní byli také katolickými knězi. V kobce byl klid. Otevřeným oknem vál dovnitř stále ještě prohřátý vzduch. V tom zaharašil zámek od kobky. To někteří dozorcí mívali ve zvyku neslyšně vsunout do starého zámku velký železný klíč a prudkým otočením klíče uvolnit obě západky v zámku, takže kobka byla ihned otevřena.

Ihned jsme se postavili do pozoru a čekali co bude: buď osobní prohlídka a pak běda, jestliže u někoho našli kousek bílého papíru popsaného cizími slovíčky nebo výpisem z bible. Útržek byl vstupenkou do temného sklepa v podzemí věznice, nejméně na dva dny s poloviční dávkou jídla.

Zatím ale nic takového nebylo. Ve dveřích se objevil usměvavý strážmistr J. Vytáhl z blůzy své uniformy složený arch papíru. Když jej rozvinul, řekl stručně: „Koho z vás přečtu, odejde na chodbu a vyčká na další pokyn. Nic sebou neberte, na chodbě se seřadíte a vyčkáte další.“

Vyvolal nás všech deset. Také pátera Ferdu a pak k nám pohovořil:

„Správa ústavu z vás vytvořila pracovní komando. Každý den ráno v 6 hod, rychle posnídáte a v 7 hod, si pro vás přijdu. Odvedu vás do ovocné a zelinářské zahrady mimo hradby Mírová. Dostanete motyku a rýč, s těmi budete pracovat v obou zahradách. Ve dvě hodiny odpoledne se vrátíme zpět do věznice. Stavíte se v kuchyni, kde vám vydají teplý oběd. Proto si sebou ráno vezmete jen šálky a chléb, který vám ráno dají. S obědem odejdete na kobku a tam se najíte. Až do večerního sčítání budete mít volno a pak půjdete spát.

Kdyby někdo nechtěl pracovat v tomto komandu, ať mi to řekne a na jeho místo nastoupí jiný. Je to pro vás výhoda, a proto doufám, že se nikdo z vás nepokusí o útěk. Každý den budu mít sebou samopal s ostrými náboji. Takovému dezertérovi bych pustil celou dávku do nohou a ani letos ani za rok by se na nohy nepostavil. Správa ústavu také očekává, že se o nic takového nebudete pokoušet. Ti, co se pokusili před časem o útěk z Mírová, byli během dvou týdnů pochyťáni a zas mají o dva roky trestu navíc! Skončil jsem!“

Vše bylo, jak strážmistr řekl. Na druhý den nás převedl přes hlavní bránu a byli jsme na volném prostoru. Nebe čisté, dálky před námi. Já byl už pátý rok stále uprostřed zdí. Ostatní podobně také tak, ne-li víc.

Začali jsme v zelinářské zahradě. Sem tam visící jablko na stromech bylo naše.

J. se posadil na suché prkno na nevysoký břeh nedaleko nás a dával pozor. Práce nám šla rychle. Páteru Ferdovi nedovolil kouřit. „Kdyby vás viděla kontrola, že nepracujete, hned by vás odvolala. Zakuřte si na kobce.“

Tak asi za tři dny jsem se dostal do blízkosti strážmistra J. a zkusil jsem mu vyprávět nějaké příběhy ze života. Naslouchal velmi pozorně. Celé dny ve službě mlčel, tak mu byla změna vítaná. U

něho jsem se zdržel jen chvíli a vracel se k naší skupině. Další dny nás čekala kupa chlévského hnoje v zelinářské zahradě. Ani tato práce nám nebyla neznámá. Doma na venkově jsme také museli ve svém mládí překrývat hnuj vyrytou zemí.

První odpoledne jsme byli opravdu unavení. Pobyt na čerstvém vzduchu a práce nás unavila. Teprve po jednom týdnu jsme si večer vyprávěli životní zážitky. Začal páter Ferda:

„Neřeknu nic zajímavého, jen to, co se mi stalo, když jsem byl čtvrtým rokem v semináři v Praze. Dobrý můj kamarád ze sousední vesnice mi řekl před Vánoce: „Františku, 25. ledna po novém roce mám veselku. Že přijedeš k nám?“ Slíbil jsem a přijel. Jenže v polovině ledna šel teploměr dolů, až se zastavil na minus dvaceti stupních Celsia. To bylo i v den Jendovy svatby, 25. ledna.

Jendova maminka už byla po smrti, proto aranžma svatby měl v rukou tatínek. Přivítal nás na dvoře jejich chalupy a uvedl do zasklené verandy, která byla vybudována podél chalupy. Stály tam dvě dlouhé lavice. Sedl jsem si na tu, která stála přímo u skleněné stěny. Vedle mne naše kamarádka Věrka:

„Pojď, sedneme si blíže stěny chalupy, ať nechytíme ledviny.“

Začaly mě silně zánout nohy. Stalo se a začali nosit na stůl. Šikovní mládenec postavil přede mne sklenici piva. Ochutnal jsem. Mrazivě ledové. Pivo jsem odsunul a čekal na další. Na to mrazivá rybí polévka. Poté jako led studená vařená ryba v aspiku. Otec Jendy si pozval na svatbu vedoucího kuchaře ze studené jídelny z Prahy. Po té ledová černá omáčka s rybou.

Tož to teda ne, řekl jsem si a odporoučel se. Na univerzitě začíná druhé pololetí, musím tam být. Otec mne propustil. Zaběhl jsem domů, ukrojil jsem si přes celý bochník na tři prsty silný krajíc chleba a hajdy do Prahy. Chutnal mi znamenitě.

Potom přišlo jaro. První jarní neděli odpoledne slyším na vrátnici: „Ferda, návštěva!“ Na chodbě naše kamarádka ze svatby, Věrka. „Nevyrušuji?“

„Kdepak, jsem rád, že jsi přišla. Ty pracuješ v Praze, že?“

„Ano.“

Byla oblečena jako motýlek a sám půvab. Dala mi balíček. „Od maminky.“

„Díky.“

Potom další tři neděle po sobě totéž.

„Ferda! Návštěva!“ A opět Věrka, čím dál krásnější v jarní přírodě a potom i v letní. Řekla mi: „Škoda, že jsi odešel ze svatby. Přišel kuchař a byl celý bez sebe, že máme před sebou zledovělá jídla a ještě v takových mrazech. A hned nařídil, že se ve vedlejší světnici zatopilo v kamnech a my dostali teplou polévku. Byla výborná.“

Další neděli se opakovalo totéž.

„Ferda! Návštěva.“ To jsem už vyzpozoval, že to někde přihořívá. Vyhledal jsem našeho moderátora ke kněžství a vše mu pověděl. Řekl mi jasně: „Ctihodný pane, jestli byste chtěl odejít ze semináře, můžete hned zítra. Postarám se vám o učitelské místo. Ale takto, abyste udržoval známost ve svém kněžství, to by nešlo. Řekněte to jasně Věrušce. Ať se poohlédne po jiném mládenci. Jistě někoho najde. Ale vy chcete být knězem, a to by na obě strany nešlo.“

Stalo se, řekl jsem Věrce plnou pravdu, byly slzičky, ale vyjasnilo se naplno. Za dva roky Věrka měla veselku a vstoupila do manželství. Přišla rodina, děti a ona byla ráda, že našla hodného manžela. „No hoši, řekněte, co by dělala s námi?“

Toto se stalo a já jsem zde, ona je doma u své rodiny. Já mám klid a ona též.“

Jen dva z naší party usnuli při zakončení příběhu, musel jsem jim vše dopovědět. Divil jsem se. Já ani nedutal, když páter Ferda vyprávěl žertovným tónem, jak si mohl přivodit vředy na žaludku z mrazivé hostiny. Často nám připomínal svoji zásadu, že k obědu do teplého jídla nepatří chlazené nápoje.

Já byl vždy rád, když jsem pojedl trochu teplého jídla. Měl jsem alespoň jistotu, že udržují svou obvyklou životosprávu.

My zatím žili po svém.

Když jsme se vrátili z práce, páter Ferda si sedl pod okno, které bylo otevřené a začal po jídle kouřit svou obvyklou lulku. Dým pouštěl otevřeným oknem, aby nám nekazil čistý vzduch.

V naší partě byl kromě pátera Ferdy ještě jiný muzikant, Jan Podveský z Moravských Budějovic. Zpíval bas, páter Ferda si

vzpomínal kratičké sbory, více méně žertovné a začal nás cvičit v dvojhlasném přednesu.

Za oknama svítá, bude brzy den, den, den
na sporáko šeške,
šeške podťe ven, ven, ven.

Vedeno v hanáckém nářečí. Museli jsme zpívat velmi potichu, abychom nerušili sousedy. Chtěli jsme dokonce zpívat v malé kapli, na třetím nádvoří, kde byla dílna.

Jinak jsme si večer vyprávěli po večerním sčítání různé zážitky své i cizí, jak si kdo pamatoval. Víím, že jsem často rozesmál všechny. Bylo to prostě radostné.

Když jsme vstoupili do měsíce října, poněkud se ochladilo, ale bylo stále slunečno. Strážmistr J. nás zavedl na vězeňský hřbitov. Úprava cest a chodníků. Hroby měly jen prostý nápis, jméno a datum úmrtí.

První skupina do konce první světové války, do roku 1918. Druhá část do roku 1945 a třetí do roku 1950. Tiché, ale velmi smutné místo. Málo navštěvované, ba vůbec ne, protože pozůstalí dávno vymřeli.

Tím se skončila naše dovolená, jak jsme pojmenovali všechnu práci v obou zahradách. Poděkovali jsme strážmistroví J. a snažili jsme se zase žít po vězeňsku.

A rokem 1960 po vyhlášené amnestii nastaly změny. S páterem Ferdou jsem se setkal až po roce 1970.

Ve vězení neléčil. My nic o jeho zájmu nevěděli. Nebál se práce. Často ustával v řeči a ponořil se do svých myšlenek. Mám dojem, že se soustřeďoval na svůj svět, který začal objeovat ve svém nitru. Soustřeďoval pozornost na proudy svých myšlenek a vnitřních sil, o jejichž síle se začal přesvědčovat den co den za našeho pobytu na kobce. Několikrát jsem slyšel, jak se zmiňoval o jejich profesoru filozofie *Josefu Benešovi*. Přednášel jim také psychologii, logiku a kritiku křesťanského pojetí. Z jeho řeči bylo znát, že si přednášky uvedeného pana profesora nejen odposlouchal, ale že jejich obsah prožíval ve chvílích klidu a v okamžicích, kdy se mohl zamyslet, jak úžasné silné proudy duševního světa procházejí naším nitrem. Jednou proudí pokojně vedle sebe, jindy se přelévají jednotlivé proudy do

svého blízkého souseda a pak vzniká napětí, panika a nečekaná rozervanost nitra v hluboké nostalgii po klidu a vyrovnání sil. Tyto myšlenkové proudy sledoval u sebe a také u lidí, kteří se dostali do jeho blízkosti.

Také si na celý život zapamatoval, co prožil v blízkosti svého pana faráře, který byl jeho duchovním představeným hned po vysvěcení na kněze.

Vyprávěl:

„Byl jsem již v našem rodišti několik dnů po vysvěcení na kněze. A dekret o ustanovení do duchovní správy stále z pražské konzistoře nepřicházel. Až jednoho dne, když bylo po ranní mši svaté a já šel na faru na snídani, jak mne pan farář každý den zval, přišel pan farář z kanceláře a nesl v ruce úřední dopis. Privil mi: „Tak Františku, ustanovení z konzistoře je tady. Pan vikář mi to sděluje v tomto přípise. Poněvadž ale první místo, na které je novokněz ustanoven, je přímo od Pána Boha, půjdeme po snídání do kostela ještě jednou.“

A tak jsme šli. Pan farář přede mnou, já za ním a oba jsme poklekli na spodním stupni hlavního oltáře. Pak promluvil pan farář tichým, ale hluboce procítěným slovem:

„Pane Ježíši, přicházíme k tobě, abychom ti poděkovali za to, že jsi jmenoval našeho novokněze Františka Ferdu na jeho prvé místo v duchovní správě.“

Pan farář otevřel dopis a položil jej na hlavní oltář. „Tak je to milý Františku, tato farnost je vaše první místo v práci na vinici Páně. Važte si toho a pracujte zde usilovně jako opravdový duchovní pastýř svěřených duší.“

Pak jsme se pomodlili část sv. růžence a já byl opravdu dojat jednáním našeho hodného pana faráře. V životě na toto uvedení do duchovní správy nikdy nezapomenu.

Tak se rozproudil v duši pátera Ferdy bohatý zdroj duchovního bohatství, z něhož nabíral plnými doušky po celý život a hleděl také tak laskavým jednáním, jak zažil od svého pana faráře, vnášet do rozbolavělých duší pohodu svého nitra a úžasné světlo svého jasnovidectví, pokud šlo o rozbolavělá nitra svých pacientů.

Nic mu nebylo dáno zadarmo.

Náš pobyt na Mírově prověřil pátera Ferdu víc než bohatě. Uměl mlčet, ale když měl vnést světlo do duše přítomného, činil tak velmi prostě, téměř nenápadně a do jisté míry stydlivě. Nevnucoval se svým rozhodnutím. Byl si vědom, že jeho poznání je vymezené už samým případem, který měl řešit.

Aby páter Ferda poznal ještě zevrubněji psychiku vážně nemocného člověka, stal se mu tento případ.

Nečekaně dostal příkaz nastoupit na místo výpomocného kněze u nemocného pana faráře. Ten měl těžké onemocnění ledvin. Oba, páter Ferda i nemocný kněz se sžili velmi pěkně. Pan farář dostal dekret z konzistoře, že páter Ferda je překládán do jiné farnosti, opět k nemocnému knězi.

Kněz nemocný s ledvinami byl tímto rozhodnutím konzistoře nesmírně rozrušen.

„Tak to mám za to, že jsem tak věrně sloužil zde, že najednou zde zase musím zůstat sám. To je přece nepochopení a hrubiánské rozhodnutí.“

Páter Ferda se bránil. „Já, pane faráři, jsem nežádal o přeložení. Zůstal bych velice rád, ale musím uposlechnout. Kdybych byl blíže, rád bych vám jezdil pomáhat. Ale nové místo je daleko, takže opravdu vám nemohu slíbit žádnou pomoc.“

Odpověď a jednání nemocného faráře byly zdrcující. Dekret z konzistoře roztrhal a hodil na zem. Páter Ferda stál jako omráčený. Tak poznal psychiku opravdu nemocného člověka. Pro zdravého člověka je něco podobného těžko srozumitelné. Na nové místo nastoupil, ale v duši si odnášel živou ránu zjitřeného nitra u nemocného.

To mu stačilo, aby věnoval nemocným lidem celou duši a celou sílu své vůle i jasnosti poznání. Tak duchovně rostl v silného člověka a pobyt na Mírově mu dal příležitost k celoživotnímu zamyšlení a jednání.

Všichni jsme naslouchali vyprávění o jednání nemocného pana faráře tak rozrušení, jako sám páter Ferda.

S páterem Ferdou jsem se pak viděl až po roce 1970, kdy zajel na Moravu a při té příležitosti mne navštívil v Metylovicích u Místku,

kde jsem byl po dvaceti letech ustanoven v duchovní službě. Setkali jsme se u našich přátel, kde také nocoval.

Vykládalo se to i ono. On se jen usmíval a sem tam prohodil nějaké slovo. Přitom, jak jsem si poté uvědomil, on konal svá pozorování a jeho přítomnost byla upřena na můj zdravotní stav. Nic mi neřekl, že mne pozoruje po zdravotní stránce, až na další den mi byl od něho doručen malý lístek a na něm stálo, jak se mám podle jeho diagnózy léčit. Vyšetřovací metodou pátera Ferdy jsem byl velice překvapen.

Škoda, že nám na Mírově o těchto věcech nevyprávěl, považoval je asi za soukromé tajemství.

Ačkoliv jsem neměl vysoký krevní tlak, spíš nízký, postihla mě v červenci 1988 náhlá mozková příhoda. Dětská zdravotní sestra, která se o mne už několik let stará, se obrátila ihned na pátera Ferdu o radu, a on jí velmi rychle odpověděl, co mi má dávat, jaký čaj mám pít.

Vyprávění Ferdovo je zachyceno tak, jak nám je osobně sdělil.

Místek, 10. června 1993, páter Zdislav Škrabal

PŘÍLOHA I

Zaslané referáty Františka Ferdy na IV. mezinárodní konferenci o výzkumu psychotroniky v Sao Paulu v Brazílii konané v červnu 1979.

Moje jasnovidné nazírání na rakovinu

Nejprve musíme začít od akutního zánětu. Není-li správně vyléčen, přechází do chronického stadia s tendencí o opětnou akutizaci nebo postoupí do dalšího III. stadia. Při tomto stadiu se vytvářejí podmínky pro zahnívaní tkání za pomoci „plísni“ (jde o pracovní pojmenování, které se mně jeví, co do způsobu účinku jaký mají plísně, jako nejvhodnější), které jsou hrobařem života a působí

na metabolismus bílkovin opačným sestupným směrem k dusíku. Prvním znakem rakovinného procesu je „výroba“ vlastního dusíku – neimportovaného zvenčí (jak mohou učinit např. předusikovatěle brambory umělým hnojivem), ale pocházejícího z rozpadající tkáně. Okolní buňky propadají zoufalému pokusu o sebezáchranu buňky i příslušného okolí. Obalují se směsí kaseinu a vápníku. Sodík z rozpadlých buněk hromadí vodu. Protože zároveň v ohroženém místě podléhají skáze nervová vlákna – neboli regulační systém, dávají se uvolněné buňky na pochod do emigrace na jiná místa v těle, kde pak nabývají „parazitního“ charakteru. Tím pak ohrožují hostitelské buňky a tkáně.

V krevním obrazu lze tento dusík vlastní výroby pozorovat na zvýšeném počtu monocytů a úbytku červeného barviva. Léčba je možná za předpokladu, že za prvé zjistíme ložisko rozkladu. Pak musíme vyčistit a zpevnit tkáň a tím zastavit rozkladný proces. Potom teprve můžeme přistoupit k likvidaci buněk emigrantů. Pokud je v pořádku a dosti silné nervstvo: sympatikus a parasympatikus, je naděje na vyléčení reálné, pokud rozkladný proces v určitém orgánu nepřekročil 45%. Od 45% do 65% je stav už kritický a naděje na vyléčení silně kolísá. Od 55% výše je už prakticky nemožné zpevnit tkáň.

Těžko můžeme jednotně odpovědět, co je příčinou těchto zánětů. Viníků je velmi mnoho a jsou tak různorodí, že nelze proti nim jít jedním a tímto způsobem.

Např. jsem zjistil, že rakovina konečníku má původ v nashromážděných otravných zbytcích potravy, které čekají 24 hodin na vyprázdnění a z dlouhé chvíle se dají do „práce“ a vyvolají podráždění sliznice.

Dlouhodobý přísun dalších nevhodných látek obsažených v potravě přivodí rozkladný proces tkáně. V sigmě jsem našel: hliník, pepř, různé druhy dusičnanů z masa, síru ze sýrů i z mléka, síru z postřiků ovoce a obilí i krmiv a jahod. O počtu nebo druhu těchto faktorů rozhoduje způsob výživy v té či oné krajině. Na plících hrotech původ nemoci často bývá po nevléčených chřipkách. Např. u rakoviny žaludku: je-li soustavně zaplavován studeným jídlem

nebo studeným pitím, tedy soustavným prochlazováním, dochází k III. stadiu zánětu tkáně.

U vaječníku jsem toto stadium zánětu zjistil po otravě z barvy textilu noční košile nebo sukně, stejného původu byl zánět prsů, přesně na té straně, na které je zvyklý spící ležet. Vedle barev k otravám dochází i z umělých hmot textilu: jedná se o směsi dusičnanů se sírou, uhličitánů s fenylalkoholem.

Dále v popředí možností vzniku rakoviny jsou místa po úrazech, hlubokých modřinách: na stehně, prsu, játrech, slezině, tlustém střevě. Není-li tkáň včas správně zhojena, stav tkáně se může dát po čase do „kvasu“, zanít se znovu a přejde do třetího stupně.

Jasnovidné diagnostikování nám může pomoci rozlišit různé příčiny, které nádor vyvolají, jak jsme uvedli výše. Pokud rakovinový proces není ve výrazném pokročilém stadiu, lze podle zákona rovnováhy mezi jednotlivcem a jeho okolím hledat vhodné prostředky pro vyčištění tkáně a jejího zpevnění.

Moje zkušenosti jako jasnovidce s diagnostikováním a terapií

První pokus jsem učinil v roce 1964, kdy jsem stanovil diagnózu ledvinových kamenů na vzdálenost padesát kilometrů. Od té doby jsem provedl cca 80 000 diagnóz. Současně s diagnózou určuji také vhodnou terapii pro pacienta. Postupně se moje jasnovidná citlivost v diagnostikování a terapii zdokonalila natolik, že může být detailně konkrétní. Výsledky vedly k uzdravení pacientů, mnozí z nich byli kontrolováni běžnými klinickými metodami, což často lékaře překvapovalo, že lze za pomoci zcela přírodních (nechemických) prostředků dosáhnout pronikavých změn ve zlepšení stavu nemoci.

Během krátkého času – 20 minut – lze zjistit přesné číselné údaje, vyjádření v procentech, o stavu pacienta. Jedná se většinou o tyto údaje: jaterní testy o stavu červených krvinek, přitom však na rozdíl od běžných testů zjišťuji jejich průtok v játrech, který je oproti periférii dvojnásobný, dále zjišťuji leukocity – lymfocity, monocity a trombo city. Stav bílkovin podle druhu a původu: z vajec, vepřového masa, hovězího, telecího, z ryb, obilnin. Tyto údaje doplňuji o

přítomnost množství cholesterolu, solaninu, kyanidu, arsenu, strychninu, dusíku, kyseliny křemičité, vápna, lepku, bromu, jódu, případně i jedů, např. hadího, po konzumaci hub, stavu barviv pocházejících z ovoce, ale i barviv toxického původu, např. hlinková žlut' z textilu apod. Sleduji množství moči za 24 hod, v decilitrech vzhledem k normě pacienta, její stupeň kyselosti, počet křížků bílkovin, cukru apod. Dále si všímám sedimentace různých látek v jednotlivých částech těla, případně hnisajících ložisek, nebo skladování jiných látek např. v děloze, prostatě, mozku, svalech, kostech a kloubech. U srdce zaznamenávám: napětí srdečního svalu, tvar srdce, tlak systolický a diastolický, nedomykání chlopní, stav srdeční přepážky.

Při stanovení jasnovidné diagnózy zkoumám i minulost: jak nemoc dlouho trvá, její příčinu, případně od koho ji získal. To vše je nutné, aby se pacient vyvaroval podporování příčiny nemoci, např. jako příčinu zjišťuji ucházející pravý zadní hořák u plynového sporáku nebo, že pacient nosil převážně textil z umělé hmoty nebo obarvený určitou barvou, snědl spařené maso nebo zkažené vejce nebo maso nemocného zvířete, např. u vepřů červenkou, u skotu herpesem. Často zjišťuji, že chorobu nemohu vysvětlit pouze z osobního života pacienta, např. začíná předčasné zvápenatění páteře a přitom nedošlo k žádnému úrazu u tohoto pacienta. Avšak pro pochopení stavu pacienta a především pro stanovení terapie je nutno znát příčinu, proč k tomuto zvápenatění dochází a zde se jasnovidnost obrací k předkům dávno zemřelým a obdržím informaci, že choroba je např. důsledkem úrazu, který utrpěl dědeček z matčiny strany. Někdy je nutno hledat vysvětlení až sedm pokolení zpět. Nejčastěji se tento zpětný pohled uplatňuje při alergii, např. u novorozeňat. Dítěti se netvoří dostatek červených krvinek, protože jeho předkové jedli mnoho cibule, a tak se dostali do stavu, že se cibule pro ně stala vlastně nevhodnou, a také pro jejich potomky. Alergie znamená onemocnění z jídla, které je samo o sobě dobré, ale protože přesáhlo míru přísunu do těla, stává se Jedem“. Právě tak nedostatek bílých krvinek ukazuje na nadměrné požívání česneku. Podobných alergií je mnohem více než se běžně předpokládá.

Pomoci jasnovidnosti sestupují do určitého archivu, z něhož vyčtu potřebné údaje pro pacienta z minulosti předků.

Hlavní zásady jasnovidné terapie. Při této metodě se pro mne pacient stává jako nedílná součást přírody. Všechno, co potřebuje nebo mu škodí, má kolem sebe. Ať je to již jídlo, oblékání, nápoje, bydlení, pracovní prostředí. Terapie vychází z principu přirozených vztahů lidské bytosti s jejím okolím. Zdůrazňuji slovo přirozených, tedy daných mu přírodou, nikoliv vyumělkovaných. Jasnovidnost vidí v člověku určitý „nedostatek“ a hned upozorňuje na věc v okolí pacienta, čím tento „nedostatek“ napravit. Z toho vyplývá jistý zákon: odkud je nemoc – odtud je také lék.

V přírodě je rovnováha. Proto nemoc a zdraví jsou vedle sebe. Například otrava námelem se dá odstranit chrpou. Otrava koukolem se odstraní čekankou. Z toho vyplývají další zákonitosti a vztahy, např. mezi vodou krajiny a vegetací v krajině. Je-li ve vodě fosfor, rostou tam jasany. Podle složení vody má i obilí svéráznou barvu, chuť a vůni odpovídající krajině. Z toho vyplývá, že nejvhodnější potrava a nápoje pro člověka poskytuje krajina, ve které se narodil a žije. Proto se např. těžko léčí choroby získané z dovezeného ovoce – schází protiváha, která je zcela přirozená v krajině odkud přišlo. Z toho plyne závěr: Nejlepší lékárnou pro člověka je dobrá kuchyně. Maminky a babičky vařily kmínový čaj k večeři a snad ani to netušily, že kmín je lékem proti otravě solaninem z naklíčených brambor. Nebo na makové či povidlové koláče dávaly loupané mandle, aniž věděly, že loupané mandle jsou lékem proti kyanidu z hořčín jader švetkových nebo obsaženému v máku.

Jasnovidná terapie poukazuje na slabiny specifikovaných látek pouze ve formě výtažků z bylin a podávaných jako léky. Lidskému organismu jako přirozené součásti přírody neodpovídá taková specifikace jednotlivých nebo separovaných látek. Např. je nutné, abychom vpravili tanin do tlustého střeva. Podáme-li odvar z dubové kůry, pak se tanin během průběhu trávení odloučí a jako účinný se dostane do tlustého střeva. Jestliže jej podáme specificky separovaný, jak tomu je běžně ve formě léků, pak je již tento lék vstřebán v tenkém střevě a v tlustém neúčinný.

Další poznatek jsem učinil, že dobré přírodní léky, jestliže se předopují, začínají působit negativně. Zde pak nastupuje zákon alergie. Stanovit přesnou mez pro jasnovidnou terapii není problém.

Jasnovidná terapie klade důraz na kvalitu a množství krve. Proto zdravý organismus je vždy nutné nejprve „čistit“ a pak „vyživovat“. Tento proces probíhá i normálně u zdravého organismu. Žito a ječmen čistí. Pšenice je krvetvorná. I během denní doby probíhají dvě fáze: „čistící“ přibližně od 2 hod, v noci do 2 hod, odpoledne, „vyživující“ od 2 hod, odpoledne do 2 hod, v noci. Důležitým bodem mé pozornosti je rovněž rychlost krevního oběhu. Zde důležitou roli hraje ovoce, spíše však negativní. Staré přísloví praví, že ovoce chladí. Zpomaluje totiž krevní oběh a tak ochuzuje organismus o kyslík. V tomto směru nejhůře působí pomeranče. V souvislosti s nadměrným užíváním ovoce je třeba se zmínit také o přísunu vitaminů, které mají vliv na zrak a sluch. Přemíra vitaminu A přivodí poruchy zraku a přemíra vitaminu C poruchy sluchu.

V přírodě platí zákon rovnováhy. Jasnovidnost snadno najde lék pro udržení této rovnováhy v těle a to prostředky překvapivě jednoduchými, které má každý člověk na dosah ruky kolem sebe v potravě, v bylinách a obkladech. Kromě soli (myšleno kuchyňské) tělo nesnáší nic „mrtvého“. A tím je většina současné chemoterapie.

Jak u mne probíhá jasnovidná diagnóza a terapie? K tomu mně slouží normální vědomí, které určí „směr“ na příslušného pacienta. Identifikaci osoby, kterou mám prohlížet si provede rozum automaticky sám. Avšak jinak než si počínáme běžně např. za pomoci legitimace. Najdu např. určité nemocné dítě v milionovém městě, nemusím znát ani jméno ani bydliště, to jsou příliš umělé hodnoty, které mi nic neříkají. Zřejmě nerozhoduje ani vzdálenost, prováděl jsem diagnostikování do vzdálenosti více jak 2000 km a je možno i tuto mez překročit. Doba zaměřování na určitou osobu je do jisté míry závislá na únavě a také na prostředí, jakým se např. ubírá pátrání – voda, bouře. V praxi za jednu nebo dvě minuty nastává u mne vědomí přítomnosti hledaného předmětu nebo pacienta. Přitom však nemám vůbec žádných smyslových vjemů, jako např. barvy, velikosti postavy, to co vnímáme na každém, když se s ním setkáme.

Expresí poznávaných hodnot, které mě zajímají, je převedena na fonetickou bázi – tedy do slov. Nejpřesnější je vyjádření v číslech, bez jakýchkoliv potíží lze uvést procentní vyjádření odchýlení od normy pacienta. Nejprve zjišťuji základní potíže nemocného. Např. přechodil zápal plic, má hnis na pohrudnici, má záškrt a angínu nebo srdce není v pořádku a teprve potom začnu podle pořadí vypočítávat jednotlivé údaje, jak jsme si uvedli na začátku. V průměru jich bývá kolem 35 a mezi jednotlivými údaji a nemocemi hledám souvislosti. Současně s těmito údaji ruku v ruce se hlásí terapie: to tam patří jako lék. Nemoce jsou často navršeny ve vrstvách, proto je terapie vedena logikou, co se musí nejprve odstranit a co později. Jinak by terapie byla neúčinná.

Přechod do stavu, abych mohl navázat kontakt s pacientem je velmi nepříjemný a vyžaduje silné volní úsilí. Avšak pro navázání kontaktu a při vlastním jasnovidném výkonu mám naprosto klidný pocit prosycený naprostou jistotou, jakou nedají nikdy oči nebo uši. Výsledkem je pocit radosti, že jsem našel pravdu a že mohu prokázat dobro. Na nic jiného se nedá myslet – peníze, chvála, sláva se podobá papíru odhozenému do koše. Kouzlo této metody je v pocitu, že se nic nehádá, že jde o jedinečný výkon, nic se nepapouškuje, ale říkám to, co vidím, třebaže se pacient okamžitě nedokáže rozpomenout na okolnosti, na které jej upozorňuji. Často se tomu stane až cestou domů, že se rozpomene. Abych mohl pacientovi pomoci, musím mít jeho důvěru, možno říci bezmeznou. Když ji nemám, snažím se mu k ní pomoci sdělením něčeho, o čem se domnívá, že nikdo neví. Třeba mateřské znaménko na přesném místě na těle, zatajované hemoroidy apod.

Zbývá otázka, kolik lze touto metodou prohlédnout pacientů za den. Ojedinele pětaticet. Avšak pak nastane únava a nechut' po dva tři dny k diagnostikování vůbec. V průměru diagnostikují 15 pacientů denně. Čas potřebný pro jednoho pacienta je přibližně od 20 do 50 minut, včetně předepsání terapie a vysvětlování techniky způsobu léčby.

Dá se této metodě naučit? Schází mně slovník pro metodiku, podle které by žák mohl být veden. Jistě zde hraje roli i dědičnost. V mém případě jsem dispozice získal po pradědečkovi z otcovy strany.

Jisté však je, kdo jednou u sebe zjistil jasnovidnou schopnost, může si vypěstovat „citlivost“ v určitém oboru.

Dosud uvedená fakta zaujímají pro svou užitečnost především pacienti, kterým pomáhá tato metoda diagnostikou a terapií k navrácení zdraví. To znamená k rovnováze mezi jejich bytostí a okolím, v němž žijí, jí, spí a pracují.

Jak probíhá jasnovidné poznávání.

Na jakých principech se zakládá poznávání nemocí na dálku a určování terapie? Zde musíme vyjít z teorie poznání vůbec, proto je nutno začít u filozofie poznání, tj. noetiky.

Omne ens est agens. Čili všechno živé i mrtvé kolem nás i v nás má schopnost vysílat a případně přijímat. Poznáním rozumíme unifikaci-objektu a subjektu pomocí aktivit subjektu i objektu, což je vyjádřeno společným produktem. U smyslů hovoříme o představě – fantasma – jako produktu unifikace zraku a předmětu viděného barvou a tvarem. Stejným způsobem tvoříme představy zvuků, vůní, chutí, hmatů: předmět vyše příslušnou aktivitu – můj smysl ji zachytí a z jejich spojení čili unifikace vzniká produkt, který obsahuje obě aktivity, a ty nazýváme představou. Toto poznání a z toho vzniklé představy má člověk i zvíře. U člověka je však další poznávací schopnost, a sice rozum. Rozum však současně s unifikační aktivitou ad extra s objektem, tj. jsoucnem jako takovým, provádí dále aktivitu ad intra – to znamená identifikační.

Tedy při pochopení něčeho chápe rozum také sebe jako něco. Z toho vyplývá, že tato dvě poznání patří dvěma světům od sebe se lišícím. Smysly musí postupovat při poznávání od jednotlivostí – vyznačených určitou vlastností, barvou. Teprve srovnáním jednotlivých případů stanoví a dochází k širšímu pravidlu, které v sobě zahrnuje určitý počet případů, a tím dochází k jakési všeobecnosti. Tuto metodu smyslovou, kde jde o poznání především hmotných vlastností objektu, nazýváme indukční metodou. Tou postupují exaktní vědy, přírodní vědy.

U rozumu je adekvátním předmětem poznání jsoucnost vůbec a jeho odlišení od nicoty. Rozum si tedy uvědomuje univerzální esens a teprve potom sestupuje jakoby k jednotlivým jsoucňům. Mluvíme zde o deduktivní metodě. Rozum začíná širším pojmem – stanoví

genus, a pak k tomu připojí další diferenciaci specifickou. Říkáme o rozumu, že tvoří definici. Například: kružnice je geometrické místo bodů od jednoho bodu stejně vzdálených. Geometrické místo, tj. širší pojem, který nazýváme genus, a to že je vymezeno body od jednoho bodu stejně vzdálenými nazýváme diferencii specifickou. Tím jsme vyjádřili čistou jsoucnost kružnice, čili pojem kružnice, aniž bychom cokoliv hovořili o velikosti a barvě.

Člověk byl definován jako animal racionále. Jeho nátura je tedy operativní jednotkou dvou světů. Rozum, i když nemůže být ztotožňován se smysly – musí s nimi při své činnosti počítat, a sice jak při aktivitě ad extra, tak při aktivitě ad intra. Ovocem této spolupráce jsou naše poznatky i naše vědomí. To platí především o exaktních vědách, kde se klade důraz především na poznání fyzikálních, případně chemických hodnot poznávaného objektu. Tam jde jakoby v první řadě o „maso“. Teprve v druhé řadě jde o „kosti“. Tyto „kosti“ jsou předmětem filozofie, která klade více váhu na rozum a poznání jsoucná jako jsoucná.

Největší záhadou člověka a jeho přirozenosti je, že při této kooperaci smyslů a rozumu, je síla rozumu ztlumena na 10 až 15% svých možností.

Zmíněné a prokázané experimenty dálkového diagnostikování napo vídají, že rozum má ještě jinou možnost se plně uplatnit – možno říci téměř na 99%. A to jinou kooperací ve svém těle než jen pěti známými smysly. Ba dokonce je patrné, že při této pronikavé činnosti rozumu jsou vyraženy ze spolupráce a nahrazeny něčím jiným z lidského těla. Pro tuto složku zatím používáme starý termín fluidum.

Název „fluidum“ nepatří do říše současné fyziky, respektive do jejího současného rozsahu. Toto fluidum však nemůže být vyloučeno z říše hmotnosti lidského těla. I když má úžasné výhody oproti fyzikální hmotě při kooperaci s rozumem, přece nese známky jakési hmotnosti – například únavu, vyčerpanost. Z jiných experimentů bychom toto fluidum mohli obrazně nazvat šestým smyslem a podle rozsahu jeho kvality a schopností případně sedmým smyslem.

Spojením rozumu s tímto smyslem je možno pronikat do velikých dálek, až dva tisíce kilometrů. A s využitím jiných energetických forem, případně umělých, na mnohem větší vzdálenosti.

Zbývá ještě osvětlit způsob vyjádření nemocí poznaných jasnovidnou cestou. Rozum se vrací zpět do normálního vědomí a vybírá z normálního slovníku, získaného a utvořeného na základě smyslového poznání, jak se užívá při běžné konverzaci. V tomto případě přesnost vyjádření je závislá na vzdělání subjektu. Rozum miluje přesnost, proto se nejraději vyjadřuje v číslech. Je známo také, že rozum má rád při vyjadřování obrazy, aby učinil srozumitelným, co viděl.

Ve snaze najít klíč k pochopení přítomného stavu pacienta vedl mne rozum do minulosti k předkům, po kterých byla nemoc zděděna. Tím se mi objevila říše jakoby adekvátní živé minulosti, která se touto cestou snadno zpřítomňuje. Mohu tedy potvrdit skutečnost „lidského archivu“, (protonace, jak tohoto termínu používá B. Kafka nebo informačního pole). Jako velmi zajímavý zážitek jiného spojení touto cestou uvádím rozmluvu se zemřelými osobami (u kterých byla konstatována klinická smrt). V jednom případě 39 a půl hodiny po klinické smrti, v druhém případě 20 hodin po klinické smrti. Zde nešlo pouze o čtení z „lidského archivu“, ale o živou rozmluvu člověka ještě přebývajícího ve svém těle a užívajícího svého fluida k telekomunikaci svých přání. Při pohřbu jsem si náhodou ověřil pravdivost sdělení. Důvodem tohoto spojení – posledního v tomto životě – byla poslední pomoc, která nepatřila už do řádu medicíny, ale teologie.

Je třeba zdůraznit, že postup vyjadřování a výrazů pojmů odpovídá povaze rozumu, tj. mluví v definicích. Uvádí se nejprve genus a pak diference specifická. Například hlásí mi to: otrava barvou z textilu, potom že šlo o anilínovou barvu a pak ještě doplňuje: zelená, modrá, v některých případech dokonce druh oděvu, plavky, noční košile apod.

V poslední době se mi otevírá cesta k dalšímu působení na dálku a sice volitivní. Zkoušel jsem posílat „fluid“ heřmánku do plic děvčátka, k němuž jsme neměli přístup v nemocnici a nebylo možné aplikovat obklady nebo čaje. Po třech dávkách na dálku jí klesla

horečka, což potvrdila zdravotní sestra, která dítě obsluhovala, a rovněž i lékař si nedovedl vysvětlit náhlou změnu.

Není pochyb o tom, že každý člověk je nadán a utkán tímto fluidem, protože by jinak nebylo možné spojení s ním touto cestou, kterou jsme popsali a kterou denně procházíme desítky případů. Není pochyb, že to je jeden z mnoha „kanálů“, kterých je možno využít různými subjekty v odlišných oborech než je medicína. Mluvím jen za sebe a jen to, čeho jsem sám svědkem v této říši.

Na závěr bych si dovolil připomenout počátek z bible: Prvního dne řekl Bůh: „Budiž světlo! A bylo světlo!“ Nemohl by být tento fluid světlem tohoto prvního dne???

Posuďte sami!